

Vol. V
No. 8

26th March, 1966.
(Saturday)
5th Chaitra, 1887 S.E.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES.
Oral Answers to Questions:	.. 247
Short-Notice Questions and Answers.	.. 281
Written Answers to Questions.	.. 295
Business of the House.	.. 297
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance:	
<i>re</i> : Policy of discrimination between Andhras and non- Andhras in the Rajahmundry Paper Mills.	.. 299
<i>re</i> : Scarcity of drinking water in Vizianagaram.	.. 302
Business of the House.	.. 303
Presentation of the Supplementary estimates of Expenditure for 1965-66.	.. 303
Annual Financial Statement (Budget) for the year 1966-67.	
Voting of Demands for Grants.	
Demand No. XXIV - Industries - Rs. 1,62,46,200/-	.. 304
Demand No. XLVI - Capital Outlay on Industrial and Economic Development (Minus R. T. C.) Rs. 5,51,04,200/- —Passed	.. 306
Appendix.	.. 356-428

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES
OFFICIAL REPORT

*Forty Sixth Day of the Six Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, the 26th March, 1966.

The House met at Half-Past-Eight of the Clock.

[Mr. Deputy Speaker in the Chair]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

HANGING BRIDGE ON RIVER KRISHNA AT SRISAILAM.

1042—

*2336 C.—*Sri A. Sarveswara Rao (Eluru)*:—Will the hon. Chief Minister be pleased to state :

Whether there is a proposal to construct a hanging bridge from the Right Bank to Left Bank across the river Krishna at Srisaïlam Project area costing about Rs. 25 lakhs ?

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy):—No Sir.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు:—మొట్టమొదట యీ ప్రతిపాదనలు చేసినట్లు కొంత ప్రయత్నంచేసి పరిశీలన జరిగినట్లు తెలుస్తుంది. తరువాత మార్చుకున్నారా ? మొదట అభిప్రాయాన్ని మార్చుకున్నట్లయితే కారణాలు చెబుతారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—మొదట వుందండి. దానికని material తీసుకువెళ్లి extension bridge లాగా కట్టుకోవడం జరిగిందేమో ? The Chief Engineer is requested to examine whether it would not be adequate if a high level suspension bridge is constructed to meet the needs of the project instead of a permanent bridge estimated at Rs. 50 lakhs. According to the designs and drawings prepared by the Central Water & Power Commission this would have costed Rs. 20 lakhs. 1964 లో consider చేశారు. Permanent bridge కావాలని వారు recommend చేశారు. Srisaïlam Board కూడా consider చేసినది. Permanent Bridge construct చేస్తే మంచిదనే అభిప్రాయం వుంది.

(247)

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ): — Temporary అనేదాని ఉద్దేశం. Permanent bridge ప్రారంభం అయింది. ఏ దశలోవుంది; ఎప్పుడు పూర్తిచేస్తారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: — పూర్తికాలేదు. శ్రీకైలం బోర్డువారు పర్మనెంట్ బ్రిడ్జికి ఒప్పుకున్నారు. కేంద్రప్రభుత్వంవారు representation తో మనవారుకూడా వుండి పర్మనెంటు బ్రిడ్జి అవసరమని చెప్పి తీర్మానం చేశారు. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ లో కొంత ప్రొవిజన్ కూడా వుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ: — అక్కడ పని ఎలా జరుగుతుంది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: — ఇప్పుడు summer లో పన్ టూన్ బ్రిడ్జి వేస్తున్నారు. శ్రీకైలం ప్రాజెక్టువద్ద కాపర్ డాం complete చేయాలి దానికొరకు పనిచేస్తున్నాం.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూలు): — పర్మనెంట్ బ్రిడ్జికి ఎంత ఖరీదు అవుతుంది, ఎంతకాలం పడుతుంది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: — సుమారు రూ. 50 లక్షలు అవుతుంది. The Chief Engineer accorded technical sanction for an estimate of Rs. 49 6 lakhs for the construction of a road bridge with 22 feet wide road way and 4' footpaths on either side.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ: — ఎప్పుడు పూర్తి అవుతుంది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: — మొదలుపెట్టిన తరువాత త్వరగా పూర్తి చేయాలనే ఉద్దేశం.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (కోతురు): — రూ. 50 లక్షలు ఖర్చుపెడితే ఎంత మాగాణి కలుస్తుంది; శ్రీకైలం వంతెన అనేది ఏ జిల్లాలోకి వెళుతుందో తెలియజేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: — ప్రాజెక్టు క్రింద ఒక మైలు ఉంది. దాని క్రింద bridge కడతారు. ఇది Mahbubnagar Kurnool districts ను connect చేస్తుంది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం): — నాగార్జునసాగరు దగ్గర bridge కడితే దగ్గరలోకడితే పోయిందన్నారు. Hanging bridge అనేది మనుషులు తిరగడానికి బాగుంటుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో యీ design కొత్తది. ఎత్తయిన కొండల మధ్య ఉంటుంది. ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: — Hanging bridge కట్టవచ్చు. మనుషులు తిరగడానికి sand bags వేసిచేయవచ్చును. ప్రాజెక్టు పూర్తి అయిన తరువాత traffic ఎక్కువైనా యీ permanent bridge ఉపయోగపడుతుంది. ఇది బాగుంటుందని అభిప్రాయం.

శ్రీ వావిలాలగోపాల కృష్ణయ్య (నత్తె నపల్లి) :—ఇప్పుడు కడుతున్న bridge కి water forces సంబంధం లేదు. నాగార్జునసాగరు దగ్గర జరిగినట్లుగా యిక్కడ జరగడానికి అవకాశం లేదేమో ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—Floods వచ్చినప్పుడు water వుంటుంది. చాలమంది చూచారాకూడా. ఒక మైలుక్రింద కట్టుకుంటే మంచిదనే ఆధిప్రాయంతో design select చేయడం జరిగింది.

STATE LOANS

1043—

*1435 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu (Tavanampalle)* :—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state:

(a) whether it is a fact that commissions were collected from the people to fulfil the State loan floated in August, 1965.

(b) if so, whether receipts were given to them; and

(c) if so, the amount collected in the State as commission ?

The Minister for Finance (Dr. M. Chenna Reddy) :—(a) There is nothing like commission. Banks afford lending facilities to individuals. According to these facilities, if an amount of 7% to 10% is paid into the Banks, they purchase Government securities on behalf of the investors. If these securities are not redeemed within the time fixed by the Banks, the securities will be forfeited to the Banks. Accordingly amounts are collected from the public so as to secure investments in the loan by paying the initial deposit.

(b) Individual receipts were not issued by the officers who collected initial deposits from the public. Generally these amounts were collected from the villagers in the presence of a few respectable people who were requested to sign on a paper specifying the exact amount that had been handed over to the collecting officer.

(c) Rs. 51,96,538-84 P. was collected for payment of initial deposit all over the State.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :—రసీదులు యివ్వలేదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? ఇలా రు. 20,000 వసూలుచేసిన డబ్బును Central Bank లో కట్టమన్నారు. ఏమిచేస్తారు?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—1965 మార్చిలో యిటువంటి question నే answer చేశాను. ఏయే జిల్లాలలో డబ్బు వున్నదో తీసుకుని దానిని ఏమిచేయాలో ఏలా వినియోగించాలో ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది. ఇంకా కొన్ని జిల్లాలలోని వివరాలు రాలేదు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—ఇదివరకు యిలాగే సమాధానం చెప్పారు. కమిషన్ వసూలు చేస్తున్నదంటే, కాదు, గవర్నమెంటు వసూలుచేసి initial deposit కనకాం

మిగిలింది పూర్తి చేయకపోతే అది lapse అయిపోతుంది అని చెప్పారు. ఇప్పుడు ఒకటి చెబుతున్నాను. వసూలు చేసినవారికి రసీదులు కూడా యిప్పించారు. దానికోసం accounts open చేయించారు. ఎవరు దీనిని audit చేస్తారో తెలియదు. రసీదులు యివ్వడంలేదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అటువంటి యిచ్చిన రసీదులు చూపించితే మంత్రిగారి సమాధానం సరైనది కాదని భావించవచ్చా? అసెంబ్లీకి సరైన సమాధానం చెప్పడంలేదని దీనివల్ల తెలియుచున్నది.

*Dr. M. Chenna Reddy :—*Generally these amounts were collected from the villagers in the presence of a few respectable people who were requested to sign on a paper specifying the exact amount collected. ఇందులో సరియైన సమాధానం చెప్పకపోవడం, చెప్పడంలేదనే నాలు చేయడం యివన్నీ ఉద్భవించవు. ఇది commission కాదని మనవి చేశాను. వసూలుచేసే పద్ధతికూడా మనవిచేశాను. ఎందుకు వసూలు చేస్తున్నారో కూడా మనవి చేశాను. వివరాలు చెప్పడం తప్పఅయితే అదివేరు. రెండవమాట వారు అన్నారు కొందరు individuals కు receipts యిచ్చినారని. General గా ఒక ఊరులో రు. 500 లు, 1,000 రూపాయలు వసూలు అయితే ఊరు మొత్తానికి అక్కడవుండే పంచాయితీ అధ్యక్షులలో, Village Officer లో వారికి ముందు రసీదు యిచ్చే పద్ధతివుంది. ఎక్కడైనా individual cases లో రసీదు యిచ్చినట్లుగా గౌరవ సభ్యులు చెప్పితే అది ఏదో కనుక్కుంటాను. మేము యిచ్చినటువంటి instruction ఇది. అబద్ధం చెప్పవలసిన, House కు తప్పదు information యివ్వవలసిన అవసరం లేదు.

(శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:—గ్రామం తరపున 500 రూపాయలో వసూలు చేశామని చెబుతున్నారు. గ్రామంతరపుర 500 రూపాయలు వసూలు చేయడం అంటే దాని అర్థం ఏమిటి? Individuals ను loans subscribe చేయమంటూ లేకపోతే గ్రామం మొత్తంగా వసూలు చేయడమా దేనిక్రిందకు వస్తుందో మంత్రిగారు తెలియజేస్తారా?

*Dr. M. Chenna Reddy :—*నేను చెప్పిన answer లోనేవుంది. Generally, these amounts were collected from the villagers in the presence of respectable persons who are required to sign on the paper specifying the exact amount collected.

(శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల):—ఈ disgraceful method continue చేదామనివుండా అండి. ఇందులో గవర్నమెంటు అవలంబించవలసినటువంటి పద్ధతి నేను మనవి చేస్తున్నాను. అసలు first sentence లోనే 'there is nothing like commission' అన్నారు. అంటే యింత అందమైనది మరొకటి లేదన్నమాట. ఈ పద్ధతి చాలా ఆకర్షణీయంగా వున్నట్లు మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఇది లలితకళక్రింద దిగిపోయింది—దానికి commission పద్ధతి లేదు కాబట్టి, వారికి కావలసింది బ్యాంకుకు యివ్వవలసిన కమిషను. కమిషను ఎవరైనా యిస్తే తప్ప బ్యాంకు advance చేయలేదు. అందుచేత ఒక పెద్దమనిషిదగ్గర ఉంచితే తప్ప ఎవరు loan certificate కొనకుండా వున్నారు. యితేగదా జరిగింది. అందుకోసం బ్యాంకుకు యివ్వడంకోసం అనే ఉద్దేశంతో ఈ డబ్బు వసూలు మొదలుపెట్టారు. చాలా సంవత్సరాలనుంచి జరుగుతున్నది. ప్రతి సంవత్సరం మేము raise చేస్తున్నాము. క్రిందటిసారి చెప్పమన్నారు

object చేస్తున్నారని. ఈ question ఎప్పటికీ వస్తున్నది. గవర్నమెంటు ఆఫీసర్లు ఈ పని చేయకూడదని Administrative Reforms Committee లోకూడా యిది మాన్పించమని వ్రాసినట్లు జ్ఞాపకం. ఇది మంచిది కాదండి. ఎంత డబ్బు వసూలు చేస్తున్నారో తెలియదు. క్రిందటిసారి రెవిన్యూ మినిస్టరుగారు జవాబు చెప్పడంలో పుచ్చుకున్న డబ్బుకు రసీదులు యివ్వవలసిందేనని—

*Dr. M. Chenna Reddy:—*It is much more than a question. He is making a speech.

*Mr. Deputy Speaker:—*Possibly, he wants to say....

*Dr. M. Chenna Reddy:—*It is not a supplementary. This is beyond the scope of the question-hour, and I do not know how you have condescended....

*Sri Tenjeti Viswanatham:—*Sir, if it is not palatable, I will sit down.

*Mr. Deputy Speaker:—*Not that way. He wants to say....

*Sri Tenjeti Viswanatham:—*I am sorry, if I have hurt the feelings of the Finance Minister, I will not continue.

*Dr. M. Chenna Reddy:—*If there is any supplementary, I can answer; but if he makes a speech, how is it possible to answer. If he calls it disgraceful and artistic, I do not know how to answer it.

*Sri P. Rajagopaludu Naidu:—*It is disgraceful because the Collectors are collecting it.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—యిది కమీషను కాకపోతే ఒక రకమైన లంచగొండి విధానం అనుకోవచ్చు. ఎందుచేతనంటే లంచగొండితనం పెరగడంకోసం యిప్పుడు పెద్దపెద్ద షావుకార్ల దగ్గర బాకుమార్కెట్లుదార్చదగ్గర ఈ కమీషను వసూలు చేస్తారు. అలా వసూలుచేయడంవల్ల ఒక రకమైన obligation Officers కు వుండడం వాస్తవమేనా? ఏ statute ప్రకారం Government Officers దీన్ని వసూలుచేసే హక్కువుంది?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—Public loan collect చేసే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి వున్నప్పుడు individual దగ్గర వసూలుచేసి, institution దగ్గర వసూలుచేసి యింకా అతనంగా తక్కువ పెద్ద, మొత్తాన్ని వసూలుచేయడం జరుగుతున్నది. యిది గత 9 సంవత్సరాలనుంచి జరుగుతున్నటువంటి పద్ధతి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—నాకు సమాధానం రాలేదండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—లంచగొండితనం లేదని చెప్పారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—లంచగొండితనం విధానం కాదా అవునా? ఏ statute ప్రకారం యిలా అధికారులు డబ్బుకు రసీదులు యివ్వకుండా వసూలుచేసే హక్కు వున్నది. యే చట్టంప్రకారం చేస్తున్నారు. అది చట్ట వ్యతిరేక చర్యకాదా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—Public loan mobilise చేసేటటువంటి general బాధ్యతను పురస్కరించుకొని వసూలుచేస్తున్నాం. లంచగొండితనం అనేమాట దీనికి ఏ విధంగానూ వర్తింబదు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు:—మీరు ఒక percentage పెట్టారు ; ఇంత percentage కడితేనే వెనక్కు యివ్వబడుతుందని, అంతకన్నా తక్కువ వసూలు చేసినప్పుడు వెనక్కు రానేరాదు. అయినప్పుడు ఆ రకంగా వసూలుచేయకుండా వుంటారా ? వసూలుచేసినటువంటి డబ్బుకు గవర్నమెంటు తరపున రసీదులు యిప్పిస్తారా ?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—Individuals కు రసీదులు యిప్పించడం కష్టం అయినవని అని మనవిచేశాను. అందువల్ల గ్రామానికి కావలసినటువంటి రసీదు in the presence of the Panchayat President యిచ్చినారు. లేకపోతే గౌరవ సభ్యులు మరొక suggestion యిస్తే తప్పకుండా వచ్చే సంవత్సరం 1966-67 లో చేయడానికి వీలయితే పరిశీలనచేస్తాముకాని యిప్పటివరకూ individual రసీదులు యివ్వడం కష్టం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఇంక కమిషను అంటే కాదంటున్నారు. బ్యాంకుకు యిచ్చేందుకు మొత్తం వారి వడ్డీ తేడాకోసం యివ్వండి. కమిషనుకోసం అన్నా మీరు యివ్వండి. లేకపోతే డబ్బు అన్నా కొనలేకుంటే వాళ్ళదగ్గర కొనండి అన్నారు. రసీదులు యివ్వకుండా తీసుకుంటున్నారు. బ్యాంకువారు వచ్చి బేరం మాట్లాడుతున్నారు. ఇది కమిషను కాకుండా ఎట్లా అవుతుంది ? Direct గా రసీదులు యివ్వకుండా పీళ్ళదగ్గర వసూలుచేసి, 'పై'గా పంచాయతీ ప్రెసిడెంటుదగ్గర రసీదులు యిస్తున్నామన్నారు. ఆయన తప్పించుకుని ఊళ్లోఅంతా వసూలుచేసి ఆయన పేర account వ్రాసుకుని యిస్తున్నారు. ఈ mal-practice ను, ఈ legalized లంచగొండివిధానాన్ని ఏమైనా విశేషించే పద్ధతి వుందా లేక యిట్లాగే continue చేయాలని వుందా ?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—ఇది కమిషను కాదనడానికి ఒక కారణం వుంది. Public loans securities కొనేటప్పుడు కొంత డబ్బు invest చేస్తున్నారు. మిగతా డబ్బు collect చేసి యిచ్చేటటువంటి పద్ధతివుంటే అతనికి security దొరుకుతుంది. అది అతను యివ్వలేకపోతే కట్టినటువంటి డబ్బు lapse అవుతుంది. ఆ విధంగా lapse అవుతుంటే డబ్బు దీనికి నిజంగా ప్రత్యామ్నాయంగా alternative గా చాలా చక్కటి ఆదర్శవంతమైన మార్గం వుంటే మనమందరం కలిసి ప్రతి individual దగ్గర full security collect చేసేటటువంటి పద్ధతి తయారుచేసుకుంటే యిది eliminate చేయడానికి సాధ్యం. అవుతుందా ?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి):—ప్రభుత్వం loan collect చేసేటప్పుడు ఒక రైతుదగ్గర officer డబ్బు తీసుకుంటే దానికి రసీదు, యివ్వాలా అక్కర్లేదా ? రసీదు యివ్వకుండా వసూలుచేసే పద్ధతి సరియైందేనా ? ఎవరో డబ్బు యిస్తే యింకొకరికి రసీదు యివ్వడం వాస్తవమేనా ? తరువాత Rank దగ్గరకు తీసుకు పోయి 5 percent కు 10 percent డబ్బు వాడిదగ్గర తీసుకుని కమిషను వీడిచేత

కట్టిస్తున్నారు. 5 percent నుండి 10 percent కు పెంచిన తరువాత 10 percent demand చేయడం మొదలుపెట్టిన తరువాత యంత అయితే యివ్వాలని చెప్పి కట్టిన డబ్బు అట్లాగే వుంచి దానిని మళ్ళీ adjust చేయకుండా యిప్పటివరకూ అట్లాగే పడి వున్నాయి వసూలుచేసిన amounts గుంటూరు మొదలైన జిల్లాలలో. వాటిని ఎట్లా adjust చేస్తారు? చివరకు మీరు యిరుకులోపడ్డారు. డబ్బు కట్టేది రైతు. Securities తీసుకున్నప్పుడు కొనుక్కునేది banks వంటి సంస్థలు. వారికి వడ్డీ మాత్రం రైతులచేత కట్టిస్తున్నారు. ఇది అంతా బాహాటంగా జరుగుతున్న విషయం. ఇటువంటి అనవసరమైన పద్ధతిని మానివేస్తారా అన్న ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పడం మానివేయడం మంచిదికాదు.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—అదే point చెప్పబడుతోంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—రసీదు యివ్వకుండా తీసుకుంటున్నారనిగా దాన్ని మానివేస్తారా అని అడుగుతున్నారు.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—రసీదులు మొత్తం గ్రామానికి సమిష్టిగా యివ్వడం జరుగుతోంది. గౌరవసభ్యులు in individual కు రసీదులు యిచ్చేపద్ధతి పెట్టాలనే మావన చేశారు. అది పరిశీలన చేస్తామని మొదటనే చెప్పాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ):—Individual గా రసీదులు యివ్వకుండా గ్రామానికి అంతకు ఉమ్మడిగా రసీదు యిచ్చేటప్పుడు corruption పెరగడానికి వసూలుచేసినదాన్ని దిగమ్రొంగడానికి అవకాశం కలుగుతుంది కాబట్టి అటువంటి పద్ధతికి స్వస్తి చెబుతారా?

Dr. M. Chenna Reddy:—I have nothing to add to what I have said already.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు:—సమిష్టిగా రసీదు యిస్తామంటున్నారు. Loan Certificate issue చేస్తారా loan యిచ్చినటువంటి వారికి.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి:—Total amount 100 లు కంటే ఎక్కువ ఎవరు అయితే యిస్తున్నారో వారికి direct గా రసీదు security యిస్తున్నాము.

ALLOCATION OF CENTRAL LOANS

1044—

*1269 Q.—*Sarvasri A. Sarveswara Rao and V. Satyanarayana*:—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state:

(a) whether the loans obtained from the Central Government by the former Hyderabad State and outstanding on the 31st October 1956, were finally allocated among the successor States in the ratio of the Capital Expenditure incurred in the respective areas;

(b) whether the capital expenditure incurred in the above respective areas was determined; and

(c) if not, the reasons therefor?

Dr. M. Chenna Reddy:—(a) Not yet.

(b) Not yet.

(c) The public debt of the erstwhile Hyderabad State outstanding on 31-10-1956 will be ultimately divided among the three successor States with reference to the Capital expenditure actually incurred upto that date in the area now forming part of each of the three successor States. Final allocation of the actual expenditure in each area is, however, still under discussion between the three States in consultation with the concerned Accountants General and it is hoped that the matter will be finalised soon.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు: మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం ప్రశ్నలోనే వుంది. కొత్తగా చెప్పింది యేమీ లేదు. 1956 వ సంవత్సరం నాటి విషయం, 1966 వ సంవత్సరం అయిపోతోంది. 1976 లో గాని 1986 సంవత్సరంలోగాని పూర్తి చేస్తామని చెప్పే categorical reply కావాలి.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—అయిపోయిందా అని అడిగారు. చాలారాలం అయినది. 3 రాష్ట్రాలకు సంబంధించినది. హైదరాబాదు స్టేటుకు శీఘ్ర ప్రభుత్వ loan 73,262,617 రూపాయలు. దానికి Total expenditure of ex-Hyderabad State on capital accounts Rs. 72,82,43,851. Under section 82 of the State Re organisation Act ఇది clear గా వుంది. మూడు రాష్ట్రాలలో వుండే శాఖలవారు expenditure వివరాలు పేకరిస్తున్నారు. A.G. కూడా పని చేస్తున్నారు. ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపైనా బరువు లేకుండా దానిని population basis పై adjust చేస్తున్నారు. Delay కావడంవల్ల ఒక రాష్ట్రానికి నష్టం గాని. మరొకదానికి లాభమనేది లేదు. Adjust కావాలి. ఇది కొంత Complicated గా వుంది. పెద్ద మొత్తంగా వున్నందువలన జరగడం లేదనే అభిప్రాయముంటే సరైనది కాదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—చిక్కు వుందంటున్నారు. అది procedural complication గా భవిస్తారా? Financial complication క్రింద చెబుతారా?

*Dr. M. Chenna Reddy:—*I did not say complication. I do not know how he heard it. మూడు రాష్ట్రాలలో వుండే High ways, P. W. D. Industries శాఖలు Capital ఖర్చులపైన ఎలా ఖర్చు పెట్టినది, మొదలయిన వివరాలు లెక్కలు చూస్తున్నారని నేను చెప్పాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—మద్రాసు నుండి వచ్చి 13 సంవత్సరములయినది. ఇంతవరకు ఆ లెక్కలు తేలలేదు. Hyderabad లో integrate అయినది. ఆ లెక్కలు కూడా తేలలేదు. ఆ రోజులలో సరిగా లెక్కలు చెప్పలేదు కనుక యిప్పుడు అడుగడానికి హక్కు లేదనే పరిస్థితి వచ్చింది. ఎందువల్ల ఇంత complicate అయినది? అది యింక తేలదా?

శ్రీ డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—నిజానికి చెప్పాలంటే అది మన State కు లాభం. కాని దానివల్ల నష్టం లేదు. A.G.'s letter dated 3rd November

1965 has stated that capital expenditure incurred in the respective areas has not yet been settled and the matter has been taken up with the Government of India the respective administrative departments who, in turn, are still in correspondence with the successor Government. ఈ మూడు సంవత్సరాలలోని లెక్కలను తీసుకొనడం జరుగుతున్నది. Population basis పై *ad hoc* గా యా loans, liabilities and Assets లెక్క కట్టమన్నాను.

EXEMPTION OF GOVERNMENT SERVANTS FROM 'INSURANCE

1045—

*2550 Q.—*Sri Vavilala Gopala Krishnayya* :—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state:

(a) whether the Government consider to exempt the persons who have already insured their lives with the Life Insurance Corporation of India from the compulsory Government Insurance again with the Government Life Insurance Scheme; and

(b) whether a copy of the order will be placed on the Table of the House?

Dr. M. Chenna Reddy :—(a) Those employees who have already insured their lives under the Postal Life Insurance Scheme or with the Life Insurance Corporation of India at the rates prescribed in the Andhra Pradesh Life Insurance rules, barring those who did so on or after 1-8-1963, were exempted as on 1-8-1963 from further insurance with the Andhra Pradesh Life Insurance Department. Insurance with Andhra Pradesh Life Insurance Department is made compulsory with effect from the above date in pursuance of G.O. (P) No. 162/Finance (Pen. I) department dated 21-2-1963.

(b) A copy of G.O. (P) No. 162 Finance (Pen. -I) Department dated 21st February 1963 is placed on the Table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Vide answer to Clause (b) of L.A.Q. No. (1045 (*2550)

FINANCE (PENSION-I) DEPARTMENT.

ABSTRACT.

G.O. (P) No. 162, dated 21st February 1963.

Funds—Provident Funds—Andhra Pradesh Government Life Insurance Department—Introduction of the scheme of compulsory Insurance with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department or Compulsory subscription to the General Provident Fund (Andhra Pradesh)—Orders—Issued.

READ—the following :—

1. G.O.Ms. No. 1357, Finance, dated 14th December 1957.

2. G.O.Ms. No. 286, Finance, dated 11th July 1961.
3. From the Accountant General Andhra Pradesh, Hyderabad, letter No. CPPF. 1/Genl/1-68/281, dated 18th August 1961.
4. Memorandum No. 57642/594/Pen. I/61/2, Finance, dated 11th January 1962.
5. From the Accountant General, Andhra Pradesh, Hyderabad, No. CPPF, 1/Genl/1-68/453, dated 20th/23rd March 1962.

ORDER :

In the Government Order second cited, the Government introduced with effect from 1st April 1961, the Liberalised Pension Scheme, 1961. It was ordered therein, among others, that the amounts standing to the credit of the Government servants on the subscription side in their accounts in the various Provident Funds would be transferred to the General Provident Fund by opening new accounts in their names. In the Government memorandum fourth cited, orders were issued that the existing Contributory Provident Pension Fund subscribers should continue to subscribe only the regular subscription to the fund till new General Provident Fund account numbers are allotted by the Accountant General, Andhra Pradesh, Hyderabad.

2. The Accountant General has stated that, as time till 30th November 1962 was given to the Government servants to opt for the existing pension Rules as on 31st March 1961, if they did not want to be governed by the Andhra Pradesh Liberalised Pension Rules, 1961, he could not allot General Provident Fund account numbers to the aforesaid subscribers so far, and so he has suggested that revised orders may be issued that the Contributory Provident Pension Fund subscribers who will be governed by the Andhra Pradesh Liberalised Pension Rules, 1961, will continue to be governed by the Contributory Provident Pension Fund Rules till new account numbers under the General Provident Fund are allotted to them even though they are deemed to have come over to the General Provident Fund Rules with effect from 1st April, 1961, that past cases will also not be reopened and that the Contributory Provident Pension Fund Rules relating to recovery of arrear subscriptions and Insurance may be relaxed. The Governor of Andhra Pradesh accepts the suggestions of the Accountant General, and accordingly directs that the aforesaid subscribers will continue to be governed by the Contributory Provident Pension Fund Rules till new account numbers under General Provident Fund are allotted to them with effect from 1st March 1963.

Under Rule 47 in Part II of the Andhra Pradesh state and subordinate Services Rules, the Governor of Andhra Pradesh hereby relaxes the provisions of Rule 9 of the Andhra Pradesh Contributory Provident Fund Pension Insurance Rules, 1959, relating to recovery of arrears of subscriptions and Rules 27 to 28-A ibid relating to insurance in favour of the employees referred to in the above sub-paragraph.

3. Even though the Andhra Pradesh Liberalised Pansin Rulet 1961, provide for the benefits of Pensin, Death-cum-Retiremens Gratuity and Family Pension, the responsibility of the Government servant in providing for his family has to be stressed. The question of requiring the Government servants to insure with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department compulsorily or to subscribe to the General Provident Fund (Andhra Pradesh) compulsorily has been carefully considered by the Government and the following orders are issued.

4 (1) With reference to rule 21 Hyderabad Civil Services Rules, the ex-Hyderabad Government servants in superior service and holding permanent posts shall insure their lives compulsorily with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department, and with reference to the provision in the Government Order first cited. Government servants recruited on or after 1st November 1956, should so insure their lives compulsory. They shall continue to insure with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department in accordance with the rules of that department.

(2) The Governor of Andhra Pradesh further directs that with effect from 1st March 1963 insurance with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department in accordance with the rules of the Department shall be compulsory in respect of all Government servants whether permanent or temporary, other than the following government servants :

(a) Those whose age exceeds 45 years on 1st March 1963, as, according to the Insurance Rules, such persons are not eligible for insurance ;

(b) Those who are not fit subjects for insurance ;

(c) Those who have already insured their lives with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department, the Postal Life Insurance, or the Life Insurance Corporation of India, and paying premia at the rates prescribed by the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department ;

(d) Temporary Government servants including those who are appointed temporarily under rule 10 (a) (i) (1) of the General Rules for the State and Subordinate Services who have put in less than continuous service of one year ;

(e) All re-employed pensioners

(f) Those who are governed by the Factories Act, 1948 ; and

(g) Members of the last grade service.

(3) In the case of Government servants who have already insured their lives with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department or the Postal Life Insurance or the Life Insurance Corporation of India, but whose rates of premia are less than those pre-

cluded in the rules of the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department they shall further insure with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department in accordance with the Rules of that department soon after 28th February 1963, if their age does not exceed 45 years on the date of the proposal for further insurance (*i.e.*, they should submit the proposal for further insurance soon after 28th February 1963). They shall also insure their lives with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department in accordance with the rules of that department, if their pay increases.

(4) Subscription to the General Provident Fund (Andhra Pradesh) shall be compulsory with effect from 1st March 1963, at the rate of not less than 6 per cent of emoluments and not more than the total emoluments in respect of the Government servants whose age exceeds 45 years on 1st March 1963 and who have not insured their lives with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department or the Postal Life Insurance or the Life Insurance Corporation of India.

Provided that, if a Government servant has not insured as stated above and if his age on 1st March 1963 does not exceed 45 years, but exceeds 45 years on the date of the proposal for insurance submitted on or after 1st March 1963, he will have to subscribe compulsorily to the General Provident Fund.

(5) Subscription to the General Provident Fund shall be compulsory in respect of such of the employees who are not fit subjects for insurance.

(6) Contributory Provident Pension Fund subscribers who are governed by the Andhra Pradesh Liberalised Pension Rules, 1961, shall continue to subscribe to the Contributory Pension Provident Fund till 28th February 1963. They shall compulsorily insure their lives with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department in accordance with the rules of that department soon after 28th February 1963, if their age does not exceed 45 years on the date of the proposal for insurance (*i.e.*, they should submit the proposal for insurance soon after 28th February 1963). But, they need not so insure their lives, if they have already insured their lives with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department, the Postal Life Insurance or the Life Insurance Corporation of India and have been paying premia at the rates prescribed by the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department. The aforesaid employees may on a voluntary basis subscribe to the General Provident Fund (Andhra Pradesh) with effect from 1st March 1963.

(7) Employees of the ex-Andhra State who entered service prior to 1st April 1950 and opted to be governed by the Civil Service Regulations or who are governed by the Andhra Pradesh Liberalised Pension Rules, 1961, shall insure their lives with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department soon after 28th February 1963, if their age does not exceed 45 years on the date of the proposal for insurance, (*i.e.*, they should submit the proposal for insurance soon after 28th February 1963). But they need not so insure their

if they have already insured their lives with the Postal Life Insurance, or the Life Insurance Corporation of India, and have been paying premia at the rates prescribed by the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department. The aforesaid employees may, on a voluntary basis, subscribe to the General Provident Fund (Andhra Pradesh) with effect from 1st March 1963.

(8) Government servants whose age exceeds 45 years on 1st March 1963 and who have insured their lives with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department, the Postal Life Insurance, or the Life Insurance Corporation of India and those referred to in sub-paragraph (1) above may subscribe to the General Provident Fund (Andhra Pradesh) on a voluntary basis.

(9) Temporary Government servants including those who are appointed on temporary basis under Rule 10 (a) (i) (1) of the General Rules for the State and Subordinate Services shall insure their lives with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department after they had put in a continuous service of one year.

(10) In the case of Government servants whose pay in the revised scale is fixed on or after 1st March 1963 with retrospective effect and who have to subscribe compulsorily to the General Provident Fund (Andhra Pradesh) under these orders and whose subscription to General Provident Fund with effect from 1st March 1963 is less than the minimum subscription to the Fund based on the pay in the revised scale of pay, the difference between the subscription already paid and the minimum subscription based on the pay in the revised scale of pay shall be recovered as arrear subscription in lump sum or in instalments not exceeding 12 as may be ordered by the Accounts Officer.

5. Preliminary action regarding the allotment of account numbers /policy numbers to the persons, who will be admitted to the scheme in question under these orders shall be taken immediately by the Accountant General, Andhra Pradesh, Hyderabad, and the Secretary Andhra Pradesh Government Life Insurance Department, as the case may be. For this purpose the Heads of Offices, (including the Departments of the Secretariat) are requested to furnish immediately the particulars in respect of the Government servants working in their offices in the form appended to this order to the Accountant General, Andhra Pradesh, Hyderabad, and the Secretary, Andhra Pradesh Government Life Insurance Department. They will allot account numbers/policy numbers and return one copy of the list to the Heads of Offices. These lists shall be kept up-to-date by the Heads of Offices. They shall obtain formal applications from the Government servants in the prescribed form of application for admission to the General Provident Fund (Andhra Pradesh), and proposals for insurance with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department in Form No. 1 in the Government Order first cited, as the case may be, soon after the date on which they are required to join the General Provident Fund or insure their lives, as the case may be, and forward them expeditiously to the Accountant General, Andhra Pradesh, Hyderabad, and the Secretary, Andhra Pradesh Government Life Insurance Department.

6. The Governor of Andhra Pradesh also directs that rule 4 (2-B) of the General Provident Fund (Andhra Pradesh) Rules relating to the voluntary subscription to the Fund by the members of the last grade service, who have been made permanent, shall be withdrawn with effect from 1st March, 1963.

7. Disciplinary action under the Andhra Pradesh Civil Services (Classification Control and Appeal) Rules or the Hyderabad Civil Services (Classification, Control and Appeal) Rules, as the case may be, will be taken against Government servants who have to insure their lives or subscribe to the General Provident Fund compulsorily, as the case may be, with reference to the above orders, but who fail to do so.

8. Government servants who have insured their lives with the Postal Life Insurance or Life Insurance Corporation of India should give an undertaking to their Heads of Offices in the month of January, every year that the policy/policies taken by them continue to be in force. The Heads of Offices and Gazetted Officers who draw their pay bills should see to it that the deductions towards premia in the pay bills on account of the Postal Life Insurance or the insurance with the Andhra Pradesh Government Life Insurance Department are continued till the date of retirement of the Government Servants.

9. Necessary amendments to the General Provident Fund (Andhra Pradesh) Rules and the Rules of Andhra Pradesh Government Life Insurance Department will be issued separately. The Secretary, Andhra Pradesh Government Life Insurance Department, is requested to send draft amendments to the Rules of his department urgently.

M.A. ABBASI,
Secretary to Government.
Finance Department.

Statement.]

ENCE TO G.O.(P) NO. 162

Offi.....

Serial Number.	bscribers ----- casethey are ned by the .P.F. Rules ----- tingC,P.P.F. unt No. rate subscription month and ate of mon- premium policy No.	Policy No. assigned by the A.P.G.L.I. Dept. in the case of compulsory Insurance.	Account No. allotted by the A.G.,A.P. Hyderabad in the case of compulsory subscription to General Provident Fund.	Remarks.
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)

No "Telangana Employees".

State and Subordinate Services and in cases of
d in Column 12. In this column the date on
Dept. and the A. G., A. P., respectively should

12 of G.O. Ms. No. 426 Finance Dt. 15-11-1961,
Allowance linked with pay from time to time
ss Allowance with reference to para 6 of the

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- ఇది insure చేశారు. క్రింది గ్రామాలకు వెళ్ళాలంటే 1965 సంవత్సరంలోగా వెళ్ళదు. G. O. వచ్చి నప్పటి నుండి అమలు జరుగుతుంది. కనుక వారు రెండుచోట్లా కట్టాలంటే జీతం మొత్తం యివ్వవలసి వస్తుంది. 1963 సంవత్సరమునకు కడితే సరిపోతుందని యిందులో వున్నది. 4 (2) (c) లో clear గా వున్నది. అది exempt చేస్తారా? అంతకు ముందు insure చేసిన వారు మరలా చేయనవసరం లేదని చెబితే వారికి help చేసినట్లువుతుంది. మన spirit maintain అవుతుంది.

డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డి:- 1-3-1963 అమలులోకి వచ్చినపుడు 23-2-1963 జి. ఓ. యివ్వబడింది. రెండు సంవత్సరముల పట్టిందంటే నాకు అర్థం కాలేదు. Time సరిపోతేదనే case వేస్తే Department తేప్పుకుండా Consider చేస్తుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- ఇందులో difference of opinion లేదు. అమలు చేయడంలోనే తేడా కనపడుతున్నది. ఆంధ్ర ప్రాంతానికి insurance ప్రారంభించింది, ప్రచారమైన తరువాత గాని వారికి తెలియలేదు. అంతకు ముందు వున్నవన్నీ చెల్లు తాయనీ, తరువాత మాత్రం తప్పదని చెబితే బాగుంటుందేమో ఆలోచిస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:- Date పెట్టాలనే ఉదేశ్యంతోనే 21-2-63 న orders యివ్వబడినాయి.

Mr. Deputy Speaker:- Wherever it has not reached during that period...

Dr. M. Chenna Reddy:- That should have a specific meaning to say 'it has not reached.' 'not reached' అనే విషయంలో కొన్ని వారాలు ఆలస్యం అవుతుంది. కాని వారు చెప్పినది అంగీకరిస్తే యీ మూడు సంవత్సరములు కూడా exemption యివ్వవలసి వస్తుంది. Operate అయినచోట difficulties వున్నాయనేది మా దృష్టికి తీసుకు వచ్చినా లేక department దృష్టికి తీసుకు వచ్చినా స్వయంగా పరిశీలన చేస్తాం.

POTTERY CENTRES

1046—

*2217 Q. Sri K. Satyanarayana (Repalle): Will the hon. Minister for Finance be pleased to state:

(a) whether the Government closed down the pottery centres at Rajahmundry and Samalkot and the builders hardware unit at Dowleswaram.

(b) if so, state the reasons for the closure of the above centres; and

(c) give the details of capital invested and the loss incurred in each unit?

Dr. M. Chenna Reddy: (a) The Pottery Training Centres at Rajahmundry and Samalkot have been closed. The Builders Hardware unit at Dowleshwaram, which is under the management of Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation is being disposed of after calling for tenders.

(b) and (c) A note is placed on the table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

*Vide L. A.Q. No. 1046 (2217) (stansed) given notice of by
Sri K. Satyanarayana, M. L. A. in respect of
the clause (b) and (c) of the Question*

(b) The Department of Industries and Commerce has been running a number of training centres in various trades. Instead of maintaining a number of training centres of similar type at various places it was felt that the existing centres might be reorganised with a view to improving the quality of training by establishing well-equipped and well-manned training centre. The Government appointed a Committee to formulate detailed and comprehensive proposals for the reorganisation of the training-cum-production Centres. As per the recommendations of the above Committee most of the training-cum-production centres functioning under the control of the Industries Department have been merged with effect from 14th August, 1965 to form ten District Level Training Centres and Higher courses of Training Centres. The Pottery Training Centres at Rajahmundry and Samalkot are among those centres which have been closed consequent on the reorganisation of the Departmental Training-cum-production Centres.

(ii) The Builders Hardware Unit at Dowleshwaram which was under the management of the Department of Industries and Commerce was transferred to the management of the Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation along with some other units in 1962. Since the working of some of these units was found to be not satisfactory, the Board constituted a Sub-Committee to examine their working and to suggest measures for improvement. The Sub-Committee visited this unit in May, 1965 and felt that this unit was primarily sales oriented, and it would therefore require considerable effort to ensure its profitability. It was also felt that the products manufactured by it were not unique in these was no particular reason for the Corporation to run such a unit. The Board of Directors considered this suggestion and resolved that this unit might be disposed of in view of the continues losses sustained by the Unit. The Government accordingly permitted the Corporation to dispose of the unit after inviting tenders by public advertisement. Since the unit was sustaining recurring losses, production in the unit was suspended with effect from 20-11-1965.

<i>Name of the Unit</i>		<i>Capital invested</i>
		Rs
(c) 1.	Pottery Training Centre at Rajahmundry ..	24,600
2.	Pottery Training Centre, at Samalkot ..	36,500
3.	Builders Hardware Unit, at Dhowleshwaram ..	1,79,762

As regards profit and loss statement in respect of Pottery Training Centre at Rajahmundry and Pottery Training Centre at Samalkot it may be pointed out that these centres were only training centres intended for imparting training to the village artisans in the use of improved tools and equipment and in the latest techniques of production of Glazed pottery. In view of this the question of profit or loss in these two centres does not arise.

As regards Builders Hardware Unit at Dhowleshwaram the following is the loss incurred by the Unit after it was transferred to the Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation.

<i>Year.</i>	<i>Amount</i>
	Rs.
1962-63	19,813.71
1963-64	27,222.97
1964-65	22,006.03

UPGRADING OF GANDHI MEDICAL COLLEGE

1047—

*1349 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu*.—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

- whether Gandhi Medical College was upgraded; and
- if so, when and the annual expenditure involved therefor?

The Minister for Health and Medical (Sri Y. Sivarama Prasad).—

- Yes, Sir.
- This College was upgraded from time to time from 1957 to 1965. The following expenditure was incurred from 1957-58 to 1964-65—

<i>Year.</i>	<i>Plan.</i>	<i>Non-Plan.</i>
	Rs.	Rs.
1957-58 ..	2,03,427	—
1958-59 ..	2,53,098	—
1959-60 ..	6,94,226	—
1960-61 ..	10,99,698	—
1961-62 ..	7,81,419	—
1962-63 ..	2,887	6,70,756
1963-64 ..	12,550	6,46,802
1964-65 ..	72,304	7,47,778
Total ..	31,19,609	20,65,336

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు:—అక్కడ వచ్చే సంవత్సరం కొత్త subjects యేనైనా ప్రవేశబెట్టబోతున్నారా?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్:—మామూలుగా మెడికల్ కాలేజీలలోవుండే subjects అన్నీ వున్నాయి. కొత్తగా యేమీలేదు.

X-RAY PLANTS

1048—

*1779 (K) Q.—*Sri V. Sri Krishna* (Munglajiri): Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether the Medical Department Stores placed a bulk order for X-Ray Plants during the last two months; and

(b) if so, whether the Department consulted the Radiologist Committee set up specially for this purpose?

Sri Y. Sivarama Prasad:—(a) The Medical Department has sent an indent to the Director, Stores Purchase and Industrial Marketing Department for arranging supply of 'X'-Ray (35) Plants for the use in different Medical Institutions in the State.

(b) The Experts Committee consisting of Radiologists of the Medical Department set up specially for this, was consulted initially in drawing up specifications. The Committee was also consulted to find out whether the order placed by the Stores Purchase and Industrial Marketing is in conformity with the specifications drawn by it.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:— ఆ కంపెనీ పేరు చెప్పగలరా ?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్:— Escorts Company,

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:— ఈ కంపెనీ నష్టం చేసినది. ఇది వరకు కర్నూలు, విశాఖపట్టణములకు నష్టం చేయగా, అది సరిగా పని చేయడం లేదనేది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా ? మైసూరు, మద్రాసు ప్రభుత్వాలు యీ కంపెనీ ని black list లో వేసినట్లుగా ప్రభుత్వమునకు తెలుసా ? అలా శాసన సభ్యులెవరైనా memorandum యిచ్చారా ? దానిని గురించి యేమైనా పరిశీలించారా ?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్:— వారిలో వారు పోటీలు పడి మెమోరండం యిచ్చారు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:— డాక్టర్లైన ఎం. ఎల్. ఎ. లు యెవరైనా మెమోరండం యిచ్చారా ?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్:— ఇచ్చారను కంటాను. ఇచ్చారేమో తెలియదు. జ్ఞాపకం లేదు. అంతా పరిశీలించి పనికి వస్తాయి కనుకనే order యివ్వబడింది.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాలరెడ్డి (మైదారం) :— అధ్యక్ష, ఎస్కార్ట్స్ కంపెనీ మేన్యుఫాక్చరర్స్, లేక సెల్లింగ్ ఏజంట్స్ ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— సెల్లింగ్ ఏజంట్స్ — 80 per cent of the parts are manufactured in India; 20 per cent are imported.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం) :— టెండర్స్ కాల్ ఫర్ చేశారా ? చేస్తే ఏ కంపెనీలు వచ్చాయి ? మాకు వచ్చినట్లోగట్టాలో ఒక్కొక్క స్టాంట్లో దాదాపు 7 వేల రూ. డిస్కంట్ కాజేకారని తెలుస్తోంది. వాస్తవమేనా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— లోయస్ట్ టెండర్ యాక్సెప్టు చేశాము. వీరిది లోయస్ట్ టెండర్ అయినందున వీరికి ఇచ్చాము.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :— ఎస్కార్ట్స్ కంపెనీ ఇచ్చిన మెషిన్స్ పనిచేస్తున్నవా ? అవి తృప్తికరంగా పనిచేస్తున్నవా ? Are they satisfactorily working?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— పనిచేస్తున్నవి. కొన్నిచోట్ల చెడిపోతే పార్ట్స్ లేకపోయి ఉంటాయి. ఆ పరిస్థితి ఎస్కార్ట్స్ కంపెనీ సప్లయ చేసినవాటికి ఉంటుంది. ఇతరులు సప్లయ చేసిన వాటికి ఉంటుంది. ఇప్పుడు యీ కంపెనీ సప్లయ చేసినవి రేడియాలజిస్ట్స్ ఇచ్చిన స్పెసిఫికేషన్స్ ప్రకారమే ఉన్నవని సర్టిఫై చేయబడినవి. ఒక సబ్ కమిటీ వేసి ఇవి సరిగా ఇన్ స్టాల్ చేశారా, లేదా, స్పెసిఫికేషన్స్ ప్రకారం ఉన్నవా, లేదా, అనేది తనిఖీ చేయించబడుతుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— ఇంత క్రితం విశాఖపట్నంలో, కర్నూలులో ఇదే కంపెనీని వాడినప్పుడు సక్రమంగా ఉపయోగపడలేదని గవర్నమెంట్ కు తెలిపారా ? లేదా ? ఈ కంపెనీని బ్లాక్ లిస్టు లో పెట్టారా ? లేదా ? అవి వచ్చిన తర్వాత చెడిపోయినవా ? లేదా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— చెడిపోవటం కంపెనీనిబట్టి ఉండదు. మెషిన్స్ వాడటంలో ఉంటుంది. ఇవి చూసి, ఎక్స్ పర్ట్స్ సర్టిఫై చేసి, సరిగా ఉన్నవని ఆర్డర్ ఇవ్వటం జరిగింది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— మీరు ఏ కంపెనీనుండి తీసుకొన్నారో, ఆ కంపెనీని బ్లాక్ లిస్టులో పెట్టారుకదా ? పెడితే ఎందుకు వారివద్ద తీసుకొన్నారు ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— అది చేసింది మైసూరు గవర్నమెంట్ కదా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— బ్లాక్ లిస్టులో ఎవరు పెట్టారు ?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— మైసూరు గవర్నమెంట్—ఒక రెస్పాన్సిబుల్ గవర్నమెంట్—ఆ కంపెనీ సరిగా సప్లయ చేయటంలేదని, బ్లాక్ లిస్టులో పెట్టవచ్చు, అటువంటి కంపెనీనుండి ఇంకో ప్లేటు గవర్నమెంట్ తీసుకొంటున్నది అంటే ఏ కారణంవల్ల ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— వారికి సప్లయ చేసిన మెషిన్స్ బాగా లేకపోతే బ్లాక్ లిస్టులో పెడితే, ఇక ఎప్పుడూ వారు మంచి మెషిన్స్ సప్లయ చేయరని వారి ఉద్దేశమా?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— క్వశ్చన్ కు జవాబు సరిగా చెప్పటం మంచిది. ఒక ఫేబ్ గవర్నమెంట్-రెస్పాన్సిబుల్ గవర్నమెంట్, యీ కంపెనీ మంచి సరుకు సప్లయ చేయటంలేదని బ్లాక్ లిస్టు చేస్తే మీరు ఏ కారణంవల్ల తీసుకొన్నారు? ఫలానా రాష్ట్రానికి మంచి సరుకు సప్లయ చేయటంవల్ల మేము విచారణ చేసి తీసుకొన్నామని చెబితే అరం అవుతుంది. ఇప్పుడు ఏ కారణాలవల్ల తీసుకొన్నారు? ఎవరి ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ వల్ల గవర్నమెంట్ యీ నిర్ణయం తీసుకొన్నది? Who has influenced this decision?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— ఎక్స్ పర్ట్స్ ఎగ్జామిన్ చేశారు. సంతృప్తికరంగా ఉన్నదని తీసుకొన్నారు. బ్లాక్ లిస్టులో ఉన్నదని మనం రిజక్ట్ చేయాల్సిన పనిలేదు. మెషిన్స్ బాగుండి, సంతృప్తికరంగా, చౌకగా, అందుబాటులో ఉంటే, తీసుకొనుటకు అభ్యంతరము ఉండదు.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:—Has the Department consulted the radiologist? ఆ కమిటీ మెంబర్స్ ఎవరు?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— ప్రిన్సిపాల్ కర్నూలు మెడికల్ కాలేజి; రేడియాలజిస్టు ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్; కేన్సర్ హాస్పిటల్, కింగ్ జార్జి హాస్పిటల్-విశాఖపట్నం, గవర్నమెంట్ జనరల్ హాస్పిటల్ గుంటూరు;

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— ఈ ఎస్కార్డ్స్ ఎవరు? ఆ డైరెక్టర్స్ బోర్డ్ చైర్మన్, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ ఎవరు?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— అవన్నీ తెలుసుకోవలసిన అవసరం నాకు కనబడటంలేదు. వారితో డీలింగ్స్ పెట్టుకోవటంగాని, తెలుసుకోవలసిన అవసరం గాని-తెలియదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— అవసరం లేదుగాని-తమవద్ద లేకుండా వచ్చును.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— అవసరమే. వారిమీదనే యీ క్వశ్చన్ వచ్చింది. వారు సప్లయ చేసినవి బాగుండలేదని,-

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— మాకు మెషిన్స్ క్రయిటేరియాగాని-చైర్మన్ ఎవరైతే నేమి, బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ ఎవరైతే నేమి?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ఇద్దరు డాక్టర్ ఎం.ఎల్.ఏలు, నేను-డిప్యూటీ లీడర్ ఆఫ్ అపోజిషన్ మెమోరాండం ఇచ్చిన తర్వాత పరిశీలించారు. 10 లక్షల రూ.ల ఆర్డర్ ఇస్తే-ఫిలిమ్స్ లేవని చెప్పి హడావుడి పడి అర్జెంట్ గా 10 లక్షలు ఖర్చు పెడుతున్నారు; దేశంలో ఫిలిమ్స్ ఉన్నవాటికే, ఇక్కడ సెక్రటేరియట్ నుండి అపమని చెప్పినప్పటికీ, స్టోర్స్ పర్సెట్ డిపార్ట్మెంట్ ఇతరులు చెబుతున్నా కూడ, ఆ కమిటీ ఎఫ్రూవ్ చేసిందని చెప్పి హడావుడిగా తీసుకొన్నారు. ఆ కమిటీ మెంబర్స్

ఏదో పనిమీద ఇక్కడకు వచ్చినప్పుడు సంతకాలు పెట్టించుకొని అప్రూవ్ చేయించు కొన్న పద్ధతులు జరిగాయి. ఇంత మాడావుడి ఎందుకు ? 10 లక్షలు ఖర్చు పెట్టినప్పుడు కనీసం యీ మెమోరాండం ఇచ్చినప్పుడైనా ప్రభుత్వం పరిశీలించటానికి ప్రయత్నం చేసిందా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— మెమోరాండం పరిశీలించి “ఫూల్ ప్రూప్” గా ఉండటానికి ఎక్స్‌పర్ట్స్ కమిటీని వేశాము. వారు చూసి సర్టిఫై చేశారు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— ఒక సేటు గవర్నమెంట్ బ్లాక్ లిస్టులో పెట్టిన కంపిసికి. ఆ గవర్నమెంట్ తో కరస్పాండెన్స్ జరిపి, వారు ఏ కారణాలవల్ల బ్లాక్ లిస్టులో పెట్టారన్నది తెలుసుకొని, ఇంకా ఇతర డేట్స్ వారినుండి కూడ తెలుసుకొని - వీరినుండి తీసుకొన్నారా ? ఈ బ్లాక్ లిస్టేడ్ కంపిసినుండి ఎందుకు ప్రపోజర్ వచ్చింది ? ఆ వివరాలు చెప్పమంటే ఎక్స్‌పర్ట్స్ కమిటీని వేశామంటారు. అటువంటి కమిటీలు అనేకం ఉంటాయి. ఆ వివరాలు ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేయకపోతే, ప్రజలలో, శాసనసభలలో సస్పిషన్ కలుగుతుందనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— మనం చూడవలసినది - ఇప్పుడు సప్లయ చేసినవి మనకు తృప్తికరంగా ఉన్నవా ? స్పేర్ పార్టు దొరుకుతున్నవా ? సర్వీసింగ్ ఉంటుందా ? ఆ క్రయిటేరియన్ చూసుకొని ఆర్డర్ ఇవ్వటం జరిగింది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— బ్లాక్ లిస్టులో పెట్టిన కంపిసితో ఆర్డర్ ఖుక్ చేశారు. మెషిన్స్ వచ్చిన తర్వాత పెస్టు చేశారు. అసలు - బ్లాక్ లిస్టులో పెట్టిన కంపిసికి ఏ జేసిస్ మీద ఆర్డర్ ఇచ్చారు ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— ముందు సెసిఫికేషన్స్ ఫిక్స్ చేసి ఆర్డర్ ఇచ్చారు. మెషిన్స్ వచ్చిన తర్వాత సెసిఫికేషన్స్ ప్రకారం పెస్టు చేశారు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— బ్లాక్ లిస్టులో ఉన్న కంపిసికి అసలు మీరు ఎందుకు ఆర్డర్ ఇచ్చారు ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :— అది పర్మినెంట్ బ్లాక్ లిస్టు ఎలా అవుతుంది ?

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :— What is t's reply to my question, Sir? My question is I am not raising a y question with regard to the memorandum—I am asking, why has the Government given an order to a company that was black-listed ?

Mr. Deputy Speaker :— If the Learler of t're Opposition, goes on rising in his seat and goes on putting questions, how is it possible?

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :— How many times shall I to repeat the same question, Sir? He has not been answering my ques-tion at all.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అధ్యక్ష, దీనిలో రెండు విషయాలు వచ్చాయి. ప్రభుత్వం లోయస్టు పెండర్ యాక్సెప్ట్ చేసిందా, లేదా, అన్నది మెయిన్ పాయింట్.

ఇది లోయస్టు టెండర్. సామానులు మంచివా, లేవా, అన్నది చూడవలసింది టెక్నికల్ బాడీ. ఆ టెక్నికల్ బాడీవారు—ఉద్యోగస్తులు, హైలికాంపిటెంట్ పీపులు— ఇది సరిపోతుందని అన్నారు. కాబట్టి యీ కంపినివారికి ఇస్తే సస్పిషన్ వస్తుందని గొప్ప నభ్యులు అంటే—ఇంకొకరికి ఇస్తే మాత్రం సస్పిషన్ రాదా? పాయింట్ ఏమంటే—లోయస్టు టెండర్ యాక్సెప్టు చేయకుండా ఇంకో టెండర్ యాక్సెప్టు చేస్తే—మీరు లోయస్టు టెండర్ యాక్సెప్టు చేయకుండా ఇంకో టెండర్ ఎందుకు యాక్సెప్టు చేశారని అనుమానం వస్తే రావచ్చును. ఇక్కడ లోయస్టు టెండర్ యాక్సెప్టు చేశారు. ప్రభుత్వానికి లాభము. కాంపిటెంట్ బాడీ సరిపోతుంది అన్నారు. సర్వీసింగ్ గాని, సామానులుగాని సరిపోతాయని అన్నారు.

*Sri Pillalamarri V. Venkateswarlu:—*It does not matter to us.

*Sri V. Visweswara Rao:—*It matters.

*Sri K. Brahmananda Reddy:—*Why are they so much interested, Sir? The lowest tender is accepted. It is not questioned.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—మంచిది అయినా, కాకపోయినా ఫరవాలేదన్నమాట.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—మీరు చెప్పితే మంచిది, లేకపోతే మంచిది కాదన్నమాట. అదంతాకాదు. That does not work. That position, we will never accept. మీరు చెప్పినదానికి—లోయస్టు టెండర్ అయినా సరే యాక్సెప్టు చెయ్యాలన్నమాట. The point is only this : the lowest tender is accepted. లోయస్టు టెండర్ యాక్సెప్టు చేశారు; ఒకటి. రెండవది—టెక్నికల్ గా ఏదైనా మంచిదికాదనో, ఏదో, స్నేహితులు చెప్పిఉండవచ్చును. అది సరిగా ఎగ్జామిన్ చేయండి అని మెమోరాండం వచ్చినతర్వాత మంత్రిగారి రిప్లయినిబట్టి, ఒక టెక్నికల్ బాడీ, కె. జి. హాస్పటల్, గుంటూరు హాస్పటల్, కర్నూలు హాస్పటల్ లోని పెద్దలను దానిలోపెట్టి చూడమన్నారు. వారు చూసినారు. సరే అన్నారు. దానిలో ఉన్న అభ్యంతరం ఏమిటి? అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—ఆ టెండర్స్ పిలిచేముందు, ఆ టెండర్స్ కన్సిడర్ చేసేముందు యీ ఎస్కార్డు కంపిని అన్నది బ్లాక్ లిస్టులో ఉన్నదన్న విషయం ఆ టెండర్స్ ఓపెన్ చేసినవారికిగాని, కన్సిడర్ చేసినవారికిగాని, మంత్రిగారికిగాని తెలుసునా? లేక వాంతా బోటల్ ఇగ్నోరెన్స్ లోనే ఉన్నారా? ఇగ్నోరెన్స్ అయితే ఏమీచేయలేము.

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్:—ఆ మెమోరాండంలోనే యీ పాయింట్స్ అన్నీ ఉన్నవి. వారిని బ్లాక్ లిస్టులో పెట్టారని యీ మెమోరాండంలో వీరంతా చెప్పారు. చెప్పినాగాని—ఎక్స్ పర్టు ఆ స్పెసిఫికేషన్స్ ఉన్నవిగనుక యాక్సెప్టు చేసినారు.

*Sri Tenneti Viswanatham:—*I am not asking what is contained in the memorandum. Did the authorities know that it was one of the black-listed companies? Did the authorities consider it?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—అంతే — మెమోరాండం తమకు అందింది. టెండర్ యాక్సెప్టచేసిన పూర్వమా? లేక తర్వాతా?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :—మెమోరాండం పూర్వము వచ్చాయి. తర్వాతా వచ్చాయి.

Sri Tenneti Viswanatham :—Therefore, they were aware that it was one of the black-listed companies. The authorities who opened the tender knew at the time when they opened the tender that it was a black-listed company?

Sri Y. Sivarama Prasad :—It was not black-listed in this State.

Sri Tenneti Viswanatham :—Did they—the persons who opened the tender—know that it was a black-listed company?

Sri Y. Sivarama Prasad :—They might have known it or might not have known it.

Sri Tenneti Viswanatham :—Even after knowing, they considered the tender. Shall I take it like that? The code is completely against such a procedure. The rules are against such a procedure. That is why I am bringing this to the notice of the Minister. It is not with a view to embarrass the Minister. I only wish he should go into the matter?

Sri Y. Sivarama Prasad :—We do not know for what reasons it was black-listed in another State, but it was not black-listed in this State.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అప్పుడే, ముఖ్యమంత్రిగారు మీకు ఇంటరెస్టు ఏమిటి అని మెంబర్స్‌ను అడిగారు. అసలు దీనిలో మాకు ఇంటరెస్టు ఉండటానికి ఏ కంపెనీలు ఉన్నవోకూడ మాకు తెలియదు. మా ఇంటరెస్టు ఏమిటి అంటే — ప్రభుత్వము యొక్క డబ్బు 10 లక్షల రూ. ఖర్చుపెట్టటానికి చాలా హడావుడిగా చేస్తున్నారు. మంత్రిగారు, ఇతర ఎం. ఎల్. ఏ. లు కలిసి కూర్చుని పెక్రటరీని పిలిచి కొంచెం తొందరచేయకండి, కొంచెం ఆగమంటే, వారిని ప్రక్కకు నెట్టి ముందు ప్రొసీడ్ అవుతున్నారు. ముందుకు అడ్వాన్స్ అవుతున్నారు. ఇంత ఇంటరెస్టు ఎవరికి, డేవికి, ఉన్నది?—ఇనే సందేహంతో మేము యీ ప్రశ్న వేస్తున్నాము. ఈ 10 లక్షలు ప్రభుత్వ డబ్బు గనుక, ఆ ఇంటరెస్టు మాకు ఉంది.

PHYSICAL TRAINING INSTRUCTORS

1049—

2557 Q.—*Sri R. Subbaiah* :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether Physical Training Instructors from Mysore Trained were appointed as 1st Grade Physical Training Instructors or Second Grade Physical Training Instructors in our High Schools; and

(b) if they are appointed as Second Grade Physical Training Instructors the reasons therefor?

The Minister for Education (Sri A. Balarami Reddy):—(a) Physical Education Teachers who have undergone training in Y.M.C.A. College of Physical Education, Bangalore have been appointed as Grade II Physical Education Teachers in non-Government Schools.

(b) They do not satisfy the qualifications prescribed for the posts of Grade I Physical Education Teachers. As such, they might have been appointed by the concerned managements as Grade II Physical Education Teachers.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—ప్రభుత్వమే కొంతమందిని బెంగళూరు డిప్యూటీషన్ పంపిస్తున్నది. కర్నూలు జిల్లాపరిషత్ వారు కూడ కొంత మందిని పంపించారు. వారికి డబ్బు ఇస్తున్నాము. కాని, ఆ క్వాలిఫికేషన్ సక్రమంగా లేవు; ఆ అర్హత తక్కువగా ఉంది, కాబట్టి మేము గ్రేడ్ టు—గా వేస్తున్నామంటే—ఇక్కడ గ్రేడ్ టు—వేకిస్పీస్ ఏవి? గ్రేడ్ టు—గా ఎవరూ తీసుకోవటంలేదు. అందువల్ల మనం ఇచ్చిన డబ్బు వృధాఅవుతున్నది. వారు బెంగళూరులో సర్టిఫికేట్ సంపాదించి ఇక్కడకు వస్తే ఇక్కడ ఖాళీలు లేకుండా ఉన్నవి. అందుచేత వారినికూడ గ్రేడ్ వన్—గా భావించటానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి:—అధ్యక్ష, ప్రభుత్వం ఎవరిని పంపించలేదు. జిల్లా పరిషత్ కూడ పంపించినట్లు ఇన్ ఫర్మేషన్ లేదు. అసలు గ్రేడ్ టు—కే వీరి అర్హత సరిపోతుందా అన్నది పరిశీలనలో ఉంది. మనం గ్రేడ్ వన్—గా ఎవరినైనా ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్ స్పెక్టర్స్ గా వేయాలంటే—వారు పి. యు. సి పాస్ అయితే లేక పోతే సెకండరీ గ్రేడ్ పాస్ అయితే ఉండాలి. దాని తర్వాత, డిప్లొమా ఇన్ ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్ వచ్చిఉండాలి. అట్లావచ్చినవారు గ్రేడ్ వన్ కు అర్హతకలిగిన వారు అవుతారు. కాని గౌరవసభ్యులు సర్టిఫికేట్ కోర్స్ పాస్ అవుతున్నవారిని గురించి అడుగుతున్నారు. బెంగళూరులో సర్టిఫికేట్ కోర్సు పాస్ అవుతున్నవారి యొక్క కోర్స్ ఇక్కడ సరిపోతుందా?—మన రాష్ట్రంలో ఉన్న సర్టిఫికేట్ కోర్సుకు, దానికి ఉన్న ఎవాల్యుయేషన్ కుగాను—ఒక ఆఫీసర్ ను చూడమన్నాము. అది ఆయన తర్వాత నిర్ణయం తీసుకోబడుతుంది. కాని ఇప్పుడు వీరికి ఏపరిస్థితులలో కూడ గ్రేడ్ వన్—కు కావలసిన అర్హతలు లేవు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—మనకు ఫిజికల్ ఇన్ స్పెక్టర్స్ కావలసినంతమంది లేరనే ఉద్దేశ్యంతో జిల్లాపరిషత్ వారు డిప్యూటీషన్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి:—ఆ ఇన్ ఫర్మేషన్ లేదు. Nobody will be able to answer the question. I do not have the entire history with me. How can I answer?

Sri P. Subbaya:—My point is this: there is dearth of physical instructors.

Mr. Deputy Speaker:—The Minister has stated, first grade, they cannot give, because they have not got the required qualification.

Sri A. Balarami Reddy :— If they hold a diploma and the other basic educational qualifications, certainly we will appoint them.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఇక్కడ చెప్పిన అర్హతలు ఉన్నవారే అక్కడకు పోయారు. వారికి అయినా ఇస్తారా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి :—అధ్యక్ష, అక్కడకు పోయిపచ్చినవారు నర్సిఫిరేట్ కోర్స్ పాసైనవారు. నర్సిఫిరేట్ కోర్స్ వేరు. డిప్లామా కోర్స్ వేరు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఆ అర్హత ఉండినవారు ఇక్కడ ఉంటే, వారికి ఫస్ట్ గ్రేడ్ ఇస్తారా?

UNIVERSITY BILLS

1050—

*1955 Q.—*Sarasri D. Seetharamiah (Madanapalli) Sri Rajagopal Naidu, C. D. (Chittoor) and Ramachandra Rao Deshpande :—* Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Sri Chagla, Union Minister for Education has written to the Chief Minister on any aspect of the University Bills recently passed; and

(b) if so, the action taken by the Government in the matter?

Sri A. Balarami Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) The matter is under consideration.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :—కన్ సిడరేషన్ అంటున్నారేమిటి? యూనివర్సిటీల నవరణ బిల్లు ప్రవేశపెడుతున్నారు కదా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి :—ఆ ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాల ఫలితంగా ఇప్పుడు యీ అమెండింగ్ బిల్లు మీముందుకు వస్తున్నది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—గౌరవనీయులు ప్రశ్న పంపించినపుడు కన్ సిడరేషన్ అని అర్థం. ఇవాళ బిల్లు ప్రవేశపెట్టటం జరుగుతున్నది.

ADMINISTRATIVE REFORMS COMMITTEE

882—

*2172 Q.—*Sarvasri N. Mohan Rao (Ghanpur), A. Sarveswara Rao, P. Rajagopala Naidu, C. D. Naidu and Ramachandra Rao Deshpande (Narayanahed) :—* Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government have taken any decision on the recommendations of the Administrative Reforms Committee; and

(b) if so, the details thereof?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) Government have not yet taken any decision on the recommendations of the Administrative Reforms Committee.

(b) Does not arise.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు:—ఇంతవరకు ఏమైనా కన్సిడర్ చేసినారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—లేదండి. మొన్న డిస్కషన్ కు ఇక్కడ పెట్టుకొంటే, మీరంతా చాలామంది రానందువల్ల కోరం లేకుండాపోయింది,

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—అధ్యక్ష, మరొకటి జరిగింది. మీరు ఎడ్జర్స్ చేసి వెళ్లిపోయిన తర్వాత పాపం, కొంతమంది మెంబర్స్ వచ్చారు. అయితే వారు కొంచెం ఆలస్యంగా వచ్చారు.

Sri K. Brahmananda Reddy :—I have also requested the Secretaries to Government to consider them and give their considered views. కానన సభవారు వచ్చే జూన్ సెషన్ లో డిస్కస్ చేస్తారు, ప్రైమ్ ఎలాట్ చేద్దామనుకొన్నాము. దాని ప్రకారం మీ ఉద్దేశాలు కూడ తేలిసిన తర్వాత, అప్పుడు నిర్ణయాలు చేయటం జరుగుతుంది.

OVERSTAYING OF PAKISTANI NATIONALS IN HYDERABAD

883—

*962 (1515) Q.—*Survasri P. O. Satyanarayana Raju (Kosgi), R. Rajagopala Naidu and Sultan Salahuddin Owaisi* :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there are any Pakistani nationals with visas overstaying at Hyderabad, if so, the number of them ;

(b) whether there were any reports of anti-national activities by these people ;

(c) if so, the action taken by Government to check their activities ;

(d) whether steps would be taken to deport them back to Pakistan ; and

(e) if so, when ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) Yes, 131 Pakistani nationals were overstaying in Hyderabad City on 1-9-1965.

(b) and (c) Following the outbreak of hostilities with Pakistan, 59 Pakistani nationals were interned on 7th September, 1965 under the Foreigners (Internment) (Amendment) Order, 1965.

(d) and (e) It is not possible to deport them to Pakistan in the present situation. However those who have not been detained/ interned and who can leave under their own arrangements are permitted to leave for Pakistan.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు:—హైదరాబాద్ లో కొన్ని ప్రాంతాలలో యీ పాకీస్తాన్ రేడియో పెట్టుకొని యాంటీనేషనల్స్ పబ్లిక్ గానే వింటున్నారు అన్న విషయం తెలుసునా?

(No Answer)

శ్రీ ఎం. రాంగోపాల్ రెడ్డి:—అధ్యక్ష, హైదరాబాద్ లో పాకీస్తాన్ నేషనల్స్ వచ్చి ఎప్పుడూ హాల్స్ చేస్తున్నారు. వారికి ఎంత ప్రైమ్ ఎలాట్ అవుతుందో, ఆ ప్రైమ్ తర్వాత ప్రభుత్వం వారికి ప్రైమ్ ఎక్స్ ఛేంజ్ ఇవ్వక వారిని తొందరగా తోలించే ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—తోలించే ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—అధ్యక్ష, పాకీస్తాన్ నేషనల్స్ ఇంతమంది at a time ఇక్కడ ఉండవచ్చును—అనేటటువంటి నిర్ణయం ఏదైనా ఉన్నదా? లేకపోతే ఎంతమంది అయినా ఉండవచ్చునా?

(No Answer)

REVISING THE LIST OF DETENUES

884—

*2299 Q.—*Sarvasri A. Sarveswara Rao, V. Satyanarayana, M. Lakshmanaswamy and K. Govinda Rao* :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the State Government have received a communication from the Centre in November, 1965 or later to revise the list of detenus from time to time taking the present circumstances into consideration; and

(b) whether any Committee was set up to review the cases; if so, who are the members of the Committee?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) No, Sir.

(b) A Reviewing Authority was constituted consisting of the Chief Secretary to Government and the First Member, Board of Revenue for reviewing cases of detention ordered by the Collectors and District Magistrates and Commissioner of Police, Hyderabad under the Defence of India Rules.

In case the detention orders are issued by Government the Government themselves review the cases.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—Central Government order ప్రకారం detention చేసిన వారు ఎంతమంది ఉన్నారు. State Government order ప్రకారం detention చేసినవారు ఎంతమంది ఉన్నారు. పేర్లు చెప్పతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—Central Government detain చేసినవారు ఎవరు లేరు. State Government detain చేసినవారు ఉన్నారు. Left members of the C. P. I.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- మొన్నమాకు చెప్పినది ఏమిటంటే - మాకేమి సంబంధంలేదు. Central Government detain చేయమంటే చేశాము గాని మేము చేయలేదు అని ఒకసారి Statement ఉన్నది. Central Government కాదు మొత్తం స్టేటు గవర్నమెంటే చేశారు అంటారు. ఇప్పుడు అయితే release చేసే విషయం ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- మొన్ననే గదా చెప్పాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- మొన్న చెప్పింది వేరు. ఇవ్వాలి మళ్ళీ తాళి మారి పోలేదా? ఇదివరకల్లా Central Government విషయం మనం ఏమి చేస్తాము అనే అనుమానంలో ఉండొచ్చిందని. State Government అయితే ఇప్పుడు ఆ situation ఏమిలేదు. లాస్కెంటు agreement అవన్నీ జరిగిన తరువాత వచ్చిన atmosphere ఫలితంగా వెంటనే release చేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఏమి అభ్యంతరం ఉన్నది?

Sri K. Brahmananda Reddy: Left members of C.P.I. they were all detained by the State Government if he has got that impression, let him please correct it.

శ్రీ వర్కా సత్యనారాయణ:- ఎన్ని మాసాలకు ఒకసారి review జరుగుతుంది? ఆరుసారిగా జరిగిన review ఇప్పుడు? ఆ review లో ఎంతమందిని release చేయాలని recommend చేశారు?

Sri K. Brahmananda Reddy:- Government, under the rules, review those cases. Review is done once in six months మొదటి review 1965 June లో చేసినారు. Second review డిశంబరులో చేసి communicate కూడ చేసినారు.

శ్రీ ఎం. రామగోపాలరెడ్డి:- Six monthsకు ఒకసారి review చేస్తాము అంటున్నారు. ప్రభుత్వ పరిస్థితి review చేస్తారా? దేశపరిస్థితి Review చేస్తారా? లేకుంటే detainees యొక్క policy ని review చేస్తూ ఉంటారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- అన్నీ చేస్తాము. అసలు detention ఎందుకు అనేది తమకు తెలుసుగదా? If it is satisfied with respect to any particular person, with a view to prevent him from acting in any manner prejudicial to the public safety and in efficient conduct of military operations, etc., etc., వగైరా వగైరా ఉన్నది. దాని ప్రకారం అన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని చేస్తాము.

VISIT OF TECHNICAL EXPERTS TO VADAREVU AREA

885—

*2383 Q.—*Sarvasri A. Sarveswara Rao and V. Satyanarayana*—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether Vadaravu area (Cost line) five miles from Chirala was inspected by the Technical Experts in December, 1965 to

determine its suitability for establishing a Training Institute for certain cadres of Navy and Air Forces; and

(b) whether the Technical Experts were impressed by the site?

Sri K. Brahmamunda Reddy:—(a) Yes, Sir.

(b) Not known.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Experts వచ్చారు అని చెప్పారు వారి అభిప్రాయం ఏమి చెప్పారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— మాకు రిపోర్టు చంపలేదు. It is a confidential matter.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— మన గవర్నమెంటు ఏమి చెప్పింది ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— మన గవర్నమెంటు ఏమి పోకర్తాయ కావాలో అవన్నీ చేస్తాము అని చెప్పారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Satisfy అయినట్లు impression ఉన్నదా ?

*Sri K. Brahmamunda Reddy:—*It is a matter of opinion మాకు impression బాగానే ఉన్నది.

శ్రీ జె. ఎల్. ఎన్. చౌదరి (చీరాల) :— ఎన్ని వేల ఎకరాలు సేకరిస్తారు ?

*Sri K. Brahmamunda Reddy:—*We said, we extend any assistance required.

REPORT BY THE VIGILANCE COMMISSION

886—

*2281 Q.—*Sarvasri A. Sarveswara Rao and V. Satyanarayana:—* Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether any report was submitted by the Vigilance Commission on its working during 1965; and

(b) if so, whether a copy of the Report be placed on the Table of the House?

Sri K. Brahmamunda Reddy:—(a) No, Sir.

(b) Does not arise for the present. But, I would like to add that under the Scheme of the Vigilance Commission, it is required to submit an annual report to Government, for being placed on the Table of both the Houses of Legislature. The Commission has been requested to submit its first report for the period 27-6-1964 to 31-3-1966 by 15th July, 1966 and thereafter for each financial year.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— ఇంతమట్టుకు ఏమి reports సమర్పించలేదా ? ఎప్పుడు సమర్పించ బోతున్నారు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—నేను మనవిచేశాను గదా : The Commission has been requested to submit its first report by 15th June.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—Appoint చేసినప్పటి order లోనే place చేయాలని ఉన్నది. ఈ సంవత్సరం క్రిందటి సంవత్సరం ఎందుకు lapse అయిపోయింది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—మొదట appointment చేసినది June 1964 లో. అందుకని 31-3-66 వరకు అయినటువంటి report, one year nine months చేయమని చెప్పినాము. July 66 లోపు యివ్వమని చెప్పినాము. దాని తరువాత ప్రతి financial year కు యివ్వమని చెప్పినాము.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు:—ప్రతి financial year అనడంలో March 31st కు యిస్తూ ఉంటారు అలా కాకుండా ప్రతి సంవత్సరం జనవరినాటికి యివ్వమని చెప్పినట్లయితే Budget Session నాటికి ఉపయోగపడుతుందిగదా ; అది ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—Subject to confirmation - ఇప్పుడు 15th July 1966 కు యివ్వమన్నాము అనుకోండి. అది యిస్తారు. దాని తరువాత financial year కు మళ్ళీ యిస్తారు. జనవరికి period పెట్టుకోవలసిన విషయం నేను కనుక్కొని మనవిచేశాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—సంవత్సరం, 9 నెలలకు ఎందుకు యివ్వాలి వచ్చింది ? 9 నెలల report యిచ్చి మళ్ళీ సంవత్సరానికి యిస్తే సరిపోయేదిగదా :

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—మొట్టమొదట కమిషన్ appoint చేశాము. దాని తరువాత rules వగైరాలు, మొట్టమొదట initial stages కాబట్టి యిప్పుడు యివ్వమన్నాము. దాని తరువాత ప్రతి year కు ఒకసారి యిస్తారు.

Mr. Deputy Speaker.—Questions and answers are over. Replies to other questions will be placed on the Table of the House.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—ఇవి వాయిదా వేయబడ్డ questions. ముందు చీఫ్ మినిస్టర్ గారు reply చేయాలి. ఇవి ఆఖరికి వచ్చినాయి. అన్నీ important questions-Factories కు సంబంధించి ఉండిపోయినాయి. అందుచేత యివ్వాలి 15 నిమిషాలు allow చేసి ఈ questions పూర్తిచేస్తే బాగా ఉంటుంది. లేకపోతే యింకోరోజు తీసుకుందాము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—ఇంకోరోజు తీసుకోడానికి అవకాశం ఉన్నదా, లేదా యింకా ఎన్ని questions ఉన్నాయో చూడాలి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—ఇప్పుడు తీసుకోవచ్చును. Postpone అయిన questions ముందు రావలసినవి ఆఖరికి వచ్చినాయి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—కొత్త గూడెం, రామగుండం ఫ్యాక్టరీల గురించి, యితర విషయాలు కొన్ని ఉన్నాయి. 10 నిమిషాలు ఎక్కువ అయినా యిప్పుడూ తీసుకుంటే బాగా ఉంటుంది.

Sri. K. Brahmananda Reddy:—I will read the answers.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—Answers చదివితే supplementaries వస్తాయి. దానికి సమాధానం చెప్పవలెనంటే సమయం ఎక్కువ అవుతుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—Industries మీద discussion జరగబోతున్నది. Information వస్తే దానిమీద తరువాత మాట్లాడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. Answers చదవమనండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—ఆ particular questions చెప్పితే చదువుతారు.

Sri V. Sri Krishna:—On Nos. 887, 890, 891.

Sri K. Brahmananda Reddy:—They all relate to one only.

Mr. Deputy Speaker:—We shall take them all together.

FERTILISER FACTORY AT KOTHAGUDEM

889—

*695 (1547) Q.—*Sarasri V. Visweswara Rao* (Mylavaram), and *M. Pitchiah* (Payakaraopeta):—Will hon. the Chief Minister be pleased to refer to the answer given to question No. 1898 on 28-8-1968 and state:

(a) the progress made so far in starting a Fertiliser Factory at Kothagudem.

(b) when will it go into production; and

(c) the reasons for the delay?

Sri K. Brahmananda Reddy:—(a) The revision proposed in the Colloboration agreement of the firm has been approved by the Government of India in May, 1964. The World Bank and A.I.D., have agreed in principle to grant certain foreign exchange loans to the Company. The Company has also made applications to various financial organisations for participation in underwriting of Share Capital. The acquisition of the land required is in progress.

(b) The unit expects to go into production by March, 1969.

(c) The reasons for the delay as explained by the Company are (i) the drastic changes introduced in Company taxation in the last two budgets which has associated revision in the project report (ii) the delay in obtaining a statement of minimum price from the Government of India as required by the World Bank to give clearance for the loan. (iii) Imposition of 10% additional duty on imported materials which increased the Company's financial burden, and (iv) A reappraisal of the entire project so as to use naphtha as fuel material instead of coal as originally envisaged. The Government of India have since approved this revised pattern of production based on naphtha as raw material.

L. A.Qs. Nos. 887, 888 and 892 were not put and answered, hence included under "Written Answers to Questions".

FERTILIZER FACTORY AT RAMAGUNDAM

890—

*1102 Q.—*Sri A. Ramachandra Reddy (Bhongir)* :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Fertiliser Factory being constructed near Ramagundam will be under the public sector or private sector.

(b) to whom and when the licence was issued.

(c) the estimated expenditure for its construction ; and

(d) the estimated production of fertilisers (in tons) per annum in this factory ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) In the private Sector, Sir.

(b) To M/s. Andhra Sugars Ltd., Tanuku. The licence was issued by the Government of India in April, 1961.

(c) Rs. 16.19 crores.

(d) 1,00,000 tonnes of Urea and 74,000 tonnes of Ammonia per annum.

LAND FOR FERTILISER PLANT AT PALAVANCHA

891—

*860 (1961) Q.—*Sri A. Ramachandra Reddy* :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether land measuring 300 acres at Palvancha, Kothagudem Taluk for the construction of Fertilisers plant has been acquired for a Company.

(b) if so the amount paid by the company towards compensation; and

(c) when the Civil Engineering works for the Plant is likely to be started ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) Yes, Sir.

301.31 acres of Government land has been allotted to the Company.

(b) Rs. 96,190.90 towards cost of the the above land and Rs. 1,569.40 towards the cost of survey stones.

(c) As soon as the entire land required is given to the company.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

MISAPPROPRIATION OF NATIONAL DEFENCE FUND

1170-A.—

*S. N. Q. No. 2747-E. — *Sarasri A. Ramachandra Reddy and V. Satyanarayana*: Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Chairman Medak Zilla Parishad Sri Jagapathi Rao, has collected Rs. 1,701 from Shri C. V. Thal Reddy, resident of M. S. ipet on 28-11-1963 and gave a receipt under his signature and failed to remit the same towards National Defence Fund, and if so, whether the matter has been enquired into and if so, the action taken after enquiry.

(b) whether it is also a fact that Sri P. Jagapathi Rao, Chairman Medak Zilla Parishad Collected Rs. 7,222.68 covered by 53 receipts from 130301 to 130353 in the Receipt Book No. 1304 and remitted only Rs. 6,898.68 towards National Defence Fund, if so, the action taken by the Government to recover the amount of Rs. 1,500 alleged to be misappropriated by Sri P. Jagapathi Rao in seven cases ; and

(c) whether any cases were launched before the Munsiff Magistrate to Medak alleging that Sri P. Jagapathi Rao, Chairman Medak Zilla Parishad has misappropriated the National Defence Fund and if so, the number of the cases filed against him in the Court ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sri P. Jagapathi Rao was not Chairman, Zilla Parishad, Medak, in the year 1962. He was Sarpanch of Muthaipali village. No Police case has been launched against him so far for misappropriation of National Defence Fund collected by him in 1962 but seven private complaints have been launched against him before the Munsiff Magistrate, Medak, six by Sri Gangareddi of Bogdabhootpur village alleging misappropriation of Panchayat funds by Sri Jagapathi Rao when he was Sarpanch and one by Sri Vemareddi of Ramayampali alleging misappropriation of National Defence Fund by Sri Jagapathi Rao in 1962. As all the connected records of the Collector's office, Medak concerning National Defence Fund are with the Munsiff Magistrate and as the matter is *sub-judice* it is not possible to give further details.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—In clause (a) it was asked and if so, whether the matter has been enquired into

ఎంక్వయరీ చేశారా? చేస్తే రిపోర్టు ఏమిటి?

Mr. Deputy Speaker :—What he says is that all the records have gone to the Munsif Magistrate.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— అది వేరే విషయం. కంప్లెయింట్ గవర్నమెంటుకు వచ్చింది, ఎంక్వయరీ చేశారా? చేస్తే రిపోర్టు ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—మాకు రాలేదని చెప్పానుగదా.

Private people filed complaints, may be due to a various reasons—internal quarrels, disputes etc.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—వారికి ఎంక్వయరీ రిపోర్టు వచ్చిందా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—రాలేదని చెప్పారు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—రిపోర్టు రాలేదనికాదు; గవర్నమెంటుకు తెలియదనీ చెప్పలేదు.

'Private people might have filed complaints, he is so careful in answering the question.

Sri Ramachandra Rao Deshpande:—What are the complaints of Sri Vema Reddy? Do they pertain to National Defence Fund?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—నాకు వచ్చిన ఇన్ ఫర్మేషన్ ఏమిటంటే—ఎగినిస్టు హిమ్ పంచాయతీ బోర్డు ప్రెసిడెంట్ వేమారెడ్డిగారు, ఇంకోక రెడ్డిగారు యిచ్చారు. ఇవన్నీ ప్రైవేటు కంప్లెయింట్స్.

As the allegations pertained to the Chairman, Zila Parishad, Government deputed a senior officer Sri B.L. Oates, Additional Secretary, Panchayat Raj Department, for an enquiry into the allegations and to submit a report to Government. Sri Oates has enquired into the allegations and submitted a report that the allegations are not well-founded and that no further action is required.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—ఇప్పుడాయన సమాధానం చెప్పతూ యిది సబ్ జుడిస్ అని అన్నారు. ఆ తర్వాత, మేము ఎంక్వరీ చేశాము 'Allegations are not well-founded' అని చెప్పారు. ఆ రకంగా చెబితే యింకా అక్కడ ఫర్దర్ ఎంక్వయరీ ఏమి జరుగుతుంది మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో.

Sri K. Brahmananda Reddy:—No, Sir. We are not saying anything. I am only saying a fact, that a certain Officer had enquired.

Sri Tenneti Viswanatham: The hon. Minister gave the contents of the report. He said that the allegations were not well-founded.

Sri K. Brahmananda Reddy: He found, Sir.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—గవర్నమెంటు రిపోర్టులోనుండి వారట్లా చదివేస్తే యింకా మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో ఏమి జరుగుతుంది?

Sri K. Brahmananda Reddy: I am not saying anything. Because Sri Venkateswarlu put the question.....

Sri Tenneti Viswanatham:—It will certainly prejudice the Court.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—లాస్టుటైమ్ యిక్కడ కొశ్చెన్ వచ్చిన తర్వాత, అస్సోషియేషన్ చదం జరిగింది. రికార్డు వారివద్దనే ఉన్నాయి. సబ్ జుడిస్ అయ్యే విషయమేమీ నేను యిక్కడ చెప్పలేదు. That report itself has gone into vidence in the court.

Sri Ramachandraseo Deshpande:—Is it a fact that Sri Vitta-Reddy has made a complaint that amounts were collected for National Defence Fund by Sri Jagapathirao in the company of Panchayat Samithi President and that the amounts were not credited to Government.

Sri K. Brahmananda Reddy:—I do not know, Sir. He may know because he belongs to that District. I did not go into the question whether it is misappropriation; whether it is due to quarrels or internal troubles I am not aware, Sir. It is all left to the Court to decide.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—కలెక్షన్ కు సంబంధించి దానిపై గవర్నమెంటుకు వున్న రిపోర్టు ఏమిటి?

Sri K. Brahmananda Reddy:—The information is with the Court.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—గవర్నమెంటుకు వచ్చిన రిపోర్టు ఏమిటి? అసలు దానిపై గవర్నమెంటుకు రిపోర్ట్ రాలేదా?

Sri K. Brahmananda Reddy:—The entire records pertaining to National Defence Fund in the Collector's Office, Medak, are in the Court. I have also enquired, but no record is available and everything is in the Munsif Court.

Mr. Deputy Speaker:—Let us go to the next question.

Sri Pillulamarsi Venkateshwarlu:—No, Sir. We cannot go, Sir. చూడు నాలుగుసార్లు వాయిదా వేయించుకున్నారు. అప్పటికీ తగిన సమాధానం ఇవ్వకపోతే ఎట్లా? ప్రశ్నలో క్లియర్ గా వుంది. 'whether it is also a fact that Sri P. Jagupathi Rao, Chairman, Medak Zilla Parishad, collected Rs. 7222-68 covered by 53 receipts.....' దానికి 'Yes' అనో, 'No' అనో చెప్పాలిగదా. ఇంత సింపుల్ గా వున్నా ఆన్సర్ చేయరేమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—రిపోర్టులన్నీ కోర్టులో వున్నాయని చెప్పారు. సబ్ జూడిస్ గా వున్న క్వశ్చను వచ్చినప్పుడు ఎక్కడ జరుగుతున్నది, ఏ స్టేజీలో వుంది అనేటంతవరకే అడగవచ్చుకాని ఎక్స్ ప్లెన్డేటరీ క్వశ్చన్స్ వేస్తే సబ్ జూడిస్ అవుతాయి సమాధానాలు. కనుక నేను సబ్ మెంటరీ క్వశ్చన్ వేయవద్దని అంటున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—'Yes' or 'No' అని చెప్పవచ్చుకదా.

Sri K. Brahmananda Reddy:—As all the records are in the Court, it is not possible to say whether it is 'yes' or 'no'.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—ఫలాన సంబర్లు నుంచి ఫలాన సంబర్లు వరకు 53 రక్తిదులవి కలెక్టు చేశారా అంటే కలెక్టర్, దానికి సంబంధించినవారో చూడకుండా హౌండ్ ఓవర్ చేసివుండరు. 53 రక్తిదులున్నాయి, సంతకాలు వున్నాయి, ఇంత అమౌంటు అని వుంది. అంతవరకు ఆన్సర్ చేయవచ్చుకదా.

శ్రీ పిల్లలమరి వెంకటేశ్వర్లు:—6, ౮9౩ రూపాయలు నేషనల్ డిఫెన్స్ ఫండుకు జమ కట్టినమాట నిజమేనా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—6 వేలు కట్టాలో, 16 వేలు కట్టారో మాకు తెలియదు. రికార్డు కోర్టులో వున్నాయంటే ఇటువంటి ప్రశ్నలు వేస్తే ప్రయోజనం ఏమిటి ?

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి:—ఇదివరకు అసెంబ్లీ ఫ్లోర్ నుంచి స్పెసిఫిక్ క్వశ్చన్స్ వేయాలన్నారు. నేను 6 మాసాలక్రితం వేశాను, నా పేరు క్లబ్ చేసి రిజక్ట్ చేశారు. స్పెసిఫిక్ క్వశ్చన్స్ వేశాను కనుక నా ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పమని చెప్పారు. ఫస్ట్, సెకండు అని నేను స్పెసిఫిక్ గా నంబర్స్ కూడ ఇచ్చాను. ఫలాన విత్ రెడ్డి నుంచి ఇంత అమౌంటు ఫలాన రోజున వసూలుచేసి, ఆయన సంతకంతో రశీదు ఇచ్చినది వాస్తవమా, దానిమీద విచారణ చేశారా అని. సెకండ్ పార్ట్ లో 52 రశీదులు ఆయన సంతకంతో డిఫెన్స్ ఫండు వసూలుచేసి 1,500 రూ.లు కొప్టేజరని కూడ చెప్పాను. విచారణ చేశారని, అన్ ఫౌండెడ్ అని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు. రికార్డులు కోర్టులో వున్నప్పుడు విచారణ ఎట్లా జరిగింది, అన్ ఫౌండెడ్ అని ఎట్లా వచ్చింది ? బహిరంగంగా విచారణ చేయిస్తారా ?

శ్రీ వి. రామచంద్రాపు (మేడ్చల్):—పంచాయతీరాజ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ కు సంబంధించిన అధికారులు నేషనల్ డిఫెన్స్ ఫండు వసూలు చేసినతరువాత అక్కౌంట్స్ సమీట్ చేసే పరిపాటి లేదా? ఉన్నట్లయితే జగపతిరావుగారు అక్కౌంట్స్ దాఖలు చేశారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—పంచాయతీరాజ్ వారు చేసినా, ఎవరు చేసినా ఇదివరకు నుంచీ తప్పుకుండా జమ వస్తూనేవుంది కదా. వీరుమాత్రం అక్కౌంట్స్ సమీట్ చేశారో, ఎట్లా క్రెడిట్ చేశారో నాకు సమాచారం లేదు.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి:—కోర్టులో వున్నప్పుడు విచారణ ఎట్లా చేశారు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:—ఈ క్వశ్చన్స్ రిపిటీషన్స్ వుంది. వెంకటేశ్వర్లు గారు అడిగినప్పుడు దానికి సమాధానం చెప్పారు.

Sri Vavilala Gopulakrishnaiah:—On a point of order, Sir. సబ్ జుడీస్ గా వున్నప్పుడు ఏమీ మాట్లాడకూడదు అన్నారు. అది బాగానే వుంది. చీఫ్ మినిష్టరుగారు లోకల్ ఫాక్షన్స్ వల్లనో, ఎందువల్లనో అనేది కేసుకు ఏ విధంగా ఉపయోగపడుతుంది? వారు అట్లా అనవచ్చా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—మి సెప్రోప్రియోషనో, మె సెప్రోప్రియేషను కాదో, ఫాక్షన్ డిస్ట్యూబ్-ఏమిటో కోర్టు తేల్చాలి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—చీఫ్ మినిష్టరుగారు ఫాక్షన్స్ వల్లన్ అని చెప్పిన మాట బాగా ఇన్ ఫ్లయెన్స్ చేస్తుందనుకుంటాను.

Mr. Deputy Speaker:—Not only that, he has said several other things.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—మొదట ఫాక్షన్స్ వల్లన్, ఒకరిమీద పున్న ఆభిప్రాయ భేదాలవల్లన్, అన్నారు. వారు ఒక సైడ్ యిచ్చారు, అట్లా చెబితే సబ్ జుడిస్ అవుతుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:—ఒక సైడ్ చెప్పకూడదు, అది విజమే.

LICENCES FOR PETRO-CHEMICAL INDUSTRIES

1170-B.—

*S.N.QNo.2747:—O *Shri Tanneti Viswanatham* :—Will the hon.Chief Minister be Pleased to state :

(a) whether any licences have been given for Petro-Chemical Industries round about Visakhapatnam ;

(b) if so, who are the licensees and Industries for which licences have been given ; and

(c) if not, what steps the Government are going to take to develop such Industries in the vicinity of Caltex refinery ?

Sri K. Brahmananda Reddy : (a) Yes, Sir.

(b) M/s. East Anglia Plastics were licenced to produce cellulose acetate flakes. M/s. Hindustan Polymers were licensed for the production of polystyrene and Styrene monomer.

(c) Besides, information is being gathered regarding the exact quantity of Naptha available for setting up of Naptha cracking Unit in the State.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—ఈస్తు ఏంగ్లియా ప్లాస్టిక్ కంపెనీవారికి ఎప్పుడు లై సెన్సు యిచ్చారు? ప్రొడక్షను ప్రారంభించారా? ప్రారంభించకపోతే ఎందుచేత?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఇంకా ప్రొడక్షన్ ప్రారంభించ లేదు.

Government of India have granted extension of time till 4-6-1968 and then it is reported that their application to the Industrial Development Bank of India that the loan should be guaranteed from the credit allocated from the Government of India is in the final stages of the consideration of the Bank and a decision is expected shortly. It is also reported that some indigenous machinery has already been received at the site. Arrangements for supply of power and water have already been made by them. The firm is expected to acquire the acetyte acide from a sister company located at Calcutta.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—ప్యారీ కంపెనీకి యీస్తు ఏంగ్లియా కంపెనీకి పున్న సంబంధం ఏమిటి? హోల్డింగ్ కంపెనీ సబ్సిడరీ రిలేషన్ షిప్ వుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—దీనికి దానికి సంబంధం లేదు. ప్యాపీ కంపెనీకి కోరమండల్స్కు వుంది.

MOLLASES

1170-C—

*2744-H. —*Sri Vavilala Gopalakrishnayya*: Will the hon. Minister for Excise and prohibition be pleased to state.

(a) whether a list of the persons to whom permission was given for mollasses in each Sugar Factory be placed on the Table of the House showing the quantity given to each person in Andhra Pradesh.

*The Minister for Excise and Prohibition (Sri M. R. Appa Rao):—*A statement furnishing the information for 1965-66 is placed on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE VIDE SHORT NOTICE
QUESTION No. 2744-H.

Statement showing the persons to whom Molasses were Granted during 1965 from Out of the Quantity of 1,500 M. Tons allotted by the Government for retail sales for Agricultural and Manure purposes and cattle feed.

Sl.No.	Name of the person.	Name of the Sugar Factory.	Quantity granted in M. Tonns.
I. Visakhapatnam District.			
1.	Sri Raja & Co., Anakapalli ..	M/s. The Thandaya Co. Op. Agril. & Ind. Society Ltd., Payakaraopet. ..	100
2.	Sri K. Apparao, & Co., Anakapalli.	The Chodavaram Co. Op. Agril. Agricultural & Industry Society Ltd., Govadalu. ..	75
3.	Ms. Ramakrishna Trading Co., Anakapalli.	Do.	200
4.	Sri M. Rama Rao, Madgola ..	Do. ..	50
5.	Sri B. Surya Rao, Anakap Pali ..	Do. ..	50
6.	Sri T. Peda Jugga Rao, Anakapalli.	Do. ..	50
7.	Sri T. Sarveswara Rao, Visakhapatnam.	Do. ..	50

(1)	(2)	(3)	(4)
I. <i>East Godavari District.</i>			
1. Sri S. Chalamaiah, Tuni	.. The Tandava Co-operative Agricultural & Industry Society Ltd., Payakraopet ..	300	
2. S. Ch. Venkateswarlu, Tuni	.. M/s. D.S. & A. Co. Ltd., Samalkot.	100	
3. Sri G. Suribabu, Jaggampet	.. Do. ..	50	
4. Sri S. B. P. Pattabhiramarao, M.L.A.	Sri Sarvaraya Sugars Ltd., Chellauru. ..	20	
5. Sri B. Kondal Rao, Tuni	.. D.S. & A. Co. Ltd., Smalkot ..	5	
III. <i>Krishna District.</i>			
1. Sri K. Krishnaarao, Vijayawada	M.s. D.S. & A. Co. Ltd., Samalkot ..	150	
2. Sri P. Venugopal Rao, Vuyyuru	.. Do. ..	150	
3. Sri R.V. Nagabhushana Rao, Masulipatnam.	M/s. The Challapalli Sugars Ltd.	5	
4. Sri K. Rajapachal, Vuyyuru	.. M/s. Do. ..	5	
5. Sri B. Lingaswara Rao	.. Do. ..	25	
6. Sri N. V. Ramanaiah, Vijayawada	.. Do. ..	50	
			15,00 tons

FORM OUT OF THE QUANTITY OF 3,000 M. TONS ALLOTTED FOR 1965-66.

Sl.No. No.	Name of the persons .	Name of the Sugar Factory.	Quantity allotted.
I. <i>Srikakulam District.</i>			
1.	Sri A. Sambasiva Rao, Poduru, Srikakulam District.	Sri Ram Sugars & Ind. Ltd., Seethanagaram.	100
			M. Tons .
II. <i>Visakhapatnam District.—</i>			
1.	Sri Syed Mahaboob & Sons, Narsipatnam.	The Chodavaram Co-operative Agricultural & Industrial Society Ltd., Chodavaram ..	50
2.	Sri Rama Krishna Trading Co., Anakapalli.	Do. ..	50
3.	Sri K. Audinarayana & Sons, Anakapalli.	Do. ..	20

(1)	(2)	(3)	(4)
III. <i>East Godavari District.</i>			
1. Sri S. Chalamaiiah, Tuni	Sri Sarvaraya Sugars Ltd., Chellum ..	..	150
2. Sri G. Laxmaiah, Thimmapuram	M/s. Nizamabad Co-operative Sugar factory Ltd., Nizamabad	..	100
3. Sri G. Venkata Rao, Peddapuram	M/s. D.S. & A. Co., Ltd., Samalkot. ..	..	100
4. Sri K. Laxmikanta Rao, Pitha- puram.	Do. ..	..	100
5. Sri G. Suri Babu & C., Jaggam- pet.	Do. ..	..	50
6. Sri S. Ch. Venkateswarlu, Tuni.	Do. ..	..	50
7. Sri B. Kondal Rao, Tuni	Do. ..	..	50
IV. <i>West Godavari District :</i>			
1. Sri Tandra Partha Sarathi Rao, Komara, Elur .	M/s. The Andhra Sugars Ltd., Tanuku. ..	..	150
2. Sri J. Narasimha Murthy, Eluru	M/s. The Palacole Co-operative Agricultural & Industries Society Ltd., Palacole. ..	..	100
V. <i>Krishna District.</i>			
1. Sri K. Krishna Rao, Vijayawada	M/s. Nizamabad Co-operative Sugar factory Ltd., Nizamabad	..	100
2. Sri Ch. Seshachala Sarma, Gurazada.	M/s. The K.C.P. Ltd., Vuyyuru	..	100
3. Sri M. Rambhotlu Masulipatnam	M/s. Palacole Co-operative Agri- cultural & Industrial Society Ltd., Palacole. ..	..	30
4. Sri Md. Ibrahim, Masulipatnam	M/s. The K.C.P. Ltd. Vuyyuru. ..	..	50
5. Sri Abdul Bakhi, Masulipatnam	Do. ..	..	20
6. Sri L. Satyanarayana Raju, Vijayawda.	M/s. Challapalli Sugars Ltd., Challapalli. ..	..	50
7. Sri S. Krishna Murty, Masuli- patnam.	M/s. Nizamabad Co-operative Sugar Factory Ltd., Nizamabad	..	02
8. Sri J. Narasimha Rao, Vuyyuru	M/s. Palacole Co-operative Agri- cultural & Industrial Society Ltd., Palacole. ..	..	20
9. Sri G. Venkateswar Rao, Vuyyuru.	M/s. Challapalli Sugars Ltd., Challapalli. ..	..	20

(1)	(2)	(3)	(4)
			M. Tons
10.	Sri T. Leela Prasad .. M/s. Nizamabad Co-operative Sugar Factory Ltd.,	..	20
11.	Sri S. Krishna Rao, Challapalli.	Do.	20
12.	Sri J. Venkataramaiah, Masulipatnam.	Do.	50
13.	Sri G. Nagaraju, Masulipatnam.	Do.	20
14.	Sri R.V. Nagabhusu Rao .. The Palacole Co-operative Agricultural & Industrial Society Ltd., Palacole.	..	20
15.	Sri P. Venugopal Rao, Vuyyuru	M/s. Nizamabad Co-operative Sugar Factory ..	20
16.	Sri V. Seetharamanjaneyulu, Veeranki Look.	Do.	20
17.	Nava Bharat Food Products & Company, Vijayawada.	D.S. & A. Co., Ltd., Samalkot ..	60
18.	Sri K. Rajapachal, Vuyyuru	..M/s. Nizamabad Co-operative Sugar Factory.	20
19.	Sri B. Lingeswara Rao ..	Do.	30
VI. Hyderabad District :			
1.	Deccan Feeds, Secunderabad	.. M/s. Nizamabad Co-operative Sugar Factory ..	60
2.	Sri T.N. Kapoor, I.A.S., Hyderabad.	Nizamabad Sugars Shakarnagar ..	2
3.	Sri T.R. Chowdary, Hyderabad	. Nizamabad Sugar Factory ..	12
4.	Sri A.K.K. Nambiar, I.G. of Police, Hyderabad.	of Nizam Sugar Factory ..	2
5.	M/s. Vijaya Poultry, Secunderabad.	Do.	.. 5 Quintals

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:--కె. రాజా అండ్ కంపెనీ అనకాపల్లి నేమ్ ఆఫ్ ది మగర్ ఫ్యాక్టరీ--తాండవ కంపెనీ కోఆపరేటివ్ అగ్రికల్చరల్ ఇండస్ట్రీయల్ సొసైటీ లిమిటెడ్, పాయకరావుపేట, వంద టన్నులు. ఇందులో అసెంబ్లీ మెంబర్స్కు చుట్టం ఎవరైనా వున్నారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:--ఉంటే తప్పా?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:--అనలు వున్నారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:--తెలియదు, ఇదంతా కమిషనర్ యిచ్చారు. మొలాసెస్ కమిషనరు-వారే ఫైనల్ ఆధారిటీ కొబ్బి వారు యిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాలరెడ్డి:--ఉన్న మొలాసెస్ ఆంధ్రప్రాంతంవారికే యిస్తున్నారు. తెలంగాణ ప్రాంతంవారు లైసెన్సులు కావాలని అప్లికేషన్లు పెట్టుకున్నా ఒక్కరికి గ్రాంటు చేయడం లేదు. ఈ లిస్టులోకూడ అదే వుంది. హైదరాబాదులో ఒకరికి 2 పౌనులు, ఇంకొకరికి 4 పౌనులు యిచ్చారట. ఆంధ్రప్రాంతంవారికి వందలకొలది టన్నులు యిస్తున్నారు. ఇది అన్యాయం. ఇక్కడనుంచి అప్లికేషన్లు పెట్టుకున్నవారికి కూడ యిస్తారా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:--హైదరాబాదులోకూడ చాలమందికి యిచ్చారు. ఎవరు పెట్టుకున్నా యిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాలరెడ్డి:--లైసెన్సు కోసం అప్లికేషన్లు పెట్టితే సంవత్సరం నుంచి పెండింగ్ గావుంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:--బంధుత్వం వున్నదా అని ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు వుంటే వున్నదని చేప్పేస్తే ఎవరికీ అనుమానాలు వుండవు. అది దాచుకొని, మాకు తెలియదు, మాకు ఏమీ తెలుస్తుంది అనే విధంగా చెబితే లేనిపోని క్రిటిసిజమ్స్ వస్తాయి. అందువల్ల వారు, వీరు వియ్యంకులు అంటే సరిపోయే.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:--నాకు నిజంగా తెలియదు, తెలిస్తే చెప్పేవాడనే.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూ (విజయనగరం):--ఎవరికి ఇచ్చినప్పటికీ ఎంత quantity ఇచ్చినప్పటికీ ఆ quantity సద్వినియోగమైనదా, ఏ ఉద్దేశంతో ఇవ్వబడినదో ఆ ఉద్దేశానికి వినియోగించబడినదా అనే విషయమై పరిశీలన చేసారా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:--ఆ ఉద్దేశానికి కాకుండా illicit distillation చేస్తే కేసులు పెట్టవచ్చును. కలెక్టరు రికమెండ్ చేస్తున్నాడు. దానిపై కమిషనర్ ఇస్తున్నాడు. గవర్నమెంటుకు రాదు.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—What is the purpose?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు:--Manures కు cattle feed oil ghannas కు

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:--ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావుగారు, M. L. A. సర్వారాయ షుగర్ మిల్సు, నెల్లూరు అని ఉన్నది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:--ఎవరో మాకు ఏమీ తెలుస్తుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:--హైదరాబాదులో I. G. P. నంబియార్ గారికి కూడా కొంత ఉన్నది. ఎందుకు వారు ఉపయోగించుకుంటున్నారు? ఇది చాలా costly కదా? బ్లాక్ మార్కెట్ లో గవర్నమెంటు నిర్ణయించిన రేటుకంటే 60,70 రూపాయలు విలువ ఉన్నది. నంబియార్ గారు కాని S.B. Pattabhiramanna గారు కాని దేనికోసం అప్లికేషన్ పెట్టారు? ఆ వివరం మీ వద్ద ఉన్నదా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:--నంబియార్ గారికి ఇచ్చిన రెండు టన్నులు cattle feed గురించి.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :--ఇందులో రెండు తడవలు పొందిన వారున్నారు. ఒక వ్యక్తి రెండు జిల్లాలలో పుట్టి పెరిగాడు గోపాలకృష్ణుడు మాదిరి. ఆర్. నాగభూషణరావు మచిలీపట్నం-మొదటి పేజీ మూడవ నెంబరు, అయినే మరల 5 వ పేజీలో ఆర్. వి. నాగభూషణరావు, పాలకొల్లు కోఆపరేటివ్.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :--ఇవి అన్నీ కమిషనర్ ఇస్తున్నాడు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :--రెండు సార్లు ఎందుకు ఇచ్చారు?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :--గవర్నమెంటులో ఎందుకు ఇచ్చారు?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :--ఎందుకు ఇచ్చారు? ఎంత మంది బ్లాక్ మార్కెట్లో ఆమ్ముకుంటున్నారో వివరాలు చెప్పాలని అంటున్నాను. ఎవరు ఇచ్చారని అనడంలేదు; అప్పారావుగారు ఇచ్చారని అనడం లేదు. రెండు సార్లు రెండు సార్లు ఎందుకు ఇచ్చారు? పట్టాభిరామరావుగారికి ఇచ్చిన purpose ఏమిటి? తాండ్ర పార్థసారధిరావు, West Godavari ఆయనకు 150 టన్నులు ఇచ్చారు. ఎదో రెండు టన్నులయితే cattle feed కి ఆసుకోవచ్చు, ఈ రకమైన irrational distribution ఏ కారణాలవల్ల జరిగింది.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :--కలెక్టరు రికమెండేషనును బట్టి ఇచ్చారు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :--Information తెప్పించుకుని చెప్పండి, why has the Collector recommended? He must get that information. Who cares for his recommendation?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :--ఎందుకు చేశారో నాకు ఏమి తెలుస్తుంది.

Mr. Deputy Speaker :--The list placed on the Table shows the names of persons to whom allotment has been made. He says the Commissioner has given them. If Members want to know for what reason or why it has been made, it is not possible to clarify just now.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :--కలెక్టరు ఇచ్చాడు; మాకు ఏమి తెలుసు అంటే అది ఏమి సమాధానం.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :--కలెక్టరు ఇచ్చాడు - ఎవరెవరికి ఎందుకు ఇచ్చాడంటే ఇప్పుడునేను ఎట్లా చెప్పగలను?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :--కలెక్టర్ గారు ఎందుకు ఇచ్చారో మీరు తెప్పించుకున్నారా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :--ఎందుకు చేసాడో information నావద్ద లేదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :--కోపం తెచ్చుకోవలసిన సమస్యకాదు.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :--ఆయన కోపం తెచ్చుకుంటే నేను చెప్పాను. అంత కంటే గట్టిగా నేను చెప్పగలను; నాకు గొంతుక ఉన్నది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—మొలాసిన్ వ్యవహారంలో చాలా suspicion ఉంది ఎవరెవరికి cattle feedకు ఇచ్చారో, ఎవరెవరికి పొలాలకు ఇచ్చారో list టేబిల్ మీద పెడితే అందరికి suspicion remove అవుతుంది. ఎవరెవరికి ఇచ్చారో, ఎవరెవరికి అమ్మారో మొత్తం list ఇస్తే మంచిది.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:—కొన్ని వేలమందికి అమ్మివుంటారు, మీకు ఏమైనా తెలిస్తే చెప్పండి; enquiry చేయిస్తాము.

Mr. Deputy Speaker:—Members feel that it is going for trading and not for manuring. Why don't the Government assure that it is genuinely used for manuring?

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—మీరు చెప్పింది చాలా న్యాయంగా కనిపిస్తోంది. ప్రశ్న వేయడంలో భావం ప్రభుత్వం దీనికి responsibility తీసుకుంటారని అడుగుతాము. రాజ్యం మీ responsibility మీద నడవడంలేదు అంటే మేము ప్రశ్న వేయము.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:—రాజ్యం మీ రెస్పాన్సిబిలిటీ మీద నడుస్తోంది కాని విశ్వనాథంగారి responsibility మీద నడవంలేదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—మీ responsibility మీదనే నడుస్తున్నట్లయితే అయ్యా, మంత్రివర్యా, కమిషనరు ఇస్తున్నాడు, నాకు ఏమి తెలుసు అని ఎందుకు అన్నారండి?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:—నాకు తెలియదు అనలేదు. కమిషనర్ ఇస్తున్నారు అన్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—తెలిస్తే జవాబు చెప్పండి, కోపం తెచ్చుకోకుండా.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:—ఎంతవరకు వీలయితే అంతవరకు జవాబు చెబితాను. మా responsibility మీదనే నడుస్తోంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—మంత్రిగా ఎప్పుడూ calm గా ఉండేవారు, ఈరోజున ఎందుచేత ఇట్లా ఉన్నారు? మొలాసిన్ వచ్చేసరికి ఆపేరు చెబితేనే కోపం వస్తున్నదే?

శ్రీ వంకా సంత్యారాయణ:—కొంతమందికి రెండు పౌనులకు ఇచ్చారు. ఒక I. A. S. అఫీసరుగారికి ఇచ్చారు, 300 బన్నులవరకు కూడా ఇచ్చారు. ఈ విధంగా రెండు పౌనులనుంచి 300 బన్నులవరకు లైసెన్సులు ఇచ్చేటప్పుడు ప్రభుత్వానికి ఒక పద్ధతి ఉండాలి, ఇది ఏ basis మీద ఇస్తున్నారు? pu pose ఏమిటి? ఆయనకు రెండు పౌనులు ఎందుకు ఇవ్వవలసి వచ్చిందో information సేకరించి పరిశీలించాలా? మా అనుమానం ఏమిటంటే కొంతమందికి వ్యాపారం చేసుకుని సంపాదించుకోడానికి ఇస్తున్నారని. Manure కోసమే అయితే రెండు పౌనులనుంచి 300 బన్నులవరకు ఇంత తేడా ఎట్లా వచ్చింది? రెండు పౌనులు తీసుకున్న I. A. S. Officer ఏమైనా పూలకుంటీలు వేసుకున్నాడా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:—వారికి గేదె ఉండవచ్చును, కొంతమందికి 300 బన్నులు ఇచ్చారంటే plants కు, cattle feed గాను mixtures తయారుచేయడానికి ఇస్తారు, అగ్రికల్చరు, వెటర్నరీ డిపార్టుమెంటువారు certify కూడా చేస్తున్నారు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:-ఎస్. చలమయ్య, తుని 300 టన్నులు ఇచ్చారు, ఎన్నిగేదెలున్నాయి, ఎన్ని ఎకరాలున్నాయి? మరొకచోట మరల ఇచ్చారు.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:-నేను చెప్పేది complete చేయనివ్వండి, రెండు హినులు ఎందుకు ఇచ్చారంటే చెబుతున్నాను. 300 టన్నులు గేదెకు ఇచ్చారని చెప్పాను. Manure seed తయారుచేయడానికి కొన్ని saline lands లో వేయడానికి ఏజెన్సీఇచ్చి selling trade కొరకు ఈ విధంగా ఇచ్చారు అనేక రకాలుగా ఉన్నాయి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:-450 టన్నులు ఇచ్చినవారికి చివరకు వదిలి పరికూడా లేదు. వ్యాపారానికి ఇచ్చారా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:-కొంతమందికి వ్యాపారంచేసుకోడానికి ఇచ్చారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:-రాకా కంపెనీకి సంబంధించి సమాధానం చెప్పలేదు. చలమయ్యకు ఒక సంవత్సరం 300 టన్నులు తరువాత 150 టన్నులు ఇచ్చారు. వారు ఏ వ్యాపారంచేస్తున్నారు?

Mr. Deputy Speaker:—He may suggest something to the Minister....

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:-ఏదైనా suggestion చేయాలంటున్నారు. చర్చ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారికి మేము suggestions ఇచ్చాము. రైతులను దైర్యంగా ఎవరెవరికి కావాలంటే వారికి ఇవ్వాలని suggestion ఇచ్చాము. దానిని implement చేయడానికి ఇప్పుడైనా పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:-Cattle feed కు direct గా ఇచ్చాము. Indirect గా కూడా ఇస్తున్నాము. ఎవరికి refuse చేయలేదు, ఎవరికైనా refuse చేస్తే చెప్పండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:-Refuse చేయడానికి మేము అడిగామా? తీసుకుని ఉపయోగపరచుకునే వారున్నారు, చలమయ్యగారికి ఎందుకు ఇచ్చారు? ఏ purpose కోసం ఇచ్చామని అంటున్నారో ఆ purpose కే ఉపయోగించారా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:-ఆ information లేదు misuse చేసినట్లు ఉంటే action తీసుకుంటాము.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:-ఇచ్చినకోటా దుర్వినియోగమైనదా? దానిపై ఫిర్యాదు వచ్చినా రాకపోయినా ఎంతవరకు సర్వీనియోగం అయినది. వ్యవసాయోత్పత్తిలో ఎంత వరకు సత్ఫలితాలు వచ్చాయో పరిశీలన జరిగిందా? లేకపోతే ఇప్పుడైనా చేస్తారా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:-అది సాధ్యమా?

(సీటి పార్లమెంటు, వ్యవసాయ శాఖామంత్రి) శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:-అది నా portfolio కు సంబంధించిన ప్రశ్న.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:-General question కాదు.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:-ఇందులో fertilizers క్రింద వేస్తే చాలా అభివృద్ధి అనుకున్నాము. జనరల్ manures వేసినా ఎంత వేళారు, ఎంతవచ్చింది అని అడిగిన ప్రశ్నలో ఎంత సామరస్యం ఉందో తమరే అర్థం చేసుకోవచ్చు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—వళ్ళిను గోదావరి జిల్లాలో తాండ్ర ప్రతాపసారథి రావు, కోమర్రు, ఏలూరు అని ఉంది. 150 బన్నులు యిచ్చినట్లుగా ఉంది. అసలు ఈ రంపెనీ ఏలూరులో ఉందా, కోమర్రులో ఉందా? ఆంధ్ర ఘగర్నవాడు యిస్తున్నారు. డిస్ట్రిబ్యూషనుకు సమా సొంత ఉపయోగంకోసమా శలవిస్తారా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు:— Separate question వేస్తే కనుక్కొని చెబుతాను.

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు (పామర్రు):— అధ్యక్ష, వారికి కొంచెం అనుమానం ఉంది. పట్టాభిరామారావు, ఎం. ఎల్. వీ. ఎందుకు apply చేశారు. Black market చేశారని అనుమానం ఉండేమో.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—ఇది తమరు ఎందుకు చెప్పాలి.

శ్రీ ఎస్.బి.పి. పట్టాభిరామారావు:—Personal explanation చెబుతున్నాను. ఇక్కడ ఉండి విన్నాను కాబట్టి చెప్పవలసిఉంది. పేషెంట్ చదివితే అది వేరేసంగతి. కాబట్టి మనవి చేస్తున్నాను. నాకు ముర్రా బఫెలోన్, ఓంగోలు కోన్ ఉన్నాయి సొంత ఉపయోగంకోసము. వాటికోసం ఎప్పుడైతే చేశాను. తరువాత కొంతమంది అడిగితే దానివల్ల పాలు ఏమీ పెరగవు లాభంలేదని అన్నారు. అవసరంగా రొట్టు పడడం ఎందుకని నేను దానిని ఉపయోగించలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—సరెండరు చేశారు.

శ్రీ ఎస్. బి. పి. పట్టాభిరామారావు:— సరెండరు చేయలేదు. పర్మిటు ఉపయోగించలేదు. 31st తో expire అయిపోతుంది. నేను use చేయలేదు.

Sri Tenneti Vishwanatham:—It only shows that he is the only honest recipient in the list.

Sri S. B. P. Pattabhirama Rao:—I am very sorry it does not mean that I only wanted to say what I had done.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— పట్టాభిరామారావుగారిని అభినందించాలి. గొడ్డు ఉపయోగంలేదు అని చెప్పారు. వారు తీసుకోలేదు. కనుక మొత్తం cattle feed కు వెళ్ళలేదని అమ్మకానికి వెళ్ళినదని ఇలిసిట్ లిక్కర్ వెళ్ళినదని తేలింది. ఎక్సయిజు డిపార్టుమెంటు ప్రొహిబిషను వారిక్రింద ఉంది కనుక ఎంతవరకు ఇలిసిట్ వచ్చింది ప్రొహిబిషన్ ఎంతవరకు ప్రొహిబిట్ అయిపోయిందో enquire చేసి చెప్పగలరా?

Sri A. C. Subba Reddy:—I have to say something, Sir, because it concerns me also.

Sri Tenneti Vishwanatham:— On a point of order Sir. మంత్రిగారు అడిగినప్పుడు వారికి తెలిసినంతవరకు చెప్పారు. పట్టాభిరామారావుగారు చెప్పిన తరువాత అదంతా అర్థం అయిపోయింది. వేరే చెప్పడానికేముంది.

Sri A. C. Subba Reddy:—Please allow me to say something. My friends have got a misapprehension. Sri-Pattabhirama Rao has

said that this feed is not useful for getting extra milk. For drought animals it is a good feed. That is why they use it. Sri Pattabhirama Rao may think that his cattle may not give more milk and that is why he has not used it. But it is very good for drought animals.

BONDADA LANKA LANDS AGRICULTURAL IMPROVEMENTS
ASSOCIATION.

S.No. 1170 D.—

S.N. Q.No.2744-U.— *Sri Vavilala Gopalakrishnayya* :— Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether the Members of the Bondada lanka lands Agricultural Improvements Association in the Upputeru Reserve Forest, West Godavari, sent a memorandum requesting to allow to continue their cultivation of the extent of 1,710 acres in general and the Sardar Dandu Narayan Raju and Sri Neelam Sanjeeva Reddy Block in particular; and

(b) whether the pattas were issued to the cultivators as they are cultivating the lands since ten years?

The Minister for Municipal Administration (Sri N. Chenchurama Naidu) :—(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—మొటిదానికి Yes, Sir అని రెండవ దానికి No, Sir అన్నారు. 1,710 ఎకరాలు బొండాడలంక అడవి పెంచమని అర్జీలు వేశారా? 8 సంవత్సరాలనుంచి వ్యవసాయంలో ఉంది. అది ఎకరానికి 20 బస్తాలు పండుతుంది. కాంగ్రెసు ఎం. ఎల్. ఏ. అధ్యక్షుడు ఈ సొసైటీకి. ఆయన default అయిపోతే న్యాయమైన సొసైటీలకు యివ్వవలసి వస్తుంది కాబట్టి అడవి పెంచమని అర్జీలు వేసినదా ప్రభుత్వం?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు:—ఎవరికీ యివ్వలేదు. Agriculture Improvement Society వారు రీజుకి తీసుకున్నారు. Default చేశారని disown చేసి Forest Department లో ఉంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—Afforestation కి పంపించారా లేదా?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు:—పంపించలేదు.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS.

LATHI-CHARGE ON THE STUDENTS OF MAHABUBNAGAR.

887—

*2214 Q.—*Sri K. Satyanarayana (Repalle)* :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the police lathi-charged the students of Mahabubnagar during the last week of December, 1965 and also fired teargas-shells on 28th December, 1965 in Wanaparthi town; and

(b) if so, the circumstances that led to the above action ?

A.—

(a) No lathi-charge was made on the students of Mahaboobnagar town during the last week of December, 1965.

Teargas was used on 28th December, 1965 at Wanaparthy to disperse an unruly mob of students.

(b) In view of the surcharged atmosphere among the students of the Polytechnic, Wanaparthy on the night of 27th December, 1965, prohibitory orders were promulgated under section 144 Criminal Procedure Code with effect from the early hours of 28th December, 1965, in addition to taking other precautions. In defiance of these orders the students armed with sticks, iron rods, bricks-bats, etc., marched towards the house of Dr. Balakistiah, the Surpanch, with a view to assault him and also to loot the shops of the merchants, ill-disposed against them. The Police Officers tried their best to prevail on the good sense of the students, but in vain. The students became restive and unruly and threw stones on the police and their vehicles, injuring some of the police-men. The situation was going out of control, all warnings for dispersal of the unruly crowd having failed. At this state, teargas had to be used to disperse and prevent the unruly crowd of students from indulging in further acts of violence.

SPECIMEN LETTERS AND ORDERS IN TELUGU

888—

*1733 Q.—Sri P. Gunnayya (Kothuru):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government have got printed and supplied to all the offices a small Book containing specimen letters and orders in Telugu to enable the taluk offices and Block Development offices to carry on their correspondence mostly in Telugu ;

(b) if so, whether the correspondence is being carried out with the public in villages in Telugu ; and

(c) whether the Government have supplied Telugu Typewriters to all the offices?

A—

(a) Yes, Sir.

(b) Progress reports obtained from the Collectors and Heads of Departments indicate that it is being done as far as possible.

(c) Not yet, Sir.

AFFILIATION OF SINGARENI COLLIERIES COMPANY

892—

*897 Q.—Sri N. Prasada Rao (Khammam):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Singareni Collieries Company has been affiliated to "Indian Mining Association" which is a private

sector body instead of to "National Coal Mines Development Corporation" which is a public sector body; and

(b) what are the reasons for such affiliation?

A—

(a) The Singareni Collieries Company is a Member of the Indian Mining Association. This membership is not known as 'affiliation'. The National Coal Development Corporation is not an Association. It is a corporate body under the Companies Act, working directly under the Ministry of Steel and Mines, Government of India. It is not an Association and its membership is not open to any other coal company whether in Public Sector or in Private Sector.

(b) Does not arise.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—20 వ తేదీన రెండు call attention motions యిచ్చాము. జవాబు చెప్పారు. Lengthy గా ఉన్నాయి కనుక పేబిలు మీద పెడతామున్నారు. ఒకటి హెల్త్ మినిస్టరుగారిది విజిలెన్సు వర్క్స్ కి సంబంధించినది. రెండవది ఎలక్ట్రికల్ వర్క్స్ కిది. అవి ఎక్కడా కనిపించలేదు.

Mr. Deputy Speaker:—They will be placed on the Table of the House.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఆ రోజు శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి గారు లేరు. పేబిలుమీద అప్పుడే పెడతాం అన్నారు.

Mr. Deputy Speaker:—But we have received for electricity and we are placing it on the Table.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah:—What about retrenchment?

Mr. Deputy Speaker:—We have not received. ఎందువల్ల పెట్టలేదు? వెంటనే అడిగారు. What is the delay due to?

Sri Y. Sivarama Prasad:—They have to be cyclostyled and all that.

Mr. Deputy Speaker:—Will it be possible to place them tomorrow?

Sri Y. Sivarama Prasad:—Yes.

श्री रामचन्द्र राव देशपांडे:—अध्यक्ष महोदय । अभी अभी इत्तेला आयी है कि हैदराबाद और सिकन्दराबाद के २०, २५ कक्षा, मराठी और हिन्दी स्कूल्स आज बन्द है । विशेषतः जब कि यहां भाषिक बिल आया हुआ है उसमें अल्पसंख्यक भाषा भाषियों पर जो अत्याचार हो रहा है उसको रोकने के लिये उन्होंने एक रेजोल्यूशन भी पास करके भिजवाया है जो मैं यहाँ

We welcome the move to make Telugu as the Official language but we are opposed to grant Urdu a privileged position . . .

Mr. Deputy Speaker:—I am not allowing you to read it out. This is not the proper procedure.

Sri Ramachandra Rao Deshpande:—I am not moving any motion.

Mr. Deputy Speaker:—Before he reads it he must take my consent. He can come and tell me. If I permit him he may go ahead. Members should seek the permission of the Chair before they proceed with anything.

శ్రీ రామచంద్రరావు దేశపాండే :—వాతావరణ దుష్ట होगया है इसलिये मैं आपके द्वारा विनंती करता हूँ कि इसपर विचार किया जाना चाहिये ताकि वातावरण ठीक रहसके ।

శ్రీ వి. రామచంద్రరావు :—అధ్యక్ష, దేశపాండేగారు ఏమన్నారంటే వాతావరణము దూషితం అయిపోతున్నదన్నారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—అదికూడా మీరు చెబుతున్నారా ?

శ్రీ వి. రామచంద్రరావు :—అధికారభాష బిల్లు వచ్చింది. దానిలో అల్ప సంఖ్యక.

Mr. Deputy Speaker:—He can come and tell me. If I permit, he may go ahead....

శ్రీ వి. రామచంద్రరావు :—దానిగురించి చెప్పడంలేదు, సార్.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—వాతావరణం గురించి చెబుతున్నారుకదా ?

శ్రీ వి. రామచంద్రరావు :—దయచేసి నేను చెప్పేది కాస్త వినండి.

Mr. Deputy Speaker:—If I permit he can do it. Members should seek permission of the Speaker before they do anything.

శ్రీ వి. రామచంద్రరావు :—అది కాదు సార్. దానిగురించి వేరే motion ఉన్నాము. Question సమయాన Chief Minister గారు ఒక ప్రశ్నకు జవాబు ఇస్తూ పెంట్రిల్ కోఆపరేటివ్ ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేట్ ఏదో చెప్పారు. దానికి Board of Directors ఎవరు దానికి ప్రొమోటర్లు అని అడిగితే Chief Minister గారు అప్పుడు తెప్పించి ఇచ్చిస్తామన్నారు. ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటుకి సంబంధించిన ఆఫీసర్లునుంచి అప్పుడు తప్పకుండా తెప్పించి ఇచ్చిస్తామన్నారు. కనీసం 15 రోజులైనది. ఇంతవరకు రాలేదు. ఇప్పుడైనా తెప్పిస్తారా? అప్పుడు వస్తుందో చెబుతారా ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—కనుక్కొని చెబుతాను.

శ్రీ వి. రామచంద్రరావు :—డిమాండుమీద చర్చ వచ్చేలోగా పంపిస్తారా ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—కోఆపరేటివ్ ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేట్ సనత్ నగర్ యొక్క డైరెక్టర్లు పేరు, చైర్మను పేరు House కి submit చేస్తామని చెప్పారు. ఇండస్ట్రీస్ డిమాండులోగా సబ్మిట్ చేయాలి.

Calling attention to a matter of Urgent Public Importance: 26th March, 1963. 293

re: Policy of discrimination between Andhras and non-Andhras in the Rajahmundry Paper Mills.

Dr. M. Chenna Reddy:—I think there is one question on that.

Mr. Deputy Speaker:—Will it be possible to place it today or tomorrow?

Sri V. Ramachandra Rao:—I want to speak on it Sir. I want it immediately.

(DR. M. CHENNA REDDY STOOD UP).

Sri V. Ramachandra Rao:—I am on my legs Sir. I have submitted that the information desired is immediate and I should have it before I am permitted to speak.

Dr. M. Chenna Reddy:—I now remember that when Sri Tenneti Viswanatham raised a question I had given the information. Later on there was a specific question to me.

Mr. Deputy Speaker:—If it is with us we shall supply. Otherwise we shall call for the information.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:—అధ్యక్ష, ముందు గోపాలకృష్ణయ్యగారు refer చేసిన call attention motion గురించి నేను ఇదివరకే తమకు చెప్పాను. నేను 20 వ తేదీన ఊళ్లో వుండలేదు అంటే 26 వ తేదీ వరకు వాయిదా వేశారు. నేను ఏ రోజున అయితే లేనో అదే రోజున పిలచి తరువాత పేపర్స్ పైన పెట్టమని ఉత్తర్వు జారీ చేశారు. 20 వ తేదీన వుండనని చెప్పి నేను కోరితే తమరు ఆఫీసుకు instructions జారీ చేయడము జరిగింది. నేను ఊళ్లో లేనిరోజున మాత్రమే ఎజెండాలో include చేయడము, అది ఆఫీసు మీటాలకు ఉత్తర్వునుకూడ పాటించని పరిస్థితి అది తమరు దయచేసి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:—It is a serious thing. If it has happened.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:—అదేమీ కాదు. ఈ motion పెట్టిన తరువాత ఆ రోజున నేను అసెంబ్లీలో వుండకపోతే నాకు కూడ న్యాయము అయిన పనికాదు.

Mr. Deputy Speaker:—It is not intentional. I can tell him that much. I will find out and see that such things do not happen.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re:—POLICY OF DISCRIMINATION BETWEEN ANDHRAS AND NON-ANDHRAS IN THE RAJAHMUNDY PAPER MILLS

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:—అధ్యక్ష, రాజమండ్రి పేపరుమిల్లు గురించి 2 మాటలు మనవిచేయాలని అనుకుంటున్నాను. ఇది వరకు ఆంధ్రులు, ఆంధ్రేశ్వరులు అనే పరిస్థితులలో అన్యాయము జరిగింది, అవకారం జరిగింది అని ఏ ఒక్కరూ పూర్వం అపవాదు వేయలేదు. నింద వేయలేదు, ఆరోపణ చేయలేదు. జాయింట్

సాక్ కంపెనీకి అందచేసిన తరువాత ఏర్పడిన తీవ్రమైన పరిస్థితి. రిక్రూట్మెంటులో, సర్వీసు కండిషన్సులో, జీతాలలో ఆంధ్రులు, ఆంధ్రేతరులకు మధ్యన వుండే పడేసదే సానికముగావున్న పెదలు ఆందోళన చేస్తే దానివల్ల ప్రయోజనము లేనపుడు న్యాయము జరగనపుడు ఈ motion ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకుని రావడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాను. ఇక్కడ top executive officers ఎవరైతే వున్నారో managerial posts ఏవైతే వున్నవో ఆంధ్రేతరుల చేతుల్లో వారు పెట్టుకొన్న పరిస్థితి వుంది. కేవలము దానిని మాత్రమే విమర్శిస్తున్నది కాదు. స్టోర్సు గుమాస్తా కాని ఆఫీసు అసిస్టెంటు కాని, watchman గాని వీరిని కూడ ఇతర ప్రాంతాలనుంచి ఎందుకు దిగుమతి చేయవలసిన అవసరము వుంది. టెక్నికల్ పోస్టు అయినప్పటికీ, మేనేజిరియల్ పోస్టు అయినప్పటికీ సానికముగా వున్న మనుష్యులను recruit చేయడానికి అవకాశము వున్నప్పటికీ కూడ వారిని నిరాకరించి, నిర్లక్ష్యముచేసి పై ప్రాంతాలనుంచి తీసుకువచ్చే పరిస్థితి వుంది. ఇది బాగా లేదని, న్యాయముకాదని మనవి చేస్తున్నాను. అక్కడ 3, 5, 10 సంవత్సరాల నుంచి పని చేస్తున్న ఉద్యోగస్థులయొక్క సర్వీసును confirm చేయడము లేదు. 6 మాసాలకు పూర్వము. ఒక సంవత్సరము క్రితము join అయిన వారి సర్వీసులు confirm చేయడము జరుగుతోంది. వివరముగా ఒక పట్టిక ప్రభుత్వానికి అందచేయడము జరిగింది అదే క్వాలిఫికేషన్ వుండి, అదే ఉద్యోగములో వుంటే ఆంధ్రులు అయితే తక్కువ జీతము, ఆంధ్రేతరులు అయితే దీనికి 2, 3 రేట్లు జీతము యిచ్చే పరిస్థితి వుంది. ఈ రకమైన పరిస్థితి జరుగుతోందని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను. దానిని గురించి ఆలోచన చేయవలసినదని కోరుతున్నాను. ఇది ఒక్క రోజులో జరిగిపోయే సమస్య కాదు. ఒక్క క్షణములో తీరిపోయే సమస్య కాదు. Constant గా ప్రభుత్వము ఒక watchful eye తో పరిశీలన చేయాలని ఇటువంటివి రాకుండా నివారణ చేసే దానికి కావలసిన జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకొన వలసిన అవసరము వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

The Minister for Panchayati Raj (Dr. M. N. Lakshminarasayya):— Sir I am answering on behalf of the Chief Minister. Representations have been received by the Government that the new management of the Andhra Pradesh Paper Mills, Rajahmundry have been importing personnel from outside the State even in respect of unskilled and semiskilled categories. Government have made enquiries in this regard and have obtained information that out of the workers recruited on a temporary basis for the expansion programme 107 are from Andhra Pradesh and 32 are from other State. It is understood from the company that efforts are being made progressively to reduce the number of non state personnel. In respect of other posts including senior technical and managerial supervisors ministerial staff and graduate trainees, out of 150 such posts 116 are from Andhra Pradesh and 43 from other States. It may be mentioned in this connection that since Andhra Paper Mills has technical collaboration with the West Coast Paper Mills, some personnel have been drafted from that company for work in connection with the expansion project.

Calling attention to a matter of urgent public importance : 26th March, 1966. 301
 re : Policy of discrimination between Andhras and non-Andhras in the Rajahmundry Paper Mills.

As regards salaries for the staff it has been definitely ascertained that no discrimination is exercised in respect of wages paid to workers drawn from Andhra region or from other States employed by the company or by contractors in connection with the expansion unit. In the case of personnel drawn from the West Coast Paper Mills the salaries and other allowances are have been drawn by them in that Mill are being protected. It can therefore be definitely stated that so far as Government are aware there is no difference between the scales of pay given to local employees and those given to employees recruited from outside the State with comparable qualifications and experience. Government have however impressed upon the management of the Andhra Paper Mills the need for recruiting all its unskilled and semiskilled personnel and as much as possible of the higher supervisory personnel from within the state.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—ఈ స్కేల్స్‌లో డిఫరెన్స్ లేవని చెప్పారు. నేను జనరల్ డిజిట్ వైండప్ చేసినప్పుడు ఏ ఏ కేటగిరీలో ఎంతెంత డిఫరెన్స్ వున్నదీ వివరంగా చెప్పాను. వారు లేవని ఎలా చెప్పారు ఇప్పుడైనా పరిశీలన చేయిస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:—నా దగ్గర వున్న ఇన్ఫర్మేషన్ డిఫరెన్స్ లేవని.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—దురదృష్టవశాత్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు దీనికి రెస్పాన్సిబిలిటీ. వీరు ఆ కాగితం చూడలేదు. పేపర్ మిల్లు వారికి వ్రాశారు. ఆ పేపరు మిల్లు మేనేజిమెంటు బొంబాయిలో వుంది. వారు వీరి సంగతి అలోచించరు. శ్రీ రామూరిగారు, శ్రీ కృష్ణగారు ఎవరెవరికి ఏ ఏ కేడర్‌లో ఎంతెంత తేడా వుందీ స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పిన తరువాత కూడా ఏమీ లేదంటే ఎలా? ఇదంతా తప్పు అని చెప్ప మనండి. మేము ఒప్పుకొంటాము. అంధ్రా పేపరు మిల్లు వారికి ఇచ్చాము. అక్కర్లే అని డిస్క్రిమినేషన్ కావాలని మేము కోరటం లేదు. వారు డిస్క్రిమినేట్ చేశారని చెబుతున్నాము. ఇది క్రిందటి సారే రైట్ చేశాము. మంత్రిగారు రెస్పాన్సిబిలిటీ తీసుకొని మేము వెళ్ళేలోగా detailed information తెప్పిస్తే we will be very grateful. లేకపోతే ప్రయోజనం లేదు. డిస్క్రిమినేట్ చేసిన పేర్ల list ఇచ్చారు. ఎవరెవరికి ఏ ఏ posts లో ఎంత తేడా వుందో, ఎంత మందిని బైట వారిని తీసుకువచ్చాలో ఎంత మంది అంధ్రులను వెళ్ళగొట్టాలో ఆ information తెప్పించమనండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:— 1st లోగా ఆ information తెప్పించ గలరా?

Dr. M. N. Lakshminarasiah:— Yes Sir

[Sri V. Visweswara Rao rose in his seat]

Mr. Deputy Speaker:— I may be allowing and the Hon' ble Speaker also has been allowing certain supplementaries. But in a call-attention motion the member will briefly speak on the motion and the Minister has to read the statement. There should be no

supplementaries. సమయం చూసుకొని ఇదే వద్దతి నడపాలి అనేది చూడాలి. కన్వెన్షన్ ఎస్టాబ్లిష్ చేయాలి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- ముఖ్యమైనవి వచ్చినప్పుడు అడుగుతాము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ముఖ్యమైన ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు కాల్ ఎటెన్షన్ వచ్చినప్పుడు చేయాలని మనం అనుకోవాలి.

Dr. M. N. Lakshminarasiah: — The point raised is being enquired into and the relevant answer will be given. Further information I will give it is being enquired into.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు:- టేబుల్ మీద పెడతారన్నారు కదా !

Dr. M. N. Lakshminarasiah:— I will do it.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:- మంత్రిగారు డిఫరెన్సెస్ లేవని చెబుతూ వెనుకొస్తు పేసరు మిల్లు నుండి తీసుకువచ్చిన వారి రైట్స్ ప్రొటెక్టు చేస్తామని చెప్పారు. ఇక్కడ వున్న సేమ్ కేడర్ వారు ఎన్ని సంవత్సరాలు పనిచేశారనే విషయం దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా వారిని అక్కడ్నుంచి తీసుకువచ్చాము కనుక వారికి ఎక్కువ జీతాలు వున్నాయనే అనుమానం రైట్ చేయటం, ఈ రూపంలో ప్రొటెక్టు చేయటం జరుగు తున్నది అది కూడా ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. అక్కడున్న వర్కర్లు అన్ని సంవత్సరాలూ పని చేసినప్పుడు వారి జీతాలు వీరి జీతాలు సమానంగా వుండాలి కాని...

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు:- జనరల్ డిబేటులో సర్వీస్ కేడర్, పెక్యూరిటీ ఇవన్నీ చర్చకు వచ్చాయి. ఇది కొత్త విషయాలు కావు. If he wants certain details, the Minister says he will place them before the House.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- తేడా వారు ప్రొటెక్టు చేస్తామంటే వెనుకొస్తు నుండి ఎక్కంటు వ్రాసుకో మనండి. వున్నదానిలో ఖర్చుకాకుండా వారి ప్రొటెక్షన్ అక్కడ్నుంచి ఇచ్చుకో మనండి.

Dr. M. N. Lakshminarasiah:— I have nothing to add.

re : SCARCITY OF DRINKING WATER IN VIJAYANAGARAM

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:- విజయనగరం పట్టణంలో మంచి నీటి సదుపాయం కొరత ఏర్పడింది. కరువు ఏర్పడింది. అందుకే నేను ప్రత్యేకంగా కాల్ ఎటెన్షన్ ప్రతిపాదించటం జరిగింది. వేసవి కాలంవచ్చిన తరువాత ఎండలు మితి మీరిన తరు వాత విజయనగరం పట్టణంలో మంచి నీటి కొరత తీవ్రంగా వుంటుందనేది నిర్వి వాదాంశము. గత సంవత్సరం కన్నా ఈ సంవత్సరం పరిస్థితి విషమించి లేదని, గత సంవత్సరం కంటే పరిస్థితి కొంచెం మెరుగ్గా వుందని—ఈ రకమైన జవాబు వస్తే అది న్యాయమైన విషయంలేదు. 50 వేల జనాభాకు సరిపడ ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయ స్కీము ముందు వున్నది. ఇప్పుడు జనాభా 80 వేల వరకు పెరిగింది. జనాభా పెరగటంతో పాటు low level లో వున్న ప్రాంతాలకు మాత్రమే రోజూ నీరు దొరికే పరిస్థితి వుంది కాని దాననపేట కానివ్వండి, కొత్త అగ్రహారం కానివ్వండి,

హైలెవెల్ ప్రాంతాలలో రోజుకో గంట కూడా నీరు దొరకని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ప్రభుత్వం కొత్త పథకాన్ని ఏర్పాటుచేసి డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో వెంటనే మార్పులు తీసుకు రావాలి. కొత్త అగ్రహారంలో రిజర్వాయరు కట్టాలని ప్రభుత్వం స్కీము వేసు కొన్నది. పని జరుగు తున్నది. ఎంత కాలం నుండి జరుగుతున్నా అది పూర్తి కావటం లేదు. దానిని తొందరగా పూర్తి చేయించి ఎడిషనల్ గ్యాలరీ నిర్మాణం చేస్తే తప్ప లేకపోతే అదనంగా నీరు ఆదాచేసే అవకాశం లేకుండా పోతుంది కనుక ఎక్కువ నేను నిల్వచేసే పథకాన్ని ప్రభుత్వం చేపట్టాలని ఆ ప్రాంతాల్లో నీరు సప్లయ చేసే స్కీమును త్వరగా పూర్తిచేసే పూచి ప్రభుత్వం తీసికోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri N. Chenchurama Naidu:—The present water supply to Vizianagaram town is 14.15 lakh gallons per day which works out to a rate of 18.4 gallons per head per day, the population being about 76,903 as against an average quantity of 13.6 lakh gallons supplied during last summer. Even if the supply falls below the existing supply, the deficit can be made up by installing pumps in the river bed and pumping from the wells for which pumps are available with the municipality. The entire town is covered by protected water supply system and the above rate of supply compares well with that obtaining in similar towns. However an improved scheme for serving at the rate of 25 gallons per day per head has been taken up for execution and is in progress and is expected to be completed during 1966-67. An estimate to improve the existing source at a cost of Rs. 6,550 to draw the ultimate quantity of 2,75,000 gallons per day has been approved and investigation is in progress. The Chief Engineer, Public Health has reported that on 21st March, 1966 it has been ascertained from the Secretary and Special Officer, Vizianagaram Municipality that there is no scarcity of drinking water in Vizianagaram town. No complaints have been received either from the Municipality or from the public regarding scarcity of water to Vizianagaram town.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:—దానిగురించి మంత్రిగారు ఇచ్చిన information నేను తీసికొంటున్నాను కాని కంప్లయింట్స్ లేవని, నీరు సమృద్ధంగా సరిపోతున్నదని వారు ఇచ్చిన మాటమాత్రం సరైనదికాదు. ఈ శాసనసభ సమావేశాలు ఆయన తరువాత వారు పర్సనల్ గా దర్యాప్తు చేయిస్తే బాగుంటుందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

BUSINESS OF THE HOUSE.

Mr. Deputy Speaker:—I have information here that the information required by hon. Member Sri V. Ramachandra Rao was placed on the Table of the House on the 19th. If he has not received a copy, I will see that it is given to him now.

PRESENTATION OF SUPPLEMENTARY ESTIMATES OF EXPENDITURE FOR 1965-66.

Dr. M. Chenna Reddy:—Sir, I beg to present the Statement showing the Supplementary Estimates of expenditure for 1965-66.

304 2nd March, 1966: Annual Financial Statement (Budget)
for the year 1966-67.
Voting of Demands for Grants

Mr. Deputy Speaker :—Supplementary Estimates of Expenditure for 1965-66 presented.

I am to announce to the House that the latest hour for the receipt of cut motions on the supplementary estimates of expenditure for 1965-66 is 3 p.m. on 27th March, 1966. Such motions that are received afterwards will not be admitted.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR
1966-67.

Voting of Demands for Grants.

Demand No. XXIV Industries—Rs. 1,62,46,200.

Demand No. XLVI Capital Outlay on Industrial and Economic Developments minus R.T.C.—Rs. 5,51,04,200.

Dr. M. Chenna Reddy :—Sir, I beg to move.

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,62,46,200 under Demand No. XXIV Industries”.

I also beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 5,51,04,200 in Demand No. XLVI—Capital Outlay on Industrial and Economic Development Minus (R.T.C.)”.

Mr. Deputy Speaker :—Motions moved.

Demand No. XXIV—Industries—Rs. 1,62,46,200.

Sri P. Rajagopal Naidu :—Sir I move:

	Rs.
To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by	100

For not starting necessary industries in Rayalaseema area so as to provide employment to the un-employed people during the famines.

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for industries by	100
--	-----

For the failure of the Government in starting cottage industries in rural areas in Japanese model.

Mr. Deputy Speaker :—Cut motions moved.

Sri Parvatha Reddy :—Sir I move :

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by	100
--	-----

Notes on Demands No. XXIV and XLVI are printed at the end as appendices.

నల్లగొండ జిల్లా దేవరకొండ తాలూకాలోగల ఆముదపు పంట అత్యధికముగా ఉన్నందున దేవరకొండలో ఆముదాల ఫ్యాక్టరీని నిర్మించి ఆముదపు పరిశ్రమ ఏర్పాటు చేయకపోవడం గురించి చర్చించుటకుగాను.

Mr. Deputy Speaker: Cut motion moved.

Sri K. Adi Narayan Reddy: Sir I move:

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100

Failure of the Govt. to start industries to utilise the raw materials found in Rayalaseema Districts. Thus the creating employment potential to famine people.

Mr. Deputy Speaker: Cut motion moved

Sri T. K. R. Sharma Sir I move:

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100

To urge the Govt. to implement resolution of the erstwhile Rayalaseema Development Board with regard to the industrialisation of the District of Rayalaseema.

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100

To urge to licence another cement factory in Kurnool district.

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100

To urge to start a paper industry in Kurnool District.

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100

Failure to secure 5th Steel Plant to be located at Vizag.

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100

To urge to start a Pig Iron Factory in the Public sector in the Ore-rich District of Kurnool.

Mr. Deputy Speaker:—Cut motion moved.

Sri B. Dharma Bhiksham:—Sir I move:

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100

నల్లగొండ జిల్లాలో ముడిపదార్థమున్నప్పటికీ, పాడపల్లిలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ, తర్రవెళ్ళిలో గాజుల ఫ్యాక్టరీ, దేవరకొండలో ఆముదాల ఫ్యాక్టరీ, పనసపర్తి ఫ్యాక్టరీ నెలకొల్పక పోవటంగురించి చర్చించుటకుగాను.

Mr. Deputy Speaker :—Cut motion moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Sir I move:

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100

To criticise the Government to have given the Andhra Paper Mills even without any agreement and payment.

Mr. Deputy Speaker : Cut motion moved.

Demand No. XLVI—Capital Outlay on Industries and Economic (Miners R. T. C.) Development—Rs. 5, 1,04,200.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—Sir I move:

To reduce the allotment of Rs. 5,51,04,200 for Capital Outlay on Industries and Economic Development by Rs. 100

To censure the complacent attitude of the State Government in regard to the location of the steel plant in Vizag.

To reduce the allotment of Rs. 5,51,04,200 for Capital Outlay on Industries and Economic Development by Rs. 100

To discuss the improper attitude of the Industrial Development Corporation in firing the site for cement factory in Jaggayyapet.

Mr. Deputy Speaker :—Cut motions moved.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—అధ్యక్ష, మంత్రిగారు యిచ్చిన Note చూశాము. కొన్ని విషయాలు వివరించడానికి ప్రయత్నముచేశారు. కాని ప్రధానమైన విషయాలు లోపించాయి. మేము చెప్పినవికాక మిగిలినవి అడుగుతారని చెప్పవచ్చు. అదికూడా నిజముకావచ్చు. దానిలో production ఏమి mention చేయలేదు, అది పెరుగుతున్నదా తరుగుతున్నదా, ఆ విషయము చెప్పలేదు. Question Hour లో ఒక విషయము స్పష్టమైంది. సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలలో production దాదాపు 20% పడిపోయిందనే విషయము మంత్రిగారి దృష్టికివచ్చివుండాలి. ఎందువల్ల production పడిపోతుందో explain చేయవలసిన అవసరముంది. Public Sectorలో Co-operative Sector లో వున్నవాటిగురించి మరి Quasi-Government Institutions గురించి ఎక్కువగా వివరించాలి. ఈ సంవత్సరం మొత్తము మీద Regional imbalances అన్నీ పోయాయన్న అభిప్రాయము కలుగుతుందేమో అనిపిస్తున్నది. దాని విషయము ఏమీ ఎత్తలేదు. ఇక Industrial Development Corporation వాటి Activities—ముఖ్యంగా యీ Development Corporation Chairman అతి ముఖ్యమైన ఉద్యోగి—ఎన్నో విమర్శలువచ్చినప్పటికీకూడా—రామకృష్ణగారు, యిద్దరు కలసి యూరప్ దేశాలలో తిరిగివచ్చారు—30 లక్షల లాభము చేశారన్నారు—ఏ విధముగా చేశారు వివరించలేదు—ముఖ్యమైన విషయాలు అలాగే ఉండిపోయాయి—వాటిని దృష్టిలో

పెట్టుకొని reply యిస్తారని ఆశిస్తున్నాను—ఈ 3 rd Plan పూర్తి అయిపోయింది. అందులో total investment ఎంత? Capital out-lay ఎంత? Public sector లో ఎంత? Private sector లో ఎంత? ఈ విషయాలు House కు, ప్రజానీకానికి తెలియవలసిన అవసరమువుంది. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చిచూస్తే మనము ఏరకంగా ఉన్నాము. గత Budget session లో మంత్రిగారు శ్రద్ధతీసుకొని Banks Nationalisation గురించి చెప్పారు గాని యీ తద్వ అవన్నీ వెనక్కుపోయాయి. అవన్నీ వివరించవలసిన అవసరముంది. అన్నింటికంటే ముఖ్యమైన విషయము, Number of Licences we have issued during this plan periods i.e., 3 rd plan period వాటిని ఎంతవరకు ఉపయోగించారు. Industries ను ఎంతవరకు set up చేశారు? ఆ విషయము చెప్పాలి. నేను ఎక్కువ information సంపాదించలేక పోయాను. ఉన్నదేదో మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను—తప్పకుండా బుద్ధిపూర్వకంగా చేసిందికాదు. సరైన information దొరకక అది జరిగిందని వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. Manufacturing activities విషయము regional distribution దృష్ట్యా చూచి నట్లయితే—నాదగర 1964 information వుంది—మహారాష్ట్ర 20.2%, West Bengal 16%, Gujarat 10.3% Madras 8.9%, Kerala 5.7% whereas Andhra is only 3%—ఈవిధంగా Production activities లో 1964 నాటికి, నేను అభినందిస్తాను. ఆంధ్రవేనుకబడివుంది. తరువాత ఏమైన improvement వుంటే చెప్పమనండి తరువాత improvement ఏమంటే సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలలో production పడిపోయిందని Banks Credit చూచినట్లయితే ఆంధ్ర ఆధ్వర్య పరిస్థితిలో ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది. Scheduled Banks గాని State Banks గాని యిచ్చిన credit చూస్తే ఆంధ్రదేశానికి Rs. 605 crores, మదరాసు Rs. 175.67 crores, మహారాష్ట్ర Rs. 546.64 crores, West Bengal Rs. 423.40 crores, యీ రకంగా ఉన్నాయి. Licences issue చేసి factories set up చేయనటువంటివి చూచినట్లయితే చాలా ఘోరముగా అగుచుకుంది. ఈ Third Plan Period లో నాదృష్టికివచ్చిన medium size industries ను గురించి మాత్రమే చెబుతాను. Total industries licenced 218 కాని set up చేసినవి మొత్తము 76 ఈ 76 కూడా యిదివరకు existing లో ఉన్న పరిశ్రమలు expansion కు యిచ్చినవి మాత్రము fulfil అయినవిగాని కొత్తగా యీ Third Plan period లో పరిశ్రమలు ఏమికాలేదనే అనుమానము వస్తుంది. అందుకని యీ Third Plan period లో ఎన్ని కొత్త పరిశ్రమలు స్థాపించగలిగాము, లైసెన్సులు యిచ్చినటువంటి factories ఎన్ని set up అయినాయి, ఎన్ని working లోకి వచ్చినాయి, ఆ వివరాలు తెలియచేయవలసిన అవసరముంది నాదగరవున్న information ప్రకారము యీ III Plan period లో మొత్తము 15 Sugar Factories కు licences యిచ్చారు. అందులో 13 మాత్రము set up చేశారు, యింకా 2 set up చేయాలి. Powers alcohol కొత్త నాటికి మూడింటికి యిచ్చారు. రెండు set up చేశారు. ఇంకొకటి అలాగే వుంది. Carben Dioxide కు ఒకటి యిచ్చారు. ఒకటి set up చేశారు. Other Gass Factories కొన్ని ఉన్నాయి. వాటిలో రెండింటికి licences యిచ్చారు. ఆ రెండు యింతవరకు set up కాలేదు. Organic

Chemical and Alcohol based industries కు అరింటికి licences యిస్తే ఒకటి మాత్రము అమలు జరిగింది. Textile: మాస్తే 58 licences యిస్తే 21 మాత్రము set up చేశారు. 37 set up కాలేదు. సిమెంటు ఫ్యాక్టరీల కిది లైసెన్సులు అలాగే ఉన్నాయి. మురిగిపోతాయేమోననే భయమువుంది. ఈ రకంగా IIIrd Plan Period లో తీసుకున్న లైసెన్సులు ఆచరణలోకిరావడములేదనేది స్పష్టముగా తోధపడుతున్నది. Plan అయిపోతుంది. మనము రివ్యూచేయాలి. మదరాసువారు మేము యీ IIIrd Plan period లో రోజుకు ఒక్కొక్క factory ని పెట్టుకోగలిగామని సగర్వంగా చెప్పకుంటున్నారంటే మనకువచ్చిన licences కు కూడా మనము factories set up చేయలేదంటే ఎంత దురదృష్టకరమైన పరిస్థితులలోకి మనము వచ్చామో మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకవస్తున్నాను.

అద్యక్ష, Steel Plant విషయంలో దేశం చాలా ఆందోళన పడుతున్నది. ఇతర దేశాల్లో sea coasts లో యీ steel plants construct చేస్తారు. మనదేశంలో ఎంత సేపటికీ regional feelings దృష్టిలో పెట్టుకుని వ్యవహారం చేస్తున్నట్లుగా కనబడుతోంది. Sea coasts లో యీ steel plants ఎందుకు పెట్టరో నాకు అర్థం కావడంలేదు. మనకు కేంద్రంలో పలుకుబడి లేని మాట వాస్తవం. Bharat Heavy Electricals విషయంలో కొద్దిగా చెప్పవలసివుంది. దీనిలో employment position చాలా దారుణంగా వుంది. అక్కడ ఆంధ్రే తరులను తీసుకువచ్చి ఉద్యోగాలు యివ్వడం జరుగుతోంది. గోపాలన్ వుంటే గోపాలరావు అని వ్రాస్తున్నారు. Exact position బయట పెట్టడంలేదు. ఈ centrally sponsored projects లో State Government Control కొంతయినా వుండి తీరాలి. ఈ employment recruitment విషయంలో upper hand State కు లేకపోతే State ప్రజానీకానికి ఎక్కువ ఉపయోగపడదని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. Atomic plant project 10 కొట్ల రూపాయలది. కీర్తిశేఖరు బాబాగారు దీనిని తప్పకుండా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పెట్టాలని కృషి చేశారు. దురదృష్ట వశాత్తు ఆయన చనిపోయారు. నిర్ణయం జరుగలేదు. ఎవరైనా ఒక మంచి మాట చెప్పిపోతే అది వారితోనే పోతాయి. Jawaharlal Nehru గారి భావాలు ఆశయాలు వారితోనే పోయినట్లు బాబాగారిని వారితో పదిలిచేశారేమో అనిపిస్తోంది. దీని విషయంలో తీవ్రంగా ఆలోచించమని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. పరిశ్రమలు పెట్టదలచామని ఒకాయన 1000 ఎకరాలు కావాలంటాడు, యింకో ఆయన 70 ఎకరాలు కావాలంటాడు. G. S. Raju గారు కూడా పరిశ్రమ పెడతానని చెప్పి కొంత భూమి తీసుకున్నారు. ఇలా advantage తీసుకుని స్థలం పుచ్చుకుని అట్టే పెట్టుకోవడం జరుగుతోంది. ఏ పరిశ్రమకు ఎంత కావాలో అంత స్థలం యివ్వమని యితరులను యిబ్బంది పెట్టవద్దని నేను మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. కొత్తగూడెం ఫెర్టిలైజర్ విషయంలో చాలా తీవ్రంగా చర్చకు వస్తోంది. 1961 లో licence యిచ్చారు, యీ రోజు చెప్పారు. 1969 లో production కు వస్తుందని ఆశిస్తున్నారు. దేశంలో fertiliser factory యీ రకంగా దుస్థితిలో పడింది యింకెక్కడైనా పడిందా. Public sector లో వున్నవానిని ప్రభుత్వపు పుణ్యమా అని ఆశించి ముఖ్యమంత్రివల్ల తీసుకుపోయి ఒక వ్యక్తికి అంట

కట్టడం జరిగింది. పెట్టుబడి పెట్టడానికి ఎక్కడ అవకాశం వుంది. ఏ రకంగా సంపాదించాడో కమిషన్ ను వేయండి తెలుస్తుంది పెట్టగలడో లేదో అదేమీ లేకుండా ఏదో పెడతాడని చెప్పి యిస్తే దానివల్ల ప్రయోజనం యేమిటి? 69 వరకూ లేదని చెబుతున్నారు. అమెరికా వాళ్ళతో collaboration కు యాయనకు వుంది ఎంత? ఏ విధంగా collaborate చేయగలడు అనే విషయాలు తీవ్రంగా ఆలోచించాలి. Central sector లో రెండు Fertiliser factories పెడతామని కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి చౌదరిగారు announce చేశారు. పూర్వం మనకు వచ్చింది మీకు దత్తం చేశాం. దానిని cancel చేయించండి. చేయించి central sector ప్రాజెక్టు public sector ప్రాజెక్టు కొత్తగాడెం దగర పెట్టేటూ చూడవలసిన అవసరం వుంది. ఎప్పుడు మనం తొందర వహిస్తాం. 69 లో కాదు ఆయన చేతుల్లో వుంటే 79 సం.లో కూడా రాదు అని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. Co-operative sugar factories లో నాలుగు సంవత్సరాలలో కోటి 20 లక్షల రూపాయలు నష్టం సంపాదించగలిగారు అక్కడ వున్న Managing Directors. నష్టాలు ఎందుకు వస్తున్నాయో విచారణ చేయించ లేదు. అనాటి Estimates Committee Chairman చెన్నారెడ్డిగారు మేము ఆలోచించి యీ sugar factories ను పరిశీలించడానికి ఒక Special Officer ను పేశాం. ఆయన ఏమైపోయాడో తెలియదు. ఎలా అమలు జరుగుతోందో తెలియదు. ప్రైవేటు sector లో పెట్టినవి ఒకటి రెండు సంవత్సరాలలోనో విపరీతమైన లాభాలు సంపాదిస్తూ వుంటే యీ co-operative sector లో విపరీత నష్టాలకు కారణం యేమిటి? అలాంటి managing directors ను వదిలి పెట్టడమేనా? ప్రభుత్వ డబ్బును గుండం చేస్తూంటే తీవ్రమైన చర్య ఎందుకు తీసుకోరు. దీనిని వదిలిపెడితే ఎక్కడికి పోతుందో ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. 27 spinning mills కు licence ఇచ్చారు. 7 మాత్రమే దీనిలోనికి వస్తున్నాయి. మిగిలినవి ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. Licence తీసుకునేవారి శక్తి సామర్థ్యాలు చూడకుండా ఇస్తున్నారు. వారు స్పెషియల్, పార్టీవర్ ఆయితే సరిపోతుంది. Capacity ని బట్టి యివ్వక పోతే ఆంధ్రదేశం యిదే విధంగా వెనుకబడిన పరిస్థితిలో జరుగుతున్నది అంటే, దానికి ప్రభుత్వ విధానమే కారణం తప్ప మరొకటి కాదు. డబ్బు వేస్తే అది co-operative sector అవుతున్నది కాని ప్రభుత్వం డబ్బు పెట్టినట్లయితే అదేమీ co-operative sector నాకు అర్థం కావడంలేదు.

[Smt. Kumudini Devi in the Chair]

ప్రగడ కోటయ్యగారిని పెట్టారు. దానివల్ల వీలయిందని రిపోర్టు. Check చేయడానికి పూనుకోరు. ఎంతకాలం ఈ విధంగా వుంటుందా? అర్థం కావడంలేదు. వెంటనే పరిష్కారం చేయాలి అని కోరుతున్నాను. రాజమండ్రి పేపర్ మిల్స్ గురించి ముఖ్యమైన విషయాలున్నాయి. Agreement చేసుకున్నారు. ప్రభుత్వం చాలా పొరపాటు చేసిందని ప్రైవేటుగా యిచ్చి వుండవలసినది కాదని Public Sector లోనే అట్టిపెట్టి వుండవలసినదని లేకపోతే కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయం తీసుకోవలసినదని మా అభిప్రాయం చెప్పాం. ప్రభుత్వం వినలేదు. 6 వ పేజీలో rate of royalty on bamboos supply క రూ. 10 మాత్రమే నిర్ణయించారు. దీనిని r.vise

చేయడానికి వీలులేదు. Revise చేసినప్పటికీ first 5 millions tonnes కు మార్చడానికి వీలులేదు. ఇది ఏరకమైన agreement. The rate of royalty shall be revised at interval of not less than 5 years. అంటే ఏమిటి? 5 million tonnes కు ఎందుకు మార్చకూడదో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ప్రభుత్వం దానికి ఎందుకు అంగీకరించిందో బోధపడడంలేదు. అదే విధంగా ఈ రోజున ఎలక్ట్రిసిటీ వుంది. దుగిరినవారందరికీ ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ చార్జీలు పెరిగిపోతున్నాయి. 1450 Units వరకు పెంచడానికి వీలులేదని దీనికికూడా మనం అంగీకరించాము. అందువల్ల దీంతో చూసినప్పుడు ఈ రకమైన షరతులు ఎందువల్ల అంగీకరించారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. అట్లా అంగీకరించి వుండకుండా వుండవలసిందని మా ఉద్దేశం. అంతేకాదు ఆంధ్రా పేపర్ మిల్లను యిచ్చేప్పుడు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు బ్రహ్మాండమైన argument చేశారు. మనకు యిప్పుడు minor irrigation చేసుకోవాలన్నా, చిన్న చిన్న projects కట్టుకోవాలన్నా డబ్బు కావాలి. అందువల్ల యిచ్చేస్తున్నాం అని చెప్పారు. ఈనాడు ఏమి చెబుతున్నారు. వారు 100 టన్నులకు పెంచబోతున్నారు. అందువల్ల దానికి వచ్చేది అంతా shares లో పెడుతున్నా మన్నారు. యిదివరకు చెప్పినటువంటి వాదన ఏమి అయిపోయింది. అందువల్ల దీన్ని అప్పుడు ఒకటి చెప్పి యిప్పుడు ఒకటి చేసేటటువంటి విధంగా అగుపడుతున్నదని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. దానితోపాటు ఆంధ్రా పేపర్ మిల్లలో 1964 లో చేసినటువంటి agreement చూస్తే యింకా మోరంగా వున్నది అనేటటువంటిది అగుపడుతున్నది. Voting in consultation with the Andhra Paper Mills Association వారితో consult చేసి ఓటింగు చేస్తామని అంగీకరించారు. తరువాత కూడా pursu చేశారు. Voting rights will be exercised in consultation with the company అని జాగ్రత్తగా వారికి కోపం రాకుండావుండే విధంగా గవర్నమెంటు తనయొక్క rights ను ఎందువల్ల surrender చేసిందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. అందువల్ల అవన్నీ చూస్తే గవర్నమెంటు చాలా పొరపాటు చేసింది. అసలు ఫ్యాక్టరీ యివ్వడం పొరపాటు ఒప్పుకున్నటువంటి షరతులలో పొరపాటు అనేటటువంటి విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. తరువాత failure of repayment of the amounts due. No penal clause was imposed ఒక repayment చేయవలసినచోట చేయకపోయినట్లయితే ఏమి చర్య తీసుకుంటారో ఈ agreement లో లేదు. అందువల్ల యిది serious గా చాలా draw backs కు గురి అయిందని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. తరువాత అధ్యక్ష, remuneration to selling agents అని పెట్టారు. అదికూడా company యిష్టంపై నేనట. 2½ పై. లోపు దాని యిష్టం వచ్చినట్టు యిష్టం వచ్చినవాళ్ళకు యిచ్చే హక్కు company కి యిచ్చారు. అందువల్ల యివన్నీ చాలా serious draw backs మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అది మరల తిరిగి ఆలోచించి అవసరమైనటువంటి మార్పులు సవరణలు చేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత అధ్యక్ష: బోధన్ లోని Sugar Factory గురించీకూడా చాలా complaints వచ్చినాయి. అవన్నీ మంత్రిగారి దృష్టికికూడా వచ్చివుంటాయి. Time లేదుగనుక వాటిని ఏ కరువు పెట్టడం లేదు, వాటిని తీవ్రంగా విచారణ చేయ

వలసిన అవసరం వుంది. అనేక రకాలైన complaints revenue side నుంచి, sugar cane తీసుకోవడం దగ్గరనుంచి, డబ్బులు యివ్వడం దగ్గరనుంచి, బోనసు యివ్వడం దగ్గరనుంచి రైతుల దగ్గరనుంచి complaints వచ్చినాయి. తరువాత Heavy Chemical fertilizers విషయంలో కూడా managing agents గా బాబుఖాన్ లాంటివారిని పెట్టారని తెలిసింది. ఎండువల్ల పెట్టారో నాకు బోధపడడం లేదు. అది వుండేటట్లయితే రద్దు చేయవలసిన అవసరం వుంది. తరువాత ఆజంజాహీ మిల్లుల గురించి production పెరుగుతున్నదని, stocks accumulate అవుతున్నాయని చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు క్రొత్త scheme ప్రవేశపెట్టి గుడ్ల supply చేస్తామంటే భయపడిపోయారు. ఈ ఆజంజాహీ మిల్లుల్లో నెలల తరబడి బింగిలిపోయినటువంటి గుడ్లను తీసుకువచ్చి వారికి యిస్తారేమోనన్న విషయం వారికి చాలా భయంగా వున్నది. తరువాత ఖాదీబోర్డును గురించి చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. ఈ మధ్య పారిశ్రామిక మంత్రి చెన్నారెడ్డిగారు మమ్మలని కొంతమందిని పిలిచి చర్చ ప్రారంభించారు. ఆనాడు కొంత చర్చించి వదలివేసి వచ్చాము. అసలు ఖాదీబోర్డు ఎట్లా వుండాలనేది fundamentals గురించి వచ్చింది. అనేక అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేశారు నాకు తోచినంతవరకు మద్రాసులో వున్నటువంటి pattern పెట్టినట్లయితే పూర్తిగా సరిపోతుంది. ఖాదీబోర్డు Chairman గా వున్నటువంటి భగవంతురావుగారు కొన్ని modifications అంగీకరించారుగాని ఆ modifications dangerous modifications అని చెబుతున్నారు. Village industries కు వేరే కార్పొరేషను పెట్టాలట. యిప్పుడు 10, 12 కార్పొరేషన్లు వున్నాయి. వాటికి యింకోటి add చేయాలని చెబుతున్నారు. అది చాలా పొరపాటు. మద్రాసులో వున్నట్టి ఆ పరిస్థితిలో ముఖ్యంగా ఖాదీబోర్డు ఎట్లా నడుస్తున్నది అనేది దృష్టిలో పెట్టుకుంటే ఎన్ని లక్షలు నష్టం వస్తున్నది మంత్రిగారు యిచ్చారు. రు. 66 లక్షల 59 వేలు due for repayment యివ్వ వలసింది యివ్వకుండా పోతున్నది. రు. 72 లక్షలు advance చేసివుంటే loans గా రు. 66 లక్షల 59 వేలు due for repayment వుంటే యింకా దాంట్లో 39 లక్షల 42 వేలు outstanding dues యింకా నిలువ వున్నటువంటి బాకీలక్రింద వున్నాయి. అది ఏ రకంగా వున్నదో దీన్నిబట్టి బోధపడుతుంది. అసలు ఈ ఖాదీబోర్డు సక్రమంగా పనిచేయడంలేదు. దీంట్లో యిచ్చినటువంటి loans లన్నీకూడా జాగ్రత్తగా ఆలోచించ కుండా కావు. నాకు తెలుసు. మీ దగ్గర ఖాదీబోర్డు తరపున అనేక చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు వున్నాయి. బోగన్ పరిశ్రమలు తప్ప సరిగ్గా పనిచేసేటటువంటివి ఏమీ లేవు. యిది యిదేరకంగా జరిగేటట్లయితే అనవసరంగా కొంతమందిని కూర్చోపెట్టి మేపడానికి మాత్రమే ఉపయోగపడుతున్నది. దేశంలో యే సమస్యను పరిష్కారం చేయడానికి యిది ఉపయోగపడదు. అవినీతిని పెంచడానికి యిది ఒక source గా వున్నది అనేటటువంటి విషయాన్ని నేను మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అందువల్ల తప్పకుండా యిది మద్రాసు pattern తీవ్రంగా తీసుకువచ్చి ఆలోచించి ఆ రకంగా మారిస్తే చాలా బాగుంటుంది అనేటటువంటి అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను. తరువాత trading operations కూడా తీసుకున్నారట. ఈ ఖాదీబోర్డు వున్నటువంటి వ్యవహారం సరిగా చేయలేకపోతున్నదిగాని వ్యాపారంకూడా తీసుకున్నందువల్ల ఏమి అవుతున్నదంటే 1962 సంవత్సరం దగ్గరనుంచి రు. 11 లక్షలు నష్టం వచ్చిందని

చెప్పారు. మొన్న question hour లో కూడా వచ్చింది. వీరారెడ్డిగారో ఎవరో ఆయన తీర్మానంపై చిరునామె కొనడానికి తీసుకుని దీర్ఘంగా సమయం చెప్పి మిగిలింది వసూలు చేయడానికి యంతవరకు పూనుకోకపోవడం జరిగింది అన్నమాట. ఈరకంగా ఖాదీబోర్డు వ్యవహారాలు సంతృప్తికరంగా లేవు గనుక ఆ ఖాదీబోర్డును మార్చవలసిన అవసరం ఉంది అనేటటువంటి విషయాన్ని మీదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. శ్రీ హెచ్. సి. వీరారెడ్డి గారు 4.10.65 లక్షలు advance చేశారు. 2.21 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చుపెట్టారు. మిగిలింది అంతా దిగమింగడం జరిగింది అనేటటువంటి అనుమానాలు వున్నాయి. అందువల్ల అవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది. తరువాత మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక విషయాన్ని పదేపదే చర్చకు తీసుకువస్తున్నారు. అది ఏమిటి అంటే development of Industries ఎట్లావుందా. మనదగ్గర 4, 5 కోట్ల డబ్బు వుండవచ్చు. దీనిలో 2, 3 పరిశ్రమలు పెట్టడమా లేక 10, 12 పరిశ్రమలకు కొద్దికొద్దిగా యిచ్చి అవి ప్రారంభించేటట్లుచేసి నాటిని అభివృద్ధిచేయడానికి పూనుకోవడమా అనేటటువంటి సమస్యను తీసుకువచ్చారు. మనముఖ్యమంత్రిగారు ఏదైనా ఎట్లా పెడతారంటే రెండు alternatives వున్నాయి. ఏకన్ను పొడుచుకుంటావో చెప్పి అనేకరకాల వేస్తూవుంటారు. మొదటినుంచి మీకు జాగా తెలుసు. 1957లోనో 1959లోనో Pay Committee వేశారు. ఆయన నాదగ్గర 3, 4 కోట్లు వున్నాయి. మీ opposition వాళ్ళు పంచిపెట్టండి అని ఆవిధంగా చెప్పారు. వారికి కావలసింది ఎంతదబ్బు అది తీసుకురావడానికి ఏమిచేయాలి అనేటటువంటి ఆలోచన తీసిపారవేసి యంతవుంది మీరే పంచిపెట్టండి, ఆ తాద్యత మీరేవహించండి అని democracy ని అరకంగా అమలుజరుపడదా. దానివల్ల నష్టం ఏమిటి. అసలు ఈ 4 కోట్లతో ఆంధ్రదేశాన్ని పారిశ్రామికవంతం చేద్దామని అనుకోవడమే పొరపాటని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. నీవు నీ policy అమలుజరిపావు. చిన్నచిన్న వాళ్ళకు యిచ్చావు. 218 ఎన్నో లై సెన్సులు యిస్తే 76 మాత్రమే purtify కావడం ఏమిటి? క్రొత్తపరిశ్రమలు పెట్టుకోకపోవడానికి కారణం ఏమిటి. ఎందువల్ల Republican Forge కి అనేకరకాలైనా advantages positions యిచ్చావు. ఏ State లోను యే company కి యివ్వవచ్చు advantage positions ఈ Republican Forge కి యిచ్చావే. అటువంటిది అది ఎందువల్ల రాలేకపోయింది. అసలు దాన్ని సరిగా ఆలోచించకుండా ఈడబ్బు ఎట్లా ఖర్చుపెడదామా చెప్పండి అంటే అది సరియైన proposition మాత్రం కాదు. అందువల్ల you must change your basic policy అని హేము చెబుతున్నాం. ఆంధ్రదేశం ఒక అడుగు ఒక అంగుళం ముందుకు పోవాలన్నట్లయితే ఈనాడు అవలంబిస్తున్న విధానాలుకాక యిందుకు భిన్నంగా విధానాలు మీరు చేపట్టాలి. మన ఆర్థిక మంత్రిగారు కూడా Nationalisation of Banks గురించి బ్రహ్మాండమైన ఉపన్యాసం యిచ్చి చివరలో సమయం ఆసన్నం కాలేదని దాటవేశారు. ఆ పుణ్యకాలం ఎప్పుడు వస్తుందో మనం బ్రతికివుండగా వస్తుందోరాదో నాకు అర్థంకావడంలేదు. అందువల్ల యిప్పుడు వెంటనే దీన్ని తీసుకుంటేనేగాని లేకపోతే ఎక్కడో బెంగాల్ లో develop అయిన రాష్ట్రంలో 320, 420 కోట్ల యివ్వడం ఏమిటి ఆంధ్రదేశం వచ్చేటప్పటికి అదే Banks 60 కోట్లకంటే ముందుకు రాకపోవడం ఏమిటి. Is it not a fit base for the Nationalisation of Banks?

అందువల్ల ఆలోచించి దీన్ని మునుంచేయకుండా basic గా చేయవలసిన కర్తవ్యం లేకుండా మాదగల 4 కోట్లువుండి మీరు యేమే పరిశ్రమలకు యిస్తారో వంచండి అంటే లాభంలేదు. 4 కోట్లు 4 గురికి యిచ్చేటప్పుడు 10 మందికి యిస్తే కొంత దివాళాతిస్తున్నారు. కొంత దుర్వినియోగం అవుతున్నది. ఈ రె సందర్భాలలో వచ్చినటువంటి అనుభవము మీరుచేసినటువంటి policy కొత్తది కాదు. ఈ సేవంవత్సరాలనుంచి మీరు అమలు జరిపినటువంటి policy ని మార్చే అంగీకరించ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. మీరు అవలంబిస్తున్నటువంటి policy వల్ల పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెందడంలేదు. కొదికొద్దిగా యిస్తున్నారు. ఎన్నింటికి యిచ్చినారు. ఎందువల్ల development రాలేదు అనే విషయం తీవ్రంగా ఆలోచించాలి. The Government must find a way. అంతేగాని యింతటితోనేను ఉన్నాను ఏమీ చేయాలో చెప్పమని కాదు. అదే విధంగా ఈ Republican Forge ఉంది. మొట్టమొదట గవర్నమెంటు అంగీకరించలేదు. తరువాత అంగీకరించింది, అంగీకరించిన తరువాత యిప్పుడు ఒక decision వచ్చింది, ధర్మతేజాని వున్నటువంటి managing directors గాని దీన్ని ఏమీ నడవలేదు. అనేకరకాలైనటువంటి advantages యిచ్చి యిప్పటికైనా కనీసం డబ్బు అయినా సరే ప్రభుత్వం కట్టలేని పరిస్థితివచ్చింది. విశ్వనాథంగారు, మేమంతా చెప్పాము private sector కి యింత importance యివ్వవద్దని. Key industry లో ఒకటిగా తయారైంది, అతిప్రాముఖ్యమైన industry దీన్ని private sector కు యివ్వవద్దని చెప్పాం. ఏమిచేయాలి? నీవునడవలేవు. Central గవర్నమెంటు ఏమిచేస్తున్నది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు take up చేయవలసిన పరిశ్రమయిది. ఎందువల్ల take up చేయదు, వారిని మనం take up చేసే విధంగా చేయవలసిన అవునరం ఉందిగాని ఏమిచేస్తామంటే? యితరచోట్ల ఈ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఏమీ చేస్తున్నదో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకూడా అదే అమలు జరపాలేగాని మనం ఏమీ చేయలేమని తూర్పుంటేమాత్రం మనవల్ల అయ్యేటటువంటిదికాదు. కేరళ, బెంగాలలో సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుంచి తెచ్చుకోగలిగారు. మీరుకూడా ఆలోచించి నట్లయితే సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుంచి తీసుకోడానికి ఏలువుంటుంది. Then there is 'Loans and guarantee to Messrs. East Anglia Plastics (India) Ltd.' The cost of the project is Rs. 5.37 crores. On 20-10-1963 the Corporation agreed to furnish guarantee for the deferred payments subject to certain conditions. The Government later required the corporation to underwrite a portion of the share to which the corporation has agreed. ప్రభుత్వాన్ని కొంతసహాయం చేయమని అడుగుతారు. గ్యారంటీ యివ్వమంటూ under write చేస్తున్నారు. ముందు guarantee అడుగుతున్నారు. తరువాత under write చేస్తున్నారు. ఇలాంటి పరిస్థితిలో ఏమీ చేయాలనేదికాదు. We are standing surety for it. Why don't we start it for ourselves? పెట్టుబడిపెట్టి వారినితీసుకొనివచ్చే పరిస్థితి ఎందువలన వస్తున్నదో అర్థంకావడం లేదు. ఇది యేదశలోవున్నదో చెప్పవలసిన అవునరమున్నదనే విషయం మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—అదియేదండి. నాకు అర్థం కాలేదు.

*Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—*East Anglia plastics (India) Ltd. రిఫ్లెక్ట్ ఫోర్ట్ విషయం వివరంగా చర్చించాము. దానినిగురించి చెప్పవలసిన అవునరం లేదు. మాకుయచ్చిన పరిశ్రమల దిమాండు నోట్ లో name of the persons, the directors అనియచ్చారనుకోండి. దీని వెనుకాల A.P. Industrial Development Corporation upto the end of the July 1964 కోరమాండర్ ఫర్ట్ లెజర్సు 100 లక్షల రూపాయలు under write చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. East Anglia Co., కి 25 లక్షలు, 295 లక్షలు గ్రాంటు క్రింద యిచ్చారు. రిఫ్లెక్ట్ ఫోర్టుకు 175 లక్షలు గ్యారంటీ యిచ్చారు. అలాగే యింకా అనేకం యిచ్చారు. మొత్తం ఇండియాకు 8 లక్షలు India Ford Machine Company కి 5 లక్షలు, industrial equipment కు 3 లక్షలు యిచ్చారు. What is the purpose ఇవి కూడా పెట్టుబడి లేని Companies. అంతంత మాత్రం security సంపాదించలేని కంపెనీలకు యీ రకంగా సహాయం చేసి పద్ధతి యేమిటి? Is this how the Government is going to help the industries? కృషికి ఇంజనీరింగుకు 2 లక్షల రూ.ల under write చేశారు. అలా చేసుకుంటూ ఫోటో ఎక్స్ డికి ఫోటోమిక్స్ అర్థం కావడం లేదు. 2 లక్షలు, 5 లక్షలు మొదలగు చిన్న చిన్న మొత్తాలు 284 లక్షలకు under write చేయడం జరిగింది. under write చేసే పద్ధతిని పునరాలోచించాలని మాత్రమే కోరుతున్నాను. అనేక పరిశ్రమలు తీసుకురాబోతున్నారని ప్రకటించారు. రెండవ ప్రణాళికలో అనేక షేర్సు తీసుకున్నారు. కొన్ని పరిశ్రమలను కూడా తీసుకొన్నారు. వివరాలు నా దగ్గర వున్నాయి. Heavy Electricals కేంద్ర ప్రభుత్వ sector లోనూ తీసుకొన్నాము, వస్తున్నాయని అన్నారు. వీటి విషయం మంత్రిగారు ప్రస్తావించలేదు. వస్తాయని చెప్పిన వాటి పరిస్థితులు తెలియకుండా వున్నాయి. Particularly Tele Communication, Zinc melting plant, Railway and signaling equipment factory Marine diesel engines యీరకంగా అనేకం చెప్పాము. ఆశలు కల్పించాము. అవన్నీ నిరాశలయ్యే పరిస్థితులున్నాయి. Mining corporation చాలా ముఖ్యం. ఇందులో Industrial development corporation కు Small Scale Industries Board కు mining corporation మూడింటి కే శ్రీరామకృష్ణగారు member గా వున్నారు. చెన్నారెడ్డిగారికి చార్జీలన్నీ తెలుసు. మంత్రి శ్రీరామకృష్ణగారి సంతకంతో వున్నరిపోర్టు కూడా వుంది. దానిపై యేమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఇంతవరకు చర్య తీసుకోలేదు. జగ్గయ్య పేటలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణానికి గాను 86 ఎకరాల సాగయ్యేభూమిని పనికి రానిదిగా చెప్పడం జరిగింది. ఈ సందర్భంలో మంత్రిగారు చుమ్మలను పిలవడం జరిగింది. ఇంతవరకు ఎన్ని ఎకరాల భూమిని దానికి కావలసినది తేలలేదు. Development corporation కు కోటానుకోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నారు. కనుక దాని కంట్రోలు ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలో వుండాలి. దానికి కావలసిన యంత్రాంగాన్ని నిర్మించుకోవాలి. Development corporation chairman ఘరొక individual కలిసి యూరప్ అంతా తిరిగి వచ్చారు. వారి రిపోర్టువల్ల 31 లక్షలు రాబోతున్నదని చెప్పారు. Industry లేదు. కనీసం దానికి పునాది కూడా లేదు. లాభాలు మాత్రం ఆంకెలలో చూపించి

House ను మధ్యపరిచడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. వారి పర్యటనవల్ల ఫలితం యేమిటి? ఈ Corporation పనిచేసే వ్యవస్థిని పునరాలోచించాలి. దానికి ఒక policy వుండాలి. Corporation రిపోర్టు చూస్తే 1966 లో production కు రాబోతున్నదాని రిపోర్టులో వ్రాశారు. Fundation వేసినట్లు కూడా లేదు. ఆ రకంగా ఆశలు కల్పించిన రిపోర్టు వుంది. సాధారణ చర్చల సమయంలో ఆంధ్రా పేపర్ మిల్లలో పనిచేసే వారి జీతాల గురించి శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తిగారు చెప్పారు. ఆర్. బి. సేట్. బి. యస్. సి. కి 24 సం.ల సర్వీసు వుండి, pulp mill line large గా వుంటే వారికి 400 రు. జీతం వుంది. జి. జె. పాటిల్, టెక్నిషియన్ కు 1,700 రు.ల జీతం వుంది. ఈ విషయాన్ని మంత్రిగారు పరిశీలించేయాలి. Steel plant విషయంలో గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి. డబ్బు దుబారా కాకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. రామారావు (చేవెళ్ల):—అధ్యక్ష, పూజ్యులైన మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెట్ ను త్రికరణకుద్ధిగా చిలపరుస్తున్నాను. ఈ నాడు మన రాష్ట్రానికి పరిశ్రమలు అత్యవసరం. మన రాష్ట్రంలో ప్రధానమైన వృత్తి అగ్రికల్చర్. తరువాత పరిశ్రమలు. పరిశ్రమలకు కావలసిన డబ్బును కేటాయించక పోవడం విచారకరమైన విషయం. రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు ఎక్కువ అవుతున్నాయి. Agriculture పై వున్న overcrowd ను rehabilitate చేయాలంటే పరిశ్రమలు అవుసరం. కనుక డబ్బు ఎక్కువ కేటాయించవలసిన అవుసరం వుంది. ఈ పరిశ్రమల నిర్మాణంలో ఒక విదేశీ పరిశ్రమాధిపతి ఏమి అన్నారంటే—పరిశ్రమని mother తో పోల్చి చెప్పారు. Whoever sucks the breasts of industry shall not get hungry కాబట్టి పరిశ్రమలు Scientific World లో అవుసరమని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ఇప్పుడు మన రాష్ట్రానికి టెక్స్టైల్ ఎకనామిక్ సర్వే ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ అన్న రిపోర్టు ఒకటి ఉంది. ఆ రిపోర్టు చదివితే ఎంతో ఉల్లాసంగా ఉంది. నిజానికి, మన రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజలకు యీ పరిశ్రమలనుండి గొప్ప భవిష్యత్ ఉన్నట్లు కనుపిస్తుంది. మన ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారిని గౌరవించ వలసినటువంటి అంశం ఏమిటంటే—తన ఫైనాన్స్ అంతా ఇతర డిపార్టుమెంట్స్ కు శాక్రిఫైస్ చేసి, తన శాఖకు చెందిన ఇండస్ట్రీస్ కు చాలా తక్కువ డబ్బు పెట్టు కొన్నాడు. వారు ఇతరుల కొరకు చాలా ట్యాగం చేసినారని మనం సంతోషించ వలసిఉన్నది. మన ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంట్ వారియొక్క రిపోర్టు ప్రకారం యీ కుటీరపరిశ్రమలకు సంబంధించిన ఆరిసాన్స్ దాదాపు మన రాష్ట్రంలో 14 లక్షల మంది ఉన్నారు. అందులో ఫస్ట్ లార్జెస్ట్ గ్రూపు వీవర్స్ అని, సెకండ్ లార్జెస్ట్ గ్రూప్ కాబ్లర్స్, టెనర్స్ అని, తర్జ లార్జెస్ట్ గ్రూప్ కాంప్యూటర్స్, బ్లాక్ స్మిత్స్ అని; ఫోర్త్ లార్జెస్ట్ గ్రూప్ టైలర్స్, గోల్డ్ స్మిత్స్, ఇతరులు అని ఇట్లా వీరంతాకలిపి 14 లక్షల మంది ఉన్నారని ఆ రిపోర్టులో ఉంది. ఈ 14 లక్షల మందికి గవర్నమెంట్ కేటాయించిన డబ్బు నిజానికి చూస్తే సరిపోదు. నేను కేవలం లెడర్ ఇండస్ట్రీ గురించి మాట్లాడాలని అనుకుంటున్నాను. ఈ నాడు మన రాష్ట్రంలో లెడర్ ఇండస్ట్రీ అంటే తోళ్ల పరిశ్రమ, చెప్పల పరిశ్రమ పడిపోయిన పరిశ్రమ.

(Quorum Bel was rung)

ఈ పరిశ్రమను ఎన్నో సంవత్సరాలనుండి మన రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రజలు పెరెక్ చేసిన సంగతి మనకందరికి బాగా తెలుసు. ఎందుకంటే యీ పరిశ్రమ అన్వేషణకు సంబంధించినటువంటిది అని ఒకప్పుడు అనుకొన్నారు. కాని ఇది కూడ మనదేశానికి దాదాపు 50, 60 కోట్ల రూ. ఫారెన్ ఎక్స్‌చేంజ్ తెస్తున్నటువంటి సంగతి మన పెద్దలు గుర్తించారు. మద్రాసు, కేరళ, మైసూరులలో కన్నా, మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో యీ క్యాటిల్ వెల్త్ గొప్ప వెల్త్ అని కూడ మన రిపోర్టులు తెలుపుతున్నవి. అయితే యీ క్యాటిల్ వెల్త్ ప్రకారం మనకు ఇక్కడ ఆర్టిస్టాన్స్ కూడ ఉన్నారు. దానికి తగినటువంటి టానరీస్ కూడ ఉన్నవి. అయితే యీ టేనర్స్‌కు, యీ ఇండస్ట్రీకి పోయిన సంవత్సరం ఎంత డబ్బు కేటాయించారో యీ సంవత్సరంకూడ అంతే డబ్బు కేటాయించారు. కాబట్టి దీనిలో ప్రోగ్రెస్ ఏమీ కనబడటంలేదు. అయితే గత సంవత్సరం 17 లక్షల రు.లు ఇచ్చినప్పటికీ, ఆ డబ్బు అంతా దాదాపుగా 90 పర్సెంట్ ఖర్చయిపోయింది. రెడర్ ఇండస్ట్రీకి ఎంత డబ్బు ఇస్తే, అంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టటానికి అక్కడ స్కోప్ ఉన్నది. అక్కడ పాటనియాలిటీ ఆ ప్రకారంగా మన రాష్ట్రంలో ఉన్నది. ఈ రెడర్ ఇండస్ట్రీలో బ్రికేవారంతా హరిజనులు. కేవలం కాబ్‌లర్స్ అండ్ టేనర్స్. వీరికి యీ వృత్తి తప్ప ఇతర వేరే వృత్తి లేదు. వీరికి తరతరాలనుండి వచ్చిన వృత్తి ఇదే. అయితే దీని డిమాండ్ ఫారిన్ కంట్రీస్‌లో చాలా ఉన్నప్పటికీ మన రాష్ట్రంలో మెకనైజ్డ్ యూనిట్స్ కొరకు మనం, యీ హైదరాబాద్ టేనరీస్ అని దాని కొరకు ఇప్పుడు దాదాపు 10 లక్షలు ఖర్చు పెట్టాము. అయితే, యీ మూడు నాలుగు మాసాలలో కొంత ప్రొడక్షన్ కావటానికి కూడ అవకాశం ఉన్నది. ఈ మెకనైజ్డ్ యూనిట్ ఒకటి తయారైతే మన ఆంధ్రరాష్ట్రానికి ఒక మదర్, రెడర్ ఇండస్ట్రీగా తయారు కావటానికి అవకాశం ఉంది. కాబట్టి ఇది ఒక గొప్ప వైట్ ఎలిఫెంట్‌గా ఉన్నది. ఈ నాడు కేటాయించబడిన 15 లక్షల రు.లలో ఒక్క హైదరాబాద్ టేనరీస్‌కే 10 లక్షల రు. కావాలి. అంతేకాకుండా గుంటకల్ మోడల్ టానరీ ఉంది. అది కొంత ఇప్పుడు ప్రొడక్షన్‌లోకి వచ్చింది. దానికి కూడ ఇప్పుడు రెండు మూడు లక్షల రు. అవసరం ఉంది. అంతేగాక ముషీరాబాద్ ఫుట్‌వేర్ సెంటర్ ఉంది. దానికి 2, 3 లక్షల రు. అవసరం ఉంది. విజయవాడ సెంటర్ ఉంది. దానికి కూడ 1, 2, లక్షల రు. అవసరం ఉంది. ఇవేగాకుండా ఇంకా ప్రయివేట్ సెక్టార్‌లో ఉన్నవారికి కూడ సహాయం చేయవలసినది ఉన్నది. ప్రయివేట్ సెక్టార్‌కు గవర్నమెంట్ ఏమీ సహాయం చేయటంలేదు. మన రాష్ట్రంలో ప్రయివేట్ సెక్టార్‌లో యీ టేనరీస్ దాదాపు 100 ఉన్నవి. ఆ 100 టేనరీస్ నుండి గవర్నమెంట్‌కు ఎన్ని దరఖాస్తులు వచ్చినప్పటికీ టరన్‌డౌన్ అవుతున్నవి. ధనం లేక, వారికి సహాయం చేయటంలేదు. ఈ టేనరీస్‌కు కావలసినటువంటి ధనం ప్రభుత్వం ఇచ్చి వీటిని రి-ఓరియంటేషన్ చేసినట్లయితే అందులోని లక్షలాది ప్రజలకు గొప్ప టీవనం ఉన్నదని నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఛాదీబోరు వారు దాదాపుగా 10, 12 సం.ల నుండి 300 మోడల్ టేనరీస్‌కు డబ్బు ఇచ్చారు. అయితే, ఆ 300 మోడల్ టేనరీస్‌లో ఒక టేనరీ కూడ నడవటం లేదని నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అయితే దీనికి ఒక లోపం ఉన్నది. ఆ డబ్బు

ఏ విధంగా ఇవ్వలో ఆ విధంగా ఇవ్వకపోవటం జరుగుతున్నది, సరై నటువంటి టెక్నికల్ గై డెన్స్ లేక, మెనేజిరియల్ అసిస్టెన్స్ లేక, అందులో స్కిల్డ్ వర్కర్స్ లేక యీ 300 సొసైటీలకు ఇచ్చినటువంటి ఆ 30 లక్షల రు. డబ్బు అంరా బూడిదలో పోసిన పన్నీరువలె పాడై పోయిందని అనుకుంటున్నాను. ఈ ఛాదీబోరుకు సంబంధించిన రెడర్ వర్క్స్ అన్నీ, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండి నడుస్తున్న యీ రెడర్ బోర్డుకు ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తే బాగుంటుందని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. రెడర్ బోరుకు మూడవ ప్రణాళికలో కోటి రు.లు ఇవ్వటానికి గవర్నమెంట్ డిక్లర్ చేసింది. అందులో దాదాపు 40 శతాంశ రెడర్ ఇండస్ట్రీస్ కు ఇచ్చింది. అదే విధంగా నాలుగవ ప్రణాళికలో 2 కోట్ల రు.లు ప్రీరిజువరీ రిపోరులో డిక్లర్ చేసింది. ఇప్పుడు నాలుగవ ప్రణాళిక మొదటి సంవత్సరంలో 18 లక్షల రు. ఇవ్వటానికి గవర్నమెంట్ డిక్లర్ చేస్తున్నది. నిజానికి గవర్నమెంట్ ఏ అభిప్రాయం ప్రకారంగా తాను ఊహించిందో ఆ విధంగా యీ ఇండస్ట్రీని ఎంకరేజ్ చేయటంలేదు. ఈ ఇండస్ట్రీలో బీదజనానికి చాలా గొప్ప లాభం ఉంది కాబట్టి, యీ రెడర్ ఇండస్ట్రీకు గవర్నమెంట్ తగినటువంటి డబ్బు ఇచ్చి, దీనిని తప్పక పునరుద్ధరించాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

(Sri B. Srirama Murthy in the Chair)

శ్రీ రామచంద్ర రావ కల్యాణి (మకయల) :—माननीय सभापती जी । मैं माननीय इंडस्ट्रीज मंत्री द्वारा प्रस्तावित मांगों का समर्थन करता हूँ और हैंडलूम्स के संबंध में अपने कुछ विचार आपके सामने रखना चाहता हूँ । जिस प्रकार बड़े बड़े सुसाइटियों को improved looms जैसे automatic looms बगैरह देकर सहायता की गई है उसी के साथ साथ उनको warping और calendering machines न देने के कारण जिस गति से उनको आगे बढ़ना चाहिये वह नहीं बढ़ रहे हैं । हर एक सुसाइटी को हैदराबाद आकर प्राइवेट तौर पर यह काम करवालेना पड़ता है । इसके कारण उनका प्रोडक्शन मार्केट में मुकाबला नहीं करसकता । इसी लिये मेरा सुझाव यह है कि बड़े बड़े सुसाइटियों को यदि warping और calendering machines दिये जायें तो करीब करीब के छोटी छोटी सुसाइटीज वहां अपना माल लेजाकर यह सुविधा प्राप्त करसकते हैं ।

हुकूमत की ओर से हैंडलूम्स वीवर्स के लिये हाउसिंग कालोनीज बनाये गये हैं । लेकिन हम देखते हैं यह कालोनीज पूरे नहीं हुअे हैं । मैं नारायणपेट की मिसाल आपके सामने रखना चाहता हूँ । वहां १०० मकानात बनाने का प्लान था लेकिन इसमें से ५० मकानात भी पूरे नहीं हुअे हैं । ५० मकानात रुफिंग लेवल तक आकर रुक गये हैं । यह दो वर्ष से इसी हालत में हैं और इनकी गिरने की हालत होगई है । सरकार की ओर से इनपर धन खर्च किया गया है । यदि यह पूरे न किये जायें तो जो धन खर्च किया गया है वह भी व्यर्थ होजायेगा । मैं माननीय मंत्री जी का खास तौरपर आभारी कि वह पावरलूम के संबंध में काफी दिलचस्पी लेरहे हैं । फिर भी मैं यह कहूंगा कि

आंध्र प्रदेश में इनको बेहतर ढंग से चलाया जाये तो अच्छा होगा। क्योंकि हम देखते हैं कि दूसरे स्टेट्स जैसे महाराष्ट्र और मैसूर में पावर लूम से बहुत ज्यादा लाभ उठाया जा रहा है और वहां के बुनकरों को रोजाना ५, ६ रुपये आसानी से इस काम में मिल रहे हैं और हम देखते हैं कि हमारे बुनकरों को हैंडलूम से देढ़ दो रुपये रोजाना से अधिक नहीं मिल सकते। इसलिये पावरलूम ज्यादा से ज्यादा संख्या में लगाने का प्रयत्न करें तो बुनकरों को काफी लाभ होगा। इसके साथ ही साथ हमारे यहां जो कपड़े की कमी है वह भी दूर होगी क्योंकि हमारी उत्पाति बढेगी।

आम तौरपर वाज लोगों का विचार है पावरलूम सूसाइटियों के तौर पर दिये जाये। प्राइवेट सेक्टर में न दिए जाएं। मेरी यह खाहिश है कि हुकूमत जहां पावरलूम की सहायता करती है तो उसको प्राइवेट सेक्टर में भी सहायता करना अति आवश्यक है। मैं नहीं चाहता कि प्राइवेट सेक्टर को रोक दिया जाये। हम देख रहे हैं कि जो पावर लूम और आटोमेटिक लूम दिये गये हैं वह बेकार पड़े हुये हैं। पावरलूम को चदल पकड़ रही है। यह भी जंग आलूद होकर खराब होंगे। इसलिये आप प्राइवेट सेक्टर में भी दिया जाये तो वह भी ज्यादा से ज्यादा लाभ उठा सकेंगे। पांच लाख रुपये जो पावर लूम की उन्नती के लिये रखे गये हैं मुझे विश्वास है कि इस साल वह पावर लूम पर खर्च किये जायेंगे और यह ज्यादा उचित होगा।

इस प्रकार हुकूमत वूल सूसाइटियों के लिये भी बजेट में १.०१७५ लाख के बजाये २.५ लाख रुपये सहायता के लिये रखी है यह बड़ी अच्छी बात है। लेकिन वूल सूसाइटीज में जो प्रोडक्शन होता है वह हुकूमत लेने के लिये तैयार नहीं होती। हुकूमत जैसा की आम तौर पर होता है टेनडर काल करती है और जिसका टेनडर कम होता है उसी को दिया जाता है। आपको मालूम है सूसाइटीज टेनडर में मुखाबला नहीं कर सकतीं। दो चार आने कम पर दूसरों को दिया जाता है और मौका मिलते ही १०, १५% ज्यादा पर बेच सकते हैं। लेकिन सूसाइटीयों को यह अवसर नहीं मिलता। सूसाइटीयों के लिये कास्ट आफ प्रोडक्शन और मजदूरी मुकरर होती है। और वे उसी भाव से देते हैं। इसीलिये उनका टेनडर ज्यादा होजाता है। और आपका आफर (offer) दूसरे व्यापारियों को प्राइवेट सेक्टर में चला जाता है। बेकारी सूसाइटीज जो ब्लैंकेट और कंबल तैयार करते हैं उनका सामान हुकूमत नहीं ले रही है। हालांकि हुकूमत को उसकी आवश्यकता है। कई 'lea' आदि के कारखानों में इनकी आवश्यकता है इसलिये मैं कहूंगा कि एक Expert Committee बिठाओ जाये। वहां कास्ट आफ प्रोडक्शन मुकरर हो और उन सूसाइटीयों का माल बगैर टेनडर के कास्ट आफ प्रोडक्शन पर लिमा जाये। वरना सूसाइटीज कभी भी मुखाबले में नहीं आ सकते। हुकूमत इस हद तक गौर करके वूल सूसाइटीयों की सहायता करे तो अच्छा होगा। इसी प्रकार हम देखते हैं कि उनको वूल सपलाइ करने की सुविधा नहीं है। हालांकि बाहेर के लोग आकर यहां से वूल लेजाते हैं। आपको मालूम है कि आंध्र प्रदेश में वूल ज्यादा निकलता

हैं क्योंकि यहां बकरियों की संख्या अधिक है। लेकिन यहां बूल को सही तरीके पर इस्तेमाल नहीं किया जाता। और वह बूल उत्तर प्रदेश चला जाता है। और जो बूल यहां के बुनकरों को मिलना चाहिए वह नहीं मिल रहा है। और वह लोग परेशान हैं। और फिर ऐसा भी नहीं है कि यहां के बुनकर बाहर से बूल मंगाने के। इसलिये यहां का बूल यहीं के बुनकरों को ठीक ढंग से सप्लाई किया जाये तो वे ठीक ढंग से काम कर सकते हैं।

इसी प्रकार रिबेट की समस्या है। रिबेट सही तरीके पर इस्तेमाल नहीं हो रहा है। कुछ सूसाइटियां केवल रिबेट पर ज़िदा हैं। और वे इसी तरह जीना चाहते हैं। उनके साथ सड़ी का व्यवहार होना चाहिये। उनका रिबेट रोक दिया जाना चाहिये। और जो सूसाइटियां सही तरीके पर काम कर रही हैं जिनके प्रोडक्शन की संख्या भी ज्यादा है उनको समय पर रिबेट देकर सहायता की जाये तो ज्यादा अच्छा होगा।

हैंडलूम एपेक्स सूसाइटियों को सेंट्रल सूसाइटियों से जो सहायता देने का आदेश दिया गया है वह सहायता समय पर नहीं मिलती जिसके कारण कई बुनकरों को अपना काम बन्द कर देना पड़ता है। एक एक सुसाइटी में जो दो सौ चार सौ बुनकर काम करते हैं समय पर सहायता न मिलने से उनमें से सौ दो सौ भजदूर काम रोक देते हैं। उनका अस्तित्व क्या होगा इसका अंदाजा लगाया जा सकता है। इसलिये मैं मंत्रीजी से सानुरोध प्रार्थना करता हूं कि वह समय पर सहायता देने की व्यवस्था करें तो अच्छा होगा।

खास तौर पर मैं हाउसिंग बोर्ड के बारे में कहना चाहता हूं। मैं ने कई बार इसके लिये प्रयत्न किया है लेकिन वहां से कोजी नतीजा नहीं निकला। इस लिये मैं प्रार्थना करूंगा कि जहां आप लाखों रूपया खर्च कर रहे हैं समय पर रखम देकर इस काम को पूर्ति की जाये तो अच्छा होगा। साथ ही मैं यह भी कहूंगा कि जहां आप बुनकरों के लिये कालोनीज बना रहे हैं वहां हकूमत की ओर से इन बुनकरों के लिये शेड्स भी बनाये जाये तो वे वहां बैठकर अपना काम करेंगे। जो माल दिया जाता है वह अपने घर लेजाने की आवश्यकता भी न रहेगी। इससे आप उनपर और उनको जो माल दिया जाता है उसपर निगरानी भी रख सकेंगे। क्योंकि हम देखते हैं कि कुछ बुनकर उनको जो माल दिया जाता है वह लेजाकर बेच लेते हैं और जब उनसे मांगा जाता है तो कहते हैं कि क्या करे हमको खाने के लिये कुछ नहीं था इस लिये हम बेच लिये। इसलिये अगर उनके लिये शेड्स भी बनादिये जाये तो वहां ५०, ७५ आदमी बैठकर काम करेंगे। और काम ठीक ढंग से चलेगा।

इसके साथ साथ नये नये डिजाइंस की भी समस्या है। मैं कहूंगा कि हर जिले के लिये एक एक आदमी नियुक्त किया जाये जो घूम कर यह काम करने वालों को नये नये

डिजाइन दें। क्योंकि हम देखते हैं बाजार में नये नये डिजाइन चलते हैं सुबह का डिजाइन शाम तक बदल जाता है। इसलिये मैं कहूंगा कि सरकार की ओर से डिजाइन देने वालों को नियुक्त करके डिजाइन देने की व्यवस्था करदी जाये तो यह लोग ठीक ढंग से काम कर सकेंगे।

इन शब्दों के साथ मैं अपने विचारों को समाप्त करता हूँ।

श्री जे. ఎల్. ఎన్. చౌదరి:—అధ్యక్ష, మూడవ ప్రణాళికలో పరిశ్రమలలో ముఖ్యమైన హేండ్ లామ్ పరిశ్రమకు దాదాపు కేంద్రం ఇచ్చిన ఎలాబ్ మెంబర్ లో. మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఒక కోటి రూపాయలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వపు డబ్బు కూడ పెడుతూ ఉన్నారు. మన రాష్ట్రంలో ఒక కోటి రూపాయలు తగ్గించి ఇవ్వటం జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వం యీ మధ్య ఇచ్చినటువంటి రిజర్వు బ్యాంక్ హామీతో మద్రాసు రాష్ట్రంలో వారు రి కోట్లు అప్పు తీసుకొని పరిశ్రమలో అభివృద్ధి సాధించుకొంటూంటే, మన రాష్ట్రములో ఒక కోటిన్నర రూపాయలు మాత్రమే ఇప్పటికి డిస్ పోజ్డ్ అవ్ చేసినారు. ఇంకా కొన్ని అప్లికేషన్స్ అక్కడ పెండింగ్ లో ఉంటే, వాటిని స్థంభించుకు పోయేటట్లు అక్కడ పెట్టుకొంటున్నారు. అలస్యం, జాప్యము జరుగుతున్నది. ఇదికొంచెం తొందరగా చేస్తారని అభిప్రాయము. ప్రయమరీ సొసైటీల అధికపరిస్థితి చూస్తే ఈ అపెక్స్ సొసైటీలు కొన్న ఖరీదులలో ఆ ఇచ్చినటువంటి రిజర్వ్, ఫండ్స్ లో వాటికి వాదను ఇవ్వటము కూడ అలస్యం జరుగుతున్నది. అసలే ఫండ్స్ చాలనటువంటి ప్రయమరీ సొసైటీలకు రిజర్వ్ ఫండ్ కూడ రాక, అపెక్స్ సొసైటీలు కొన్నటువంటి సరుకు ఖరీదు క్రింద వారు రెండు, మూడు నెలలవరకు పైకము ఇవ్వకుండా అలస్యము చేయటమువల్ల, వారి అధిక పరిస్థితి హీనమవుతున్నది. అందువల్ల యీ అపెక్స్ సొసైటీలు కొన్న దానికి, వారికి ఎక్ నాలెడ్ మెంబర్ ఇస్తూనే, దాంతోబాటు వెంటనే దానికి చక్ కూడ ఇచ్చే అవకాశం కల్పిస్తే బాగుంటుంది. జిల్లా సెంట్రల్ కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంక్స్ ద్వారా అవి బాంకింగ్ ఏజన్సీగా పనిచేస్తే, చక్ ను వెంటనే ఇస్తే, వీరికి వెంటనే అందుతుంది. పది, పదిహేను రోజులలో అన్నీ చేతికి చిక్కుతుంది. ఈ రెండు విధాల భాధలు, అధికంగా లోటు, ప్రయమరీ సొసైటీల యొక్క రాహతును చెడగొడుతున్నవి. అంతేకాకుండా రిజర్వు బ్యాంక్స్ లామీకు 300 రు. నుండి 500 రు. వరకు వెరైటీని బట్టి అప్పు ఇస్తున్నది. అది చాలదు: అని చెప్పి రిజర్వు బ్యాంక్ స్టడీటీమెవారు “రెట్రీంపు చేయటానికి అవకాశం ఉంది; చేయాలి; పరిశ్రమ అభివృద్ధి కావాలి” అని వారి రిపోర్టుకూడ ఉంది. కనీసం ఆ రిపోర్టుబట్టి, కనీసం రెట్రీంపు ఇవ్వటానికి చర్య తీసుకోకపోతే నెలల పర్యంతరం ప్రయమరీ సొసైటీలు అప్పులలో ఉండి, వీటియొక్క ప్రొడక్షన్ మందగిస్తుంది. ఫారెన్ ఎక్స్ పోర్టు జరుగుతున్న సమయంలో, లోకల్ గా కన్జంప్షన్ ఎక్కువ అయినపుడుకూడ ప్రత్యేకంగా అధికంగా ఉత్పత్తి జరుపుకోవాలి అనుకొన్నప్పుడు అవి యీ బాధలకు గురవుతున్నవి. 50 కోట్ల రు. మేరకు—మనదేశం 30 ఇతర దేశాలతో—యీ కార్పొరేట్స్, కంబళ్ల ఎగుమతులకు—ప్రైడ్ ఎగ్రిమెంట్ కు ఎంటర్ అయింది. కాని ఇప్పటికి దేశం మొత్తంమీద సగం కూడ పూర్తి చేయలేదు. మిగతా సగం కేంద్రం రాష్ట్రాలు కూడ పూర్తి చేయలేకుండా ఉన్నారు. రాష్ట్రాలలో ప్రత్యేకమైనటువంటి మోడల్ ఫీలింగ్ సెంటర్స్ ఓపెన్ చేసి,

ఔక్సిలాజికల్ ఇంఫ్రాప్లూట్ అండ్ మెథడ్స్ యీ సెంటర్స్ లో తయారుచేసి అమ్మితే, ప్రతి సంవత్సరం ఇతర దేశాల్లో మనం ఫారెన్ ఎక్స్చేంజ్ ఎరన్ చేయటానికి అవకాశము ఉన్నది. 50 కోట్ల మేరకే కాదు. విదేశాలు భాగ్యవంతులైన దేశాలు కాబట్టి, వారికా మోజుపడి వందకోట్ల సరుకు అయినా కొనటానికి అవకాశం ఉంది. విపరీతంగా వారి కంటికిల మోజు తీర్చటానికి మన హిందూ దేశంలో మనకు అవకాశం ఉంది. మన రాష్ట్రంలో మనం ప్రత్యేక చర్యగా మోడల్ పీవింగ్ సెంటర్స్ ఓపెన్ చేసి యీ ఇంఫ్రాప్లూట్ ఔక్సికల్ టూల్స్ ఇచ్చి యీ మెథడ్స్ అప్లయ్ చేసి వారిని ప్రోత్సహించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మద్రాసు బ్లీడింగ్ అన్నది — మన రాష్ట్రంలో కోటి రూపాయలు మేరకు సర్కారు జిల్లాలలో ఎక్కువ తయారవుతున్నది. ఎగుమతి మద్రాసు ద్వారా చేయటములో, — మద్రాసు జాయింట్ షిప్ కంట్రోలర్, ప్రమోషన్ కౌన్సిల్స్ ఇవన్నీ కూడ — తోడ్పడుతున్నవి. మన ఆంధ్ర గడమీద పుట్టి ఎగుమతి చేయటానికి అవకాశం కలిగిన లై సెన్సు ఒక్కటి కూడ లేదు. ఎపెక్స్ సొసైటీలకు తప్ప, మద్రాసు, బొంబాయిలకు చెందిన అనేక మార్నాడీ కంపెనీలు మొదలియార్ కంపెనీలు పెన్సెన్ కంపెనీలు ప్రమోషన్ కౌన్సిల్స్ ఇచ్చే అప్పు అవకాశంగా ఇంపోర్ట్ ఎంటైటిల్ మెంట్ లో వచ్చేటటువంటి రూపాయికి రెండు రూపాయలు వచ్చే లాభాన్ని ఆ పదిమంది కొట్టేయటం జరుగుతున్నది. మనం, యీ అవకాశాన్ని ఆంధ్రదేశంలో ఉన్నటువంటి ఎక్స్ పోర్టర్స్ కు వచ్చేటట్లుచేసి, వారిని ఎంకరేజీ చేసి సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ చేత ఒప్పించి వీరికి లై సెన్సు ఇప్పించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇక్కడ ఉన్న మాస్టర్స్ పీవర్న్ ద్వారా ఇక్కడ ఉన్న ప్రయమరీ సొసైటీలు, ఎపెక్స్ సొసైటీలు ఇంకా భారీ పున చేయటానికి అవకాశం ఇచ్చినట్లు యితే ఇంకా యీ మద్రాసు బ్లీడింగ్ వెరైటీ, ఆఫ్రికా దేశాలకు పంపించే వెరైటీ, ఇంకా అధికంగా ఉత్పత్తి చేసుకొని అక్కడ మార్కెట్ చేసుకోవటానికి కూడ అవకాశాలు ఏర్పడతాయి. కాని యిప్పుడు మద్రాసులో కొద్దిమంది వ్యాపారస్తులు ఆ limited ధరలకు పీళ్ళును exploit చేసుకోడానికి ఉపయోగించే ధరలకు, గిట్టుబాటు అయి గిట్టుబాటు కాకపోవడానికి గాని ఆ import entitlements యొక్క లాభం దృష్ట్యానే పీళ్ళు ఉత్పత్తి జరుపుతున్నారు తప్ప మరొకటి కాదు. ఈ సంవత్సరం యంతవరకు దానిని ఏమీ తేల్చకుండా ఉన్నారు. Americans rate declare చేశారట. Rate declare చేసి నప్పటికీ యంతవరకు కూడ move కావడం లేదు. Import entitlements Central Government ఆపిందని తెలుస్తూ ఉన్నది. అందుచేత ఈ వ్యవస్థతో మద్రాసు పీవింగ్ పరిశ్రమలో కోటి రూపాయలు ఉత్పత్తి చేసే వాళ్ళకు చాల దెబ్బ తగులుతూ ఉన్నది. ఇంతవరకు సరకులు నిలవబడిపోయి, సరుకులు అమ్ముకోలేని స్థితిలో ఉన్నారు. ముందుకు పోవడానికి వీలులేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఈ apex society ల గందరగోళం అనేకసార్లు మంత్రిగారికి కూడ మనవిచేస్తున్నాను. ఏదో కలుపుతున్నాము. తయారు చేయబోతున్నాము అని అనేకసార్లు చెప్పారు. చివరికి ఆ రెండు సొసైటీలలో రాజకీయాలే ఆడుతున్నాయి తప్ప వ్యాపార రీత్యా ప్రైమరీ సొసైటీలను అభివృద్ధి చేసే స్థాయికి పోవడంలేదు. అది కొండలత్తుణ్ గారి రాజ్యంగా, సోమప్పగారి రాజ్యంగా, ప్రగడ కోటయ్యగారి రాజ్యంగా జమిందారీలు లాగా వ్యవహరిస్తున్నాయి. వాటి రాజకీయాలు వదులుకొంటున్నాయి. అర్థిక

యునిట్లుగా ఆవి కలపడం చాల శ్రేయస్కరం. ఇందులోనే ప్రభుత్వానికి కూడ నష్టం వస్తున్నదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రాజ్యాలను నమ్మి అప్పు పెడుతున్నారు. ఆ రాజ్యాల లోపల ఉన్న శాకట్టు మాత్రం చాల బలహీనంగా ఉంటుంది. అందువల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికే దెబ్బతగితే స్థితి ఈ మూడు రాజ్యాలలో ఉంటుంది. ఈ మూడు రాజ్యాలను గాక ఏకైక రాజ్యం చేస్తే weavers అందరికీ, primary societies కు, ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఆర్థిక విధానానికి కూడ చాల పటిష్టంగా ఉంటుంది. త్వరగా చేయమని మనవిచేస్తున్నాను. Power looms విషయం వాగ్వివాదంగానే ఉన్నది. చివరికి అన్ని రాష్ట్రాలలో, చుట్టప్రక్కల రాష్ట్రాలలో నుండి power loom ఉత్పత్తి మన రాష్ట్రంలో వచ్చి flood అయిపోతూ ఉంటే యిక్కడ మన రాజకీయాలలో, hand loom weavers రాజకీయాలలో ఒకరు వద్దు, ఒకరు కావాలనే స్థితికి పోయారు. చుట్టూ ఉన్నటువంటి పోటీదారులు ఈ handloom ను దెబ్బ తీయడానికి యిక్కడ ఉపయోగించే ప్రయోగాన్ని ఆపి, యిక్కడ ఉన్నటువంటి co-operative sector లోనే powerlooms యిచ్చి handloom కు powerloom కు మధ్య protection యిస్తూ, handloom కు power loom కు కాకుండా మళ్ళీ ఈ రెండింటికీ మధ్య మిల్లులకు కూడ నూలు విధానంలో సరైనటువంటి సలహాలు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి యిస్తూ ఈ protections యిస్తూ co-operative sector లో పెట్టినట్లయితే చాలమంచి అవకాశాలు మనం కూడ తీసుకోగలుగుతాము. ఇక్కడ నిరుద్యోగం ఏర్పడుతుందనే భయం. Complete గా ఆధార రహితం. Powerlooms లో కూడ ప్రభుత్వం యింతవరకు కూడ oscillation లోనే ఉన్నట్లుగా ఉన్నది. Definite గా ఒక stand త్వరగా తీసుకోమని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Main industrial bias లో ఒక ముక్క నేను సలహా చెప్పదలచుకొన్నాను. ప్రభుత్వం మన ఆంధ్రదేశంలో industries యిచ్చేటప్పుడు ఏ రంగంలో ఎవరికి యివ్వాలనేది ఒక ప్రధానమైన సమస్య ఉన్నది. నూలు మిల్లులు యిస్తున్నారు. అంటే అది దేనికో చెప్పడం కాదు. నూలు మిల్లులు పెక్టర్ ఎవరికి ఉండాలి. రైతు రంగంలో వ్యవసాయ కూలీలుగాని, రైతులుగాని దూది పండించేటటువంటి దానికి, దూది నుంచి నూలు ఫర్నిష్ చేసేవరకు కూడ ఆ రంగంలో ఉండాలి. ఆ area లో ఉండాలి. ఆ production area లో ఉండాలి. అట్లాగే చేనేత పారిశ్రామికాలు చేనేతలో బట్ట తయారు చేస్తారు. కాని బట్టల మిల్లుల bias మాత్రం వాళ్ళ చేతులలో ఉండాలి. అది banks చేతులలో ఉన్నది. రైతు చేతులలో ఉండవలసిన ఉత్పత్తి మిల్లులను తీసుకువచ్చి handloom sector కు యిస్తున్నారు. ఈ మొత్తం bias పునాదులు తప్పుతున్నాయి. అందువల్ల యివ్వబోయే mills అయినా, జవుళి మిల్లులు వస్తే, బట్టల మిల్లులు వస్తే handloom sector కే కేటాయిస్తూ ఉండండి. నూలు మిల్లులు వచ్చినట్లయితే ginning and spinning mills వస్తే రైతులు sector లో వ్యవసాయ కూలీలకు అక్కడ ఉన్న నిరుద్యోగాన్ని దూరం చేయడానికి యివ్వాలి. ఇది కనుక తారుమారు అయింది అంటే వర్గ విప్లవం కూడ అక్కడే start అవుతుంది. ఒక వర్గానికి నిరుద్యోగం ఏర్పడి, ఒక వర్గానికి ఉత్పత్తిలో ఉన్నటువంటి స్థానాన్ని తప్ప మరొక వర్గం తీసుకొని పోయినట్లయితే మొత్తం ఆర్థిక విధానమే ఒకచోట నుంచి యింకో చోటికి తారుమారు అవుతుంది.

దానిని మళ్ళీ యధాస్థితికి తీసుకుపోలేని పరిస్థితిలో ఉంటుంది. అందువల్ల ఈ ముఖ్య సూత్రాన్ని కూడ గమనిస్తారని నేను మనవిచేస్తూ యంతటితో శేలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. మారారెడ్డి (రాజంపేట):—అధ్యక్ష, మహాశయా, ముఖ్యంగా మనరాష్ట్రం పారిశ్రామికంగా చాల మెనకబడి ఉన్నది. 65-66లో కొంతవరకు Central Sectorలో ప్రాజెక్టులు మెరుగ్గానే ఉన్నాయి. అందుకు మనం ప్రభుత్వాన్ని కొంతవరకైనా అభినందించవలసి యున్నది. దిశంబరులో లేట్ శ్రీ జె. జె. బాబాగారు వచ్చారు. కాని యిప్పటివరకు అది నిర్ణయం కానట్లే వ్రాసియున్నది. This will provide a great stimulus to the development of electronics industry in the State. చాల బాగానే ఉన్నది. కాని ఎంతవరకు యిది achieve చేశారు. Leader of the opposition చెప్పినట్లు వారి మరణంతో యిది కూడ పోయిందా? ఇది తప్పకుండా వస్తుందా రాదా అనేది తెలుపలేదు. కాబట్టి దానిని విశదం చేయమని కోరుతున్నాను. మన విశాఖపట్టణం Steel plant Central Government లో Anglo-American consortium recommend చేశారని మన అందరకు తెలిసినదే. Anglo American consortium—they have no local interest వారికి ఒక State మీద partiality ఏమిలేదు. Neutral committee ఒక నిర్ణయం చేస్తే ఎందుకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు పునరాలోచిస్తున్నది? మన state కు రాబోయే చెడ్డకు ఏమైన నిదానంచేస్తున్నారా? లేకపోతే consortium report లో ఏమైన లోతుపాతులు వీరు సృష్టించి యిదిమంచిది యిది చెడ్డది అని చెప్పి మన దగ్గర తీరస్కరించాలని చేస్తున్నారా అనేది ప్రభుత్వం పరిశీలించి ఈ neutral committee చేసిన recommendation ను pursue చేసి steel plant తీసుకువస్తే మనకు justice జరిగినట్లు ఉంటుంది. పెద్ద industry వచ్చినట్లు ఉంటుందని నా అభిప్రాయం. Licences యివ్వడంలో పీటర్స్ బురిలో industries ministry they got the sole authority ఈ industries లో fine arts ను separate చేస్తే బాగా ఉంటుందని నా అభిప్రాయం. Licences కు సంబంధించి ఈ report లో చూస్తే కన్ఫిరమ్మౌతున్నది. ఎన్ని ప్రారంభించారు, ఎన్ని ప్రారంభించలేదు. ఎన్ని licences stage లో ఉన్నాయి అనేది clear గా కన్ఫిరమ్మౌతున్నది. కొంచెం deep గా పోతే political గా licence యిస్తున్నారా, ఆర్థికంగా స్థాపకుఉన్నవాళ్ళకు యిస్తున్నారా అనేదికూడ స్పష్టంగా తెలియడంలేదు. కాబట్టి Licence యిచ్చేదానికి independent body ఉంటే వారికి ఆర్థికస్థాపక యితర financial stabilities అవన్నీ ఆలోచించి యిస్తే బాగా ఉంటుందని నా అభిప్రాయం. అంతేగాక ఈ licence యిచ్చిన తరువాత కొంతమంది దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. Licence యిచ్చిన వెంటనే ఆ licence లక్ష రూపాయలకు రెండు లక్షల రూపాయలకు అమ్ము కోవడము, యితరులు వారిని honorary director గా పేసుకోవడం వారు invest చేయడం చాల చోట్ల జరుగుతూనే ఉన్నది. ఉదాహరణకు చెబుతున్నాను. Licence కూడ cancel అయిపోయింది. కోడూరులో ఒక licence యిచ్చారు for textile mill బ్రహ్మాండంగా Guest House కట్టారు. Foundation వేస్తున్నారు. కాని వినిపిస్తే ఏమిటంటే ఆ licence తీసుకున్న వ్యక్తి ఏదోముట్టచెప్పి అతనిని honorary director గా వేస్తూ తక్కినదంతా వారే manage చేసే దానికి కొంతవరకు

ప్రయత్నాలు జరిగినవి అని, అదికూడ కొనకు జరగకుండా నిలిచిపోయిన సంగతికూడ తెలుసు. ఇప్పుడు ఆ licence cancel అయిపోయింది. ఇట్లా జరగకుండా వ్యక్తులకు యిచ్చిన లై సెన్సులు అమ్మేదానికి వీలులేకుండా, లై సెన్సు తీసుకొనే వ్యక్తి దానిని తప్పకుండా పెట్టగలడా, పెట్టలేదా అనేది ఆలోచన చేసేందుకు ఒక independent body ఉంటే కొంతవరకు నిర్ణయం చేయగలరు. Licence యిచ్చేటప్పుడుకూడ వారికి మనం ఎంత assistance యివ్వగలము, మనకు ఏవో financial corporation industrial corporation యివ్వన్నీ ఉన్నాయి. అవికూడ ఎన్నటికప్పుడు ఆవ్యక్తి యొక్క investment capa city చూసి, మీరు యంతపెట్టాలి, మేము యంత యిస్తాముఅని, దానికి ముందుగానే foundation వేసి మనం యిచ్చినటువంటి industries వెంటనే స్క్రిమెటిక్ గా అనుకున్న రోజుకంటే యంకా కొద్ది నెలలు ముందుగానే start చేసేటట్లు చూస్తే బాగా ఉంటుంది అని నా అభిప్రాయం. మనం ఏవో licences యిస్తున్నాము అవి యిచ్చినవి యిచ్చినట్లుగానే ఉండిపోతున్నాయి. Textile mill లో నేమి, Sugar Factories లో నేమి కొత్త గూడెం fertilizers లో నేమి స్పష్టంగా అగడడుతున్నది. ఇకమీద యిట్లాంటివి జరగకుండా పొరుగు రాష్ట్రం అయిన మద్రాసురాష్ట్రం ఏవిధంగా industries లో జయంపొందిందో అదేమాదిరి మనకూడ చేయవలెనని నేను విన్నవిస్తున్నాను.

తరువాత, శాంక్షన్ ఆఫ్ లోన్స్ విషయమున్నది. ఈ విషయంలో చాలా ఆలస్యం అవుతున్నదని స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. కోఆపరేటివ్స్ పెరుగుతున్నాయి. వారికి యిన్ వెన్చురెస్ కొరకు గవర్నమెంటు కొంత సహాయం చేస్తుంది. ఆ విధంగా ఎంతమందికి చేస్తున్నాం? లై సెన్సు వచ్చిన తరువాత, ఎన్ని మాసాలకు మనం లోన్ శాంక్షన్ చేస్తున్నాం? లై సెన్సు వచ్చిన తరువాత, సంవత్సరాల తరబడి వారు పెట్టుకున్న అప్లికేషన్స్ అట్లానే వుంటున్నాయని, అవి శాంక్షన్ కావడంలేదని మనం గమనించవచ్చు. శాంక్షన్ అయినప్పటికీ, డిస్బర్స్ కావడంలేదు. ఇందులో చూస్తే - During the first nine months of the current financial year, corporation Sanctioned loans amounting to Rs. 115.21 lacs and disbursed Rs. 110.44 lakhs." అని ఉంది. 115 శాంక్షన్ చేశారు; 110 డిస్బర్స్ చేశారు. శాంక్షన్ కావడంలో ఎంతో ఆలస్యం జరుగుతుంది; తరువాత, డిస్బర్స్ మెంట్ కు యంకా ఎంతో ఆలస్యం జరుగుతూ వున్నదనేది దీనివలన స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. ఇటువంటి విధానంవలన మన రాష్ట్రంలో ప్రాజెక్టులుగాని, యితర యిండస్ట్రీస్ గాని త్వరగా వచ్చి, రాష్ట్రం ఇండస్ట్రీయలైజ్ కావడానికి ఏ మాత్రం అవకాశం వున్నదో ఆలోచించమని మనవిజేస్తున్నాను.

ఇంక, షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ విషయం వున్నది. వీటి గూర్చి ప్రతిరోజూ ప్రసంగాలలో వస్తున్నది. నిజంగా రికవరీ తగ్గుతున్నదా? అయితే ఎందువలన తగ్గుతున్నది? ప్రక్కనున్న మహారాష్ట్రంలో పెరుగుతున్నది. ఈ విధంగా మన రాష్ట్రంలో ఎందువలన జరుగుతున్నదో ఎప్పుడైనా ఎంక్వయరీ చేసారా? సాయిల్స్ మన రాష్ట్రంలోను, మహారాష్ట్రలోను ఒకటే. మరి ఎందువలన యిక్కడ యిట్లా జరుగుతున్నది? ఈ రంగంలో జరుగుతున్న పొరబాట్లను, సొసైటీని వ్యవహరించే.

అభివృద్ధిని కుంటుపరచే శక్తులను పట్టుకుని, వాటిని రూపుమాపితేనే తప్ప, యీ సద్దతులను మారిస్తే తప్ప లాభంలేదని మనవిజేస్తున్నాను. ఇందులకుగాను ఎటువంటి పరిశీలన అయినా జరిపించారా; లేకపోతే వెంటనే జరిపించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

ఇంక, చేనేత పరిశ్రమ వుంది. ప్రతి సంవత్సరం స్టాప్ వస్తూనే వుంది. వీరికి తప్పుకుండా ప్రొటెక్షన్ ఇచ్చి తీరాలి. చీరలు, ధోవతులు యిటువంటి పరికరాలి వెర్రిటీ వీరిని చేయమని, తక్కిన వాటిని మిల్లులలో తయారు చేయమని, వాటిని యిక్కడ ప్రొహిబిట్ చేస్తే కాంపిటీషన్ తగ్గుతుంది. ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో, వస్త్రెండ్, యితరచోట్ల చాలామందికి చేనేత వస్త్రాలంటే అమితమైన ప్రీతి; మోజు వుంటుంది. కాబట్టి, చీరలు, ధోవతులు యిటువంటి వాటిని మిల్లులలో ప్రొహిబిట్ చేస్తే చేనేత పరిశ్రమ ద్వారానే వాటిని ఉత్పత్తి చేస్తే కాంపిటీషన్ తగ్గుతుంది; చాలా బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

ఇంక ఖాదీబోర్డు వున్నది. ఇది ఒక అగమ్యగోచరమైన సంస్థ. దీనికి నెంటర్ నుండి డబ్బు వస్తుంది; ఎస్టాబ్లిష్మెంటు సేబ్బది అని అంటారు. వీరికి ఇండస్ట్రీస్ వున్నవి. ఇండస్ట్రీస్ శాంక్షన్ చేస్తారు. చెబుకు పండినచోట్ల ధర ఫిక్స్ చేస్తారు; ప్రత్తి పండినచోట్ల — లో క్లాస్ ప్రత్తిని కొనుగోలు చేస్తారు? మంచి వెర్రిటీని కొనుగోలు చేయడం లేదు. ఇదంతా చూస్తుంటే — యిదివరలో — కొందరు వ్యక్తులను బాగుపరచడానికిగాను వారికి ఆస్పాదన కల్పిస్తూ, అందుకుగాను నిర్మించిన సంస్థగా యిది కన్పిస్తున్నది. దీనికి పది, పదిహేను ఇండస్ట్రీస్ యాక్ట్ చేస్తున్నారు. ఇవన్నీ దీని నుండి తీసివేసి, ఖాదీబోర్డు ఖాదీ గూర్చే డీల్ చేయాలని ఏర్పాటు చేస్తే, కొంతవరకు నిజాయితీగా పని చేయగలమని నా అభిప్రాయం. కొన్ని విషయాలు తెలుస్తున్నవి. ఖాదీబోర్డులో పాటర్న్, యివన్నీ చేస్తున్నారు. ఆయా తాలూకాలలోని కొందరు ముఖ్యమైన వ్యక్తులు వాటిని తమ స్వంతం కొరకు ఉపయోగించుకుంటున్నారు. దీనిలో రెండు వందల రూపాయలు సబ్సిడీ, రెండు వందల రూపాయలు లోను వస్తుంది. ఈ సబ్సిడీ, యితర ఆదాయాలవలన మొత్తం రాష్ట్రానికి సంబంధించి సక్రమంగా పంచకుండా, కొంతమంది వ్యక్తులే దీనివలన లాభపడుతున్నారని తెలుస్తున్నది. ఇది మంత్రిగారికి మనవిజేస్తున్నాను. ఇటువంటివి జరుగకుండా చూస్తే బాగుంటుంది. మంత్రిగారు చాలా మంచివారు. కాని, యీ డిపార్టుమెంటులో కొన్ని నిరుత్సాహపరచే శక్తులు వుండి, గాలిపీచినప్పుడే తూర్పార పట్టుకోవాలనే విధంగా అవకాశమున్నప్పుడే తమకు మేలు చేసుకోవాలనే అభిప్రాయంతో వున్న యీ వ్యక్తుల స్వాధీనము నుండి దీనిని తొలగించాలని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రాజమల్లు (చిన్నూర్) :—అధ్యక్ష, ఈ డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవిజేస్తాను.

ఈ రిపోర్టు అంతా చదివిన తరువాత, నాకు ఎక్కడా ఏవిధమైన సంతోషాన్ని కలిగించే విషయం కనబడలేదని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. నిన్ననే ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడుతూ జనరల్ గా చెప్పారు. 'మదరాసులో ఇండస్ట్రీస్ అన్నీ పెంట్రల్ గవర్నమెంట్ తీసుకొచ్చిపెట్టినవే అని; మద్రాసు గవర్నమెంటువారు అనేక ఇండస్ట్రీస్

పెట్టుకున్నారు. మనం 'పెట్టుకోలేకపోతున్నాం' అని వాదపడుతూ చెబుతున్నారు. వాదపడవలసిన పనిలేదన్నారు. అంతటితో యీ సమస్య పరిష్కారం అయిందా ? దేశం యొక్క ఆర్థికవ్యవస్థను పెంపొందించుకొనడానికి, లేక దేశంలోవున్న నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించుకొనడానికి ఎక్కువ ఇండస్ట్రీస్‌ను పెట్టుకోవాలని చెప్పడం జరుగుతున్నది. నాకు ఒక విషయం అర్థం కావడం లేదు. డాక్టర్ చెన్నారెడ్డివంటి వ్యక్తి, అన్ని సమర్థతలు గలిగిన వ్యక్తి వుండి, యీ డిమాండ్ మెంటుకు సంబంధించి ఒక ఆశాజనకమైన పిక్చర్ మనకు చూపించలేకపోతే, యింకా ఎవరివల్ల యిది అవుతుందో నాకు వాదపడడం లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు తీసుకొచ్చే ఇండస్ట్రీస్ ఉన్నవి. అందులో మనకు అవసరమైన ఇండస్ట్రీ ఏమిటి ? ఎప్పుడైనా, ఎక్కడైనా పరిమైన సర్వేజరిపించి, మనకు యీ ముడి పదార్థాలు ఉన్నవి; మనం యీ ఇండస్ట్రీస్ పెట్టుకుంటే లాభపడతాం అని ఆలోచించడం జరిగిందా ? కేవలం ఆఫీసర్లు అంతా సమావేశమై, వారిలో వారు మాట్లాడుకుని, ఒక చిన్న రిపోర్టు తయారుజేసియిస్తే ఆ రిపోర్టుపై మనం మాట్లాడుకుంటే దీనికి న్యాయమేమీ జరగదు. ఎందుకంటే— ఉదాహరణకు—ఆంధ్రప్రదేశ్ స్కాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీయల్ కార్పొరేషన్ వారికి వదలి పెడుతున్నారు. ఆ మెంబర్లు ఎవరో? 26 యూనిట్లు అన్నారు. అవి ఏమిటో, ఎక్కడ ఉంచేస్తున్నావో ఆ వివరాలు మాత్రం మనకు అందజేయలేదు. ఆ వివరాలు నాకు అందజేస్తే, నేను చెప్పేవాడిని, అవి ఎట్లా ఫంక్షన్ చేస్తున్నవో, ఎక్కడెక్కడ ఉన్నవో, వాటి గతి ఏమిటో, వాటి నిజమైన పరిస్థితి ఏమిటో నేను చెప్పేవాడిని. ఆ 26 యూనిట్లలో అయిదు యూనిట్లు చక్కగా పని చేయడం లేదు; ప్రాఫిటబుల్ కాదని క్లోజ్ చేశామ అన్నారు యిందులో, మొదట ప్రపోజ్ చేసినప్పుడు లాభదాయకమని ఎస్టిమేటువేసి, వివరాలన్నీ ఆలోచించి స్టార్టచేసిన తరువాత, అప్పుడు లాభదాయకమనుకున్నవి యిప్పుడు లాభదాయకంగాకుండా ఎందుకని పోయినవి ? దానికి మంత్రిగారు జవాబుచెప్పాలి. 18 సంవత్సరాలు అయిన తరువాతకూడా, పాప్యులర్ గవర్నమెంటువచ్చిన తరువాతకూడా మేము యీ ఇండస్ట్రీని తీసుకొచ్చాము అని చెప్పుకొనడానికికూడా ఒక్క ఇండస్ట్రీ కనబడడం లేదు. పాప్యులర్ గవర్నమెంటు రాకముందు, మన దేశంలోవున్న నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించుకొనడానికి, మన ఆర్థిక వ్యవస్థను యింకా పెంచుకొనడానికి యీ ఇండస్ట్రీస్ పెట్టుకొనడానికి అవకాశం ఉన్నది; పెట్టుకోవాలి, లేకపోతే లాభం లేదు అని అనుకొనేవారం. కాని, పాప్యులర్ గవర్నమెంటువచ్చిన తరువాతకూడా జరుగుతున్నదేమిటి ? ప్రయత్నాలు చేస్తూ ఉండవచ్చు; ఆలోచిస్తూ ఉండవచ్చు. కాని—'Nothing succeeds like success. అని అంటూ ఉంటారు. 18 సంవత్సరాలైన తరువాత కూడా మేమీ ఇండస్ట్రీ తీసుకువచ్చాము అని చెప్పుకొనడానికి అర్హత ఏమీ ఉంది ? స్కాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ అని, ఖాదీబోర్డు అని డబ్బు తినెయ్యడమేగాని యింకేమీలేదు. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో మనం పెంచుకొన్న బ్రహ్మాండమైన ఇండస్ట్రీ ఏమిటంటే—డబ్బు తినెయ్యడమనే ఇండస్ట్రీ, అది ఖాదీబోర్డు కావచ్చు, స్కాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీ కావచ్చు. అలాగే రకరకాలుగా కో-ఆపరేటివ్ మూవ్ మెంటులో లోన్ను యివ్వడం జరుగుతున్నది. ఇవన్నీ ఎక్కడున్నాయి ? ఇందులో లోటు ఎక్కడ ఉన్నదో నాకు వాదపడడం లేదు. మినిస్టర్ గారా, యింతకంటే సమర్థవంతమైన మినిస్టర్ యింకా ఎవరు దొరుకుతారో

నాకు బోధపడడం లేదు, మెషినరీవచ్చిన తరువాత, ఫ్యాక్టరీకట్టిన తరువాత, అవన్నీ అయిన తరువాత సైయిన్ లెస్ సీల్ కుగాని, యితరత్రాగాని అప్పుడు కోటాయివ్వాలి. కాని అన్నీకాగితాలపై ఉంటాయి; కాగితాలపై బిల్లింగు ఉన్నాయి; కాగితాలపై స్క్రీము ఉన్నాయి; అంతా వున్నది. కాని, ప్రాక్టికల్ గా చూస్తే మాత్రం ఏడుపు వస్తుంది. డబ్బు ఇట్లా వృధాగా ఖర్చు చూస్తుంటే మనం ఎంతకాలం ఓపికపట్టి పూరు కోవడం? గత 15 ఏండ్ల చరిత్ర చూస్తే ఇండస్ట్రీస్ డిమాండు మీద మనం రెండు రోజులు చర్చించే వారం. ఇప్పుడు రెండుగంటలలోనే చేస్తున్నారు. నేను చెప్పేది చాలవుంది. నాకు ఒక గంట సమయం దొరికితే చాగుండేది. హైదరాబాద్ కెమికల్స్ అండ్ ఫర్టిలైజర్స్ ని 2 యూనిట్స్ వున్నాయి. ఒకటి బోధనలోవుంది. రెండవది యిక్కడ వుంది. ఇక్కడ యూనిట్ ప్రొడక్షను తక్కువ. 150 మంది ఏజెంటులు వున్నారు. 5 వేల రూపాయలు వారిదగ్గరే తీసుకున్నారు కోటాయిస్తామని. ఇచ్చేది లేదు. బోధనలోది ఎక్కువ ప్రొడక్షను యిస్తుంది. ఇప్పుడు నా దగ్గర ఫిగర్స్ లేవు. అక్కడ ముగ్గురే. అలాడిన్ అనే మొదటి అధికారులు బ్లాకులో అమ్ముకుంటున్నారు. అమ్ముకుంటున్నారంటే మాత్రం నిష్కారం. అసలు ఆ సొమ్ము ఎవరిది? At the cost of our Government's money, at the cost of our own money. Why should we allow these people to sell fertilisers in black-market అండ్ ప్రదేశ మైనింగు కార్పొరేషను వుంది. ఇది ఒక మహా కుంభకోణం. మనం ఇండస్ట్రీస్ పెట్టుకునేదిలేదు. పెట్టుకునే పరిస్థితులలో లేము. అర్థికం లేదు అంటాము. లక్షలకొలది డబ్బు కేటాయించి ఎందుకు ఖర్చు చేస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఇదివరకే ఒకసారి మంత్రిగారికి మనవి చేశాను. వారికి సమ్మతమైనవారిని ఒకకమిటీగా వేస్తే ప్రభుత్వానికి హెల్ప్ ఫుల్ గా వుంటారు, ఇండస్ట్రీస్ లోటు పాట్లు లేకుండా సక్రమంగా నడపడానికి వీలుంటుంది. ఆ కమిటీవారు స్టడీ చేసి, లోట్లు వుంటే ప్రభుత్వానికి అడ్వయజ్ ఇస్తే, ప్రభుత్వం వాటిని రెక్టైజ్ చేయడానికి వీలుంటుందని మంత్రిగారితో ఎన్నోసార్లు చెప్పాను. వారికి యీ సజషన్ ఎందుకు యివ్వలేదో నాకు బోధపడడంలేదు. మన ఇండస్ట్రీస్ బాగుపడాలంటే సరైన చక్ వుండాలి. ఖాదీ బోర్డులో దంపుడు బియ్యంగురించి యివ్వకూడదు అనుకున్నాము, అక్కడ దంపుడులేదు, బియ్యం లేవు, డబ్బు జేబులో వేసుకోవడం మాత్రమే వుంది. ఆ స్క్రీము స్టాప్ చేశారు. కాని, వారు సెంట్రలు కమిషన్ వారు దంపుడు బియ్యం గురించే ఖర్చు చేయాలని యిస్తున్నారని ఖచ్చితంగా చెబుతున్నారు. పెక్సికల్ అడ్వయజర్స్, మన పాలసీ యీ విధంగా వుందన్నమాట. ఇప్పటికైనా ఇండస్ట్రీస్ మంత్రిగారు దీనిని సరైన పంధాలో పెట్టతారని విశ్వసిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు (పాతపట్నం):—అధ్యక్ష, ఈ డిమాండును నేను బలపరుస్తూ ముఖ్యంగా ఇండస్ట్రీస్ శాఖను నడుపుతున్న డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారికి ప్రత్యేకంగా అభినందనలర్పిస్తున్నాను. ఇండస్ట్రీల విషయంలో ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కొన్ని సలహాలు చెబుతున్నాను. ఏదో మైనార్టీ ఇండస్ట్రీస్ అతివృద్ధి చేసుకుంటున్నాయి ప్రయోజనంలేదు. మన సేటు గవర్నమెంటు జిల్లాలలో కొన్ని ఇండస్ట్రీస్ పూర్తి చేసి, సార్ అయినతరువాత కావలసినవన్నీ రైతులదగ్గరే, దానికి సంబంధించినవారిదగ్గరే వేర్వేరు తీసుకొనినదీపితే అవుతుంది కాని ఇండస్ట్రీస్ నడుపు

తున్నారు, లై సెన్సులు యిస్తున్నాము అంటే అంత అభివృద్ధికాదు. పబ్లిక్ అక్కౌంట్స్ కమిటీలో 150 లక్షల రూపాయలు ఇండస్ట్రీలకు అప్పుయిచ్చినది మాయంఅయి పోతోంది, తిరిగి రికవరీకాదు అంటే బాధాకరంగా వుంది. ఇంకొక డిఫెక్టు కూడ వుంది. మనం ఇండస్ట్రీస్ స్టారు చేసినతరువాత పబ్లిక్ సెక్టారులో చాలా ఫెయిల్యూర్స్ కనిపిస్తున్నాయని ప్రజలుకూడ బాధపడుతున్నారు. దీనికి ఎవరిని నిందించుకూడ ప్రయోజనంలేదు. నేను ఒకేసరిలో యిస్తున్నాను. మనకు చాల తెలివైన ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసరులు వున్నారు. వారికి బ్రెయినింగు యివ్వకుండా, ఏ డెప్యూటీ కలెక్టరుగా వున్నవారినో తెచ్చి ఇండస్ట్రీని మేనేజ్ చేయమంటే ప్రయోజనంలేదు. వారికి ఇండస్ట్రీస్ మేనేజిమెంటుకు సంబంధించిన బ్రయినింగు వుండాలి, వారు కొన్ని కార్యక్రమాలు సాగించివుండాలి. లేకపోతేకాదు. ఇండస్ట్రీ బాగా నడిపినతరువాత ప్రాఫిట్స్ బాగాతెస్తే నెట్ ప్రాఫిట్ లో 10 పర్సెంటు, 20 పర్సెంటు ఎక్స్ట్రా యిస్తాము అని ఆప్షిమైజ్మెంట్ బాగుంటుంది. పై దేశాలలోగాని, మనదేశంలోగాని వారికి బాగా బ్రెయినింగుయిచ్చి ఇందులో పెట్టితే బాగుంటుంది. షుగర్ ఫ్యాక్టరీలలో ఐ. ఎ. ఎస్. ఆఫీసరులనుతెచ్చి పెట్టుకున్నాము. ప్రక్కనేవున్న షుగర్ ఫ్యాక్టరీలలో కాండసారిలో 2-3 లక్షల రూపాయలు లాభాలువస్తుంటే, బొబ్బిలి షుగర్ ఫ్యాక్టరీలో పదివేలు, పదిహేనువేలు జీతాలు పెట్టుకొనికూడ బ్రహ్మాండమైన లాభాలు తెచ్చుకుంటుంటే కో-ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలో నష్టాలువస్తుంటే ఏమిచెప్పకోవాలి. పబ్లిక్ సెక్టారు యీ స్థితికి ఎందుకు జారిపోతోందా అనిపిస్తోంది. దాకరుగారికికూడ తెలుసు. మైనింగు కార్పొరేషనులో డైరెక్టర్లు పెద్దపెద్ద ఆఫీసరులు. కాని అందులో వ్యవహారాలు సక్రమంగా నడవడంలేదు. రెండుమూడేండ్లు సెలవుయిచ్చి పైదేశాలకు పంపించి బ్రెయినింగుయిచ్చి, అతరువాత మేనేజిమెంటు యివ్వాలి. నెట్ ప్రాఫిట్ లో 20 పర్సెంటు ఎక్కువతీసుకోండి అంటే ఇది తప్పకుండా సక్సెస్ ఫుల్ గా నడుస్తుంది. శ్రీకాకుళంజిల్లాలో కొన్ని లక్షల, కోట్ల రూపాయల విలువచేసే జూట్ ప్రొడ్యూస్ అవుతోంది. అక్కడ జూట్ ఇండస్ట్రీ చాలావసరం. కాని, దానిరేటు కలకత్తాలో వున్న ఇండస్ట్రీయలిస్టుల చేతుల్లోవుంది. ఈ సంవత్సరం రేటువుందని వేస్తే, వచ్చేసంవత్సరం సడన్ గా రేటు తగ్గిపోతుంది. ఎక్కువ ప్రొడక్షనువల గోనెసంచె ఖరీదు తగ్గిందాఅంటే లేదు, అది అట్లాగే వుంటుంది. పండిన పంటకుమాత్రం ఖరీదు వుండదు. ప్రభుత్వం ఒక్కొక్కజిల్లాలో ఒక్కొక్క ఇండస్ట్రీ స్టార్ చేసి ప్రభుత్వం 20 పర్సెంటు, 30 పర్సెంటు షేర్స్ వుంచుకొని నడిపితే, తగిన షేర్స్ వచ్చిన తరువాత అమ్ముకుంటే రైతాంగం ప్రజలు తీసుకుంటారని నాకు విశ్వాసంవుంది. విశాఖపట్టణం స్టీల్ ప్లాంటు విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ప్రభుత్వానికి అభినందనలు కాని యింకా అనుమానాలున్నాయి, లేకపోలేదు. ఢిల్లీ ప్రభుత్వం ఇంకా ఆలస్యం చేయకుండా, అల్లరులకు అవకాశం లేకుండా వెంటనే స్టీల్ ప్లాంటు విశాఖపట్టణంలో పెట్టాలని ఆనాన్స్ చేయాలి. ఢిల్లీ ప్రభుత్వం గాని, మన ప్రభుత్వంగాని అల్లరి వచ్చేవరకు ఆగి, దేశంలో అల్లరి ఆరంభం అయిన తరువాత యిస్తామని చేప్పే పాలసీ మార్చుకుంటేతప్ప యీ అల్లరులు తగవని మనవి చేస్తున్నాను. పబ్లిక్ సెక్టారులో మనం ఇండస్ట్రీస్ ఎందుకు కావాలని కోరుకుంటున్నాము అంటే మన లేబరు ఎంప్లాయి కావాలని, మనవారికి ఉద్యోగాలు వుండాలని. ఇక్కడ

హెచ్చరికలు తీసుకున్నా, విశాఖపట్టణంలో ఏవేయారు తీసుకున్నా బయటివారు ఎంతోమంది వున్నారు. ఇక్కడ లేదని లేదా, చెక్కికర్ పీపుల్ లేదా, బీదతనం లేదా? పైనంచే ఎందుకు రావలసిన పరిస్థితి వస్తోంది? ఇండస్ట్రీస్ కావాలని కోరుకోవడంలో మనం అభివృద్ధి పొందాలని, కొత్తవారికి ఎంపాయిమెంటు కావాలని, అటువంటప్పుడు మలబారునుంచో, కలకత్తానుంచి, బొంబాయినుంచి లేదని, చెక్కికర్ పీపుల్ ఇక్కడకువచ్చి పని చేస్తున్నారు. మనకు చెక్కికర్ పీపుల్ లేదా, మన స్టేటులో చెక్కికర్ స్కూల్స్, ఇంజనీరింగ్ స్కూల్స్ పెట్టుకున్నాము. ఎంతో అభివృద్ధి చేస్తున్నాము. వీటిలో చదివినవారికి అక్కడ ఉద్యోగాలు ప్రొవైడ్ చేయాలి కాని అవుట్ పైడర్స్ను తీసుకురాకూడదని చెబుతున్నాను. కలకత్తాలోను, మదరాసులోను ఉద్యోగాలు దొరుకుతాయా? మనకు, మన మంత్రులకు, దేశంలో ప్రతివారికి ఆంద్రులంటే—లిబరల్ గా వుండాలనే వుండేకం ఎందుకు కలుగుతుందో నాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆశ్చర్యం వస్తుంది. చాలా లిబరల్ గా మనం వుండాలనుకుంటే మన ఇండస్ట్రీస్ లో మనవారి ఎంపాయిమెంటు తగుతోంది, అందువల్ల యీ విషయంలో ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. నౌకాలో salt ఉంది, కాస్టిక్ సోడా ఫాక్టరీ పెట్టాలని అంటున్నారు. జపాన్ వారు వచ్చారు. అక్కడ local గా చాలా పేదతనం ఉంది. పేద తనంతో క్రుంగి పోతున్న జిల్లాలో ఇటువంటి పరిశ్రమలు ఉంటే కాని ప్రజలు ముందుకు రాలేరు. ప్రభుత్వమే ముందుకు వచ్చి డబ్బు పెట్టి కొంత కాలమైన తరువాత industry profitable అయిన తరువాత షేర్లు అమ్ముతే రైతులు అమ్ము కుంటారు. పరిశ్రమ పెరుగుతుంది. అనేక పరిశ్రమలకు అప్పులు ఇస్తున్నాము. చాలా అప్పులు ఎగగొడుతున్నారు. దారిలేకుండా పోతున్నది. Public Accounts Committee లో నేను చూచినపుడు 50 లక్షల రూపాయలు ఎక్కడ వసూలు చేయడమో తెలియని పరిస్థితిలో ఉన్నామంటే చాలా బాధాకరంగా ఉంది. మనం ఇచ్చే అప్పులు ఎవరెవరికి ఇస్తున్నాము, progress ఏమైనా జరుగుతున్నదా లేదా అనేది విచారించడానికి ప్రత్యేకంగా కమిటీ వేయాలని కోరుతున్నాను, సిమెంటు—డీ—కంబ్రీలు చేసారు. ఇనుము, సిమెంటు విషయంలో ప్రభుత్వం రైతాంగానికి అందుబాటులో ఉంచే ఏర్పాట్లు చేయాలని కోరుతున్నాము. ప్రతి రైతునుంచి ధాన్యం ఇవ్వాలని అడిగి తీసుకుంటున్నారు, గట్టిగా అడుగుతున్నారు, రైతులు ధాన్యం తప్పకుండా ఇస్తారు. అయితే మాకు కావలసిన సిమెంటు బస్తా ఎవరిని అడగాలి, ఇనుము ఎవరిని అడగాలి అని వారు అడుగుతున్నారు. ప్రతి జిల్లాలోను ప్రభుత్వం ఒక store ను ప్రభుత్వం నిర్వహించాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం రైతాంగానికి కావలసిన సిమెంటు ఇనుము అందు బాటులో పెడితే చాలా సంతోషిస్తారు. ప్రతి జిల్లాలోను ఒకటి రెండు పరిశ్రమలు start చేసి—నామిత్రులు చెప్పినట్లుగా ఒక కోటి రూపాయలు కేటాయించి ప్రభుత్వం 7,8 పరిశ్రమలు జిల్లాలలో పెట్టి బాగా run అయిన తరువాత షేర్లు ప్రజలకు అమ్ము మరల కొన్ని జిల్లాలలో అదే విధంగా అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయవచ్చును. చెన్నారెడ్డిగారు ఏ పోర్టుఫోలియో తీసుకున్న దానిని గురించి ఊజుంగా తెలుసుకోడానికి ప్రయత్నం చేసే మనిషి, లాభం వస్తూంటే progress కావాలనే మనిషి. వారి హయాంలో ఈ కార్యక్రమాలు సాధించి వెనుకబడిన ఆంధ్రదేశంతో పరిశ్రమలు

అభివృద్ధి చేయడానికి పూనుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రం చాలా వెనుకబడి ఉంది, ఎంత సేపూ వ్యవసాయంపై ఆధార పడుతున్నాము. దానిని గురించే తంటాలు పడుతున్నాము, Labour, రైతాంగం అందరూ వ్యవసాయం మీదనే ఆధారపడ కుండా గ్రామాలలో పండించే పంటకు ముడి పదార్థాలకు అనువైన జ్యూటు వంటి పరిశ్రమలను నెలకొల్పడానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేయదు? దానిని గురించి ఒక కమిటీ వేసి ఏవరెవరికి అప్పలు ఇచ్చారో తెలుసుకుని ఎంత వరకు progress అయినదో, లేక అప్పు కట్టే మనుష్యులు కనిపించ కుండా ఉన్నారో తెలుసుకుని ప్రభుత్వం ఇస్తున్న ప్రతి కానీ జాగ్రత్తగా ఖర్చు అవుతున్నదో లేదో జాగ్రత్తగా ఆలోచించడానికి ఒక కమిటీ వేయాలని కోరుతున్నాను. ఆంధ్ర దేశం మిగతా రాష్ట్రాలకంటే వెనుకబడి లేదు అనిపించేటట్లు చేయాలి. ప్రతిదానికి ఢిల్లీపై ఆధారపడరాదనికూడా మనవిచేస్తున్నాను. కలకత్తాలో గోలచేస్తే బెంగాలులో ఇష్టం వచ్చిన పరిశ్రమలు పెట్టారు. మద్రాసులో గోల చేయకుండా స్నేహంగా మంచిగా పరిశ్రమలు తెచ్చుకుంటారు. బియ్యం కావాలంటే మనకు ఇక్కడ ఉన్న లేకపోయినా అక్కడ పంపుతున్నారు. 'అన్నపూర్ణ' అంటున్నారు అనుకోండి. మా రైతాంగం తినవలసిన తిండి తగ్గించుకుని వారికి పంపుతున్నాము. మన రాష్ట్రానికి ఏమీ ఇస్తున్నారు. ఇక్కడ పరిశ్రమలు start చేయండి. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయండి అని ఢిల్లీ ప్రభుత్వంపై వత్తిడి చేయకపోతే మన మంచితనం మనవద్దనే ఉండిపోతుందని మనవి చేస్తున్నాను. చెన్నారెడ్డిగారు ఈ విషయమై శ్రద్ధ తీసుకుని పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేస్తారని ఆశిస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు అందజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాసు (కొల్లాపూర్):—అధ్యక్ష, గౌరవనీయులైన పరిశ్రమల మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. నిన్ననే Director of Industries దయవలన రామచంద్రాపురం వెళ్లి అక్కడ Heavy Electricals వ్యవహారం చూచే అవకాశం కలిగింది. మొత్తంమీద అక్కడ అధికారులు ఇంగ్లీషు తప్ప రెండో భాష మాట్లాడే స్థితిలో లేరు. లేబరువద్దకు పోయి విచారించాలని పనిచేస్తున్నవారివద్దకు పోతే వారికి అరవమో, కన్నడమో, తప్ప తెలుగురాదు; హిందీరాదు. వారందరూ హైదరాబాదు వారేనా, అక్కడ తిండి కొరతవల్ల మద్రాసు, మైసూరు రాష్ట్రాలనుంచి ఇక్కడకు దిగుమతి అయి ఇక్కడ పెట్టిన పరిశ్రమలను వారిద్వారా మంచి స్థితిలోనికి తీసుకురావాలని ఆ ప్రభుత్వాలు పని చేస్తే మన ప్రభుత్వం అంగీకరించిందా, లేక మన ప్రభుత్వం మొక్క అజాగ్రత్త వల్లనే అక్కడనుంచి వచ్చే లేబరుకూడా ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి వచ్చి స్థానాలు ఏర్పాటు చేసుకోడానికి అవకాశం కలిగిందా అని అనుమానం కలిగింది. మొత్తంమీద ఉన్న విషయాలు వెంట వచ్చిన construction లో ఉన్న ఒకరిద్వారా అధికారులవల్ల తెలుసుకోగలిగాము. చాలా సంతోషం, రెండు మూడు పెద్ద పరిశ్రమలు పెట్టారు. అది ఉత్పత్తి ప్రారంభించాయి అని ఇందులో అన్నారు. రామచంద్రాపురంలో ఉత్పత్తి ప్రారంభం చేయలేదు. అయినా 1966 లో బహుశా ప్రారంభించవచ్చుననే ఆశ కలిగింది. ఏది ఏమైనా, ఇక్కడ రైల్వేలకు కారేజీలు పెట్టుకుంటున్నాము. ఇతర ప్రాంతాలలో రైల్వేలకు కారేజీలలో చదువుకున్నవారు ఉన్నారు. బజారులలో తిరిగి graduates,

diploma holders నిరుద్యోగంగా పడి ఉంటే నిర్దాక్షిణ్యంగా చూస్తూ ఇతర రాష్ట్రాల వారికి ఇంత ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నందుకు సిగ్గుపడాలి. ఉద్యోగాలు కల్పించడంలో మాత్రం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సంపూర్ణ బాధ్యత తీసుకుని, ఏ రకంగా ఇతర రాష్ట్రాల వారు తమ ప్రజలకు ఎటువంటి అవకాశాలు కలిగిస్తున్నారో మన రాష్ట్రం వారికీ కూడా అటువంటి అవకాశాలు కల్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కడైనా ఒకచోట కొన్ని vacancies ఏర్పడితే employment exchanges ద్వారా notices మనవారికి వస్తాయి. ఇవ్వడంలేదు వారు అంతకుముందే book అయి పుంటారు. కాని మన రాష్ట్రం వారు కొంత డబ్బు ఖర్చుచేసుకుని వెళ్లి వచ్చే పరిస్థితి తప్ప ఇతర రాష్ట్రాలవారే నెలకొని చేయబడుతున్నారు. ప్రభుత్వం కొంత గట్టి ప్రయత్నం చేయాలి. మంత్రులు అప్పడప్పుడు House లో చెబుతుంటారు. గట్టిపెరవీ చేసేనే కాని పనికాదు ఆస్తి చెబుతుంటారు. ప్రభుత్వమే ఈ పైరవీ చేసి వారికి ఉద్యోగాలు కల్పించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. ఆల్కహాలు విషయంలో చాలా తృప్తికరమైన మోతాదులో ఉత్పత్తి అవుతున్నట్లు డిమాండులో పేర్కొన్నారు. 1963-64 లో 16 లక్షల గాలన్లు, 1964-65 లో 18.4 లక్షల గాలన్లు, 1965-66 లో 20 లక్షల గాలన్లు ఉత్పత్తి అయినట్లు చెప్పారు. చాలా సంతోషం. కాని ఈ ఉత్పత్తి అయిన ఆల్కహాలు ఏ ధరకు యిస్తున్నాము? ఆ విషయం మాత్రం ఒకసారి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ఏ అయిదు సంవత్సరాలకో పది సంవత్సరాలకో బిరాగారికో, తాతాగారికో చాలా తక్కువ ధరకు యిస్తూ ఇండస్ట్రీస్ అభివృద్ధి చేయడంకొరకు తక్కువ ధరకు యిస్తే నేగాని ఉపయోగం లేదని కారణం చెబుతూ యిస్తున్నామే మనం కొన్ని నయా పైసలకు యిచ్చే ఆల్కహాలు దాదాపు 200-250 రూపాయలు గ్యాలను పోతున్న పరిస్థితులలో ఈ నష్టం ఎవరికి కలుగుతుంది ఎందుకు కలగాలనే సంగతి ఆలోచించాలి. నిజంగా మన రాష్ట్రంలో ఉండే పరిశ్రమలకు ఉపయోగిస్తున్నారా అదికూడా ఒకసారి ప్రభుత్వం చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షి మనకు పవరులేదు. పవరు అంటే కరెంటు అంటున్నాను. వేరే పవర్ను చాలా ఉన్నాయి. నిన్న ఆ ప్రాజెక్టు దగ్గరకు పోతే 8 గంటలనుంచి అక్కడ పవరులేదు. సరే యిక్కడ పవరులేదు అనుకున్నాము. మరి దానివల్ల ఫ్యాక్టరీలో పవరు లేకపోయే. జిల్లాలలో చూడబోతే Grow More Food Campaign విపరీతంగా పెంచాలని అంటున్నాం. చేలను ఎండబెట్టే పరిస్థితి తీసుకువస్తున్నాము. చేలు ఎండిపోయి పెట్టిన పెట్టుబడి రైతుకి ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? కాబట్టి రెండవ క్రాప్ కి పవరు యివ్వగలిగిన స్థితిలో లేకున్నారు. ఆ డిపార్టు మెంటు ఏమి చేసినది? ఎందుకు రైతులకు నోటీసు ఇవ్వలేదు. కొన్ని లక్షలు రైతులు పెట్టుబడి పెట్టారు, నష్టపడితే రైతులే భరించవలసి వస్తుంది గాని ప్రభుత్వం భరించేది లేదుకదా. కాబట్టి ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని కరెంటు సప్లయ విషయంలో మాత్రం తప్పకుండా రైతులకు సహాయం చేయాలి. అలాంటి కొరత మనరాష్ట్రానికి తీరాలంటే Atomic Energy Power Station ఒకటి మనదగ్గర ఏర్పడాలి. దాని కొరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసినటువంటి కమిషను మన రాష్ట్రంలో అనువైన స్థానం ఉందని వారు పరిశీలించి నటువంటి దానిలో Atomic Station శ్రీకైలం ప్రాజెక్టు ననుసరించి సోమశిల స్థాపించడానికి ప్రాధాన్యత వస్తుందని చెప్పారు. ఇంతకు ముందు ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ సుంజీవరెడ్డిగారు కొంత అశ్రద్ధవల్ల పోయింది అయినా

తప్పకుండా చేస్తామని శలవిచ్చారు. అది కేవలం ప్రభుత్వం ద్వారా కూడా పైరవి జరిగితే తప్ప వచ్చే సారి అయినా రావడానికి పీలుంటుంది గాని మొదటి దర్జాలో ఉన్న ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఈ పెట్రోలు చేసిన పాల్పాకం, చిల్లమూలు, సంగం ఈ మూడు పైకి వచ్చి పోషకాల కాస్త క్రిందికి వచ్చింది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తగిన శ్రద్ధ తీసు కోవలసినదని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. రామగోపాలరెడ్డి:— అధ్యక్ష, మనం పరిశ్రమలు కావాలన్నది రాష్ట్ర ఆదాయము పెరగాలి తలసరి ఆదాయము పెరగాలి అని రెండు మూడు అంకెలు వినిపిస్తాను అధ్యక్ష, ఆ లిండ్రియా తలసరి ఆదాయం రు. 334 లు 1964-1965 సంవత్సరంలో అయితే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ 287 మహారాష్ట్ర 463 రూపాయలు. వెస్టు బెంగాలు 464 రూపాయలు వంజాబు 451 రూపాయలు అయితే యిప్పుడు ఆలిండియా లెవెలు కంటే మనం నాలుగవ పంచవర్ ప్రణాళిక పూర్తయే వరకల్లా ఆలిండియా వరకు రావాలంటే దాదాపు 1,600 కోట్లు రాష్ట్రంలో ఖర్చు పెట్టాలని అంచనా వేయబడినది. ఇంత పెద్ద మొత్తం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గాని సెంట్రల్ గవర్నమెంటుగాని పెడుతుందా అనేది వివాదాంశము. మనం యింత పెట్టు బడి పెట్టలేమనేది సుస్పష్టం, మనది వ్యవసాయం మీద ఆధారపడ్డ రాష్ట్రము. మన దగ్గర సేవింగ్సు తక్కువ. సేవింగ్సు అంటే మన ప్రొడక్టునుకు కన్సమ్మనుకు మధ్య ఏదైతే సర్ప్లస్ గా ఉంటుందో దానిని సేవింగ్సు అంటాము, అధ్యక్ష. సేవింగ్సు మన రాష్ట్రంలో కొంత ఉంది. ఎంత ఉంది అంటే జనాభా ఎంత ఎక్కువ ఉందో అంతనే ఉంది. అంటే యిప్పుడు నిరుద్యోగ పరిస్థితి ఇట్లనే ఉంటుంది. ఉన్న బీదతనం యిట్లనే ఎన్నిసంవత్సరాలైనా ఉంటుంది. దీనికి కేంద్రప్రభుత్వం బాధ్యతవహించాలని అంటున్నాను. ఎందుకంటే మొత్తం భారతదేశం ఒకటే అనుకున్నప్పుడు ఏరాష్ట్రంలో ఎంతఆదాయం ఉందో ఆరాష్ట్రంలో అంతే ఆదాయం ఖర్చుపెట్టి అభివృద్ధి జరగాలంటే దీనిలో ఏమీనబలులేదు. వెనుకబడిన రాష్ట్రాలు యింకా వెనుకబడిపోతున్నాయి. ముందున్నరాష్ట్రాలు యింకా ముందుకు పోతున్నాయి. దానిని ప్రతినిత్యం చూస్తున్నాం. ప్రత్యేకంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ కూడా యితర రాష్ట్రాలతో సమానంగా ఉండాలంటే 1,600 కోట్లయినాసరే నాలుగవ ప్లాన్ లో ప్రభుత్వం ఖర్చుపెట్టాలని కోరుతున్నాను. రెండవది ఉన్న ఫ్యాక్టరీలలో ఉత్పత్తి మంచిగా జరుగుతున్నదని వ్రాసినారు. ఆదిమాత్రం యధార్థమే. కొంత నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీలో అభివృద్ధివచ్చింది. కో-ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలో అభివృద్ధి జరిగింది. అమాట వాస్తవం. కాని నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ హైడాబాద్ హైద్రాబాద్ లో ఉండేదానిని shift చేయాలని ఎనిమిది సంవత్సరాలనుంచి continuous గా decision తీసుకుంటూవచ్చింది. ఇప్పుడు జరుగుతున్నది ఏమిటంటే నోరులేని అమాయకులు రికమండేషను లేనివారు బీదవారు ఉంటే they are all being shifted. మేము చెప్పింది హైడాబాద్ ను shift చేయమన్నాము డిపార్టుమెంటును shift చేయమన్నాము గాని ప్రత్యేకంగా ఎల్లయ్యని, మల్లయ్యని, పుల్లయ్యని shift చేయమనలేదు. అవిధంగా చేయడంవల్ల It does not solve the problem. అందుకోసం మంత్రిగారు ఎవరెవరిని transfer చేస్తున్నారో లిస్టు తెప్పించుకొనిమాస్తే పక్షపాతం ఏర్పడుతుంది. అక్కడ

మేనేజింగు డైరెక్టరు చాలా సమర్థవంతమైన విన్నాము. దురదృష్టవశాత్తు క్రింద interested persons వ్రాస్తే దానిమీద సంతకం పెడుతున్నాడట. ప్రత్యేకంగా ఈ విషయంలో చూడాలని కోరుతున్నాను. బోనసు విషయమై మనదగ్గర 15-20 షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ ఉన్నాయి. 1958-59 నుంచి బోనసు నాలుగు సంవత్సరాలు due ఉన్నాయి. అన్ని షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ లో balance sheet లో దాదాపు 50 లక్షలు రైతులకు యివ్వాలని కేటాయించిపెట్టినారు. కాని ఈమధ్య రేంజు ప్రభుత్వం Tariff Commission appoint చేసి రెక్కలు సరిగా ఉన్నాయా లేదా ఎంతపైకం యివ్వాలని నిర్ధారణచేయాలని అన్నారు. దాదాపు కోటిరూపాయలు యివ్వాలని సిఫార్సుచేసినారు. అయితే షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ కు చెందినవారు కొందరుపోయి చెప్పుకున్నారు. కోటి రూపాయలు యిచ్చేసరిస్థితిలో లేము అని. నేనుకూడా అంటున్నాను. యిచ్చేసరిస్థితిలో లేరని, అందుకోసము మంత్రిగారు షుగర్ ఫ్యాక్టరీ రిప్రజెంటేటివ్స్ ను కేన్ గ్రోయర్స్ ను అన్నిప్లార్టీలను పిలిచి ఏదయినా సెటిలుచేసి 50 లక్షలు ప్రొవైడ్ చేసినారు అంతే యివ్వండి. ఒప్పుకొనడానికి తయారుగాఉన్నారు. అదయినచేయాలని కోరుతున్నాను. ఇంకా ఆలస్యంచేస్తే అన్యాయం. Weights and Measures Departments ఎవరికి యివ్వని credit వారికి యిచ్చినారు. ఎవరిని ప్రాసిక్యూటుచేసినారు. ఎల్లయ్య, మల్లయ్య త్రాసు సరిగాలేదని పట్టుకున్నారు. కాని షుగర్ ఫ్యాక్టరీలలో mismanagement అవుతుంటే 20 ఫ్యాక్టరీలలో ఒకకేసు అయినా ప్రాసిక్యూటు చేశారా? ఖండసరిమిల్స్ లో బండికి మూడు మణుగులు అనగా ఆరు రూపాయలు చెరుకు కోసేస్తున్నారు. ఇది మంత్రిగారికి చాలా సార్లు రిప్రజెంటు చేశాను. వ్రాసి యిచ్చాను. Weights and Measures Officer ఒకరినైనా ప్రాసిక్యూటు చేసినారా అని అడుగు తున్నాను. లేనట్లయితే నామకా పోలీసులు పైకిలు పోతుంటే రిజి పోతుంటే రైటు లేదని ప్రాసిక్యూటు చేసేటట్లు యంత హీన పరిస్థితి ఉంది కనుక ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధవహించాలని కోరుతున్నా అధ్యక్ష. ఇంకొకసారి repetition కావచ్చు. మనం ఆవును కొనుక్కున్నామంటే పాలకోసం కొనుక్కుంటాము. అదే విధముగా ఫ్యాక్టరీను పెట్టుకుంటున్నామంటే employment కోసం పెట్టుకుంటున్నాము. Employment యితరులకు దొరుకుతూఉంటే ఈ Factories' యితర స్టేట్స్ లో పెట్టుకుంటే బాగుంటుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ కి ఫ్యాక్టరీస్ యిచ్చినాము అంటే ఎంత వరకు employment అయినదని అడుగుతున్నాను. మంత్రిగారైతే సమగ్రమైన రిపోర్టు వ్రాసినారు. కాని మూడవ ప్లాను ఆరంభంలోపల ఎంత మంది ఇండస్ట్రీస్ లో వర్కు చేస్తున్నారు. ఇవ్వాలి ఇండస్ట్రీస్ లోపల ఎంత మంది వర్కు చేస్తున్నారు ఆప్పుడు వారికి వేతనాలు ఏమిస్తున్నారు. ఇప్పుడు ఎంత? బొంబాయిలో నూరు కోట్లు నూటయ్యైకోట్ల రూపాయలు ఇండస్ట్రీయల్ వర్కర్స్ కి దొరుకుతున్నాయంటున్నారు. మన దగ్గర a few crores ఉంటాయి. నిజమైన అభివృద్ధి ఉంటే ఈ విధముగా compare చేసి చూపించాలి. ఎప్పుడైనా కాని అవకాశం ఉన్నప్పుడు అసెంబ్లీమందు సమగ్రమైన figures పెట్టినట్లయితే appreciate చేయడానికి వీలవుతుంది. వ్యవసాయ సెక్టరులో employment దొరుకుతుంది. Unremunerative వాటికి లక్ష మందిని వేళారు పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటులో appoint చేసినారు. దేశంలో జనాభా పెరుగుతున్నట్లు అసీసర్ల జనాభా బాగా పెరిగిపోతున్నది. అందువల్ల

productive investment పరిశ్రమలలో చేస్తే ఎక్కువ ఉద్యోగావకాశాలు దొరకుతాయని మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు:—అధ్యక్ష, మొత్తం డిమాండు విషయంలో అనేక విషయాలు చెప్పారు. అందులో ముఖ్యంగా ఆంధ్రదేశంలో కాస్త foreign exchange రావడానికి అవకాశం ఉండి భిన్నాభిప్రాయాలు లేకుండా అభివృద్ధికి చక్కటి మార్గాలు వేసుకుని foreign exchange కూడా సంపాదించడానికి వీలుండని స్పష్టంగా గత 5-6 సంవత్సరాల నుంచి మంత్రులతో బడ్జెటు ఉపన్యాసములో చెబుతున్నటువంటి పరిశ్రమ తోళ్ల పరిశ్రమ, ఈ తోళ్ల పరిశ్రమ ఎడల ఈనాడు ప్రభుత్వం ఎటువంటి వైఖరి తీసుకున్నది దాని అభివృద్ధికి ఏమి పని చేసినదని చూస్తే వారు గతంలో చెప్పినటువంటి విషయాలకు చాలా భిన్నంగా కనిపిస్తున్నది. ఈ పరిశ్రమ అభివృద్ధి ప్రభుత్వం ప్రత్యక్షంగా చూసినట్లయితే దాని మంచి చెడ్డలు ఎలా ఉండేవోగాని ఎక్కడికక్కడ ఒక పాలసీ చేపట్టడం జరుగుతున్నది. ఏదో ఒక సంవత్సరం ఏదో ఒక టోర్నుకు లేవపోతే ఏదో ఒక కార్పొరేషనుకు వాటినన్నిటిని అప్పజెప్పడం వాటి విధికి వాటిని వదిలివేయడం. సమస్య వచ్చినప్పుడు అవి autonomous bodies అని సమాధానం చెప్పడం జరుగుతున్నది. విజానికి చూస్తే యివన్నీ కూడా ఒక్కొక్క పరిశ్రమకు సంబంధించిన కార్పొరేషనుగాని టోర్నుగాని ఒక సంస్థానంలాగ తయారవుతున్నవి. సంతర్పణ సంస్థలు తప్ప నిజంగా దేశానికి పరిశ్రమల అభివృద్ధికి ఎంత వరకు తోడ్పడుతున్నాయనేది స్పష్టంగా ఈ మధ్య చర్చలలో టోడ్పడినది. తోళ్ల పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయాలని ఆలోచించి, ఆలోచించి High Power Committee ని వేసి ఒక master plan ని తయారు చేయించారు. ఈ master plan లో వున్న అంశాలు అమలు జరగాలి అంటే ఏమి చేయాలనే ప్రశ్న వచ్చినది. దానికోసము Leather Board ని సృష్టించాలనే నిర్ణయానికి వచ్చారు. బాగానే వుంది. లెదరు టోర్ను కనీసము కొంతవరకు అయినా బాగుంటుందేమో అని ఆశ సడడము జరిగింది 4 సంవత్సరాల పరిత్ర చూస్తే ఇతర టోర్నులు ఏ విధంగా వున్నవో దీని బ్రతుకు ఆ విధంగానే వున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. ఈ టోర్నును సృష్టించడానికి కొంత చర్చ జరిగింది. ఇది advisory board గా వుండాలా లేక ad hoc board గా వుండాలా, Statutory Board గా వుండాలా అని కొంత కాలంపాటు చేసి ఏదో ఒక రకంగా ఒక head ache board ని సృష్టించారు. ఈనాడు టోర్నును సృష్టించే పనులు చూస్తే head ache తప్ప మరేమీ కనిపించడము లేదు. ఆంధ్రలో తోళ్ల పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయడానికి పథకము వేసుకొన్నప్పుడు స్పష్టముగా 4 సెంటర్లు కన్పించినవి. 1. ఏలూరు 2. గుంతకల్లు 3. హైదరాబాదు 4. వరంగలు ఈ 4 సెంటర్లు develop చేస్తే పరిశ్రమలకు తోడ్పడుతాయని ప్రారంభించారు. 1963-64 లో 11 లక్షలు ఏర్పాటు చేశామన్నారు. 1964-65 లో 13 లక్షల పైన వుంటే 1965-66 లో 21 లక్షలు అన్నారు. 1966-67 లో చెన్నారెడ్డిగారి పుణ్యమా అంటూ 17 లక్షలు plan క్రింద, లక్ష 30 వేలు non-plan క్రింద ఏర్పాటు చేశారు. ఈ 4 సంవత్సరాలలో ఈ లక్షలన్నీ ఖర్చు పెట్టిన తరువాత ఎంతవరకు అభివృద్ధి

చెందాము. మధ్యలో రెడరుబోర్డు వారు కూర్చున్నారు. తీవ్రముగా ఆలోచించారు. పరిశోధనలు చేశారు. 25 లక్షల 50 వేల రూపాయల స్కీమును మంజూరు చేశారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రములో తోళ్ల పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేసి foreign exchange సంపాదించి, ఉరకలు. పరుగులు తీయించాలనే ఆదర్శము తో pass చేశారు. 11 మోడల్ టానరీస్ ఏర్పాటు చేస్తాము అన్నారు. ఇంకా మార్కెటింగ్ డిపోలు ఏర్పాటు చేస్తాము అన్నారు. ఈ మోడల్ టానరీస్ ఎక్కడెక్కడ ఏర్పాటు చేద్దామని అనుకున్నారు. ఈ మార్కెటింగ్ డిపోలు ఎక్కడ ఏర్పాటు చేద్దామని అనుకున్నారు. వాటియొక్క functioning ఎట్లా వుంది ఇవన్నీ ఏ స్థితిలో వుందని ఆలోచిస్తే నిజముగా ఖర్చు పెట్టిన డబ్బు దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు మన అంచనాలకుగాని, లక్ష్యానికిగాని సమీపానికి వచ్చినదా అనే ప్రశ్న ఎదురవుతోంది. హైదరాబాదుకు సంబంధించినంతవరకు ఒక defunct సంస్థ వుంది ఇక్కడ Hyderabad Tanneries అని దానికి కాలకల్పన చికిత్స చేసి, బాగుచేసి దానిని అభివృద్ధి చేయాలని ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. ఇంతకుముందు గౌరవనభ్యులు దాని నిర్మాణము గురించే చెప్పారు. గుంతకల్లుకు కొంత సహాయము చేశారు ఫరవాలేదు. వరంగల్లుకు సహాయము చేస్తున్నారు. ఏలూరు సెంటరును ప్రభుత్వము గుర్తించినది వాస్తవికత గుర్తించడమన్న మాట. ప్రత్యేకముగా దానిమీద అభిమానము అక్కరలేదు కాని ఆంధ్రప్రదేశ్‌గానికి సంబంధించినంతవరకు తోళ్ల పరిశ్రమకు ప్రధాన స్థానము ఏలూరు అనేది నిర్వివాదాంశము. ఇది 30 సంవత్సరాల క్రితము గుర్తించిన విషయము. Composite State నుంచి వస్తున్నది. ఆనాటి నుంచి ఈనాటి వరకు అక్కడ ఈ తోళ్ల పరిశ్రమకు చెందిన వర్తకులుగాని, కార్మికులుగాని వారిచ్చిన మెమోరాండములు వరుసగా పురుచుకొంటూ పోతే మన మంత్రివర్గము ఢిల్లీవరకు సడచి వెళ్ళేదానికి సుఖముగా వుంటుంది. అంత పొడవు వున్నది. దానికి ప్రతిఫలముగా ప్లానులో ఆలోచించి రెడరుబోర్డును సృష్టించి ప్రభుత్వముయొక్క ఆలోచనలోకి వచ్చిన ఫలితము అక్కడ నిర్మిస్తాము అన్న model tanneries తిరుక్షవరానికి వెళ్లిపోయినది. Training-cum-productive centre ఏర్పాటు చేశారు. ఈమధ్య దానిని రద్దు చేస్తామని అన్నారు. ప్రధానమైన 4 సెంటర్లను చేబట్టి వాటిని నిర్వహించలేక 4 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత రద్దుచేయాలనే నిర్ణయానికి వస్తే అసలు ఏమి అభివృద్ధి చేస్తున్నాము. ఎక్కడకు వెళుతున్నాము అనే విషయము వుంది. ఈమధ్య కాలములో ప్రభుత్వ రంగములో అక్కడ Training cum-productive centre లో చని ప్రారంభించారు. చక్కగా జరుగుతోంది. ఏక్షణాన, ఏము హూర్తాన ప్రవేశించినదో ఈనాడు training centre ని పెట్టి productive centre ని తీసివేశారు. తీసివేసే ముందు దీనికి ఏమైన నష్టము వస్తున్నదా ఇబ్బంది వుందా అనేది ఆలోచిస్తే sales depot లేదు కనుక దానిని నిర్మాణము చేస్తున్నాము. డబ్బు కేటాయిస్తున్నామని ఒక సంవత్సరము క్రితము చెప్పారు. కాని ఈనాడు production centre ని పూర్తిగా ఎత్తివేశారు. అక్కడ ఏదో చిన్న సంతర్పణ సంస్థ ఉద్భవించినది. దానికి 50 వేలు యిచ్చి sales section వారికి అప్పగిస్తారుట ప్రభుత్వము తన అధికారులను పెట్టుకొని, కొంతవరకు శక్తివంతులను పెట్టుకొని జాగ్రత్తగా చూస్తే-అక్కడున్న productive centre ని నిర్వహించలేక రకరకాల మనుష్యులతో రాజకీయ బాధితుల కోసము ఒక

చిన్న సొసైటీ స్పష్టమై, దానికి 50 వేలు యిచ్చి మరొక సెంటరు ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. ఈ పరిశ్రమ పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు ఉపయోగపడేది. తోళ్ల సామగ్రి దొరుకుతోంది. తోళ్ల పరిశ్రమల కార్మికులు వున్నారని గుర్తించి ఈ 3 సంవత్సరాల నుంచి అభివృద్ధిచేస్తామని చెబుతూ రద్దుచేయడము మంచిది కాదేమో అని అనుకుంటున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ఈ model tanneries కొరకు land acquisition అయిపోయినది. అక్కడ తోళ్ల పరిశ్రమ, దాని చరిత్ర చూస్తే పునరుద్ధరణ చేస్తారనే నమ్మకము కలుగుతోంది. ఈ లెదరు బోర్డు యొక్క కార్యకలాపాల గురించి సంక్షిప్తమైన నివేదిక note లో లేకపోవడము విచారకరము. Master Plan వేయడము, చర్చలు చేయడము, sittings చేయడం, ఉపన్యాసాలు చేయడము తప్ప ఈ 3,4 సంవత్సరాలలో లెదరు బోర్డు ఏమి పని చేసినది అని నివేదిక వుంటే కొంతవరకు మాకు అర్థము అవడానికి కావకాళము వుండేది. నిద్రపోయే బోర్డులలో ఇది ఒక బోర్డు. దీని నిర్వహణ పూజ్యముగా కనిపిస్తున్నది. ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

చేనేతకు సంబంధించి 1,2 విషయాలు మనవిచేస్తాను. 10 సంవత్సరాల నుంచి చేనేత కార్మికులు thrift amount కి ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఈ thrift ఆలోచిస్తూ, ఆలోచిస్తూవుండగా ఈ thrift కి, Provident fund సూత్రానికి చాల దగ్గర సంబంధము వుంది. 10 సంవత్సరాల ఆందోళన ఫలితముగా వారు ఎంత అయితే దాచుకొంటారో, అంత డబ్బు ప్రభుత్వము ఏర్పాటు చేయడానికి 40 సొసైటీల్లో experimental గా ఏర్పాటుచేశాము అన్నారు. ఈ experiment యొక్క పర్యవసానము ఏమి అని పరిశీలించారా మొత్తము రాష్ట్రానికి ఎప్పుడూ extend చేస్తారో అనేది ప్రశ్న. ప్రక్క రాష్ట్రాలలో పరిశీలన జరిగింది. దాని ఉపయోగము తెలుసుకొన్నారు. ప్రక్క రాష్ట్రాలలో చేనేత పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందిన విషయము తెలుసు. ఈ thrift పద్ధతి ఎన్ని సొసైటీలకు extend చేశారు extend చేసే ఆలోచన గట్టిగా చేస్తారని మనవిచేస్తున్నాను. దీనితోపాటు సొసైటీలకు కొంత సహాయము చేస్తున్నాము సొసైటీలలో లేని వారు కొందరు వున్నారు. సొసైటీలలో చేరడానికి అవకాళము లేదు అని కాదు సొసైటీలు ఇచ్చే ఆప్పు సదుపాయాల దృష్ట్యా కొంత మంది సొసైటీలలో చేరలేని పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. దాదాపు 5,6 లక్షల చేనేత మగ్గాలు వున్న పరిస్థితిలో సొసైటీల క్రింద వున్నవి దాదాపు 3 లక్షలు వుంటే వుండవచ్చు. లక్ష. లక్షన్నర మగ్గాలు వారు బయట వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. వారి స్థితి చాల అధ్వాన్నముగా వుంది. సొసైటీలలో వున్నవారికి కొన్ని సదుపాయాలు వున్న మాట నిజమే. సొసైటీలలో లేనివారికి మాత్రము సదుపాయాలు లేవు. వారు చాల ఇబ్బంది పడుతున్నారు. రంగుల విషయములో ఇబ్బంది పడుతున్నారు. నూలు black market లో కొనుక్కోవలసి వస్తున్నది. సొసైటీలలో చేరకపోవడము వారి తప్పు కాదు. అప్పుల సందర్భములో ఇచ్చేవి తక్కువ అవడము చేత వారు సొసైటీలలో enter అవడానికి అవకాళములేకుండా వుంటున్నది. మద్రాసులో కొంత ఆలోచన చేశారు. వారు Financial Corporation ని ఏర్పాటు చేసి

సాపైటిల్లో లేని వారికి కూడ అప్పు సహాయము చేయడము గాని, నూలు విషయము గాని కొంత సహాయము జరుగుతోంది. ఇది పరిశీలన చేయాలని కోరుతున్నాను.

స్థానికముగా తయారయ్యే రంగుల విషయములో కొంత శ్రద్ధ వహించవలసి వుంటుంది. ఆకులు, అలములు వున్నవి. స్థానికముగా దొరికే minerals వున్నవి. వాటన్నింటిని పరిశీలన జరిపితే చేనేత పరిశ్రమకు ఉపయోగపడుతుంది. ఇప్పుడు విదేశాల నుంచి రంగులు రావచ్చు దాని కేటాయింపులు, ధరలు తెలుసు. దానితో పాటు స్థానికముగా ప్రయత్నము చేస్తే రంగుల కొరత తీరడానికి అవకాశమువుంటుంది. చేనేత వారికి సంబంధించినంత వరకు Housing colonies ఏర్పాటుచేశాము వారిని కొన్ని వాయిదాలమీద డబ్బు ఇచ్చుకోవాలని చెబుతున్నాము. అయితే వారు ఒకటి కోరుతున్నారు. కొంతవరకు వారు డబ్బు కడుతున్నారు. ఈ మధ్య కాలములో వచ్చిన ఇబ్బందిని దృష్టిలోపెట్టుకొని వాయిదాల సంఖ్య పెంచాలని, ఈ ఇస్తున్న వడ్డీని రద్దుచేయాలని ప్రభుత్వాన్ని ఆనేకసార్లు కోరడము జరిగింది. కోట్ల రూపాయలు నష్టము వచ్చేదికాదు కనుక ఇది పరిశీలనచేయ వలసిన అవసరము వుంటుంది. తోళ్ల, చేనేత పరిశ్రమలకు సంబంధించిన ప్రధాన విషయాలు వారిముందు వుంచాను. అవి జాగ్రత్తగా ఆలోచించి పునః పరిశీలనచేసి ఆయాప్రాంతాలలో వున్న పరిశ్రమల అభివృద్ధికి సహాయపడతారనే గట్టి నమ్మకముతో ఈ 4 ముక్కలుచెప్పి శలవుతీసు కొంటున్నాను.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—అధ్యక్ష, ఇండస్ట్రీస్ డిమాండుపై ఒక గౌరవ సభ్యుడు సెలవిచ్చినట్లుగా కేవలం రెండు గంటలు మాట్లాడటం చాలా కష్టమైన మాట. సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు, ఇంకా మిగిలిన డిపార్టుమెంటులకు రెండు రెండు రోజులు వుండకూడా బిజినెస్ ఎడ్వైజరీ కమిటీలో—అన్యథా భావించకపోతే - ప్రతిపక్ష నాయకులు కొంత పక్షపాతంతో ఇండస్ట్రీస్ కు ఎక్కువటైమ్ ఇప్పిస్తే బాగుండే దేమోనని నేనుకూడా భావిస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఇప్పటికికూడా మించిపోయింది లేదు. సాయంకాలం వారు వస్తే మాకు అభ్యంతరంలేదు.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—నాకు అభ్యంతరం లేదు. కాని ఇప్పటికే కోరం లేక బాధపడుతున్నాము. వివిధ రంగాలకు సంబంధించి - హ్యాండ్ లూమ్ కు సంబంధించి కాని, లెదర్ కు సంబంధించిన విషయాలుకాని, ఖాది బోర్డు కు సంబంధించి కాని చాలా వివరంగా గౌరవ సభ్యులు కొందరుచెప్పారు. ఎకనమిక్ యాక్టివిటీలో ఎంత అభివృద్ధి జరుగుతున్నది, ఎంత ఎంప్లాయ్ మెంట్ కలిగింది, పర్ కాపిటా ఇన్ కమలో ఏవిధమైన పరిణామాలు కలుగుతున్నాయనే విషయాలపైన కొందరు గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు. ఇప్పుడు ఆ వివరాలన్ని చెప్పటంకష్టం. ప్రత్యేకించి ఇటువంటి మూల మైన విషయాలకు సరైన అంకెలతో వివరంగా సమాధానం చెప్పటానికి రేపు అయితే సాధ్యం అయ్యేది. ఇటువంటి మంచి విషయాలను మరొక సమయంలో హౌస్ ముందు చెప్పటానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

మొదట మొదట ప్రతిపక్ష నాయకులు చర్చను ప్రారంభిస్తూ మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఎన్ని కొత్త ఇంజనీరింగ్ కులై సెన్సులు ఇచ్చారు, ఎన్ని మొదలు పెట్టారు అనే విషయాలపై సమీక్షచేశారు. వారు చాలా కష్టపడి నిన్ననే ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంటుకు ఫోన్ చేసి వివరాలు అడిగితెలుసుకొన్నారు. కొన్నిటిలో ముందుచేసే పని అంత సంక్లిష్ట కరంగా లేదని నేనూ అంగీకరిస్తున్నాను. ఉదాహరణకు సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ లో అనేకం కులై సెన్సులు పుండికూడా ముందుకురాకుండా వున్నాయి. ఇదిమన రాష్ట్రానికి సంబంధించిందే అనే నిస్పృహ మనకు కలుగకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక పిక్చర్ దృష్టిలో వుంచుకోవాలనే ఉద్దేశంతో మనవిచేస్తున్నాను. అఖిలభారతంలో ఈ పరిస్థితివుంది. సిమెంటు డి కంట్రిలో చేయటంలో చెడ్డలు వున్నాయని కొందరు అనవచ్చు. కొందరు మంచిదిఅనవచ్చు. కాని ఇప్పుడు ఆ వివరాలలోనికి నేను పోదలచుకోలేదు. కాని ఒక విషయం మాత్రంవుంది. ఇన్వెన్సివ్ ఫర్ సారింగ్ న్యూ యూనిట్స్ అనేవి కేంద్ర ప్రభుత్వ దృష్టిలో వున్నప్పటికీ, వారు దానిలో కొంత రేటు పెంచినప్పుడు, ఆ రేటు పెరగటం వల్ల వారికి టి కోట్ల 48 లక్షలు అదనంగా వస్తుంది. మన రాష్ట్రంలో కొన్నికోట్లకు లై సెన్సులు తీసుకోవటం, పని జరుగకపోవటం వుంది. ఈ ఆనుభవాలను దృష్ట్యా పెటుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలండియా సిమెంటు కార్పొరేషన్ ఒక దానిని పబ్లిక్ సెక్టరులో ఏర్పాటుచేసి దేశంలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు పెట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దానిలో మన రాష్ట్రంలో కడప జిల్లాలోని ఎర్రగుంటలో పెట్టాలని వారు ప్రయత్నం చేశారు. దానికి స్థలం ఇవ్వబడింది. లై సెన్సు ఇవ్వబడింది. ఇవ్వన్నీ సేకరిస్తున్నారు. దానిలో దానికి కావలసిన మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ మెటీరియల్ ఇక్కడనే తెచ్చుకొనే అవకాశం కలిగింది. దేశంలో కావలసినదంతా ఫాబ్రికేట్ చేయబడుతున్నది. ముందు అవకాశాలు దొరుకుతాయి. ఒకటిమాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పిన దానిలో ఒకమాట స్పష్టం చేయాలని ఆనుకొంటున్నాను. వారికి ఒక పెద్ద డిమాండ్ ఇవ్వబడింది. ఉదాహరణకు వారు షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ గురించి చెప్పారు. మొత్తం 15 యూనిట్లు కొత్తవిగా వుంటే కేవలం మూడే వచ్చాయి అన్నారు. దానిలో కొంత కరెన్సీ చేయవలసి వుందని మనవిచేస్తున్నాను. నిజామాబాద్ కోపరేటివ్ ఎగ్రికల్చరల్ ఇండస్ట్రీ యల్ సొసైటీ, ఆంధ్ర షుగర్స్, లిమిటెడ్ తణుకు, కిర్లంపుడి షుగర్స్ పితాపురం ఈ మూడు మూడవపంచవర్ష ప్రణాళికలో వచ్చినవి. జహీరాబాద్ కోపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ, ఖీమ్సింగ్ కోపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఈ రెండింటికి కొన్ని మాసాలకు పూర్వం లై సెన్సు దొరికింది. మిగిలిన పది ఎక్స్ పాన్స్ నే. కొత్తవి రావు. ఎక్స్ పాన్స్ న్న దొరికిన డేట్స్ వున్నాయి. 1965 జూన్, 1965 ఫిబ్రవరి, సెప్టెంబరులో ఎక్స్ పాన్స్ న్న ఇవ్వబడ్డాయి. ఫర్ ఎగ్జాంపుల్ సర్వరాయ షుగర్స్ లిమిటెడ్ చెల్లారు, ఈస్ట్ గోదావరి డిస్ట్రిక్ట్ ఎక్స్ పాన్స్ ఫర్మ్ 1000 టు 15,000 టన్న్ అది 1-9-65 న పంపించారు. మిగిలిన పది రాలేదనే మాట అనటం సరే సది కాదు. ఇవన్నీ ఎక్స్ పాన్స్ న్నకు కావలసిన పెప్స్ తీసుకొంటున్నారు. షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ కు సంబంధించి సంతకరకు మన రాష్ట్రంలో మంచి రెస్పాన్స్ వున్నది. మన రాష్ట్రంలో చెరకు పండించే ప్రాంతం చాలా వుంది. రైతులు ప్రయత్నం చేయటం ఈ బాగా వుంది. మహారాష్ట్రతో పోల్చి చూస్తే ఎకనమిక్ గా లేకపోవచ్చు. లేదుకూడా. అయినా

పుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ రంగంలో మనం నిస్పృహ, నిరాశ పడవలసిన అవకాశం లేదు. కోపరేటివ్ పుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ను ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీస్తో కంపేర్ చేస్తూ వుంటారు. ప్రైవేటు పుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ పది పన్నెండు సంవత్సరాలకు పూర్వం వచ్చినవే. క్యాపిటల్ జేషన్ తక్కువ. ఇంపోర్టెడ్ మిషిన్ల తక్కువ రేటు. మనకు ఇప్పుడు క్యాపిటల్ జేషన్ స్పెక్టర్ చాల పెద్దదిగా వుంది. ఒక కోటి (1) లక్షలు. వెనుక ఒక కోటిలో అయ్యేది. ఈ విధంగా జరగటంవల్ల కోపరేటివ్ పుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ సరిగా జరగటం లేదు. కొద్దిపాటి డబ్బు ఇచ్చి రైతులు కొంతమంది మేనేజింగు కమిటీ పెట్టుకొంటారు. ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ వుంటుంది. బోరు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు వుంటారు. వారు దుర్వినియోగం చేయటం, స్టాక్ లేకుండా చేయటం అనే మాట గురించి కొంత ఆలోచించాలి. ఇప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంకూడ రైతుల స్టాక్ ఎక్కువ చేదామా అనే ఆలోచన వుంది. దేనితో రైతుల స్టాక్ అదనంగా కలుగచేసి సెన్స్ ఆఫ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ పెంచి, సెన్స్ ఆఫ్ పార్టిసిపేషన్ పెంచి సనులు విజయవంతం చేయటానికి సాధ్యం అవుతుంది. అది తప్పితే ప్రైవేటు సెక్టరుకు పోవాలి. ఈ ప్రైవేటు షేర్ క్యాపిటల్ ఏ విధంగా మోబిలైజ్ అవుతున్నదో మీకు తెలుసు. అది చాలా కష్టం. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో జరుగుతూవుంటే రెస్పాన్స్ ఫేదేమో అనేది కాదు. తాతావారు షేర్ కాపిటల్ ప్రయత్నం చేస్తే రెస్పాన్స్ చాలా పూర్వంగా వుంది. ఇది కేవలం స్టేట్ కు సంబంధించిన కొన్ని ఆర్థిక ఫాక్టర్స్ తోనే నిర్ణయానికి రావటం కష్టంగా వుంది. అసలు ప్రైవేటు సెక్టరు, పబ్లిక్ సెక్టరు అనే రెండు మార్గాలు వున్నాయి. పబ్లిక్ సెక్టరులో ఒకటే కష్టం. పబ్లిక్ సెక్టరుకు వెళ్ళగానే వెంటనే ఫైనాన్సింగ్ ఏజన్సీస్ ఎల్.ఐ.సి. వారు కావచ్చు. ఇండస్ట్రియల్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ వారు కావచ్చు. ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంకులవారుకూడా ఫైనాన్సియల్ ఎసిస్టెన్స్ ఇవ్వటం సాధ్యం కాకుండా వుంది. ఇది కేవలం మనం కలెక్టుచేసుకొనే ట్యాక్సేషన్ లో మనకు వుండే పబ్లిక్ సెక్టరు మనితోనే ఫైనాన్స్ చేయటం కష్టంగా వుంది. ఇది Via media to mobilize the finance ఒక మంచి senior officer ను పెట్టాలన్నారు—నిజమే. ఇంతవరకు Deputy Registrar వుంటే బాగుండిదని senior officer కు పెట్టాము. ఆయనచేస్తున్నాడు—Rs 3-10 Per sugar cane Tonne recovery చేసేది వుంది. ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. Clearance of arrears of Debts 10 to 12 lakhs of rupees per year interest యిచ్చేది తీసిపోయే అవకాశాలుంటాయని, అదికూడా ఆలోచన చేయబడుతుంది. Heavy Electricals గురించి శ్రీ పిల్లలమర్రిగారు, రంగదాసుగారు, యింకా చాలా మంది చెప్పారు—మాట్లాడిన వారందరూ ప్రధానమైన ఒకమాట చెప్పారు—అందులో ఎవరికిభేదాభిప్రాయము ఉండదు. ఈనాడు మనరాష్ట్రములో Industries ఎందుకు పెడుతున్నాము, ఎవరో ఒకరువచ్చి తమాషాగాచూచి ఆనందించడానికి కాదు. Heavy Electricals గురించి చాలా జాగ్రత్తగా ఆలోచించవలసిందే—మనము ఉచితంగా ఆరువేల ఎకరాల భూమిని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి Industries పెట్టమని యిచ్చాము. కొంతమందికి ఒక అభిప్రాయము ఉంది. యిది కేంద్రప్రభుత్వమువారు పెట్టారు, యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఏమి ఆనలేదు. అనకూడదనే మనస్తత్వముగలకొందరు దౌర్భాగ్యంగా లేకపోలేదు—నేనుకూడాగమనిస్తూ

బాధపడుతున్నానని మనవి చేస్తున్నాను. కాని ఏవిధంగా దీనితో సంబంధం కలుగజేసుకోవాలి? Recruitment వుంది. Non-technical personnel ను అయినా మన రాష్ట్రమునుండి తప్పనిసరిగా ఎందుకు పెట్టకూడదని గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది చాలా మంచిమాట. ప్రశ్నోత్తరాల సమయములో వివరాల విషయము వచ్చింది. ఇప్పుడు నాదగ్గర లేవు. నాదగ్గరి information బట్టి Department కు ఒక Departmental officer యీ Recruitment Committee లో వున్నారు. కొన్ని పర్యాయాలు Heavy Electricals Management తో మనకు అసంతృప్తి కరమైన అనుభవము లేకపోలేదు. రేపు Recruitment Committee meeting వుంటే యీ రోజు 3 గంటలకు Notice పంపిన దృష్టాంతాలు కొన్ని వున్నాయి. దానిపైన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము పజ్జన తీస్తూ అసంతృప్తి తెలుపడం జరిగింది. బాధ్యతగల Managing Director ను జాగ్రత్తగా వ్యవహరించు మని యీ సందర్భములో చెప్పడం జరిగింది. Non-technical personnel యిక్కడ నుండి Technical personnel మనము పెట్టుకోకుండా వుంటే బయటనుండి రావడము అనేది చాలా జాగ్రత్తగా చూస్తున్నాము. వీదో నాకు తెలియదుగాని గోపాలం, గోపాలరావు అని ఆంధ్రుడిని మరొకరుగా, మరొకరిని ఆంధ్రుడిగా పేర్లు మార్చడం జరుగుతున్నదని ప్రతిపక్షనాయకులు చెప్పారు. అటువంటి కేసులుంటే దృష్టికి తెస్తే పరిశీలిస్తాము. ఒక గౌరవ సభ్యులు నాకు జ్ఞాపకము లేదు. నర్వే శ్వర రావుగారు అనుకుంటాను. Heavy Electrical లాంటి Public Sectors నుండి ఎంత మందిని Foreign countries training కు పంపి చాలాని అడిగారు. Short Notice question కు ఆ సమాచారము గురించి జవాబు చెప్పడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. ఆ వివరాలు సేకరించడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము. ఆ విధంగా వచ్చినప్పుడు యీ ప్రాంతములో ఉండేవారి interest ను కాపాడాలి. అంతేకాదు. ఇంకో రెండు అడుగులు ముందుకు పోవాలి. ఈ ప్రాంతములో Ancillary Industries పెట్టాలని, కలకత్తా, బొంబాయిల నుండి తెప్పించుకోవలసిన పద్ధతి పెట్టుకోకూడదని వారితో చెప్పాము. ఈ రాష్ట్రములో జపాన్ పద్ధతిన industrialisation చేయాలని చెప్పారు. జపాన్ పద్ధతిలో Cottage Industries కు ప్రాముఖ్యం వుంది. Ancillary industries ను పెద్ద industries జోడింపుతో industrialisation దాగా defused గా చేసుకోవలసిన అవసరముండన్నారు. అదే ధోరణిలో మేము కేంద్ర ప్రభుత్వము, Public Sector లో వుంటే పెద్ద ఆఫీసర్లను కూర్చోబెట్టి యీ రాష్ట్రములో యీవిధంగా చేసినప్పుడు ప్రతి Ancillary Industry వీలైనంతవరకు ముడిపదార్థాలను తయారుచేస్తే, కావలసిన marketing యివన్నీ వుంటాయంటే మీరు scheme తీసుకోవాలన్నారు. ఇప్పుడు H.M.T. ఒకటి వుంది. Local గా యిక్కడికి వచ్చేవారికి Industrial Estate వారి scheme లో భాగంగా పెట్టారు.

Mr. Deputy Speaker:—Will they give us all the possible Ancillary Industries? యిప్పటివరకు ఎవరు యివ్వలేదు. అది ఏమైన జరుగుతుందా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—అదే మనవిచేశాను, మీ మనస్సులో వుంది నామనస్సులో వుంది. H.M.T. వారు యిటువంటి Industrial Estate పెట్టి డబ్బు యిచ్చి

సహాయము చేస్తున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వము యాక మైన pattern లో మిగతాన్ని Public sector units లో పెట్టాలనే మేము యంతవరకు చెప్పాము. లిఖితపూర్వకంగా కేంద్రప్రభుత్వానికి సహాయవ్యాలని ఆలోచన చేస్తున్నాము. మీరు అన్నది అధ్యక్ష: ఏమేమిచేయాలన్నది స్పష్టంగా ఒక list యివ్వండి అన్నాము. ఉదాహరణకు పటంచెలుపుదగ్గర ఒక Industrial Estate రాయారు అవుతుంది. వచ్చే జూలైలో commission చేయవలసిన చట్టంలోవుంది. మేము యీ units యివ్వము అని కేవలము మాకు reserve చేస్తాము, మీరు యిచ్చే Ancillary Industries యందులో పెట్టిస్తామని చెప్పాము. నిజంగా దురదృష్టము, నాకు కూడా బాధగావుంది. ఇప్పటికి Heavy Electricals వారు నరైన list, వివరాలు అందజేయలేదు. వారు, designs పూర్తికాలేదు, డెజైన్స్ వికియావారి designs యొక్క సంపూర్ణమైన చిత్రాలు మాముందుకు రాలేదు. అందుకని మీకు యివ్వజాలక పోతున్నామంటున్నారు. మేము pursue చేస్తున్నాము. ఆ విధంగా వచ్చినప్పుడు Department లో Technical Personnel లేకపోతే Industrial Department లో అదనంగా ఆఫీసరును పెట్టి యీ Ancillary Industries ను వారికి యివ్వాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఆలోచన చేస్తుంది. చాలా Industries గురించి అన్నారు, యివన్నీ వస్తాయా పోతాయా అని అనడము తప్పఅయితే అనము అనుకోండి. కాని మాట్లాడకుండా వుంటే మహాకష్టముగా వుంటుంది. అనవలసి వుంటుంది. అనడం అంటే ఏదో ప్రచారముకొరకు కాదు. ఉదాహరణకు Atomic Industries వున్నాయి. బాబాగారు యీమధ్య హైదరాబాద్ కు వచ్చి వారి Team తో కొన్ని ప్రాంతాలకు స్వయంగా వెళ్లి భూమిని చూచినతరువాత చెర్లపల్లి అనే ప్రాంతములో మౌలాజి Industrial Area దగ్గర సుమారు 1,000 ఎకరాల భూమి వారికి నచ్చింది. వారు వివరాలు అడిగారు. చాలా touching గా వుండేమాట ఏమంటే ఆయన plane ఎక్కుటకు పూర్వము వ్రాసిన ఉత్తరము, అది last letter ఏమో నేను చెప్పలేను కాని, యీ రాష్ట్రానికి యీ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారి పేర వ్రాశారు తరువాత Plane ఎక్కారు. చనిపోయారు. ఈ Atomic Industries వస్తాయి. వారు ఒప్పుకున్నారు, ఉత్తరాలు వ్రాశారు ఈ Industries రాకుండా పోతాయనే అనుమానం రాష్ట్రప్రభుత్వానికి లేదు. Zinc Smelter రాదనడానికి అస్కారము లేదు. విశాఖపట్టణముకు Foreign Experts Team వచ్చి భూమిని Select చేశారు. Poland వారి collaboration తో యిది జరుగుతుంది. అయితే అసగానేరావు. ఆలస్యము అవుతుంది. Financial provision కావాలి. Technical Personnel కావాలి. Raw-material provision కావాలి. మేము ఏమైన ప్రయత్నలోపము చేశామని ఎవరైన అంటే అదనంగా ప్రయత్నము చేయడానికి సిద్ధముగా వున్నాము. మా ప్రయత్న లోపములేదని నేను defend చేసుకోదలచుకోలేదు. మేము ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. కేంద్రంలోకూడా జరుగుతుంది. ఇప్పుడు 4 h Plan లో provisions కొరకు details finalise చేయడములో ఆలస్యం అవుతుంది. ఒక గౌరవసభ్యులు ఏమిజరుగుతుంది, ఒక కొత్త Industry అయినా, చూపిస్తారా అన్నారు. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినమాట నాకు బలం కలుగజేస్తుంది. వారికి నా కృతజ్ఞత. మూడురోజులకు పూర్వము నేను నర్సాపూర్ రోడ్డున పోతుంటే బ్రిహ్మాండమైన Industrialisation activity కనబడింది. యిది

చాలా సంతోషకరమైనదని వారు చెప్పారు. సాదారణంగా వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య గారు ప్రతీది మహా critical గా చూస్తారు. అవిధంగా చూచేవారు యీమాట చెప్పారంటే నాకు ఒక టౌన్స్ రక్తము పెరిగింది. వారు మమ్ములను ఎందుకు పిలిపించ లేదని అన్నారు. పోయినసారి industries ను దర్శించమని గౌరవసభ్యులను అహ్వానిస్తే చాలా పుత్నాహంగా వచ్చారు. Industries ను చూశారు. ఈసారి పౌరపాటు జరిగింది. క్షమాపణ కోరుతున్నాను. గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పగానే పిలిపించే ఏర్పాటు చేశాము. కొద్ది సమయము వున్నా. మా Department Director, అప్రెన్టీస్ గౌరవసభ్యులు నిన్ను రెండు గంటలవరకు యిక్కడేవుండి ముఖ్యమంత్రిగారి ఉపన్యాసమునిని ఓటు చేసిన రుచువాత చాలా మంది నిన్న మధ్యాహ్నం వెళ్ళి కొన్ని పరిశ్రమలను చూచివచ్చారు. వారికి నా కృతజ్ఞత తెలుపుకుంటున్నాను. Demand కు మీరు ఓటు చేయాలని కాదు నాకు ఒక కోరిక వుంది. గౌరవ సభ్యుల మీద నాకు సంపూర్ణ విశ్వాసముంది. ఈ రాష్ట్రములో Public opinion మరియు అదనంగా కలుగలంటే అనెంబ్లీ, కొన్నిచోట్లో వుండే సభ్యులు, పార్లమెంటులో వుండే సభ్యులే సమర్థులు. శక్తివంతులు. వారికి అన్ని వివరాలు తెలియక పాపం వారు కోపంగా అంటే దానివల్ల చాలా తీవ్రమైన నష్టము కలుగడానికి అవకాశముంటుంది. అందుకని అన్ని వివరాల కొరకు యిందులో రహస్యం ఏమిలేదు. గవర్నమెంటు ప్రెస్ కు యింకా కొన్నింటిలోకి దయచేస్తే బాగుంటుంది. ఇంకొకటి చాలా చక్కని మాట చెప్పారు. ఒక చోట 1,000 ఎకరాలు కావాలంటారు. 200 ఎకరాలంటారు. 100 తీసుకుంటారు. ఈ విధంగా తీసుకున్నవారు తగినంత భూమిని ఉపయోగించుకోరు. అరకమైన ధోరణి మంచిది కాదు. ఉన్నది కూడా నేను అంగీకరిస్తున్నాను. ఈ మధ్య మేము హైదరాబాదు చుట్టు ప్రక్కల చూశాము. G. S. Raju గారిని defend చేయడం ఉద్దేశముకాదు. వారు Ex-Deputy Chairman అని చెప్పడం కాదు. వారడిగింది 97 ఎకరాలు. మా estimate ప్రకారంగా అది సరైన requirement ఏమో అనిపిస్తుంది. ఎన్నో industries 3,4 సంవత్సరాల నుండి తీసుకున్నవి వున్నాయి. వారు తీసుకున్నారు. 100 ఎకరాలు తీసుకున్నారు. 10 ఎకరాల్లో construction జరిగింది. ఈ విధంగా ఎంతో భూమి మిగిలి పోయింది. మేం వారిని యీ విషయమై చాలా జాగ్రత్తగా పరిశీలనచేసి స్వయంగా ఎవరికైతే allotment యిచ్చామో వారిని పిలిపించి అయ్యా మీరు ఏమి చేస్తారు చెప్పండి. నీమెంటు licence వారిని పిలిపించి లేకపోతే మన textile spinning mill వారిని పిలిపించి ఎట్లా మాట్లాడుతూ చెప్పడం జరిగిందో అట్లాగే మీకు యిది ఒక భూమి దొరికినప్పుడు ఎట్లా మీరు full గా utilise చేస్తారో చెప్పండి అనే మాట వారికి చెప్పినాము. We shall determine the exact area required for any particular industry. మేం యేమీ బలవంత పెట్టదలచుకో లేదు. Expansion కు కూడా ఎంత కావాలో అది కూడా reserve గా చూద్దాం అనేటటువంటి మాట వారికి చెప్పినాం. వివరాలు పరిశీలనలో వున్నాయి. నిజంగా యీ మాటతో నేను అంగీకరిస్తున్నాను. Fertiliser factory ప్రత్యేకించి కొత్త గూడెం గురించి మనవి చేస్తున్నాను. అలస్యం జరుగుతున్నందుకు

బాధగా కూడా వుంది. ఇది అట్లా కాక పోతే State Government Public Sector లోనే కాకపోతే Central Government Public Sector లోనో పెట్టేదేమో యిదంతా సాధ్యపడదేమో అనే feeling లేకపోలేదు. వారికి దానికి సంబంధించినటువంటి management వారితో నేను యీ మధ్యన అనేక పర్యాయాలు discuss చేయడం వారు వచ్చి explain చేయడం కూడా జరిగింది. Fertiliser factories తో ఒక modern technique అంతా నిజంగా development in fertilisers యీ last decade లోనే మొత్తం ప్రపంచంలోని యితర దేశాలలో కనబడుతోంది. అమెరికన్ figures quote చేయాలంటే while it was 1.2 million tons about 10 years back. ఇప్పుడు 12 million tons వాళ్ళ production పెరిగింది. యీ 10 సం.లలో అంతకుముందు పెరగలేదు. ఈ technique కూడా పెరిగి పోయింది. అనగా express చెప్పింది నేను అర్థం చేసుకున్నది గౌరవనీయులకు దృష్టికి రావాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు technique ఎంత improve అయింది అంటే Coramandal co., లో అంటే 80,000 tons capacity of production by the end of this year పోవడానికి వీలున్నది. About 35 crores of rupees ఖర్చు పెడితే about 2 lakhs tons of nitrogen produce చేయడానికి అవకాశాలున్నాయి. 25 Mega watts units consumption అయ్యేచోట 2 mega watts consumption తోనే సాధించడానికి అవకాశాలు వున్నట్లుగా వున్నాయి. మొత్తానికి —

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ : — Cost of production తగ్గలికదా, prices ఎందుకు పెంచాలి ?

Dr. M. Chenna Reddy : — This is exactly the point Sir. Cost of production తప్పకుండా తగ్గుతుంది. Because I am not a technical man, I have no time to verify these things. ఒక వారం పూర్వం దానికి సంబంధించి నటువంటి ఒకరిద్దరు experts management పక్షన వచ్చి explain చేసినపుడు నాకు కనబడదని మనవిచేసాను. We are unhappy that this is delayed. There is no doubt about that. అయితే మన development చూస్తే అంత బాధపడేటంత unhappy గా వుండకూడదు. తొందర పెటాలనే మాట నేను యీ house వేదిక మీదనుండి కూడా ఆ management వాటిని కోరుకుంటున్నాను. అధ్యక్ష spinning mills గురించి అన్నారు. కొన్ని మంచివి చెడవి వున్నాయి. Spinning mills బాగుచేసుకోవడానికి అవకాశాలున్నాయి. మన చౌదరిగారు చెప్పినవి మహత్తర మైనది నిజంగా ముఖ్యమైన మాటగా నాకు కనబడ్డది. ఏ sector లో యిది యిస్తున్నారు. ఇది weavers తో textile mills అంటే weavers కు యివ్వడం spinning mills కు మాత్రమే అంటే cotton growers కు ఎందుకు ప్రమేయం కలిగివుండకూడదని వారు అన్నారు. ఇంతవరకు సోమార్లగా యీ spinning mills పెట్ట వారికి యిస్తున్నారు. Political గా ఇచ్చారని ఒక పెద్ద మనిషి అన్నారునుకోండి, నిజంగా ఒకరు అమ్ము కుంటున్నారు. అమ్ముకుని లాభపడదాం అనుకున్నారు. పని చేయడంలేదే కొన్ని వుదాహరణలు యిచ్చారు. కడప జిల్లాకు సంబంధించినచోట మరొకచోట ఆ వివరాలదానికి పోదలనుకోలేదు. ప్రభుత్వం దృష్టిలో పడుతు ఎక్కడైతే జరగడం

లేదనే మాట వస్తుందో అక్కడ spinning mills ను వారు వునసంహరించుకొనడమో లేకపోతే వారిని revoke చేయమని చెప్పి Govt. of India వారిని recommend చేయడం జరుగుతున్నాయి. దానికి బదులుగా కొత్తవి వస్తున్నాయి. ఈమధ్య ప్రజ్ఞోత్తరాల సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారు యీ మాట స్పష్టపరచారు అప్పుడై. మొదలే మీరు యిదంతా చేయండి. Financial position, capacity వాళ్ళకు కూడా అని మొదట్లోనే షరతు పెట్టడం అనేది కొంత కష్టమైనది. అని చూస్తే మంచి మాటేగాని, scrutiny తోనే చూడకు ఎంతో సమయం పోతుంది. ఇదంతా చూస్తే practical కాదేమో అని తప్పు మరొకటి కాదు. Political యివ్వడం అనే మాటకు State Government వారు recommend చేసిన కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు యిస్తూ వుంటారు. అటువంటివి ఏమీ లేవని మనవిచేస్తున్నాను. రాజమండ్రి పేపర్ మిల్సు విషయంలో అనేక సందర్భాలలో చర్చకు వచ్చాయి. మరల చర్చలోనికి పోయి House time తీసుకోవడం న్యాయంకాదు. ఈరోజు సత్తిపక్ష నాయకులు రూ. 5 royalty యిచ్చారన్నారు. 5 సం.ల తరువాత revise చేసేది. నిజంగా factory వారు 5 సం.ల తరువాత revise చేసినపుడు within 50 and 50 ceiling revise చేస్తారని చెప్పి 6 మాసాలు సంవత్సరం పాటుగా వారు పట్టుదలగా వుంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించలేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యేమి అనడం మీరు 5 సంవత్సరాల తరువాత దానిని revise చేసే freedom రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికే వుండాలిగాని ఒకే సారి యింత limit లోనే మేం చేస్తాం అనే మాట వుండకూడదని దానిని మేము agreement పెట్టుకోము అనే మాటకు యిన్నాళ్లు చట్టనడవి మనవి చేస్తున్నాను. బోధన్ పుగర్ ఫ్యాక్టరీ గురించి చెప్పారు. ఈ మధ్య ముఖ్యమంత్రి గారు వారిని ఆ జిల్లా శాసన సభ్యులను పిలిపించి అక్కడ వ్యవహారానికి సంబంధించిన technical, chemical విగిరిన విషయములు చర్చించినారు. అంతా తృప్తికరంగా ఉన్నదని నేను చెప్పడం లేదు. కొన్ని విషయాలలో స్పష్టపడి, సరైన మార్గంలో యీ factory ముందుకు పోతుంది. రాంగోపాలరెడ్డిగారు బోసన్ విషయం చెప్పారు. అవి dispute లో వుంది. Tariff Commission ను పెట్టారు. ఆ report యిచ్చేటప్పటికి ఆలస్యమయింది. నిజం. రెండు, మూడు సంవత్సరాలు పట్టింది. Budget లో 17 M.P. ల యిచ్చి యింకో 17 N.P. ఇస్తారేమో అని provision పెట్టుతున్నారు. ఆ రెండిటి గురించి Tariff Commission వారు యిచ్చారు. ఇంత యిస్తే మా factory దెబ్బ తింటుందని చెప్పి యీ factory మిగిలిన factories అనుకుని Court కు appeal కు పోయాయి. దీనికి సంబంధించిన వారిని పిలిపించి రాజీ పడితే బాగుంటుందని రామగోపాలరెడ్డిగారు సూచించారు. ఈ Tariff Commission యీ High Court విషయం ఎట్లా వుంటుందో నేను చెప్పలేను కాని సాధ్యమైతే రైతులు, management కలసి తేల్చుకోగలిగితే ఎట్లా సాధ్యమౌతుందో అని పరిశీలన చేయిస్తానని మనవి చేస్తున్నాను. Transfers విషయంలో Head office బోధన్ కు మారాలి, ఇక్కడ వుండ కూడదు; ఇట్లా వచ్చిన వారినే transfer చేస్తున్నారన్నారు. ఇక administration కు సంబంధించిన విషయం. రివల్వక్ ఫోర్ట్ విషయంలో చాలా చర్చలు వచ్చాయి. దానిని గురించి ఒకటి మనవి చేయవలసి వుంది. ఆలస్యం జరిగింది నిజమే. ధర్మతేజగారు

వారి managing board యిది చేయలేదు. గవర్నమెంటు dis retention చూపించలేదు. ఏమి ఇది అంటే వారు చేసే పనికి French firm కు guarantee యిస్తాం అన్నారు. మేం guarantee యివ్వకుండా against the goods mortgage the machinery, not only that అధ్యక్ష, అంతకు మించి against the personal security of the individual Directors of the Board. నిజంగా చూస్తే గవర్నమెంటు నష్టం చేసినదా, ఏవరికైనా అనుమానం వుంటే అది కాదు. కావలసిన material వుందని చెప్పి industry కావాలని కోరికవుంది. అవకాశాలనుబట్టి పరిశీలన చేయబడుతుంది. East Anglia co, Ltd. గురించి ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పారు. ఈ మధ్యనే ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రశ్నోత్తరాల సందర్భంలో వివరాలు house కు చెప్పడం జరిగింది. నేను క్లుప్తంగా మనవి చేస్తాను. వారు మనల్ని 50 లక్షలు యివ్వమన్నారు. దానికి Industrial Development Corporation వారు 25 లక్షలు యివ్వడానికి అంగీకరించినారు. ఏమైనా 2 కోట్లు 90 లక్షలు plant ను import చేసుకుని Indo French Project క్రింద ఆ సందర్భంలో చేర్చినారు. దానిని Industrial Development Corporation వారు guarantee యివ్వాలి అన్నారు. దానికి అభ్యంతరం లేదు. Machinery మనకు వుంటుంది కాబట్టి అంగీకరించారు. ఇవన్నీ యిచ్చినా కూడా వారు స్వయంగా 2 కోట్లు 47 లక్షలు వారు Collect చేసి ఇవ్వాలి. ఈ scheme లో ఒకటి ఏమిటంటే foreign collaboration కేవలం machinery మాత్రమే కాదు, technical personnel కాదు, financiers కూడా యివ్వడం జరుగుతోంది. ఇచ్చింది యింత వరకూ ఉపయోగ పడలేదు. దానివల్ల ఏమి జరగలేదని కాదు, వారు ఉపయోగించుకోలేదు. అటువంటి సందర్భం క'నిగ్గ రాలేదు. అయితే ఈ సందర్భంలో ఒకటి రెండు మాటలు చెప్పారు. కొన్ని చిన్న చిన్న concerns కావలసినంతగా యిస్తున్నారు. ఒకటి, రెండు, మూడు లక్షలు అని చెప్పారు. వారి పేరు కూడా చెప్పారు. క్రిష్టి యింజనీకు యిచ్చారని చెప్పారు. అభ్యక్ష under-writing యివ్వడము లేకపోతే equity participation యివ్వడం యిది అంతా కూడా industrilisation programme లో తప్పనిసరిగా వుండే కార్యక్రమం. మనం encouragement యివ్వాలి. రెండు లక్షలు అంటే-కోట్ల రూపాయలు కళ్లతో చూచేవారికి రెండు లక్షలు చిన్నది అనుకున్నారుగాని యిది చిల్లరమర్లగా పోయేటటువంటిది కాదు. ఆ institution ఏ unit లో అయితే వుందో-ఎక్కడ క్రిష్టి ఇండస్ట్రీస్ వారు చేస్తున్నారో ఆ concernలో ఈ 2 లక్షలు is a big amount and to that extent వీరు under writing యిచ్చినారు. కాబట్టి under writing policy equity participation policy మనకు కొన్ని రకాలుగా సప్టాలు కలిగినా అంత లాభం లేకపోయినా కొంత interest మనమీద పడ్డా to encourage the industry యిది ఒక మార్గం అనేటటువంటిదికూడా మనవిచేస్తున్నాను. లక్ష్యజ్ఞానుగారు చెప్పిన సలహా చాలాచక్కటిది. వారు ఈ officers ను బాగా trainచేయండి అని అన్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— Equity shares కాకుండా preferential shares తీసుకుంటే నష్టం రాకుండా వుంటుందేమో.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—అధ్యక్ష: preferential shares లేకపోతే loans preferential shares లో interest తప్పనిసరిగా కట్టుకోవాలి. గవర్నమెంటుకు లాభమే. కాని ఏ concern అయితే వుందో దానికి మొదటనే ఆ బరువులనే లేకుండా avoid చేయించి help చేద్దామనే ఉద్దేశం. లేకపోతే obvious గా loans యివ్వడం చాలా మంచిది. Guarantee యివ్వడం మరింత మంచిది. లేకపోతే preferential shares యివ్వడంకూడా మంచిదే. కాని deliberately and knowingly we are going to incur some responsibility or burden or you may call it even loss అది industry develop అయి formative production stage వచ్చేటప్పటికి కొంత time పట్టవచ్చు. అది నేను కాదనను. యిది చెడ్డదేగాని This is one of the methods or one of the items in the programme of encouraging industrialisation programme. అధ్యక్ష: లక్ష్యజవాసుగారు చెప్పింది training of the officers మంచిది. మేము అది ఆలోచన చేస్తున్నాము. Centre లో గాని యిక్కడగాని Administrative College ఒకటి వుంది. ప్రత్యేకంగా business కొరకు training యిచ్చేది. అక్కడకు పంపిస్తున్నాం. వారు a road కూడా పంపించాలన్నారు. మా officers కొంత మంది a road కూడా పోయినారు. వారిని యిందులోనే పెట్టి ఈ industrial field లో ఒక section నుంచి యింకో section కు sugar లో పని చేసేటటువంటివారిని textile లోకి textile లో పనిచేసేటటువంటివారిని యింకోచోటికి పంపించేటటువంటిది కొన్ని పర్యాయాల్లో administrative గా తప్పనిసరి అయిపోయి అటువంటి వాళ్ళను withdraw చేసేటటువంటి పని జరుగుతోంది. వాసురాను దీనికి stable గా ఒక మంచి nucleus మనం develop చేసుకుని public sector ను efficient గా చేసుకోవాలి. From the point of view of commerce economic point of view business point of view తో చేయగలిగినటువంటి మనుష్యులను ఒక cadre గా మనం develop చేసుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ మధ్యన మేము Co-operative Sugar factories యిచ్చి నప్పుడు ప్రత్యేకంగా అటువంటి officers ను వీలై సంతకపరకు వారి aptitude ను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని చేయడం జరిగింది. యిందులో ఒకరి, ఇద్దరి aptitude మంచిగా లేకపోవచ్చు అనేటటువంటి సంగతి వుంటే వుండవచ్చు. Direction మాత్రం అదే ధోరణిలో వుందని మనవి చేస్తున్నాను. వారికి bonus కూడా యివ్వాలన్నారు. ఇది చాలా సంతోషమైన మాట. నిజంగా యీ విధమైన incentives కల్పించాలనేది. Communist countries లో కూడా management లో management responsibility తీసుకోవడంలో యిప్పుడు incentives పెట్టాలనేది వున్నది. గవర్నమెంటు పేజీలో కూడా సెక్రటరీ గవర్నమెంటునుంచి పచ్చినటువంటి Special Officer అతని report యిచ్చి వెళ్లిపోయాడుకూడా. ఆయనతో చర్చించినప్పుడు కూడా మన individual workers గవర్నమెంటు ప్రెస్ లో పనిచేసినప్పుడు ఆదే time లో అంతకన్నా ఎక్కువ efficiency యిచ్చినవారికి clear గా job works అనేవి fix చేసి యంతకన్నా ఎక్కువ పనిచేస్తే ఈ bonus మీద వాటికి remuneration యివ్వాలనేది యిదిచాలా చక్కటిది. Human nature లో వుండేటటువంటి ఒకమాత్రమైన incentive మనం exploit చేసి పని కల్పించడానికి ఉపయోగించుకొనే అవకాశం వుంది. గవర్నమెంటు ప్రెస్ లో కూడా చూస్తున్నాము. మిగతా దాంట్లో కూడా

communiste untrie లో కూడా ప్రతి section ప్రతి worker including the management director వరకు ఈ incentives అనేది పెడుతున్నారు. కాబట్టి మన production programme లో incentives అనేది ఒక గౌరవ సభ్యుడు అసెంబ్లీలో చెప్పినాడంటే నాకు చాలా ధైర్యంగా సంతోషంగా వుంది. సాధారణంగా ఎక్కడైనా ఎలవన్న ఇప్టేనో Bonus యిప్టేనో dividends యిప్టేనో కొరంగా విమర్శిస్తుండేటటువంటిది కాకుండా ఒక పెద్ద బాధ్యతగల లక్ష్యదాసుగారు కాంగ్రెసు పార్టీ లో బలంగా వుండే తీవ్రంగా మాటలు చెప్పి విమర్శన చేసేటటువంటి సమర్థుడు అటువంటి ఆయన ఈ మాట చెప్పాడంటే నాకు చాలా సంతోషంగా వుంది. ఇది దృష్టిలో పెట్టుకుని రానురాను యింకా యితర కార్యక్రమాలు పెట్టుకున్నప్పుడు ఎట్లా సాధ్యం అవుతుందో చూడడం జరుగుతుంది. తరువాత steel plant గురించి మేము ఏమీ చెప్పలేదనేటటువంటి మాట complacent గా వున్నామన్న మాట చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఢీర మైన statement కూడా యిచ్చారు. ఈ మధ్య ప్రధాన మంత్రిగారితో కలిసి మాట్లాడారు. యిది మార్పుదానికి అవసరం లేదనే విశ్వాసంతో మేము వున్నామని నేను బాధ్యతతో చెపుతున్నాను. ఎందుకు మారుస్తారు. మారారెడి గారు చెప్పారు. యిది real గా వుండే committee ఆంగ్లో-అమెరికన్ కన్వర్షియం పెట్టినటువంటిది దాన్ని అలస్యం చేసి గొడవలు చేస్తారా, వీళ్ళు ఏమైనా క్రింద మీద పెట్టడానికి లోపల ఏమైనా కుట్రలు జరుగుతున్నాయా అనేటటువంటిది చెప్పారు. అలస్యం జరుగుతుంటే నిజంగానే బాధగానే వుంటుంది. తొందరలో నిర్ణయం కావాలి. ఈ fourth plan లో financial provision స్వరూపం అనేది June-July లో వస్తుంది. ఈ లోగా యిటువంటి వన్నీ తేలాలి. ఒక పేజీ మొత్తం లేకున్నా decision యిచ్చి కొంత ఆయన కొంత for example నాకు technical వివరాలు తెలియవు. కొందరు అన్నారు యిటువంటి పెద్ద project లో పోనీ మొత్తం కాకున్నా pig iron plant యిందులో ఒక first stage గా develop చేస్తారు. 50, 60 కోట్లు అవుతుంది. అదికూడా ఒకటి, రెండు సంవత్సరాలలో మొదలు పెడుతున్నారు అనేటటువంటి మాట చెపుతారా అనేటటువంటిది కూడా కొంత technical అనుభవం వున్నటువంటి వారు చెపుతున్నారు. అది ఎట్లా వుంటుందోగాని decision ఒకటి కావాలి. వెంటనే వారు ప్రకటించాలి. లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారు హైదరాబాదునుంచి విశాఖవట్టం వెళ్ళేవరకూ వారు చేప్పే మాటల్లో మెల్ల మెల్లగా దృఢత్వం స్పష్టంగా చెప్పడం అనేటటువంటిది జరిగింది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Full plant కావాలని కోరండి గాని కొద్దిగా కోరితే మనకు వచ్చినటువంటి Heavy Electricals మాదిరిగా సగం అక్కడకు వెళ్ళి సగం యిక్కడకు వచ్చి చివరకు మీకు యిచ్చామని సంతృప్తి పరుస్తారేమో. అట్లాంటిది ఏమీ లేకుండా మొట్ట మొదట యే plan అయితే వుందో అది కావాలని ఆలోచన చేయండి గాని సగంభరం మాత్రం చేయవద్దని కోరుతున్నాను.

డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డి :—నేను కూడా అదే అన్నాను. గోపాల కృష్ణయ్య గారు యిది యిట్లా చెప్పి యింకా clarify చేయడానికి తోడ్పడినందుకు వారికి చాలా thanks. నేను ఏమన్నానంటే యిది ఒక తాళం యివ్వమనటం కాదు.

Decision చేసి యిది అన్నా మొదలు పెట్టండి అనే మాట అన్నాను. కానీ అదినజమే Heavy Electricals అక్కడ boilers అక్కడ turbines పెట్టి చేయడం జరిగింది. అది అన్యాయం అనేటటువంటి మాట అప్పుడు అన్నాం యిప్పుడు కూడా అంటున్నాము. నేను మనవి చేసేది ఒక భాగం యిక్కడ పెట్టడం అనేది కాదు decision యివ్వండి ground లో ఏదో ఒకటి పెట్టండి అనే మాట కేంద్ర ప్రభుత్వం ముందు చెప్పవలసి వుంటుంది, చెప్పా మా నే పున్నాం అని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత మైనింగ్ కార్పోరేషన్ గురించి మాట్లాడారు. యిది వరకు అనేక సందర్భాలలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ సైటు గురించి మాట్లాడాము. ఒకటి మాత్రం నేను meeting లో ప్రశ్నల సందర్భంలో చెప్పాను దాన్ని గురించి collector report యింకా రాలేదు. Colliery report కావాలన్నాం. సిమెంటు ఫ్యాక్టరీకి ఎంత సైటు కావాలనేది కూడా తెలుసుకుని అంతకన్నా ఎక్కువ అనవసరంగా ఎవరికి యివ్వమని ఒక general యిది యిచ్చాము. నేను కూడా ఏమైనా స్పష్టంగా చెప్పడానికి అవకాశం కలిగితే నేను కూడా సంతోషపడే వాడిని. కానీ collector report యింకా రాలేదు. అది తొందరలో తెప్పించుకుని ఒక సరియైన నిర్ణయం చేయడం జరుగుతుంది. గౌరవనీయులైన రాజమండ్రి గారు అన్నారు ఏమంటే S. S. Is ను I. D. Corporation లో 25 Units పెట్టినారు ఎందుకు నష్టం వచ్చిందని చెప్పి- అధ్యక్ష. మనం రెవ్వు చేసుకుని ఒక చోట Small Scale industrial corporation రాగానే Department వారు experimental గా నడిపిస్తున్నారు. నష్టం వచ్చినా సరే మేము నడిపిస్తున్నాం అనేది. ఒక unit లో 19, 20 వేల రూపాయలు నష్టం వచ్చింది. తూర్పు గోదావరిలో రాజమండ్రిలో వుంది ఒక చిన్న unit యిట్లాగ నష్టం జరుగుతూంటే అవన్నీ చూసి అట్లాగ నష్టం ఎందుకు కలుగుతోంది అనేది నిజంగా ఆనాడు ఒక experimental గా training గా ఒక base ను తయారు చేద్దామని ఒక atmosphere create చేద్దామని పెట్టినటువంటి industry గాని యిప్పుడు ఈ stage లో ఎట్లా వుంది అంటే మనం ఈ విధంగా సంవత్సరం వరుసగా నష్టపడి leakage తగ్గించాలనే ఆలోచనతో చేయబడ్డదని అందుకు యిప్పుడు 25 units కు తగ్గించి దాన్ని పటిష్టంగా చేసి లాభంగా వుండటానికి తప్పనిసరిగా కార్పోరేషన్ వారు చేయవలసినటువంటివి ఏమి అయితే పున్నాయో వాటిని బలంచేయాలనే మాటగాని యిది withdraw చేసి పురుగుతుకు పోవడం మాత్రం కాదు. యిక per capita income గురించి రామగోపాలరెడ్డి గారి లెక్క చాలా వుంది. నిజమే మేము Fourth five year plan draft తయారు చేసేటప్పుడు 1,600 కోట్లు యిస్తేనేగాని మాకు per capita income తో Fourth and Fifth five year plans చివర వరకూ మేము చేసుకోలేమని చెప్పాము. Regional imbalance పోవాలి. తాలూకా, district, state level లో మనం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అనుకున్నది పూర్తిగా, సంపూర్ణంగా కాలేదని బాధేగాని ఆ direction లో కొంత జరుగుతోంది. తరువాత Weights and Measures Department లో మంత్రిగారు ఎందుకో బాధ పెట్టినారు అన్నారు. అధ్యక్ష: నేను weights యివ్వడం లేదు. వాళ్ళ దగ్గరే weights వున్నాయి. నేను weights యివ్వడం లేదు వారికి ఏమైనా కోపం వుంటే కొన్ని పెద్ద పెద్ద projects లో prosecution జరుగలేదన్నారు; అటువంటివి వారు ఏమైనా నాకు చాటుగా confidential గా ఒకటి యిస్తే —

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: — వారివర్గీల weights పున్నా యేగాని measures పోయినాయండి.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి: — అటువంటిదేమైనా వారిదృష్టిలో వుంటే, మాకు చెప్పినా, లేక Officers కు చెప్పినా దానిని గురించి చర్యలు తీసుకుంటారు. ఇట్టిన కేసులనుబట్టి, పోలీసు సబ్-యిన్స్ పెక్టరు సమర్థుడనే సర్దుట మంచిదికాదేమో అని భావిస్తున్నాను. ఛాడీబోర్డుగురించి నాచగ్గరకు రిపోర్టుకాలేదు. కాని H. C. పీఠానికి సంగతిమళ్లా ప్రతిపక్షనాయకులు చెప్పారు. 4 లక్షలకు పైగా వారికి cotton కొనుక్కు advance ఇస్తే, ఆయన రెండు లక్షల రూపాయలకు కొనడం జరిగింది. ఇంకా due ఉందని పత్రికలలో వచ్చింది. కాగానే వారు ఒక టెలిగ్రాం ఇచ్చారు. అది యేవూరినండివచ్చినదో జ్ఞాపకం లేదు. అందులో యేమన్నదంటే లెక్కలు సరిగా adjust కాలేదు. మిగతా సరుకుకూడా కొని ఇచ్చానని తెలిపారు. గుంటూరులోనో, తెనాలిలోనో లెక్కలు adjust అయినాయని, arrears లేవని టెలిగ్రాం ఇచ్చారు. ఛాడీబోర్డును Department వారు verify చేస్తేగాని House లో చెప్పడం మంచిది కాదు. “I would like the details to be looked into, and if possible give me the picture so that on the occasion of discussion I may use it” అని చెప్పారు.

శ్రీ వావిలాలగోపాలకృష్ణయ్య: — వారు ఏమీయివ్వకుండావుంటే దాగుంటుంది. ఇస్తే, యెంతో చెప్పాలి. 15 వేలకంటే ఎక్కువ ఇవ్వకూడదంటే, 4 లక్షలు ఇచ్చారు. వారు రెండు లక్షలు ఖర్చుచేసుకొన్నారు. దానిని గురించిన లెక్కలు లేవు.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి: — మాటవలసకు చెప్పారు.

శ్రీ వావిలాలగోపాలకృష్ణయ్య: — ఎందు కోసం చెప్పారు అవి, మీ argument వారిని defend చేస్తున్నట్లుగా కనపడుతున్నది.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి: — Telegram వచ్చింది. వివరాలు వచ్చాయి యిప్పుడు. కనుక చెప్పకపోతే దాగుండదు. Assembly సభ్యులెవరైనా రేపు.....

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ: — డిపార్టుమెంటువారు తయారుచేసిన కాగితం Table పై పెట్టారు. రెండు లక్షలు ఛాడీపున్నట్లుకూడా స్పష్టంగా మీరు వ్రాసిపెట్టారు. అటువంటిప్పుడు ఎవరో దుర్వినియోగంచేసినారని అంటున్నాము. వారి Telegram కు value యేమిటి?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి: — Telegram కు విలువవుందనేది నేనుచెప్పను. ఛాడీబోర్డు వారి లెక్కలు పరిశీలనచేసి రిపోర్టు ఇవ్వాలని నేను వ్రాశాను. అది యీ discussion పూర్తి అయ్యేలోగా ఇవ్వాలనికోరినాను. దురదృష్టవశాత్తు నాకు అంద లేదు. అది యదార్థం కాకపోతే, కాకపోవచ్చు. 15 వేలే కాదు, Cotton purchase చేయడానికి కొంతడబ్బు ఇస్తువచ్చారు. “He is acquitted, there is nothing” అనేటటువంటి ఉద్దేశ్యంకాదని మనవిచేస్తున్నాను. జరిగిన సంగతి సభముందుకు

తీసుకొనిరావడం మంచిదని భావిస్తున్నాను. Cabinet Sub-committeeవుంది. గౌరవ సభ్యుల సలహాలు తీసుకొనడం జరిగింది. All India Khadi Commission అధ్యక్షులు శ్రీదేవర్ గారు ఇక్కడకు రావలసివుంది. కాని రాలేదు. ఏప్రిల్ 2,3 తేదీలలో వస్తారేమో. వారందరినీ సంప్రదించి దానికి యాచుయివ్వాలి. విలేజ్ యిండస్ట్రిస్ వారికి వుండాలా, లేదా అనేది కాదు. రెడర్ బోర్డుకు సంబంధించినని ఖాదీబోర్డులో ఎందుకు వుండాలని అన్నారు. ఎందుకు రెడర్ బోర్డుకు రాకూడదని శ్రీరామరావుగారు అన్నారు. మొత్తం ఖాదీబోర్డు రెవ్యూచేసి, ఆ అర్గనైజేషన్ పూర్తి చేసినతరువాత Department కు యివ్వాలని చెప్పారు. Handloom గురించి చాలా చెప్పారు. ప్రధానంగా Power looms గురించి చెప్పారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నట్లుగా చెప్పారు. తొందరపడి ముందుకుగాని, వెనకకుగాని పోదలచుకొనలేదు. అశోక మెహతా కమిటీ రిపోర్టువుంది. దానిపై కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటుంది. ఆ నిర్ణయం తీసుకొనలేదు. తరువాత pattern ఎలా వుండాలనేది నిర్ణయం జరగాలి. Powerlooms, handlooms మొత్తాన్ని ఒక పనిగానే adjustment గా చేసుకోవాలని చొదలిగారు. కల్యాణిగారు చెప్పారు. అది చాలా మంచిదే. ఈ సందర్భంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ నిర్ణయంకోసం చూస్తున్నాము. వారికి ఆండ్రప్రదేశ్ లూమ్సు అంటే కోపంగా ఉంది. ఫూల్ కార్పొరేషన్ స్టాన్డెటీగురించి వారు చెప్పారు. ఇక్కడనుండి 75% ఊలు తీసుకొనిపోయి, అక్కడవున్న 25% వూలులో కలిపి Industrial Units పెట్టుకొన్నారు. Export కూడా చేస్తున్నారు. అక్కడకు 75% పంపించేబదులు ఇక్కడకు 25% transport చేస్తే ఎలావుంటుంది. మాకు ఆ యూనిట్సు యివ్వాలి, ఇక్కడే చేస్తామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం Textile Commission ను అడిగింది. Capacity అయిపోయినది. వారు చేసే పద్ధతిన జరుగుతున్నది. ఇలా మార్కెటింగ్ ను encourage చేయడంగాని, నూతనపద్ధతిలో equipment తెచ్చి దానికి యెక్కువభాగం కల్పించాలనేది ఆలోచనలో వుందని మనవిచేస్తున్నాను. Loans to the Primary Societies అన్నారు. 500 రూ.లు loom కు యిప్పించాలని రిజర్వు బ్యాంకు మాట వుంది. Central Co-operative bank వారు యివ్వరపోతే, వారు యిస్తారోలేదో అనే అనుమానంవుండే పరిస్థితులు వుంటే దానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకొనే assurance చేసే ఏ పద్ధతికి పూనుకుందామనే పద్ధతిలో రిజర్వు బ్యాంకునుంచి డబ్బు సమకూర్చుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. Apex Co-operative Societies ను merge చేయాలనీ, యివి మూడు రాజ్యాలుగా వున్నాయని అన్నారు. కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Merge కావాలనే ఆలోచన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వుంది. తెలంగాణాలో వున్న స్టాన్డెటీలు చాలా బలహీనంగా వున్నాయి. ఇంకా లెక్కలు పూర్తికాలేదు. దీనిని యెందుకు కలుపుతారని అన్నారు. Reserve Bank నుంచి వచ్చే finance తీసుకొనే విషయంలో మా capacity దెబ్బతినకూడదని Andhra Handloom Societies వారు చెప్పేవిషయంలో చాలావుంది. మనం ఆలోచించాలి. తెలంగాణా ప్రాంతాల లెక్కలు పూర్తిచేశారు. అటువంటిది యేమీలేదని assurance అయినది. రెండు స్టాన్డెటీలనుండి కొంతమంది ప్రతినిధులతో కమిటీ యేర్పాటుచేయడం జరిగింది. Registrar of Co-operative Societies, Directors of Handlooms

సంప్రదించుకొని 1st July కి merge కావాలనే target పెట్టుకొనబడింది. అది అవుతుందని ఆశిస్తున్నాను. అడ్డంకులు రావని అనుకుంటున్నాను. వారు ఇండస్ట్రియల్ బై యాన్ లో యేయేవర్గాలవారిని తీసుకురావాలనే విషయంకూడా చెప్పారు. మనరాష్ట్రపు లెడర్ పరిశ్రమ లెక్కల వివరాలు శ్రీ రామరావుగారు చెప్పారు. Handloom weavers తరువాత లెడర్ బోర్డు workers గా పనిచేసేవారు చాలామంది వున్నారు. యీ సంవత్సరం 17, 18 లక్షల రూపాయలు యిచ్చారు. కొంతయినా యిచ్చారని సర్వేక్షరరావుగారు వాపోస్తున్నారు. ఎక్కువకావాలని రామరావుగారు అన్నారు. వున్న లిమిటేషన్ లో 4వ ప్రణాళికా మొదటి సంవత్సరమునకు 79 కోట్లు యేర్పాటు చేసి, అందులోనే యీ చిక్కులన్నీ పెడుతున్నాము. Draft Plan లో 2 లక్షలు యిస్తామన్నారు. దానితో కలిపి 40లక్షల కావాలి. కాని 17లక్షలు మాత్రమే యిస్తున్నట్లుగా రామరావుగారు చెప్పారు. సహేతుకమైన మాటేనా? వున్న పరిస్థితులనుబట్టి మొదటి సం.లో adjust చేసుకొనవలసిన అవునరం వున్నందున యిది జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. Handloom విషయంలో Thrift Scheme గురించి చెప్పారు. Experiment గా చేశాము. దానిని రాష్ట్రానికి ఎలా extend చేస్తారనే విషయం తొందరలోనే ఆలోచన చేస్తాం. ఇప్పటివరకు వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం అది బాగానే జరిగింది. ఆలోచన చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది. Tannery విషయంలో శ్రీ సర్వేక్షరరావుగారు చెప్పిన విషయం అర్థంకాలేదు. Model Tannery ని abolish చేయవద్దని వారు అన్నారు. అదికూడా దృష్టిలో పెట్టుకొంటాము. పాండిచేరిలో ఒక భాగంగా వున్న యానాం అనే ఒక చిన్న గ్రామం వుంది. 7 గ్రామాలు ఒకే చిన్న island గా వుంది. ఈ మధ్య నేను తూర్పుగోదావరి జిల్లా వెళ్ళినప్పుడు, అక్కడి Officer చెబితే అక్కడకుపోయి చూసినట్లుగా, అక్కడ చిన్న tanning పరిశ్రమ వుంది. దానిపై 4 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టారు. కాని పని జరగడంలేదు. ఇంకా కొంతదబ్బు ఖర్చుపెట్టారు. ఆ రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ముఖ్యమంత్రిగారితో గవర్నరుగారితో కూడా మాట్లాడినాము. ఉత్తరాలుకూడా వ్రాశాము. వారిదగ్గరనుండి తీసుకొనిపోయి మరోచోట పెట్టాలని కాదు. అవసరమైతే మనరాష్ట్రం తరపున అయినా దానిని అభివృద్ధి చేయాలనేటటువంటి విషయం వుంది. Tannery Units పెంచితే మనరాష్ట్రానికి అవకాశాలు వస్తాయి. లాభంగా వుంటుంది. Raw material మద్రాసుకో మరోచోటకో పోయి, వారు లాభాలను పొందడం జరుగుతున్నది. Employment గాగాని, economic activity గాగాని ఇది అవునరం. సర్వేక్షరరావు గారు మాట్లాడినది సరిగా catch చేయలేదు. తరువాత వారితో మాట్లాడుకొని యీ Industry ని వీలయినంతవరకు basic గా foundation వేయగలిగేటటువంటి item తీసుకోవాలనే ఆలోచనలో వున్నాము.

చివరకు ఒక మాట చెప్పి ముగిస్తాను. నేను కొత్తమాట చెబుతున్నందుకు ఎవరికీ బాధలుగకూడదు. మనరల్ డెవలప్ మెంట్ కు యీ మధ్య జవనీస్ టీమ్ వారు వచ్చినారు. మన అగ్నిగుండాలలో కాసర్ పొటనియాలిటీ చూసి మద్రాసుకు కూడ వారు వెళ్లారు. ఇంకా కొన్నిచోట్లకూడ చూశారు. బీహార్ లో ఒక కాసర్ యూనిట్ ఇప్పటికీ ఉంది. మనదేశంలో కానలనినట్లువంటి కాసర్ యూనిట్ లో ఎంతో మొత్తానికి

మొత్తం ఏ కొద్దిభాగమోతప్ప, ఇతర దేశాలనుండి మనం ఇంపోర్టు చేసుకొంటున్నాము. ఇప్పుడు మన అగ్నిగుండాలలో జరిగిన సర్వే-ఇప్పుడు 18 డ్రిల్లింగ్ మెషిన్స్ ఇక్కడ పనిచేస్తున్నవి. ఇప్పుడు ఉండే మెటీరియల్స్ తో ఇప్పుడే ఒక స్పెల్ టర్ పెట్టటానికి అవకాశాలు ఉన్నవి. మేము ఆ మాట కూడ కేంద్రప్రభుత్వానికి, కేంద్రమంత్రిగారికి వ్రాయటం జరిగింది. జపనీస్ టీమ్ వారు రెండు నెలలలో మాకు రిపోర్టు ఇస్తామన్నారు. వారు ఇప్పుడు ఆ వివరాలు చూస్తున్నారు. కాబట్టి మన గుంటూరు జిల్లాలో ఉండినటువంటి అగ్నిగుండాలలో దీనికి మంచి అవకాశము ఉన్నది. మన రాష్ట్రంలో మనం ఎక్స్ ప్లోర్టు బాగా చేసుకోవాలి అన్నా—ఎక్స్ ప్లోర్టులో—అనేకమైన డిపార్టుమెంట్స్ లో పొటన్నియాలిటీస్ ఉన్నవి. వీటన్నింటిని కోఆర్డినేట్ చేయటం, మార్కెటింగ్ ను కలపటం, ఇండస్ట్రియల్ మార్కెటింగ్ ను కలపటం—ఇవన్నీ కలిపి “కామర్స్” అనే ఒక డిపార్టుమెంట్—అదనమైన ఆఫీసర్స్ తోకాదు అధ్యక్ష—కేవలం ఉన్న ఆఫీసర్స్ తోనే రిఆర్గనైజ్ చేసి పనిని కొంత సక్రమంగా, “కామర్స్” అనే బాధ్యతను ఏ డిపార్టుమెంట్ కాఫీ ప్లాం చేషన్ కాని, లేకపోతే లెడర్ గాని, లేకపోతే, హెండ్ లామేగాని—వీటి ఎక్స్ ప్లోర్టుకు కావలసినటువంటి, కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంబంధాలు పెట్టుకొని, తగిన సహాయం తీసుకొని ప్రోత్సాహం కలిగించటానికి చేసేటటువంటిది కూడ ఆలోచనలో ఉన్నది. ఇంకా ఎన్నో విషయాలు చెప్పవలసినవి ఉన్నా, టైమ్ లేదు కాబట్టి ఇంతటితో ముగిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. నర్సేశ్వరరావు:—అధ్యక్ష, ఈ లెడర్ బోర్డు సృష్టించి చాలా కాలం అయిపోయింది. దాని యాక్టివిటీస్ గురించి, దాని ప్రోగ్రామ్ గురించి, అది ఏమి చేస్తున్నదన్న విషయంగురించి, ఈ మధ్యకాలంలో ఎప్పుడుకూడ మనముందుకు రాలేదు. ఏ బడ్జెట్ స్పెషల్ కూడ దానిని గురించిన వివరాలు మాకు చెప్పటం జరగలేదు. మీరు కనీసం ఆ లెడర్ బోర్డు ప్రోగ్రామ్స్, దాని యాక్టివిటీస్ గురించి ఏదైనా నోట్ ఒకటి మాకు ఇస్తారా? ఇచ్చినట్లయితే చాలా ఉపయుక్తంగా ఉంటుందని నా అభిప్రాయము.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి:—అధ్యక్ష, లెడర్ బోర్డు యాక్టివిటీస్, వారికి ఇచ్చి నటువంటి ఎలాట్ మెంట్స్ గురించి ఇరివరకు క్వశ్చన్స్ అండ్ అన్సర్స్ సందర్భంలో రెండుమూడు సందర్భాలలో సమాచారం ఇచ్చాను. అయితే ఇప్పుడుకూడ నేను ఒక నోట్ వారికే ఇస్తాను. మళ్ళీ హవుస్ లో పెట్టటం.....

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—రేట్ ఆఫ్ గ్రోత్ గురించి రాంగోపాలరెడ్డిగారు లెక్కలు చెప్పినప్పుడు—మన రాష్ట్రాభివృద్ధి జరుగుతున్నది, ఆ డిస్పారిటీ తగ్గుతున్నది అని మంత్రిగారు అన్నారు. కాని మనకు వచ్చే ఫిగర్స్ ఏమిటంటే—ఆల్ ఇండియా యావరేజీకు మనకు డిస్ పారిటీ ఇంకా వై డెన్ అవుతున్నది కాని తగ్గుతుందేదు. మనం చేసే పనులలో—ముందుగా అన్నీ డిటెయిల్స్ వర్క్-వుట్ చేసి, సెంటర్ ముందు పెట్టి ఏదైనా తెచ్చుకోగలిగితేనే సాధ్యం అవుతున్నాయి. లేకపోతే ఎవరో ఒకరు తీసుకు వెడుతున్నారు. ముఖ్యంగా మనదేశంలో మెటలర్జీ అభివృద్ధి పొందటములో మనకు వచ్చిన ఆటంకం ఏమిటంటే, ఎలాయిడ్ సిల్, కాపర్ ఇట్లాంటివి అసలు ఇంపోర్టు

చేసుకోవటంతప్ప, మనకు లేకపోవటంవల్ల పెద్దనష్టము కలుగుతున్నది. ఆర్ ఇండియా ఇంటరెస్ట్ అది. ఇప్పుడు మనకు ఏడ్ వాంటేజ్ ఏమిటంటే—ఇప్పుడు మనకు కాపర్ దొరికింది. ఇప్పటికైనా నారే, వెంటనే కాపర్ యొక్క ఇంపార్టెన్స్ ను బట్టి మనం త్వరపడి దానికి కావలసినదంతా కేంద్రం ముందు పెట్టి వారినుండి తీసుకొంచే తప్ప జరగనిపని ఇది. కాబట్టి కొంచెం తేలిగ్గా పోనివ్వకుండా మాత్రం—చాలా ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ వహించి చేయవలసిన విషయం ఇది అని చెబుతున్నాను.

Demand No. XXIV—Industries—Rs. 1,62,46,200.

*Mr. Deputy Speaker :—*The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100.

For not starting necessary industries in Rayalaseema area so as to provide employment to the unemployment people during the period of Famines.

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100.

For the failure of the Government in starting cottage industries in rural areas in Japanese mode.

The cut motions were negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100.

నల్లగొండ జిల్లా దేవరకొండ తాలూకాలోగల అముదపు పంట అత్యధికముగా ఉన్నందున దేవరకొండలో అముదాల ప్యాక్టరీని నిర్మించి అముదపు పరిశ్రమ ఏర్పాటు చేయకపోవడం గురించి చర్చించుటకుగాను.

The cut motion was negatived.

*Mr. Deputy Speaker :—*The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100.

Failure of the Government to start industries to utilise the raw materials found in Rayalaseema District thus creating employment potential to chronic famine people.

The cut motion was negatived.

*Mr. Deputy Speaker :—*The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100.

To urge the Government to implement resolution of the erstwhile Rayalaseema Development board with regard to the Industrialisation of the District of Rayalaseema.

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100.

To urge to licence another cement factory in Kurnool district.

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100.

To urge to start a paper industry in Kurnool District.

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100.

Failure to secure 5th Steel Plant to be located at Vizag.

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100.

To urge to start a Pig Iron Factory in the Public sector in the Ore-rich District of Kurnool.

The cut motions were negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100.

నల్లగొండ జిల్లాలో ముడిపాదార్థమున్న ప్పటికీ, వాడపల్లిలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ, తర్రవెళ్ళిలో గాజుల ఫ్యాక్టరీ, దేవరకొండలో ఆముదాల ఫ్యాక్టరీ, వనస్పతి ఫ్యాక్టరీ నెలకొల్పక పోవటంగురించి చర్చించుటకుగాను.

The cut motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,62,46,200 for Industries by Rs. 100

To criticise the Government for giving the Andhra Paper Mills even without any agreement and payment.

The cut motion was declared negatived.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah :—Sir I demand a division.

The House then divided thus.

Ayes :—12

Noes :—90

The cut motion was negatived.

Demand No. XLVI—Capital outlay on Industries and Economic Development—Rs. 6,11,04,200.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 6,11,04,200 for Capital Outlay on Industries and Economic Development by—Rs. 100.

To censure the complacent attitude—of the State Government in regard to the location of the steel plant in Vizag.

To reduce the allotment of Rs. 6,11,04,200 for Capital outlay on Industries and Economic Development by—Rs. 100.

To discuss the improper attitude of the Industrial Development Corporation in firing the site for cement factory in Jaggayyapet.

The cut motions were negatived.

Mr. Deputy Speaker :- I shall now put the main demands to vote of the House.

The question is :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,62,46,200 under Demand No. XXIV—Industries.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 5,51,04,200 under Demand No. XLVI—Capital Outlay on Industrial and Economic Development (Minus R.T.C.)”

The motions were adopted.

Mr. Deputy Speaker : The House now stands adjourned to meet at 8-30 a.m. tomorrow.

The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Sunday, the 27th March 1966.

**A NOTE ON THE DEMANDS FOR GRANTS OF
INDUSTRIES DEPARTMENT BY DR. M.
CHANNA REDDY FOR 1966-67.**

I. GENERAL

The Demand is for a grant of Rs. 1,62,46,200 under "Industries" and Rs. 6,11,04,200 under "Capital Outlay on Industrial and Economic Development."

The details of expenditure for 1966-67 under Demand for grant are noted below:—

Demand XXIV—Industries

35. Industries	<i>Budget Estimate 1966-67</i>
	<i>Rs.</i>
(a) Industries	49,59,700
(b) Cottage Industries	1,00,35,200
(c) Grants-in-aid	12,51,300
(d) Charges in England	...
Total ...	1,62,46,200

The details of expenditure for 1966-67 under "Capital Outlay on Industrial and Economic Development" are given below:—

96. Capital Outlay on Industrial and Economic Development.	<i>Budget Estimate 1966-67.</i>
	<i>Rs.</i>
(a) Capital Outlay on Departmental Commercial Undertakings	1,10,55,700
(b) Investments in Government Commercial and Industrial Undertakings	1,97,50,200
(c) Investments in other Commer- cial and Industrial Undertakings ...	100
(d) Investments in Co-operative In- stitutions	2,44,73,000
(e) Other miscellaneous under- takings	58,25,200
Total ...	6,11,04,200

II. CENTRAL SECTOR PROJECTS

The Central Sector Projects in the State have shown steady progress during the year 1965-66. The Bharat Heavy Electricals at Ramachandrapuram, which represents the highest investment so far in our State in Central Sector Projects, was formally inaugurated by the late Prime Minister, Shri Lal Bahadur Sastry during his visit to the State on December, 11. Another Unit for the manufacture of Electrical Switch Gear is also under construction adjacent to the Bharat Heavy Electricals. The Hindustan Machine Tools Unit which is the fifth in the series of plants being set up in different parts of the country was inaugurated by the Chief Minister on December 27. The Synthetic Drugs Project also started pilot production on 15th October, 1965. It is a matter of satisfaction that these three Central Projects in the State commenced production during the course of the year.

The Atomic Energy Commission have a proposal for setting up at Hyderabad a complex for the manufacture of electronic instruments, zirconium rods and fuel fabrication elements at a total cost of Rs. 10 crores. Some suitable sites were shown to Dr. Homi J. Bhabha when he visited Hyderabad in December last. Detailed data in regard to the sites have also been sent to the Atomic Energy Commission and the State Government hope that a favourable decision would soon be taken. Location of this project in the State will provide a great stimulus to the development of the Electronics Industry in the State.

Hon'ble Members are also aware that the Anglo-American Consortium recommended the location of the fifth public sector steel plant at Visakhapatnam. In making its recommendation, the Consortium took into account the advantages of a deep sea location for the steel plant and observed in the report "that the real choice is not between one site and another but between 'flexibility' and 'rigidity' at much the same operational and investment cost". The State Government are looking forward to an early decision on the establishment of the steel plant at Visakhapatnam which would not merely remedy the regional imbalance in the Central Sector investment but also provide a much needed

stimulus to the growth of ancillary industry in that area.

III. LARGE SCALE INDUSTRIES

Hon'ble Members may remember that a team of prominent industrialists and businessmen representing the All-India Manufacturers' Organisations toured our State at our request and have given a report on the possibilities for industrial development. They have made a number of recommendations and these are being kept in mind in planning the future industrial progress of the State.

Action is being taken to acquire large areas of land in different places in the State and to develop them as industrial areas. Just now four areas in Hyderabad at Macharam, Moula Ali, Uppal and Kukatpalli are under acquisition. A proposal for acquisition in 2 or 3 other areas is under consideration. Similar action is being taken to acquire land near Visakhapatnam. The lands so acquired will be developed by the provision of roads, water supply, drainage and other facilities and allotted for industrial use.

A few years ago Government decided to grant concessional rates of power supply for new industries for an initial period of about 5 years. The benefit of the scheme has already been sanctioned to a number of new industries. An amount of Rs. 4.61 lakhs was spent under the scheme till the end of 1964-65. The expenditure in the current year is expected to be Rs. 9.50 lakhs.

Details of important new major industries set up in the State in 1965-66 are given below:—

(a) *Fertiliser Projects:*

Two projects of special significance to the State and to the country are the Fertilizer Projects at Visakhapatnam and Kothagudem. The Coromandel Fertilizers Limited have been making steady progress in setting up their plant at Visakhapatnam and are expected to go into production in a year's time. The State Government have assured the company that necessary water and power will be provided to them on schedule. As regards the Kothagudem Project, a company by the name of Hindustan Allied Chemicals has been registered and the State Government have agreed to make

available a block of about thousand acres including some Government land. Due to increased import duties and other factors, a review of the project has been recently made by the promoters and they have decided to substitute naphtha as the raw material instead of coal, as was originally intended. The Government of India have accorded their approval to this change and it is now hoped that the project will make progress and commence production in early 1969

(b) *Sugar Factories:*

No new sugar factory has gone into production during the current year. The Government of India granted licences for the location of co-operative sugar factories at Zaheerabad and Bheemsingi with a crushing capacity of 1,250 tonnes each. Steps are being taken to collect the necessary share capital and to set up these plants as early as possible. The existing co-operative sugar factories did fairly well during the crushing season 1964-65. Palakol and Chittoor Co-operative Sugar Factories crushed more than 1.5 lakhs tonnes of cane each and are expected to show a profit, though not appreciable, during the year. The factory at Nizamabad also crushed more than 1 lakh tonnes of cane in 1964-65, although it was the first year of its working. The expansion of the existing sugar factories at Chittoor, Amudalavalasa and Etikoppaka from 1,000 to 1,600 tonnes have been approved by the Government of India. The following sugar factories have been granted licences by the Government of India to expand their crushing capacity as shown below:—

		<i>Crushing Capacity in Metric Tonnes Per Day</i>	
		<i>From</i>	<i>To</i>
Sri Rama Sugars, Seethanagaram	..	600	800
Sri Rama Sugars, Bobbili	..	450	850
The Deccan Sugar & Abkari Co. Ltd. Samalkot ..	..	800	1,000
Sarvaraya Sugars, Chelluru ..	..	1,000	1,500
Andhra Sugars, Tanuku ..	..	1,250	2,500
V. V. S. Sugars, Chagallu ..	..	1,250	3,000
K. C. P. Ltd., Vuyyuru ..	..	2,500	3,750
Ms./ Challapalle Sugars, Challapalle	..	800	1,250

(c) *Spinning Mills:*

Two spinning mills at Sullurpet and Hyderabad went into production during the current year. Some of the existing textile mills have also expanded their capacities. The progress of the others which have been licensed but not yet come up is being constantly reviewed and it is expected that six of them would go into production in the course of the year. One of the licensees surrendered his licence and the progress of two others was unsatisfactory. The State Government therefore recommended the grant of these three licences to new entrepreneurs whose applications were already pending with the Government of India.

Licences have been given for setting up co-operative spinning mills at Rajahmundry, Nellore and Karimnagar. Steps are now being taken to collect the share capital and also to obtain machinery. The spinning mill in Karimnagar is proposed to be set up at Ramagundam as part of a textile township, which the State Government has proposed for re-settling 1,000 refugee families from East Pakistan and repatriates from Burma and Ceylon in co-operation with the Ministry of Rehabilitation, Government of India. The scheme is estimated to cost Rs. 90 lakhs and the final decision of the Government of India regarding their assistance is awaited.

As Hon'ble Members are aware, the State Government contribute to the share capital of co-operative sugar factories and spinning mills and also guarantee re-payment of the loans taken by them from financing institutions. Government therefore thought it necessary to post their officers as Managing Directors of these units. Accordingly officers of the Indian Administrative and the State Civil Services have been appointed to these posts.

(d) *Cement Factories:*

The Cement Corporation of India has recently been given a letter of intent for establishing a cement plant at Yerraguntla in Cuddapah district in addition to the letter of intent already held by M/s. Hindustan Sugar Mills for putting up a plant at the same place. Very little progress has been made by the various parties to whom letters of intent had been given, in some cases

three years ago. The State Government have been constantly reviewing the position and propose to recommend to the Government of India the revocation of some of these letters of intent so that their speedy establishment could be taken up by others.

(e) *Others:*

The India Detonators Limited, who went into production last year, are now planning to set up a plant for the manufacture of high explosives in collaboration with an American company. The State Government have offered the necessary facilities for this purpose. Union Carbide Company, one of the important industrial companies of the United States who have already major manufacturing plants at Bombay and Calcutta, are planning to set up a plant for the manufacture of Dry Batteries and Manganese Dioxide at Hyderabad.

As the House is aware the management of the Government owned Andhra Paper Mills at Rajahmundry was transferred to a new company styled "Andhra Pradesh Paper Mills Limited" on July 11, 1964. The necessary agreements in this regard were recently finalised and signed. The expansion programme was originally meant to raise the capacity of the mills from 10 to 70 tonnes per day. On a review of the project it has since been agreed that a further expansion should be undertaken upto 100 tonnes per day. The expansion is now under way and it is expected that production would commence at the expanded capacity early in 1967.

IV. GOVERNMENT COMMERCIAL CONCERNS

(a) *Government Ceramic Factory, Gudur:*

There was a modest profit of Rs. 16,858 during 1964-65. The production during that year was 5.66 lakhs kgs. valued at Rs. 8.34 lakhs. During the current year the production is expected to increase to 6 lakhs kgs. valued at Rs. 9 lakhs.

(b) *Government Block Glass Factory, Gudur:*

The manufacture of hollow-ware such as bottles, chimneys etc., is taken up by this factory. During 1964-65, the production was 212 tonnes valued at Rs. 1.04 lakhs. The working of the unit resulted in a net loss of Rs. 1.27 lakhs. In view of the continued

losses and the fact that the purpose for which it was originally set up (*viz.*, to provide glass for the bangle makers of Chittoor district) is not at present being fulfilled, the State Government have recently decided in principle on the sale of the unit.

(c) *Government Power Alcol Factory, Bodhan :*

The Government Power Alcohol Factory, Bodhan, which is operated as an adjunct to the Nizam Sugar Factory has shown a successful year of working. Production during 1964-65 was 18.4 lakh gallons as compared to the production of 16 lakh gallons during the previous year. In 1965-66 production is expected to increase further to 20 lakh gallons. There is a large demand for the alcohol manufactured at Bodhan from important industries such as Sirsilk, Drugs and Pharmaceuticals, etc.

V. GOVERNMENT MANAGED COMPANIES

(a) *Singareni Collieries Company Limited :*

During the year 1964-65, the subscribed and paid up capital of the Singareni Collieries Company Limited was increased from Rs. 3.00 crores to Rs. 5.58 crores, the entire increase having been taken by the Government of India and the State Government. The Government of India had sanctioned a loan to the State Government to enable them to contribute this amount to the share capital of the company. In addition, they gave a direct loan of Rs. 3.68 crores to the company. The estimated requirements of the company for the year 1965-66 for financing its expansion programme were Rs. 4 crores. The Government of India gave a sum of Rs. 1 crore as loan to the company and advised that the rest should be raised, if possible, through the issue of debentures which the company is still trying to do.

Production of coal during 1964-65 was 36.51 lakhs tonnes as compared with the production of 34.7 lakhs tonnes the year before. The gross profit earned by the company during the year 1964-65 was Rs. 2.08 crores as against Rs. 2.05 crores during the year 1963-64. There was a slump in demand for coal from the middle of 1964 and it is only within the last few months that the demand has again picked up. With the establishment

of the Thermal Power Plant at Kothagudem the demand is expected to improve.

(b) Nizam Sugar Factory Limited:

During the season 1964-65 the factory crushed 6,25,634 tonnes of cane producing 56,249.6 tonnes of sugar with a recovery of 9 per cent. The comparable figures for the previous season, i.e., 1963-64 are 4,62,521 tonnes of cane crushed producing 47,242.4 tonnes of sugar with a recovery of 10.21 per cent. During the 1964-65 season the factory commenced crushing on October 5, 1964 and stopped crushing on 29th April 1965. The duration of the season was 184 days which was 18 days longer than during the preceding season. The lower recovery of 1964-65 is attributed to the lower content of sugar in cane on account of severe drought and insufficient supply of water.

The working of the farm was not as good as during the year 1963-64. The average yield was 27.09 tonnes during the year 1964-65 as compared 34.42 tonnes in 1963-64. Here again the low yield of cane is attributed to severe drought conditions and insufficiency of water supply. Consequently the profit on agricultural operations during the year has gone down approximately by Rs. 9 lakhs during the year 1964-65.

The confectionery unit of the company produced nearly 882 tonnes of confectionery during the year as against 807 tonnes approximately of the preceding year. For the first time the confectionery department yielded a profit which amounted to Rs. 79,757. The working of the department resulted in a loss of Rs. 48,645 during the earlier year.

The manufacture of carbon dioxide has not yet reached the target, the main difficulty being the want of sufficient number of cylinders to market the product. The company has now made arrangements to procure more cylinders. During the 1964-65, the carbon dioxide plant worked at a loss of Rs. 48,428 against a loss of Rs. 79,735 of the previous year.

The working of the company during the year 1964-65 resulted in a net profit of Rs. 39 lakhs before taxation as against Rs. 56.38 lakhs during the previous year.

(c) *Hyderabad Chemicals and Fertilisers Limited:*

The Company's production of sulphuric acid, super phosphate and fertiliser mixture for the year ending 30th September, 1964 and the comparable figures for the preceding year were as follows:—

		30th Sep. 1964 (tonnes)	30th Sep. 1963 (tonnes)
Sulphuric acid	...	3,473	2,310
Super phosphate	...	8,867	5,870
Fertiliser mixture	...	12,264	7,759

The working results of the company for the year ending 30th September, 1964 show a loss of Rs. 5.27 lakhs after providing for depreciation. This compares with a loss of Rs. 12.28 lakhs during the preceding year. Production during the year 1st October, 1964 to 30th September, 1965 has shown considerable improvement and is as follows:—

				Metric tonnes
Sulphuric acid	...	...	...	7,467
Super phosphate	...	...	...	16,740
Fertiliser mixture	...	...	...	20,465

The working results for the year ending 30th September, 1965 are expected to be much better than those of the preceding two years and warrant the hope that in coming years it would make reasonable profits.

(d) *Azam Jahi Mills:*

The Azam Jahi Mills at Warangal is the biggest composite mill in Andhra Pradesh with 36,000 spindles and 700 looms. The monthly production of the mill is about 2,000 bales of cloth and 400 bales of yarn. The expansion programme of the mill by 6,400 spindles has been completed and is expected to go into production shortly. A scheme for modernisation involving replacement of 25,000 spindles and 150 looms at a cost of Rs. 60 lakhs has also been formulated and is under consideration of the State Government. Half the amount is to be provided by the State Government, in a phased manner while the rest would be found from the company's own resources. Honourable Members are fully aware

of the crisis the Textile Industry has been facing in the last few months. The Azam Jahi Mills along with other mills has been faced with mounting accumulation of stocks, but it is hoped the worst of the crisis is now over. The State Government have provided a short-term loan of Rs. 25 lakhs to the mills to enable it to tide over the crisis. The mills have shown a profit of more than Rs. 6 lakhs during 1964-65 in spite of the unfavourable conditions in the Textile Industry.

VI. STATUTORY CORPORATIONS

(a) *Andhra Pradesh State Financial Corporation:*

The Andhra Pradesh State Financial Corporation has a paid up capital of Rs. 1.5 crores of which the State Government hold shares of the value of Rs. 70 lakhs and the Reserve Bank of India shares of the value of Rs. 20 lakhs. The remaining shares are held by scheduled and co-operative banks, Life Insurance Corporation and the public.

Since its inception the corporation has been assisting industrial undertakings in the State by the grant of loans and by guaranteeing deferred payments on behalf of its constituents for indigenous machinery. From the beginning, the Corporation has so far sanctioned assistance of a little over Rs. 9 crores by way of loans. The amount of effective sanctions (i.e., after deducting sanctions not availed of by the parties) is Rs. 720.80 lakhs to the end of December, 1965. Out of this amount the disbursements were Rs. 544.21 lakhs. Of the amounts so far sanctioned, the textile industry accounts for nearly Rs. 280 lakhs, food manufacturing industries for Rs. 150 lakhs and chemicals and chemical products for Rs. 100 lakhs.

During the first nine months of the current financial year of Corporation sanctioned loans amounting to Rs. 159.20 lakhs and disbursed Rs. 110.44 lakhs. During 1964-65 the total loan assistance sanctioned was Rs. 119.80 lakhs.

The amount that fell due for repayment by the loanees from time to time till the end of March, 1965 was nearly Rs. 97 lakhs and the amount of overdues was Rs. 3.63 lakhs. The Corporation had to write off a sum of Rs. 33,000 as irrecoverable.

As Hon'ble Members are aware under the State Finance Corporation Act, the Corporation has to pay a guaranteed dividend of $3\frac{1}{2}$ per cent to the share-holders. If the earnings in any year falls short of the sums required for the purpose, the Government has to pay a subsidy to the Corporation to enable it to pay the guaranteed dividend. For the first time in 1963-64 the Corporation could meet the dividend liability from out of its own income. The position was consolidated in 1964-65 in which year it was able to carry a part of its profits to the next year. During the two years 1963-64 and 1964-65, the total income was Rs. 15.76 lakhs and Rs. 21.44 lakhs and the net profit in the two years was Rs. 10.19 lakhs and Rs. 12.47 lakhs respectively.

The Government confidently hope that during the next plan period the Corporation will play a significant role in extending financial assistance to industry in the State and contribute to its industrial development.

(b) *Andhra Pradesh Industrial Development Corporation:*

From the time of its establishment, the Corporation has so far sanctioned financial assistance to 36 industrial undertakings to the extent of Rs. 544.40 lakhs as detailed below:—

					Laks.
(1) Undertaking of share capital	...	...	...	...	341.40
(2) Investment in share capital	...	...	...	...	24.00
(3) Guarantees for deferred payments loans etc.	...	...	...	...	169.00
(4) Loans	...	...	...	...	10.00
Total					544.40

Of the above sections, 21 concerns have so far utilised a total financial assistance of Rs. 284.90 lakhs. The total investment in these 21 undertakings is nearly Rs. 52 crores. To the end of December, 1965 Government contributed only a sum of Rs. 184 lakhs to its share capital. The foregoing figures will show that the Corporation has been able to play an important role in attracting investments for new industrial

ventures in the State. The present uncertain conditions in the capital market underline the need for an institution of this kind providing underwriting facilities. It will be Government's endeavour to ensure that in the next Plan period the Corporation is enabled to play an even greater role in attracting industrial investments to the State.

Besides the grant of financial assistance as mentioned earlier, the Corporation has in collaboration with private sector enterprises, promoted three companies for setting up a project for the manufacture of ball bearings, another for producing sheet glass and hollow glassware and a third for manufacture of high tension insulators. Technical collaboration agreements for the ball bearing and glass projects have been concluded and further action for establishing these projects is being followed up by the companies concerned. Negotiations for technical collaboration for the insulators project are at an advanced stage. Other projects which the Corporation hopes to promote similarly are (1) pig iron, (2) power cables, (3) electric motors, (4) soda ash, and (5) printing machinery. Attempts are being made to obtain foreign technical collaboration for these projects. The Corporation has obtained feasibility reports and facts sheets for many new industries from its technical consultants. These will be made available to entrepreneurs interested in the setting up of these industries in the State.

The provision made in the current year's Budget for contribution to the share capital of the Corporation is Rs. 100 lakhs and the provision for next year is Rs. 105 lakhs.

(c) Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation:

The Corporation was registered on 1st March 1961 with an authorised capital of Rs. 50 lakhs.

The main activities of the Corporation are:—

- (a) grant of loan assistance to small scale industries;
- (b) management of 26 units producing goods of various kinds and managed earlier by the department of industries; and

(c) management of the 6 raw materials servicing centres established at Sanathnagar and other places for the benefit of small scale industries.

Since its inception, the Corporation has so far sanctioned 107 loan applications for an aggregate sum of Rs. 78.67 lakhs. The amount actually disbursed till the end of February, 1966 was Rs. 29.53 lakhs. The Corporation has mainly been dealing with applications for loans of less than Rs. 1 lakh, applications for larger sums being dealt with by the State Financial Corporation.

The Government are considering the question whether it would not be better to entrust the State Financial Corporation with the responsibility for giving loan assistance to all industries since even now that Corporation deals with loan applications for amounts larger than Rs. 1 lakh.

The management of the Corporation has examined the working of the 26 production units in great detail. It has recommended the closure of 5 of these units as their working has not been profitable. For this reason and also because it is considered no longer necessary to run these 5 units in the public sector, the Government have accepted the recommendation for their disposal by sale. The Corporation is taking steps to increase the production of the other units by obtaining orders from public sector undertakings.

The raw material servicing centres are located at Sanatnagar, Warangal, Vijayawada, Samlkot, Visakhapatnam and Cuddapah. Their main purpose is to procure and supply scarce raw materials including ferrous and non-ferrous metals from imports as well as indigenous suppliers. During the period from 1st July, 1962 to 30th November, 1965 materials worth over Rs. 190 lakhs have been distributed by these centres to various small scale industries.

(d) Andhra Pradesh Mining Corporation:

The Andhra Pradesh Mining Corporation Limited was established in February, 1961 as a fully owned State Government Company under the Indian Companies Act, 1956. The authorised capital of the

company is Rs. 50 lakhs and the Government have so far invested a sum of Rs. 40 lakhs in the shares of the Corporation. The main objects of the Corporation are:

(a) to undertake prospecting and detailed investigations with a view to proving strategic mineral deposits of economic value,

(b) to exploit various minerals on commercial basis both for internal consumption and for export,

(c) to set up plants for the beneficiation and processing of minerals, and

(d) to set up manufacturing plants based on the mineral resources of the State.

The activities of the Mining Corporation began with mining of iron ore in the Gandrai area in Krishna district. The actual mining operations in the Gandrai area were started in December, 1961. Since then, the Corporation has opened several other mines for other minerals as given below. Most of the mines are still in developmental stages and it is expected that in course of time the mines will yield substantially good profits.

The working results of the Corporation as at the end of the Third Five-Year Plan period will be as follows:—

Sl. No.	Name of the Mineral.	Total production during the Third Five Year Plan period.	Amount realised by sale. Rs.	Production during 1965-66. (In M.T.)
1.	Iron ore ..	3,35,259.65 Tons.	1,48,83,537.00	10,078.70
2.	Clay ..	4,865.54 Tons.	1,02,472.62	2,563.00
3.	Limestone ..	11,527.10 Tons.	77,689.09	4,438.10
4.	Bary'es ..	10,347.03 Tons.	2,03,661.38	1,936.70
5.	Mica Bricks ..	1,900 Nos.	12,744.98	1,900.00
6.	Asbestos ..	11,179.50 Kgs.	11,985.44	10,179.50
7.	Quartz ..	3,938.00 Tons.	1,541.14	3,938.00

In order to enable the Andhra Pradesh Mining Corporation Limited, to take up five new projects and also to fulfill the commitments in respect of the spill-over schemes, the Government have provided a sum

of Rs. 10 lakhs for the year 1966-67 towards their investment in the shares of the Andhra Pradesh Mining Corporation Limited.

In addition to the five projects, it is proposed to take up a project for the mining of iron ore in Anantapur district, the mining lease for which has since been granted by the Government. Further, the mining of asbestos which is one of the minerals of strategic importance is proposed to be taken up in a bigger way than at present, so that import of this material can be reduced to some extent.

Except for the first year of operation, the Corporation, earned profits as indicated below during the years 1962-63, 1963-64 and 1964-65:—

<i>Serial No.</i>	<i>Year</i>	<i>Profit Rupees</i>
1.	1962-63	5,79,659
2.	1963-64	1,98,275
3.	1964-65	67,618

The decrease in profits during the years 1963-64 and 1964-65 is mainly due to the downward revision of the selling price of iron ore and smaller quantity of ore exported.

VII. SMALL SCALE INDUSTRIES

For the development of Small Scale Industries during 1965-66, a provision of Rs. 52.94 lakhs has been made. Besides the continuation schemes, the following were also taken up for implementation:

(i) Scheme for short term training course in Automobile and Radio Servicing.

(ii) Scheme for the establishment of tool room and composite servicing workshop at the Industrial Estate, Sanatnagar.

(iii) Scheme for the establishment of Quality Marking Centre in Light Engineering at Hyderabad and in Ceramics at Rajahmundry.

A sum of Rs. 1.5 lakhs has been provided for the supply of power at concessional rate to the Small Scale Industries Units.

During the year 1966-67 a provision of Rs. 24.5 lakhs has been made under Small Scale Industries. Out of this amount Rs. 10.5 lakhs has been provided for the share capital of the Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation, to be utilised for the disbursement of loans already sanctioned. A provision of Rs. 1 lakh has been made for grant of power subsidy to Small Scale Industries Units. It is proposed to spend Rs. 2 lakhs on the Short Term Training Course in Automobile and Radio Servicing at the Industrial Estate, Sanatnagar. Another Rs. 2 lakhs is provided for the Tool Room and Composite Servicing Training Centre at Sanatnagar. A provision of Rs. 40,000 is made for quality Marking Scheme in Ceramics at Rajahmundry and Rs. 85,000 for a similar scheme in Light Engineering at Sanathnagar.

Under the State Aid to Industries Act, a provision of Rs. 4 lakhs has been made for 1966-67. During 1965-66 an amount of Rs. 7 lakhs has been provided under the State Aid to Industries Act. One hundred and fifty applications have been received for sanction of loans, out of which, 97 cases have been sanctioned and the rest are being processed. The loan amounts sanctioned in both Andhra and Telangana area is Rs. 4.33 lakhs. A draft integrated bill on the State Aid to Industries Act has been finalised and will be introduced shortly.

As regards Industrial Estates, it is expected that during 1965-66, an amount of Rs. 14.22 lakhs would have been spent. This is primarily on the construction of factory buildings on 11 Conventional Type Estates in Telangana region at Nirmal, Suryapet, Masulipatam, Khammam, Nizamabad, Mancherial, Kothagudem, Patancheru, Vikarabad, Karimnagar and Moula Ali. The Industrial Estate at Patancheru has been completed and a few factory sheds have already been allotted. On the Moula Ali Industrial Estate, fourteen buildings have been constructed and three of them have been allotted. The other Industrial Estates are in various stages of construction and are expected to be ready by the end of March 1966.

Assisted Private Industrial Estates have been completed at Eluru, Nellore, Adoni, Rajahmundry, Gun-

tur and Amadalavalasa are already functioning. Others at Proddatur, Masulipatnam, Anantapur, Chittoor, Tirupati, Vizianagaram, Palakol and Jangaon are under various stages of construction. This will have to be carried over as spill-over schemes for 1966-67.

Two Rural Industrial Estates at Sadlapalli (Anantapur district) and Kisannagar (Nizamabad district) are proposed to be established on the pattern of the Conventional Industrial Estate but on a reduced scale.

A Co-operative Industrial Estate has also been sanctioned by Government at a cost of Rs. 42.84 lakhs to be set up at Sanathnagar. Government have committed themselves to 20 per cent of the equity share participation (Rs. 7.33 lakhs) to bear the entire development cost (Rs. 6.20 lakhs) to stand guarantee to the Life Insurance Corporation for a loan of Rs. 21.98 lakhs and to provide the services of Administrative Officers for a period of three years. Forty-seven acres of land has been made available to the Co-operative Industrial Estate and the land has been allotted to 50 entrepreneurs. Seven factory buildings have come up and are ready to commence production. A proposal is also under consideration to acquire another 100 acres of additional land for expanding Co-operative Estate.

A sum of Rs. 15 lakhs has been provided in the year 1966-67 for the completion of the various projects now under execution.

On Conventional Industrial Estates, 260 factory buildings have been completed, out of which, 258 have been allotted and 256 occupied providing employment to 3,837 persons. On the Assisted Private Industrial Estates, 247 plots have been developed and 226 plots have been allotted. So far 28 units are working providing employment to 258 persons.

To act as an additional incentive to Small Scale Industrialists, Government have under consideration a proposal to make available the factory sheds on Conventional Industrial Estates to Tenant Industrialists on

a hire purchase basis or an outright purchase on the following terms and conditions:

(i) The hire purchaser will be required to effect a down-payment of 10 per cent of the depreciated cost of the buildings plus the cost of land and development charges. The balance of the amount together with interest at a rate to be fixed by the Government is recoverable in 15 years in equated instalments.

(ii) The scheme is applicable only to those Industrial Estates whose 5 years subsidy period is over and to industrialists who have completed at least 3 years of tenure on the estate. Further, no industrialists who have arrears of rent due from them are eligible to come under the scheme.

A final decision on the proposal is expected to be taken shortly. Meanwhile Government have decided that in future no Conventional Estates would be set up and that their effort would be limited to development of suitable areas which would be allotted to the industrialists for the construction of suitable factory buildings.

VIII. HANDICRAFTS

During 1965-66 an amount of Rs. 6.73 lakhs under Plan and Rs. 8 lakhs under non-plan sectors have been sanctioned. So far the amounts utilised under Plan and non-Plan provisions respectively are Rs. 4.02 lakhs and Rs. 4.36 lakhs. These amounts were utilised on the following schemes:

(a) Organisation of production including Pilot Project:

The main handicrafts taken up was Leather Puppetry in Nellore district.

(b) Training of Artisans:

Seventy-nine artisans have been trained so far in bamboo basket making, Kalamkari Nirmal work, mat weaving, manufacture of wooden toys, making of sawdust toys, etc.

(c) Common Facilities Centres:

About 360 members are availing the facilities available in the Common Facilities Centres at Hyderabad,

Secunderabad, Adilabad, Masulipatam, Eluru, Tiruchanur and Nirmal.

(d) *Design Development:*

At the Handicrafts Research Design Institute, Hyderabad, 107 paper designs and 19 models of wooden toys, clay toys and jewellery boxes have been prepared. These are supplied for use in the Nirmal Industry, Hyderabad, Filigree Society, Karimnagar, Handicrafts Centre, Bangalore, Sawdust Toys Centre at Varigonda.

(e) *Quality Control:*

Goods worth Rs. 5.13 lakhs were quality marked during the year.

(f) *Marketing:*

Rs. 8.05 lakhs worth of goods have been sold in the Sales Emporia operated by the department. At the Government Handicrafts and Cottage Industries Emporium, Rs. 4.82 lakhs worth of material has been purchased during 1965-66 and total sales so far are of the order of Rs. 4.75 lakhs. In the emporia outside Hyderabad, purchases up to November 1965 amount to Rs. 3.04 lakhs and sales are Rs. 3.30 lakhs. In the Nirmal Industry Emporium at Khairatabad, production up to 31st December 1965 during 1965-66 has been of the value of Rs. 1.77 lakhs and sales of the value of Rs. 1.16 lakhs.

(g) *Export promotion:*

Goods worth Rs. 25,000 have been exported to Switzerland, West Germany, United Kingdom, U.S.A., Czechoslovakia, Belgium and Italy.

(h) To give wide publicity to the handicrafts products show cases have been installed at the railway stations (Tirupati, Visakhapatnam, Anantapur, Vijayawada and Kazipet) and at pilgrim centres (Tirupati, Yadagirigutta, Simhachalam and Srisailem).

For the year 1966-67 a provision of Rs. 5 lakhs has been made to be utilised on the continuation of the existing schemes. In addition, it has been proposed to start Emporia under the auspices of the Zilla Parishads to supplement the efforts of the State-owned

Emporia functioning in some of the districts. A provision of Rs. 27,000 has been provided for this purpose. A target of Rs. 20 lakhs worth of sales will be attempted during the year 1966-67. Government have also constituted Advisory Committees in each district consisting of members of the Standing Committee of the Zilla Parishads and others interested in the promotion of handicrafts to guide the running of these emporia.

IX. RURAL INDUSTRIES

(a) *Industrial Co-operatives:*

The schemes proposed to be implemented and the amounts provided for them in 1966-67 are furnished below:—

	Rupees Rs.
(1) Managerial assistance to deserving Industrial Co-operatives ...	20,000
(2) Subsidy to central financing agencies towards concessional rates of interest ...	5,000
(3) Grants towards managerial and Technical Staff ...	25,000
(4) Grants towards purchase of equipment ...	25,000
(5) Working capital loans to Industrial Co-operatives ...	1,17,000
(6) Appointment of 21 L.D. Clerks for completion of work ...	8,000
Total ...	<u>2,00,000</u>

Under the scheme for "Provision of Managerial Assistance" trained Co-operative personnel are being appointed as Managers to select Industrial Co-operatives. A sum of Rs. 5,000 has been provided under subsidies to the Co-operative Central Banks, which

extend credit facilities to the Industrial Co-operatives. The Banks are required to give credit at concessional rates of interest of $2\frac{1}{2}$ per cent per annum and the difference between normal rate and the concessional rate is to be subsidised under a scheme sponsored by the Government of India. The subsidy on this account will be shared by the Government of India and the State Government in the ratio of 50:50.

A sum of Rs. 25,000 each has been earmarked towards grants-in-aid to deserving Industrial Co-operative Societies for meeting 50 per cent of the cost of Managerial and Technical Staff appointed by them and also for meeting 75 per cent of the cost of the tools, implements and machinery, purchased by the societies. It is expected that this assistance will go a long way in helping the societies in improving their working productivity.

The Khadi and Village Industries Board, Hyderabad has been providing loans to the Industrial Co-operative Societies coming under the purview of the Khadi and Village Industries Commission. But no financing agency has been coming forward to extend credit facilities to the rest of the societies of which there were 505. As a number of Industrial Co-operatives have been languishing for want of loans, towards working capital, it is felt that at least some of the deserving societies should be sanctioned loans. A sum of Rs. 1.17 lakhs has, therefore, been earmarked for the purpose.

The statistical statements on the working of Industrial Co-operatives have to be compiled and sent to the Reserve Bank of India every year. As this item of work is very elaborate, and the staff working in the offices of the Assistant Directors is not adequate to attend to this without causing dislocation of work the offices of each of the Assistant Directors will be provided with an L.D. Clerk for a period not exceeding 3 months. A sum of Rs. 8,000 has been provided for the purpose.

(b) Leather Industry:

A sum of Rs. 17.00 lakhs was provided in Budget 1965-66 under plan in addition to Rs. 1,29,700 under

non-plan. The Advisory Leather Board approved the Leather Programme involving an expenditure of Rs. 18.30 lakhs.

The department is at present operating a Utility Goods Training Centre at Musheerabad, a Model Leather Goods Manufacturing Unit at Vijayawada and a Model Tannery at Guntakal. The Musheerabad Centre has registered in 1964-65 a production value of Rs. 1.18 lakhs and a sale of Rs. 1.28 lakhs. In the current year up to the end of January, 1966, production at the Centre has been more than Rs. 96,000 and sales Rs. 1.17 lakhs. At the Leather Goods Manufacturing Unit at Vijayawada production during the year (up to January 1966) has been Rs. 27,033 and sales more than Rs. 25,000. At the Model Tannery, Guntakal during the current year, production has been of the value of Rs. 26,789 while sales have reached about Rs. 20,000. During the year 1966-67 it is proposed to spend Rs. 2 lakhs on the Musheerabad Centre, Rs. 1.5 lakhs on the Vijayawada Centre, and Rs. 2 lakhs on the Guntakal Tannery. The Production-cum-Training Centre in Tanning and Manufacture of Footwear at Eluru was abolished in August 1965, the training wing having been attached to the District Level Training Centre at Eluru.

(c) Coir Industry:

Training-cum-Production Centres are functioning at Tallarevu, Pasarlupudi, Komaragiripatnam and Mogalture. A production centre is functioning at Baruva in Srikakulam district. Sixty-six candidates are undergoing training in these centres and coir goods worth Rs. 16,000 have been sold.

A provision of Rs. 50,000 has been made for the Coir Goods Factory at Narsapur in West Godavari district. The schemes for the manufacture of Mattress and Bristle Unit at Machavaram in East Godavari district and at Baruva in Srikakulam district are being continued.

(d) Sericulture:

During the year acreage under Mulberry has increased from 704.35 to 821.13 acres and the production of silk has increased to Rs. 85,453, as against Rs. 66.136 in the previous years.

Presently five Tassar Seed stations have been functioning at Chinnoor, Mahadevpur, Venkatapur, Venkatapuram and Kosigi. The number of tribal families engaged in the industry are 1951. Two Eri Experimental Farms at Shadnagar and Peapalli have been established earlier.

The schemes to be taken up during Fourth Plan period envisage increase in the mulberry acreage; strengthening the existing reeling units at Hindupur and Palamanair; sanction of the amounts to the tribal areas for purchase of seed cocoons; establishment of Central Tassar Seed Farm for production of Basic Seed Cocoons and Development of Tassar Culture in agency area of Visakhapatnam district; popularisation of eri cultivation among castor growers; and training of technical personnel for manning the schemes.

(e) *Khadi Board:*

For the implementation of the schemes under Khadi and Village Industries, the Khadi and Village Industries Board receives funds directly from the Khadi Commission while for its establishment it obtains funds from the State Government. A provision of Rs. 2.19 lakhs has been made in the current year Budget on such establishment expenditure.

The Khadi Board has so far disbursed loans to the tune of Rs. 1.72 crores to various units engaged in the development of Khadi and Village Industries. An amount of Rs. 39.42 lakhs is outstanding out of Rs. 66.59 lakhs which fell due for repayment up to 31st March 1965. The large amounts outstanding are due to non-collection of utilisation certificates from the institutions financed by the Board, non-issue of demand notices, non-implementation of the follow-up programme and non-maintenance of central accounts. An officer of the rank of Deputy Collector has been appointed in September 1965 to enable expeditious collection to be made of the amounts outstanding. In respect of 56 institutions involving a sum of Rs. 7.14 lakhs, the District Collectors have been addressed by the Board for recovery of the amounts under the Revenue Recovery Act.

The Village Industries Programme of the Khadi Board deals with one of the 15 industries specified by

the Khadi and Village Industries Commission. Recently the following five industries have also been added to the list of village industries to be looked after by the Khadi Board:

- (i) Manufacture of Shellac.
- (ii) Forest plants for medicinal purpose.
- (ii) Fruit processing preservation.
- (iv) Bamboo and cane works.
- (v) Manufacture of aluminum utensils.

About 1,500 industrial co-operative societies and 500 registered institutions receive aid from the Board. Most of these are defunct and dormant and the Khadi Commission and the State Government have sanctioned supervisory staff for each industry from time to time to ensure their working on sound lines.

The Khadi Board has also undertaken trading operations in respect of the production centres and Khadi Bhandars which have been taken over from the Khadi Commission. The Board has recently reported to the Government that they have sustained a loss of Rs. 11.00 lakhs in such operations since 1962. They have also requested the Government to assist them to recoup the losses. The State Government have however made it clear to the Khadi Board that since these operations have been undertaken without the specific approval of the Government, the State Government are in no way responsible for these losses.

In view of the considerable criticism that has been voiced both in the Assembly and outside against the Handpounding of Rice Industry, Government have issued a directive to the Khadi Board to suspend all further grants and loans to such societies.

X. HANDLOOMS.

The Handloom Industry occupies a place of prominence in our State's economy by virtue of its being the largest cottage industry providing means of livelihood to about 25 lakhs of people. Of the 5.4 lakhs of looms in State, nearly 3.10 lakhs of looms are covered by 998 weavers co-operative societies.

The final provision for the development of the Handloom Industry during the Third Plan period is 332.52 lakhs. The provision for 1965-66 is Rs. 75.00 lakhs. It has not been found possible to provide more than Rs. 63 lakhs for the year 1966-67.

The production and sales of cotton handloom cloth of the primary weavers societies for the last two years is indicated below:—

(Rs. in lakhs)

Year	Production	Sales
1963-64	... 801.24	809.41
1964-65	... 867.30	870.56

During the year 1965-66 a sum of Rs. 5.36 lakhs has been given as share capital to Weavers' Co-operative Societies and the provision for the purpose next year is Rs. 5 lakhs. During the first four years of the Third Plan 13,070 weavers were brought into the co-operative fold and the share capital of 21,092 existing members was strengthened.

Weavers' Co-operative Societies continued to be financed by the Reserve Bank through Apex and Central Co-operative Banks on the guarantee of the State Government. The State Government have guaranteed the borrowings of the Apex and Central Co-operative Banks from the Reserve Bank of India to finance Weavers' Co-operative Societies to the extent of Rs. 200 lakhs. The Reserve Bank of India sanctioned credit limits to the extent of Rs. 136.21 lakhs during the year 1964-65.

As Hon'ble Members are aware, the bulk of the provision made for the development of handloom industry is being used for the grant of rebate on sales of handloom cloth. On account of the insufficient plan provision year after year, the reimbursement of the rebate earned by weavers' societies on sales of cloth has not kept pace with the accrual. This has been a source of financial embarrassment to them and the subject of repeated representations to the Government. I am glad to be able to say that the situation has considerably improved and by the end of the current

financial year there will be no arrears in reimbursement except perhaps in regard to the rebate on recent sales.

During 1965-66 a thrift fund of Weavers' Co-operative Societies with a matching contribution from the Government was introduced as an experiment. The scheme is proposed to be extended during the coming year and a provision of Rs. 10 lakhs is included for the year 1966-67; the intention is eventually to replace the rebate scheme by the thrift fund scheme.

Grants are given by the Government for the running of sales depots for handloom cloth both within and outside the State. There are 276 sales emporia within the State run by the weavers' primary and apex societies besides depots at Delhi, Bombay, Calcutta, Berhampore, Madras and Bangalore run by the apex societies.

Assistance is being given to Weavers' Co-operative Societies for introducing improved looms and appliances and for setting up dye houses finishing and calendering plants and pattern-making factories. A sum of Rs. 5 lakhs is included in the Budget Estimate of 1966-67 for the purpose as against Rs. 0.89 lakh in 1965-66, keeping in view the possibility of the introduction of power looms.

There are three co-operative spinning mills now working in the State at Guntakal, Chirala and Hyderabad. Their combined production is between 15,000 and 18,000 bales per year and does not meet even a tenth of the yarn required by the weavers' co-operatives. It has therefore been decided to set up some more spinning mills in the co-operative sector. Industrial licences have already been granted by the Government of India for co-operative mills at Rajahmundry and Nellore and another one at Ramagundam in Karimnagar district. Arrangements for import of machinery from Japan and the United Kingdom for these three mills are also under way. As Hon'ble Members are aware, Government contribute to the share capital of co-operative spinning mills and the provision for the purpose in 1965-66 is Rs. 20 lakhs, the corresponding provision for 1966-67 being Rs. 12 lakhs.

For the development of wool industry there is a provision of Rs. 1.75 lakhs in the current year's Budget and Rs. 2.5 lakhs in the budget for 1966-67. The schemes seek to encourage wool weavers to join co-operatives through the provision of loans and similarly to increase the share capital of existing members. Provision of working capital to primary and apex societies is also envisaged. The apex society has established a plant to improve the finish of blankets produced by member societies.

There are 24 silk weavers' societies in the State. A provision of Rs. 0.08 lakh is made for 1965-66 for the development of this industry as against Rs. 0.1 lakh provided during the year 1966-67.

The production and sales during the last two years are given below:—

<i>(Rs. in lakhs)</i>				
Year	<i>Production</i>			<i>Sales</i>
1963-64	...	...	3.20	2.78
1964-65	...	...	3.51	3.41

XI. WEIGHTS AND MEASURES

The metric system which is a centrally sponsored scheme had been introduced in the Andhra Pradesh State with effect from 1st October, 1958 as per the directive of the Central Government. The entire expenditure will be borne by the Central Government in the shape of 50 per cent loan and 50 per cent grant after deducting the revenues earned by the Weights and Measures Organisation. It is hoped that in the coming years the Department will be able to earn sufficient revenue to meet its own expenditure completely.

The new Metric System has been enforced throughout the State in regard to Weights, Measures, Weighting and Measuring instruments *etc.*, in all sectors both private and Government. Metric Weights and Measures are being used practically by all wholesalers and retailers. To eradicate malpractices, the Inspectors of Weights and Measures have been under-

taking adequate seizure work and also prosecuting the offenders wherever possible. During the year 1965-66 and up to end of January, 1966 about 400 cases were booked under the State Weights and Measures Act and Rules.

XII. DEPARTMENT OF STORES PURCHASE AND INDUSTRIAL MARKETING

The working of the Stores Purchase Department was recently examined by a Committee of Officers consisting the members of the Stores Purchase Committee and Heads of major purchasing Departments like Director of Agriculture, Chief Engineer, Director of Medical Services and Director of Fisheries. The Government have since decided that the purchase of all machinery and equipment should be left for direct purchase by the Departments concerned and centralised purchase should be done only in respect of items of common usage to all departments like Stationery, Livery, furniture, Transport, Vehicles etc., for which no special technical expertise is needed. The Department of Stores Purchase and Industrial Marketing would accordingly be reorganised, and the residuary Central Purchasing Agency merged with the Stationery Department to be under the Control of Director of Printing and Stationery. The Industries Department will look after the work of Industrial Marketing.

With a view to encourage local industries, fifty eight items of Government requirements have been reserved for purchase exclusively from the Small Scale Industries Sector, and orders have been issued extending the exercise of price preference powers by all purchasing officers, in favour of local and small scale industries.

XIII. CONTROLLED COMMODITIES: CEMENT

Consequent on the policy of the Government of India to decontrol the distribution and price of cement, the Government of Andhra Pradesh have repealed the Cement Control Order with effect from 1st January, 1966. The result of the decontrol on the market is being watched by the Government.

XIV. DEVELOPMENT OF MINERAL RESOURCES

Andhra Pradesh ranks sixth in the States of the Indian Union from the view point of value of mineral produce. The principal minerals found in the State are coal, mica, manganese, iron-ore, barytes, asbestos, limestone, ochres, graphite, clasy and quartz. The Department of Mines and Geology continues to be in charge of mineral investigation and exploration programmes. Mapping has been done in respect of asbestos, chromite, copper, dolomite, limestone with barytes, gold, graphite, iron and mica giving out their extent. Mineral exploration includes detailed prospecting followed by drilling for gold and diamond in the abandoned fields. As regards copper (in the copper old workings) it has been taken up by the Geological Survey of India. The progress achieved in respect of mineral survey and mineral exploration schemes is as indicated below:—

(1) *Chromite:*

Investigation has been taken up at Wankur of Paloncha taluk and Dendukar and Gannaram of Madira taluk. The Chromite occurrences near Dendukar in Khammam district were mapped.

(2) *Dolomite Limestone:*

Detailed investigations of dolomite limestone with associated barytes in the Southern Pakhal belt from Raghunadhapalem village to Karepalli railway station has been completed and actual out-crops of the dolomite limestone were plotted, and have been systematically sampled. The geological features of other Pakhal series as well as mineral resources of the area have been recorded. Detailed sampling of limestone marble near Yellandu in Khammam district was also carried out. In connection with the proposed Steel Plant at Visakhapatnam, detailed investigation of limestone deposits in Pidguralla and Jaggayyapeta areas have also been taken up. The sampling work is likely to be completed during the current year's field programme and it will be followed by groove sampling.

(3) *Iron Ore:*

The Survey of Pakhal forest and the mapping of the iron-ore in Miryalpenta block and adjacent areas have been completed. The magnetic iron-ores in Ongole region have also been systematically mapped and completed.

(4) *Mica:*

Plotting of mica pegmatite in selected zones of Rapur taluk, in Nellore district was taken up and detailed geological mapping of an area of 50 square miles was completed in 1962-63 and a further area of 40 square miles was mapped in 1963-64. Steps are being taken to complete the preliminary mapping of the belt in the current year.

Plotting of praphite and asbestos belts will also be taken up in the current season.

(5) *China Clay:*

Prospecting of China clay deposits has been taken up and deposits in Prabhagiripatnam in Nellore district has been completed. The investigations of the clay deposits in Gadela, Kodur etc., will also be taken up during the current year.

Establishment of Regional Offices:

The Regional Offices at Kurnool and Warangal have been set up with a view to deal with the despatch of accounts of minerals moved or exported by the lessees and to arrest illicit mining activities so as to augment income from mineral revenue. These Regional Offices are also taking steps to regularise the mining operations on a systematic scale.

XV. PRINTING AND STATIONERY DEPARTMENT

The Printing and Stationery Department consists of the following units working under the Director of Printing and Stationery:—

(1) Government Central Press, Chenchalguda, Hyderabad.

(2) Secretariat Press, Mint Compound, Hyderabad.

(3) I.G.P. Press, I.G.P's Office Compound, Hyderabad.

- (4) Telugu Press, Amirpet, Hyderabad.
- (5) High Court Press, High Court Buildings, Hyderabad.
- (6) Publication Bureau, Bashirbagh, Hyderabad.
- (7) Sales Branch, Secretariat Premises, Hyderabad.
- (8) Government Press, Kurnool.
- (9) Stationery Wing, Bashirbagh, Hyderabad.

The total strength in the above units is about 2,500.

The Special Officer appointed for the work of re-organisation of the Printing Department has submitted his report. The various recommendations made by him are under examination. The Director has already taken steps to implement such of those recommendations where he is competent to take action. The recommendations of the Special Officer are broad-based involving augmentation of equipment and additional staff. In view of the recent foreign exchange restrictions, the procurement of additional machinery to replace the existing one in a phased programme would take time. However, we are examining simultaneously the possibility of procuring as much of the machinery as possible from East European countries against rupee payment.

The proposal for construction of new building for the Government Central Press, Stationery Office and Administrative Blocks having been approved by the Government, plans were prepared by the Architect and transferred to P.W.D. for working the detailed estimate and for commencing the construction work at an early date. For certain administrative considerations, it has not been possible to start the construction work so far.

As a result of revision of working hours on Friday, it was possible to avoid the closing down of the Press for two hours on Friday during the working hours. Consequently, there has been increase in production and the Government sanctioned one grade increment for the increase in production.

The Government have since taken over the High Court Commercial Press which was under the control of the High Court with effect from June 1965.

Besides Printing Presses, there is a Publication Bureau working under the Control of the Printing Department. It stocks and distributes printed forms, registers Government publications, Assembly- and Council proceedings, Gazettes, I.L.Rs., Trade Bulletins, etc. and also Central Government publications and Archaeological publications. In addition to this, a sales branch of the Publication Bureau is located in the Secretariat premises for the convenience of the general public for the sale of Government publications.

Labour Welfare:

Two Labour Officers for the Government Press at Kurnool and another for the Government Central Press and other branches in Hyderabad attend to the Labour Welfare activities. The services of these officers have been lent by the Commissioner of Labour.

Towards the Labour Welfare of the workers, a library, a dispensary and a canteen are being run by the Government. Besides there is a Mutual Benefit Fund managed by the workers through a Managing Committee. All employees working in shifts in the Government Central Press and Government Press, Kurnool are supplied each with a bun weighing 100 grams and 1/8th litre of milk daily.

There is a separate Employee's Co-operative Society in the Printing Department consisting of all the branches. It is being run by the workers through an elected body. It gives financial help to members in the shape of loans.

XVI. MISCELLANEOUS

(a) Goldsmiths Rehabilitation:

The Government of India have sanctioned Rs. 50 lakhs towards the rehabilitation of goldsmiths for the year 1965-66, which has been allowed at the rate of Rs. 2 lakhs each to the 20 Zilla Parishads in the State. Twenty per cent of the provision has been ear-marked for individual loans. The Government of India have also approved a scheme for providing technical training facilities to goldsmiths below 35 years and to the children of goldsmiths. The training is to be imparted to them in recognised institutions. It is proposed that the above facilities will be given to 800 candidates at the

rate of 40 in each district. An amount of Rs. 72,000 has been provided for 1965-66 and Rs. 4.32 lakhs for 1966-67. The expenditure is to be borne between the Centre and the State Governments in the ratio of 60:40.

(b) Employment Schemes in twin cities:

An amount of Rs. 13.14 lakhs has been provided for production of employment schemes in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad. The Central Supervisory Committee has been reconstituted during the year and an executive committee has been appointed to manage the day to day affairs of the various centres run by the committee. The following centres are at present being operated providing employment to 461 persons and training facilities to 320 persons:

- (i) Manufacture of envelopes and paper bags (11 centres).
- (ii) Manufacture of file pads and file boards (2 centres).
- (iii) Manufacture of corrugated card board boxes and fancy boxes.
- (iv) Assembly of umbrellas.
- (v) Training in tailoring and cutting (6 centres).
- (vi) Training in wiring and plumbing.

(c) District Level Training Centres:

During 1965-66, it was decided to reorganise the large number of production-cum-training centres which are being operated in the State. The reorganisation was given effect from August 15, 1965 as a result of which 37 such centres were merged to form 10 district Level Training Centres at Srikakulam, Eluru, Guntur, Gudur, Cuddapah, Kurnool, Vikarabad, Hyderabad, Warangal and Shadnagar. It is expected that more district level training centres will be set up next year so that ultimately there will be one such centre in each district. It is also proposed to start regional training centres. The training at these centres will be in the use of all important tools, equipment, machinery and in the latest techniques of production for artisans to improve their production and thereby increase their earning capacity. It is also proposed to

set up hostel facilities for the trainees so that the stipend allowed to them may be adequate during the period of their training.

(d) *Assistance to Panchayat Samithis:*

An amount of Rs. 1.06 lakhs is proposed for the maintenance of training centres which are functioning under the administrative control of the Panchayat Samithis. In view of the reorganisation of the various centres, only those functioning in the Trival Development Blocks at Araku, Paderu and Utnoor are proposed to be maintained during 1966-67.

XVII. RURAL INDUSTRIES PROJECTS

Three Rural Industries Projects were established during the year 1962-63 at Nalgonda, Narasaraopet, (Guntur district) and Anantapur. For the year 1965-66 the Planning Commission have tentatively allotted a sum of Rs. 24 lakhs for the three projects, out of which, Rs. 17.25 lakhs is to be grant and the rest is a loan. Besides the schemes that have been continued from the previous years, it was decided that the following new schemes might be taken up for implementation during the current financial year:—

	Rs.
(1) Production Wing attached to the Dye-House and Design Extension Centre at Nalgonda	40,000
(i) Scheme for the manufacture of bandage cloth in Anantapur project	1,08,800

In addition to the above, the Regional Research Laboratory, Hyderabad has been requested to prepare a project report and to help in the setting up a unit for dehydration of castor oil in the Nalgonda project area. A technical specialist in paints and varnishes has been appointed as an advisor to supervise the projects under this subject in all the three project areas.

Further, it was decided to enhance the loan provision to the three rural industries projects from a total of Rs. 6.75 lakhs to 8.9 lakhs. Similarly, the allocation in distribution of improved tools has been raised from

Rs. 1.8 lakhs to 2.3 lakhs. During the current year expenditure incurred up to the end of January has been about Rs. 5.17 lakhs. The details of the progress of various schemes in each of the three projects is described below:—

(i) *Narasaraopet*:

Six trainees have been selected in various trades. The construction of the building for the General Engineering Workshop has been completed and production has commenced. The building for the dye-house and design extension training centre at Phirangipuram has been completed and production has been started. The common facilities centre for leather goods at Komatineivaripalem has started functioning in a rented building from 14th October 1965. The building for the sales-cum-raw material depots has been completed and the centre will commence functioning shortly. The paints and varnish unit at Chilakaluripet is also to be set up shortly, since most of the machinery and equipment have been received. A sprayers and dusters unit at Nalgonda will begin functioning in the building of the General Engineering workshop as soon as the Supervisor returns from training. In the Bee-keeping Industry, 30 bee-hive boxes have been supplied to interested persons in the project area. Under loans to industrialists, an amount of Rs. 38,000 has been sanctioned out of a provision of Rs. 2.85 lakhs.

(ii) *Anantapur*:

Twelve candidates are undergoing training in various trades. The building for the dye-house and design extension centre at Charmavaram has been completed and production has commenced in October 1965. The common facility centres in leather goods at Atmakur has also commenced functioning. The paints and varnish unit is temporarily located in a rented building and the unit will go into production shortly. Under loans to industrialists, an amount of Rs. 1.48 lakhs has so far been sanctioned.

(ii) *Nalgonda*:

Thirty candidates are undergoing training in various trades. The building for the General Engineering

workshop has been completed and electrification is in progress. The Unit has, however, started functioning and has taken up the manufacture of furniture. At the Palmyrah Products Training Centre, Chityal, the training of the first batch of 11 candidates was completed by September 1965 and 12 trainees are now undergoing training. At the Tunga Mat Weaving Training Centre, Tummalaguda, 12 trainees have completed the training and the second batch of 10 trainees is undergoing training. The Dye-house and Design Extension Training Centre for handloom weavers at Pochampally has started functioning from September 1965. The Common Facility Training Centre for Carpentry at Kanchanapalli has commenced working from October 1965.

XVIII. CONCLUSION

The State Government are fully conscious of the fact that Andhra Pradesh has a long way to go before its industrialisation could compare with States such as Maharashtra, Punjab and Madras. The Government are, however, anxious that such development should be well-integrated with the predominantly agrarian economy of the State since it is recognised that the State Government will continue to remain largely agricultural in the near future. The State Government also expect that with increasing Central and Private Sector investments in the State, the employment potential both in the large as well as in the ancillary industries would grow, relieving pressure on the land. The Fourth Plan period will no doubt witness a considerable spurt in industrial development of the State which would lead it to greater prosperity in the years to come.

APPENDIX
DETAILS OF GRANTS

35. Industries	Budget Estimates 1966-67
(a) Industries:	Rs.
A. Direction	7,97,100
B. District Executive Establishment ...	1,08,000
C. Maintenance of jeeps	1,17,300
D. Sericulture	5,90,800
E. Andhra Paper Mills	100
F. Government Ceramic Factory, Gudur ...	10,71,400
G. Oil Technological Institute	6,73,500
H. Government Block Glass Plant ...	2,58,000
J. Industrial Estate for the development of Small Scale Industries	4,500
K. Village Industries Artisan Training Centres	...
L. Integrated Village Industries Artisan Training Centres	...
M. Establishment of Synthetic Drugs Factory, Sanatnagar	...
N. Establishment for the land acquisition for the establishment of Heavy Electrical Project	76,200
O. Establishment of Central Industrial Extension Training Institute at Hyderabad	...
P. Preliminary Survey for establishment of Steel Plant at Visakhapatnam	...
Q. Preliminary survey of the second stage of Sardar River Water Scheme and Mahadri Gadda Water Scheme	...
R. Civil Engineering Circle	1,55,000
S. Schemes relating to rehabilitation of displaced goldsmiths—Technical training facilities to the trainees	4,32,000
T. Schemes included in the Fourth Five- Year Plan	6,75,000
Total ...	49,59,700

35. Industries		Budget	Estimates
		1966-67	
(b) Cottage Industries:		Rs.	
A. Industrial Development		1,03,200	
B. Textile Designing Scheme		24,200	
C. Ceramic Industry		49,400	
D. Expenditure on Village Reconstruction and Harijan Uplift		...	
E. Tanning Industry		18,500	
F. Glass Industry		16,600	
G. Coir Industry		1,400	
H. Central Sales Emporium and Cottage Industries Sales Depot		78,900	
J. Ceramic Service Centre		88,800	
K. Woollen Industry		10,800	
L. Handicraft Schemes		5,67,000	
M. Industrial Co-operatives		2,50,400	
N. Normalised Block Development and Rural Arts and Crafts Centres		...	
P. Palm Products Development		58,400	
Q. Small Scale and Cottage Industries Schemes in twin cities of Hyderabad and Secunderabad for relieving unemployment		13,14,000	
R. Schemes in the Fourth Five-Year Plan		16,15,000	
Small Scale Industries:			
A. Ceramic Industry		2,41,200	
B. Blacksmithy Industry		12,500	
E. Tanning Industry		3,28,800	
F. General Engineering		71,800	
G. Maintenance of Industrial Estates		7,48,300	
H. Co-operative Works Centre		27,200	
J. Miscellaneous Industries		47,700	
K. Supervision		12,81,700	
L. Coir Industries		1,15,900	
M. District Training Centres		12,21,500	
N. Schemes in the Fourth Five-Year Plan		17,42,000	
Total		1,00,35,200	

35. Industries	Budget Estimates 1966-67
(c) Grants-in-Aid:	Rs.
A. Grants to Central Laboratories for Scientific and Industrial Research ...	2,00,000
B. Grants to Andhra Pradesh Khadi and Village Industries Statutory Board ...	4,33,000
C. Grants-in-aid, for implementation of Palm products	...
E. Grants to individual artisans and co-operatives etc., under unemployment Relief Schemes	...
G. Grants to Panchayat Samithis:	
(i) Normalised Block Development and Rural Arts and Crafts Centres ...	1,06,200
(ii) Extension Officers, Industries ...	70,000
J. Grants under Employment Service Schemes	...
K. Grants to displaced goldsmiths ...	100
N. Schemes in the Fourth Five-Year Plan ...	4,42,000
Total ...	12,51,300

అనుబంధం
1966-67 బడ్జెటు
నెం. XXIV పరిశ్రమల డిమాండుపై వివరణ
డా॥ మణి చెన్నారెడ్డి
ఆర్థిక, పరిశ్రమల మంత్రి

I. సాధారణ విషయాలు

“పరిశ్రమల” క్రింద రూ. 1,62,46,200, “పారిశ్రామిక ఆర్థిక అభివృద్ధిపై పెట్టుబడి వినియోగం” క్రింద రూ. 6,11,04,200 మంజూరుకు ఈ డిమాండు ఉద్దేశింపబడింది.

ఈ డిమాండు క్రింద 1966-67 సంవత్సరానికి ఉద్దేశించిన ఖర్చు వివరాలు ఈ దిగువ పొందుపరచబడినాయి.

డిమాండు XXIV - పరిశ్రమలు

35.	పరిశ్రమలు	1966-67 బడ్జెటు అంచనా
	రూపాయలు	
(ఎ)	పరిశ్రమలు	49,59,700
(బి)	కుటీర పరిశ్రమలు	1,00,35,200
(సి)	సహాయక గ్రాంట్లు	12,51,300
(డి)	ఇంగ్లాండులో చార్జీలు	
	మొత్తం	1,62,46,200

“పారిశ్రామిక, ఆర్థిక అభివృద్ధిపై పెట్టుబడి వ్యయం” క్రింద 1966-67 సంవత్సరానికి ఉద్దేశించిన ఖర్చు వివరాలు ఈ దిగువ వివరించబడినవి :

36.	పారిశ్రామిక, ఆర్థిక అభివృద్ధిపై పెట్టుబడి వ్యయం	1966-67 బడ్జెటు అంచనా
	రూపాయలు	
(ఎ)	కాథ పరమైన వాణిజ్య సంస్థలపై పెట్టుబడి వ్యయం	1,10,55,700
(బి)	ప్రభుత్వ వాణిజ్య, పారిశ్రామిక సంస్థలలో పెట్టుబడులు.	1,97,50,200
(సి)	ఇతర వాణిజ్య, పారిశ్రామిక సంస్థలలో పెట్టుబడులు.	100
(డి)	సహకార సంస్థలలో పెట్టుబడులు	2,44,73,00
(ఇ)	ఇతర వివిధ సంస్థలు	58,25,200
	మొత్తం	6,11,04,200

II. కేంద్ర రంగంలో ప్రాజెక్టులు

రాష్ట్రంలో కేంద్ర రంగంలోని ప్రాజెక్టులు 1965-66 లో క్రమాభివృద్ధిని చూపాయి. మన రాష్ట్రంలో ఇంతవరకు కేంద్ర రంగంలోని ప్రాజెక్టులలో అత్యధికంగా పెట్టుబడి పెట్టినది రామచంద్రాపురంలోని భారత హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్ కర్మాగారం. దీనికి మన ప్రధాని స్వర్గీయ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారు మన రాష్ట్రాన్ని సంవర్ధించిన సమయంలో డిసెంబరు 11 వ తేదీన లాంఛనప్రాయంగా ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. ఈ కర్మాగారానికి చేరువనే ఎలక్ట్రికలు స్విచ్ గేర్ తయారు చేసే మరొక యూనిటు కూడా నిర్మాణంలో ఉన్నది. దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో నెలకొల్పబడుతూ ఉన్న యంత్రాల వరుసలో ఐదవదైన హిందుస్థాన్ మెషిన్ టూల్స్ యూనిటుకు ముఖ్యమంత్రిగారు డిసెంబరు 27 వ తేదీన ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. సింథటిక్ డ్రగ్స్ ప్రాజెక్టు కూడా 1965 అక్టోబరు 15 వ తేదీన ప్రయోగాత్మక ఉత్పత్తిని ప్రారంభించింది. రాష్ట్రంలోని ఈ మూడు కేంద్ర ప్రాజెక్టులు ఈ సంవత్సరంలోనే ఉత్పత్తి ప్రారంభించడం తృప్తికరమైన విషయం.

ఆణుశక్తి సంఘం మొత్తం రూ. 10 కోట్ల వ్యయంతో ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు, జిరికోవియం రాడ్లు, హ్యూయల్ ఫాబ్రికేషన్ ఎలిమెంట్స్ తయారుచేసే కాంప్లెక్స్ నొకడానిని హైదరాబాద్ లో నెలకొల్పడానికి సంకల్పిస్తున్నది. దా|| హోమి జె. భాభా గత డిసెంబరులో హైదరాబాద్ వచ్చినప్పుడు అనువైన స్థలాలు కొన్నిటిని ఆయనకు చూపడం జరిగింది. స్థలాల గురించి సమగ్రమైన వివరాలు కూడా ఆణుశక్తి సంఘానికి పంపబడ్డాయి. ఈ విషయంలో అనుకూలమైన నిర్ణయం త్వరలోనే గైకొనబడగలదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆశిస్తూ ఉన్నది. ఈ ప్రాజెక్టును, మన రాష్ట్రంలోనే నెలకొల్పడం మూలంగా రాష్ట్రంలోని ఎలక్ట్రానిక్ పరిశ్రమ అభివృద్ధికి ఎంతో ప్రోత్సాహాన్ని కలుగజేసినట్లుతుంది. పబ్లిక్ రంగంలో ఐదవ ఉక్కు కర్మాగారం విశాఖపట్టణంలో నెలకొల్పడానికి ఆంగ్లో-అమెరికన్ బృందంవారు సిఫార్సు చేసిన సంగతి కూడా గౌరవసభ్యులకు తెలిసినదే. ఈ సిఫార్సు చేసేటప్పుడు బృందంవారు, లోతైన సముద్రానికి సమీపంలో ఉక్కు కర్మాగారం ఉండడంవల్ల కలిగే ప్రయోజనాలను లెక్కలోకి తీసికొని, “వాస్తవానికి ఎంపిక జరిగేది ఈ స్థలమా, ఆ స్థలమా అనే విషయంలో కాకుండా, నిర్వహణ, పెట్టుబడి ఖర్చు దాదాపు ఒకే విధంగా ఉన్నప్పుడు ‘ఆనమ్యత’, ‘అనామ్యత’ అనే విషయంలో మాత్రమే జరుగుతుంది.” అని తమ నివేదికలో వ్యక్తంచేశారు. విశాఖపట్టణంలో ఉక్కు కర్మాగారం స్థాపన విషయంలో త్వరితంగా నిర్ణయం జరగగలదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆశిస్తూ ఉన్నది. దీనివల్ల కేంద్రరంగం పెట్టుబడి విషయంలో గల ప్రాంతీయ అసమానతలను తీర్చడమే కాకుండా ఆ ప్రాంతంలో ఆనుషంగిక పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెందడానికి ఎంతో అవసరమైన ప్రోత్సాహం కూడా లభ్యమౌతుంది.

III. భారీ పరిశ్రమలు

ఆల్ ఇండియా మానుఫ్యాక్చరర్స్ ఆరన్డైజేషనుకు చెందిన ప్రముఖ పారిశ్రామిక వేత్తలు, వ్యాపారస్తుల బృందం మన కోరికపై రాష్ట్రం అంతా పర్యటించి, పారిశ్రామిక అభివృద్ధికిగల అవకాశాలను గురించి వివేచికను ఇచ్చిన సంగతి గౌరవ సభ్యులకు తెలిసి ఉండవచ్చును. వీరు అనేక సిఫార్సులు చేశారు. మన రాష్ట్రంలో భవిష్యత్ పారిశ్రామిక ప్రగతి రూపొందించేటప్పుడు వీటిని దృష్టిలో ఉంచుకోవడం జరుగుతూఉన్నది.

రాష్ట్రంలోని వివిధ స్థలాలలో విస్తారమైన భూములను సేకరించడానికి, వాటిని పారిశ్రామిక ప్రాంతాలుగా అభివృద్ధిపరచడానికి చర్య తీసుకొనబడుతూఉన్నది. హైదరాబాదులో మాచారం, మాలావీ, ఉప్పల్, కూకట్‌పల్లి ప్రాంతాలు నాలుగు ఇప్పుడే సేకరింపబడుతున్నాయి. 2.8 ఇతర ప్రాంతాలకు సంబంధించిన భూసేకరణ ప్రతిపాదన పరిశీలనలో ఉంది. విశాఖపట్టణం వద్ద భూమిని సేకరించేటందుకు ఇదేవిధమైన చర్య తీసుకొనబడుతూఉన్నది. అవిధంగా సేకరింపబడ భూములలో రోడ్లు, నీటి సరఫరా, మురుగు కాలువలు తదితర సౌకర్యాలు కలుగజేసి అభివృద్ధి చేసినమీదట, అవి పరిశ్రమలకోసం కేటాయించబడతాయి.

క్రొత్త పరిశ్రమలకు మొదటి 5 సంవత్సరాలు తగింపు రేట్లపై విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయడానికి కొద్ది సంవత్సరాలక్రితం ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఈ వధకంవల్ల కలిగే ప్రయోజనాలను, ఇదివరకే అనేక క్రొత్త పరిశ్రమలకు కలుగ జేయడం జరిగింది. 1964-65 సంవత్సరం అఖరుకు ఈ వధకం క్రింద రూ. 4.61 లక్షల మొత్తం ఖర్చుపెట్టబడింది. ఈ సంవత్సరం రూ. 9.50 లక్షల మొత్తం ఖర్చుకాగలదని ఆశింపబడుతున్నది.

1965-66 లో రాష్ట్రంలో నెలకొల్పిన ముఖ్యమైన క్రొత్త పెద్దతరహా పరిశ్రమల వివరాలు ఈ దిగువ ఇవ్వబడ్డాయి.

(ఎ) రసాయనిక ఎరువుల ప్రాజెక్టులు :

విశాఖపట్టణం, కొత్త గూడెంలోఉన్న రసాయనిక ఎరువుల ప్రాజెక్టులు రెండూ మన రాష్ట్రానికి, దేశానికి ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యంగల ప్రాజెక్టులు. కోరమాండల్ ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్ వారు, విశాఖపట్టణంలో తమ యంత్రాలను నెలకొల్పడంలో క్రమాభివృద్ధిని సాధిస్తున్నారు. ఒక సంవత్సరంలో వీరు ఉత్పత్తి ప్రారంభించగలరని ఆశింప బడుతున్నది. వీరికి పెడ్యూలు ప్రకారం అవసరమైన నీరు, విద్యుచ్ఛక్తి సమ కూరుస్తామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చింది. కొత్తగూడెం ప్రాజెక్టు విషయంలో హిందూస్థాన్ ఎల్లయిడ్ కెమికల్స్ పేరిట కంపెనీ ఒకటి రిజిష్టరు చేయబడింది. కొంత ప్రభుత్వ భూమితోనహా సుమారు వెయ్యి ఎకరాల బ్లాకు లభింపచేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సమ్మతించింది. అధికం అయిన దిగువతీ సుంకాలు తదితర అంశాల కారణంగా ప్రమోటర్లు ఇటీవల ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన విషయాలను సమీక్షించారు. మొట్ట మొదట ఉద్దేశించినట్లుగా బొగ్గుకాకుండా దానికి బదులు

'సప్తా'ను ముడిపదార్థంగా వాడడానికి నిర్ణయించారు. భారత ప్రభుత్వం ఈ మార్పుకు తమ సమ్మతినిచ్చారు. ఈ ప్రాజెక్టు ప్రగతిని సాధించి, 1969 మొదట్లో ఉత్పత్తి ప్రారంభించగలదని ఇప్పుడు ఆశింపబడుతున్నది.

(బి) చక్కెర ఫ్యాక్టరీ :

ఈ సంవత్సరం క్రొత్త చక్కెర ఫ్యాక్టరీ ఏదీ ఉత్పత్తిని ప్రారంభించలేదు. జహిరాబాదు, వీంసింగీలలో ఒక్కొక్కదానిలోను 1,250 టన్నుల గానుగాడు శక్తిగల సహకార చక్కెరఫ్యాక్టరీలను నెలకొల్పడానికి భారత ప్రభుత్వం లై సెన్సులు మంజూరుచేసింది. అవసరమైన వాటా మూలధనం సేరరించేటందుకు, సాధ్యమైనంత త్వరలో వీటిని నెలకొల్పేటందుకు చర్యలు తీసికోబడుతున్నాయి. ప్రస్తుతం ఉన్న సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు 1964-65 గానుగాడు కాలంలో బాగా పని చేశాయి. పాలకొల్లు, చిత్తూరు సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు ఒక్కొక్కటి 1.5 లక్షల టన్నులకుమించి చెరకును గానుగాడాయి. ఈ సంవత్సరం, చెప్పకో దగ్గంత కాకపోయినా, కొంతలాభం చూపుతాయని ఆశింపబడుతున్నది.

నిజామాబాద్ లో ఉన్న ఫ్యాక్టరీ, 1964-65లో, అది పనిచేయడం ప్రారంభించిన మొదటి సంవత్సరం అయినప్పటికీ 1 లక్ష టన్నులకు మించిన చెరకు గానుగాడింది. చిత్తూరు, ఆముదాలవలస, ఏటికొప్పారలలో ప్రస్తుతం ఉన్న చక్కెరఫ్యాక్టరీల శక్తిని 1,000 టన్నులనుండి 1,600 టన్నులకు పెంచడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. ఈ దిగువతెలిపిన చక్కెర ఫ్యాక్టరీల గానుగాడు శక్తిని ఈ దిగువ తెలిపిన విధంగా పెంచుకోడానికి భారత ప్రభుత్వం లై సెన్సులు మంజూరుచేసింది;

రోజొక్కింటికి గానుగాడుశక్తి మెట్రిక్ టన్నులలో

శ్రీరామా సుగర్స్, సీతానగరం		600	నుండి	800	వరకు
శ్రీరామా సుగర్స్, టొబ్బలి		450	..	850	..
దక్కన్ సుగర్స్, ఆబ్కారీ కంపెనీ					
లిమిటెడ్, సామర్ల కోట	...	800	..	1,000	..
సర్వరాయ సుగర్స్, చెల్లూరు		1,000	..	1,500	..
ఆంధ్ర సుగర్స్, తణుకు		1,250	..	2,500	..
వి. వి. ఎస్. సుగర్స్, చాగల్లు		1,250	..	3,000	..
కె. సి. పి. లిమిటెడ్, పుయ్యూరు		2,500	..	8,750	..
మెన్సర్స్ చల్లపల్లి సుగర్స్, చల్లపల్లి		800	..	1,250	..

(సి) నూలు మిల్లులు :

ఈ సంవత్సరం నూళ్లూరుపేట, మైదతాబాదులలోని రెండు నూలు మిల్లులు ఉత్పత్తి ప్రారంభించాయి. ప్రస్తుతం ఉన్న కొన్ని బట్టల మిల్లులూకూడా తమ ఉత్పత్తి శక్తిని పెంచాయి. లై సెన్సు ఇచ్చిఉండి ఇంతవరకు ఉత్పత్తి ప్రారంభంకానీ

మిగిలిన మిల్లుల విషయంలో సాగుతూ ఉన్న పనిని ఎప్పటికప్పుడు సమీక్షించడం జరుగుతూ ఉన్నది. లై సెన్సుదారులలో ఒకరు లై సెన్సును తిరిగి ఇచ్చి వేశారు. మిగిలిన ఇద్దరిపని సంతృప్తికరంగాలేదు. అందుచేత, ఈ మూడు లై సెన్సులను కేంద్ర ప్రభుత్వం వద్ద ఇదివరకే దరఖాస్తులు పెండింగులో ఉన్న క్రొత్త పారిశ్రామిక కులకు మంజూరు చేయవలసిందిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిఫార్సు చేసింది.

రాజమండ్రి, నెల్లూరు, కరీంనగర్ లలో సహకార నూలు మిల్లులు నెలకొల్పడానికి లై సెన్సులు ఇవ్వబడ్డాయి. వాటా మూలధనం సేకరించడానికి యంత్ర సామాగ్రి సంపాదించడానికి ఇప్పుడు చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి. కరీంనగర్ లోని నూలు మిల్లును జొళిపట్టణ వాటికలో భాగంగా రామగుండంలో నెలకొల్పడానికి ఉద్దేశించబడింది. తూర్పు పాకిస్తాన్ నుండి వచ్చిన కాండికీకుల, సిలోన్ లనుండి వలస వచ్చిన ప్రజల 1000 కుటుంబాలను భారత ప్రభుత్వ పునరావాస మంత్రిత్వ శాఖ సహకారంతో స్థిరపరచడం కోసం ఈ జొళి పట్టణ వాటకను ఏర్పాటు చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. ఈ పథకానికి రూ. 90 లక్షలు ఖర్చు కాగలదని అంచనా. కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయం విషయంలో వారి తుదినిర్ణయం తెలియవలసిఉంది.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు, నూలు మిల్లుల వాటా మూలధనానికి విరాళాన్నిస్తుందనీ, ఆర్థిక సహాయాన్నిచ్చే సంస్థల నుండి అవి తీసికునే ఋణాల చెల్లింపుకు హామీగా కూడా ఉంటుందనీ గౌరవ సభ్యులకు తెలిసిందే. అందుచేత, ఈ యూనిట్లకు మేనేజింగు డైరెక్టర్లుగా ప్రభుత్వ ఉద్యోగులనే నియమించడం అవసరమని ప్రభుత్వం భావించింది. ఆ ప్రకారం, ఇండియన్ ఎడ్యుకేషన్ ట్రస్ట్, ప్లేటు సివిల్ సర్వీసుల ఉద్యోగులను ఈ పదవులలో నియమించడం జరిగింది.

(డి) సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు:

కడప జిల్లా ఎర్రగుంటలో కర్మాగారాన్ని నెలకొల్పేటందుకు మెసర్స్ హిందు స్టాన్ సుగర్ మిల్సు వారికి ఇచ్చిన సమ్మతి పత్రానికి తోడు అదేస్థలంలో ఒక సిమెంటు కర్మాగారాన్ని స్థాపించడానికి సిమెంటు కార్పోరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వారికి ఇటీవలనే సమ్మతి పత్రం ఇవ్వడం జరిగింది. సమ్మతి పత్రాలు ఇవ్వబడ్డ వివిధ పార్టీలు పనిలో చూపిన అభివృద్ధి అతి స్వల్పం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, పరిస్థితిని ఎప్పటికప్పుడు సమీక్షిస్తుఉంది. ఈ సమ్మతి పత్రాలలో కొన్నింటిని రద్దు చేయవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేయడానికి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉద్దేశిస్తున్నది. ఆ విధంగా చేయడంవల్ల మరొకరు వాటిని త్వరితంగా నెలకొల్పడానికి వీలుంటుంది.

(ఇ) ఇతర విషయాలు:

గత సంవత్సరమే ఉత్పత్తి ప్రారంభించిన ఇండియన్ డెవోనేటర్స్ లిమిటెడ్ వారు అమెరికన్ కంపెనీ సహకారంతో విపరీతంగా ప్రేరేపదార్థాలను తయారు చేసే కర్మాగారాన్ని నెలకొల్పడానికి అప్పుడు ఉద్దేశిస్తున్నారు. ఇందుకోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అవసరమైన సౌకర్యాలను కలుగజేస్తానన్నది. అమెరికాలో ప్రముఖ

పారిశ్రామిక కంపెనీలలో ఒకటైన యూనియన్ కార్పొరేషన్ కంపెనీకి బొంబాయి, కలకత్తాలలో ఇదివరకే భారీ తయారీ కర్మాగారాలున్నాయి. వీరు హైదరాబాద్ లో డ్రైక్రాఫ్టింగు, మాంగనీసు డైఆక్సైడ్ కర్మాగారాన్ని నెలకొల్పడానికి ఉద్దేశిస్తున్నారు.

ప్రభుత్వ స్వామ్యం క్రింద గల రాజమండ్రిలోని ఆంధ్ర పేపర్ మిల్సు యాజమాన్యాన్ని 1964 జూలై 11 వ తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ పేపర్ మిల్సు లిమిటెడు అనే కొత్త కంపెనీకి బదిలీ చేసిన సంగతి సభవారెగినదే. అందుకు అవసరమైన ఏర్పాట్లు ఇటీవలే పూర్తిచేయబడినై. సంతకాలు కూడా జరిగాయి. మిల్సుల విస్తరణ కార్యక్రమంక్రింద రోజువారీ ఉత్పత్తి వక్తిని 10 టన్నుల నుంచి 70 టన్నులకు పెంచాలని మొదట సంకల్పించబడింది. ప్రాజెక్టు పునరవలోకనానంతరం ఉత్పత్తి శక్తి 100 టన్నులు వుండేవిధంగా దానిని మరింత విస్తరింపజేయాలని ఇటీవలే అంగీకరించబడింది. ప్రస్తుతం విస్తరణపని సాగుతున్నది. 1967 తొలిభాగంలో అది విస్తృత శక్తితో ఉత్పత్తి ప్రారంభించగలదని ఆశించబడుతున్నది.

VI: ప్రభుత్వ వాణిజ్య సంస్థలు

(ఎ) ప్రభుత్వ పింగాణీ ఫ్యాక్టరీ, గూడూరు:

1964-65 లో దీనికి తగు మాత్రం అంటే రూ. 16.858 లాభం వచ్చింది. ఆ సంవత్సరం ఉత్పత్తి 5.66 లక్షల కిలోలు, ఆ ఉత్పత్తి విలువ రూ. 8.934 లక్షలు. ఈ ఏడు ఉత్పత్తి 6 లక్షల కిలోలకు, విలువ రూ. 9 లక్షలకు పెరగగలదని ఆశించ బడుతున్నది.

(బి) ప్రభుత్వ బ్లాకు గ్లాసు ఫ్యాక్టరీ, గూడూరు:

ఈ ఫాక్టరీ సీసాలు, చిమ్మిలు మొదలైన సామగ్రిని తయారుచేస్తున్నది. 1964-65 లో అది రూ. 1.94 లక్షల విలువగల 212 టన్నుల సామగ్రి ఉత్పత్తి చేసింది. ఈ యూనిట్ మూలంగా రూ. 1.27 లక్షల నికర నష్టం వచ్చింది. చిత్తూరు జిల్లాలో గాజులు తయారుచేసేవారికి గాజు సరఫరాచేసే ఉద్దేశంతో మొదట అది నెలకొల్పబడింది. ప్రస్తుతం ఆ ఉద్దేశం నెరవేరడం లేదు కనుక, వరుసగా నష్టాలు వస్తున్నందున దానిని ఆమ్మిపేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సూత్రప్రాయంగా నిశ్చయించింది.

(సి) ప్రభుత్వ పవర్ ఆల్కహాల్ ఫ్యాక్టరీ, బోధన్:

బోధన్ లోని ప్రభుత్వ పవర్ ఆల్కహాల్ ఫ్యాక్టరీ నిజాం సుగర్ ఫాక్టరీకి అనుబంధంగా నిర్వహించబడుతున్నది. గడచిన సంవత్సరం అది సంత్సప్తిరంగా పనిచేసింది. 1954-65 లో అది 18.4 లక్షల గ్యాలన్లు ఉత్పత్తి చేసింది, ఆక్రితం సంవత్సరపు ఉత్పత్తి 16 లక్షల గ్యాలన్లు. 1965-66 లో ఉత్పత్తి 20 లక్షల గ్యాలన్లకు పెరుగుగలదని భావించబడుతున్నది. బోధన్ లో తయారైన ఆల్కహాల్ కు సర్వసేయు, డ్రగ్సు, భార్యస్యూటికల్సు వంటి యముఖ్య పరిశ్రమలనుంచి మరచిగెరాకీ వస్తున్నది.

V. ప్రభుత్వ యాజమాన్యం క్రిందగల కంపెనీలు

(ఎ) సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ లిమిటెడ్ :

1964-65లో సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వారి తీసుకొన్న, చెల్లించిన మూలధనం రూ. 3 కోట్లనుంచి రూ. 5,58 కోట్లకు పెంచబడింది. ఈ అదనపు వాటాలను పూర్తిగా కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలే తీసుకొన్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కంపెనీ వాటా మూలధనానికి చెల్లింపు చేయడానికి వీలుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రుణం మంజూరు చేసింది. దానితోడు కేంద్రం నేరుగా కంపెనీకి రూ. 31.63 కోట్ల అప్పు ఇచ్చింది. కంపెనీ 1965-66 లో తన విస్తరణ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడానికి రూ. 4 కోట్లు కావలసి వుంటుందని అంచనా వేయబడింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం కంపెనీకి ఒక కోటి రూపాయలు అప్పిద్ది, మిగతా మొత్తాన్ని వీలైతే డిబెంజర్లు జారీచేయడం ద్వారా సేకరించవలసిందని సలహా ఇచ్చింది. కంపెనీ అందుకు ఇంకా ప్రయత్నిస్తున్నది.

1963-64 లో 34.7 లక్షల టన్నుల బొగ్గు ఉత్పత్తి కాగా 1964-65 లో 36.51 లక్షల టన్నులు ఉత్పత్తి అయింది. 1963-64 లో కంపెనీకి వచ్చిన వెరళి లాభం రూ. 2.05 కోట్లు కాగా 1964-65 లో రూ. 2.08 కోట్ల వెరళి లాభం వచ్చింది. 1964 వ సంవత్సరం మధ్యలో బొగ్గు గిరాకీ పడిపోయింది. గత కొద్దిమాసాలలో మాత్రమే అది మళ్ళీ వుంజుకొన్నది. కొత్త గూడెం వద్ద థర్మల్ పవరు ప్లాంట్ స్థాపనతో గిరాకీ పెరుగగలదని ఆశించబడుతున్నది.

(బి) నిజాం సుగర్ ఫ్యాక్టరీ లిమిటెడ్ :

1964-65 సీజనులో ఈ ఫ్యాక్టరీ 6.25.634 టన్నుల చెరకు అడించి 56,249.6 టన్నుల చక్కెర ఉత్పత్తి చేసింది. అంటే దిగుబడి 9 శాతం అన్నమాట. ఆ క్రితం సంవత్సరం అంటే 1963-64 సీజనులో 4,62,521 టన్నుల చెరకు అడించి 10.21 శాతం దిగుబడితో 47,242.4 టన్నుల చక్కెర ఉత్పత్తి చేసింది. 1964-65 సీజనులో ఫ్యాక్టరీ చెరకు అడించడం 1964 అక్టోబరు 5వ తేదీన ప్రారంభించి 29-4-1965 తేదీన ఆపివేసింది. అంటే ఆ సీజను 184 రోజులపాటు వున్నది. అది అంతక్రితం సీజనుకంటే 18 రోజులు ఎక్కువే. అయినప్పటికీ 1964-65 లో దిగుబడి తక్కువగా వుండడానికి కారణాలు తీవ్రమైన అనావృష్టి మూలంగా చెరకులో చక్కెర తక్కువ కావడం, తగినంత నీరు సరఫరా కాకపోవడం.

ఫ్యాక్టరీ పనికూడా 1963-64 లో వున్నంత బాగాలేదు. 1963-64 లో సగటు పంట 34.42 టన్నులు కాగా 1964-65 లో 27.09 టన్నులు మాత్రమే వున్నది. చెరకు పంట తగ్గడానికికూడా తీవ్ర అనావృష్టి పరిస్థితులు, నీటి సరఫరా చాలినంతగా లేకపోవడమే కారణాలు. అందువల్ల 1964-65 లో వ్యవసాయ పనుల మూలంగా వచ్చే లాభం సుమారు రూ. 9 లక్షల వరకు తగ్గిపోయింది.

కంపెనీకి చెందిన కన్వెక్షనరీ యూనిటుపోయిన సంవత్సరం 807 టన్నుల కన్వెక్షనరీ ఉత్పత్తి చేయగా ఈ ఏడు దాదాపు 882 టన్నులు ఉత్పత్తి చేసింది. మొదటిసారిగా కన్వెక్షనరీ శాఖ రూ. 79.757 లాభం ఆర్జించింది. గత సంవత్సరం ఈ శాఖ క్రింద రూ. 48.645 నష్టం వచ్చింది.

కార్బన్ డయాక్సైడు తయారీ ఇంకా లబ్ధిని అందుకోలేదు. దాని విక్రయానికి కావలసినన్ని సిలిండర్లు లేకపోవడమే ప్రధాన లోపంగా వున్నది. ఇప్పుడు సిలిండర్లను అధికంగా సంపాదించడానికి కంపెనీ తగు ఏర్పాట్లు చేసింది. 1964-65 లో కార్బన్ డయాక్సైడు ప్రొఫైటుకు రూ. 48,428 ల నష్టం వచ్చింది. క్రిందపేరు వచ్చిన నష్టం రూ. 79,735.

వస్తు విధింపుకు ముందు కంపెనీకి వచ్చిన నికర లాభం 1963-64 లో రూ. 56.31 లక్షలు కాగా 1965-65 లో రూ. 39 లక్షలు.

(సి) హైదరాబాద్ కెమికల్స్ ఓ ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్ :

1964 సెప్టెంబరు 30 తో అంతమైన సంవత్సరంలో కంపెనీ ఉత్పత్తి చేసిన సల్ఫ్యూరిక్ యాసిడ్, సూపర్ ఫాస్ఫేటు, ఎరువుల మిశ్రమం వివరాలు: అంతక్రితం సంవత్సరపు వివరాలు క్రింది విధంగా వున్నాయి :

సెప్టెంబరు 1964. 30 సెప్టెంబరు 1963.

టన్నులు

సల్ఫ్యూరిక్ యాసిడ్	3,473	2,310
సూపర్ ఫాస్ఫేటు	8,867	5,870
ఎరువుల మిశ్రమం	12,264	7,759

1964 సెప్టెంబరు 30 అంతమైన సంవత్సరంలో కంపెనీకి తరుగుదలకు ఏర్పాటుచేసిన మీదట రూ. 527, లక్షల నష్టం తేలింది. దానికి క్రిందపేరు వచ్చిన నష్టం రూ. 12.28 లక్షలు. 1964 అక్టోబరు 1 వ తేదీనుంచి 1965 సెప్టెంబరు 30 వరకుగల సంవత్సరంలో, ఉత్పత్తిలో గణనీయమైన అభివృద్ధి కనిపించింది. ఆ సంవత్సరపు ఉత్పత్తి క్రింది విధంగా వున్నది :

సల్ఫ్యూరిక్ యాసిడ్	7,467	మెట్రిక్ టన్నులు
సూపర్ ఫాస్ఫేటు	16,740	
ఎరువుల మిశ్రమం	20,465	

1965 సెప్టెంబరు 30 తో అంతమైన సంవత్సరంలో కంపెనీ నిర్వహణ ఫలితాలు గత రెండేళ్ళ ఫలితాల కంటే ఉత్తమంగా వుండగలవని, రానున్న సంవత్సరాలలో తగు లాభాలు రాగలవని ఆశించబడుతున్నది.

డి. అజంజాహి మిల్సు :

36,000 కడుళ్ళు, 700 మగ్గలతో వరంగల్లులో పనిచేస్తున్న అజంజాహి మిల్సు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకెల్లా పెద్ద ఉమ్మడి మిల్లు. ఈ మిల్లు నెలనెలా సుమారు 2,000 బేళ్ళబట్ట, 400 బేళ్ళ నూలు ఉత్పత్తి చేస్తుంది. 6,400 కడుళ్ళతో మిల్లును విస్తరించే కార్యక్రమం పూర్తయింది. అది త్వరలో ఉత్పత్తి ప్రారంభించ గలదు. రూ. 60 లక్షల వ్యయంతో 25,000 కడుళ్ళను, 150 మగ్గలను మార్చి వేయడంద్వారా మిల్లును అధునిక మొనరించే పథకం ఒకటి రూపొందించబడింది. అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నది. పై వ్యయంలో సగాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంచెలవారీగా సమకూర్చవలసివుంటుంది. మిగతా సగాన్ని కంపెనీ తన సొంత వనరులనుంచి భరిస్తుంది. గత కొద్దినెలలుగా వత్తపరిశ్రమ క్లిష్టపరిస్థితిని ఎదుర్కొంటున్న విషయం గౌరవసభ్యులకు తెలిసినదే. ఇతర మిల్లులతోపాటు అజంజాహి మిల్సులో కూడా నిల్వలు పేరుకుపోయాయి. అయితే ఇంతటితో ఈ విషయ పరిస్థితి తొలగిపోయినట్లేనని భావించబడుతున్నది. ఈ పరిస్థితిని తట్టుకొనడానికి వీలుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మిల్లుకు రూ. 25 లక్షల స్వల్పకోటిక రుణాన్ని మంజూరుచేసింది. వత్తపరిశ్రమ ప్రతికూల పరిస్థితులకు గురైనప్పటికీ 1964-65 లో ఈ మిల్లు రూ. 6 లక్షలకు పైగా లాభం ఆర్జించింది.

VI. చట్టబద్ధమైన కార్పొరేషన్లు

ఎ. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పెనాన్సియలు కార్పొరేషన్లు :

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పెనాన్సియల్ కార్పొరేషనుకు రూ. 1.5 కోట్లు చెల్లించిన మూలధనం వున్నది. అందులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రూ. 70 లక్షల విలువగల వాటాలు, రిజర్వుబ్యాంకుకు రూ. 20 లక్షల వాటాలు వున్నాయి. మిగతావాటిని పెద్దూర్లు బ్యాంకులు, సహకారబ్యాంకులు, జీవితభీమాసంస్థ, ప్రజలు తీసుకొనివున్నారు.

ఈ కార్పొరేషను ఏర్పడిన నాటి నుంచి రాష్ట్రంలోని పారిశ్రామిక సంస్థలకు రుణాలరూపంలోను, స్వదేశీ యంత్ర సామగ్రికి చెల్లించవలసిన పైకాలకు హామీ ఇవ్వడంద్వారాను వాటికి సహాయపడుతున్నది. కార్పొరేషను ప్రారంభం నుంచి ఇప్పటివరకు రూ. 9 కోట్లకు పైగా రుణాలరూపంలో సహాయం మంజూరు చేసింది. 1965 డిసెంబరు ఆఖరుకు వాస్తవంగా మంజూరు చేసిన మొత్తం (అంటే మంజూరైన మొత్తాలలో పార్టీలు వినియోగించుకొనని వాటిని తీసివేయగా మిగిలినది) రూ. 720.80 లక్షలు. అందులో రూ. 545.21 లక్షల మేరకు చెల్లింపులు జరిగాయి. ఇప్పటికి మంజూరైన మొత్తంలో వత్తపరిశ్రమకు దాదాపు రూ. 280 లక్షలు, ఆహార పదార్థాల తయారీ పరిశ్రమలకు రూ. 150 లక్షలు, కెమికల్సు, కెమికలు ఉత్పత్తులకు రూ. 100 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగింది.

ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం మొదటి తొమ్మిది మాసాలలో కార్పొరేషను రూ. 159.20 లక్షల రుణాలు మంజూరు చేసింది. రూ. 110.44 లక్షలు చెల్లించింది. 1964-65 లో మంజూరు చేసిన మొత్తం రుణసహాయం రూ. 119.80 లక్షలు.

ఆస్తుతీసుకొన్నవారు 1965 మార్చి ఆఖరుకు మొత్తం మీద దాదాపు రూ. 97 లక్షలు తిరిగి చెల్లించవలసి వచ్చింది. కాగా వాయిదా మీరిన ఖాతీలు రూ. 3.68 లక్షలు, వసూలుకాని ఖాతీల క్రింద రూ. 33.000 మొత్తాన్ని కార్పొరేషను కొట్టివేయ వలసి వచ్చింది.

రాష్ట్ర పైనాన్నియలు కార్పొరేషను చట్టం క్రింద, వాటాదార్లకు కార్పొరేషను 3½ శాతం డివిడెండుకు హామీ ఇచ్చిన విషయం గౌరవసభ్యులెరిగినదే. ఏసంవత్సరమైనా కార్పొరేషన్ ఆరస పై శాతం చొప్పున డివిడెండు చెల్లించడానికి చాలకపోతే కార్పొరేషను హామీ ఇచ్చిన డివిడెండు చెల్లించగలిగేందుకు గాను ప్రభుత్వం దానికి సబ్సిడీ ఇవ్వవలసి వున్నది. మొదటి సారిగా 1963-64 లో కార్పొరేషను తన సొంత రాబడి నుండి డివిడెండు చెల్లించ గలిగింది. 1964-65 లో పరిస్థితి మరింత మెరుగవడం వల్ల తన లాభాల్లో కొంత భాగాన్ని వచ్చే సంవత్సరానికి బదిలీ చేయ గలిగింది. 1963-64 లో వచ్చిన మొత్తం రాబడి రూ. 15.76 లక్షలు, నికర లాభం రూ. 10.19 లక్షలు కాగా 1964-65 లో వచ్చిన మొత్తం రాబడి రూ. 21.44 లక్షలు, నికర లాభం రూ. 12.47 లక్షలు.

వచ్చే ప్రణాళికా కాలంలో కార్పొరేషను రాష్ట్రంలోని పరిశ్రమలకు ద్రవ్య సహాయం అందజేయడంలో ప్రముఖ పాత్ర వహించి, పారిశ్రామికాభివృద్ధికి తోడ్పడ గలదని ప్రభుత్వం ధైర్యంగా విశ్వసిస్తున్నది.

బి. ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామికాభివృద్ధి కార్పొరేషను :

ఈ కార్పొరేషను ఏర్పడిన నాటి నుంచి ఇప్పటిదాకా 36 పారిశ్రామిక సంస్థలకు దిగువ వివరించిన రీతిగా రూ. 544.40 లక్షల మేరకు ద్రవ్యసహాయం మంజూరు చేసింది.

	రూ. లక్షలు
1. వాటా మూలధనం అండర్ టేకింగ్	 341.40
2. వాటా మూలధనంలో పెట్టుబడి	 24.00
3. వాయిదా వేసిన చెల్లింపులు, ఋణాలు మొదలై సవాటికి హామీలు.	 169.00
4. ఋణాలు	 10.00

	మొత్తం 544.40

మంజూరుచేసిన పై మొత్తంలో ఇప్పటికి 21 సంస్థలు రూ. 284.90 లక్షల మేరకు ద్రవ్యసహాయాన్ని వినియోగించుకొన్నాయి. ఆ 21 సంస్థల మొత్తం పెట్టుబడి దాదాపు రూ. 52 కోట్లు. 1965 డిసెంబరు ఆఖరుకు ప్రభుత్వం దాని వాటా మూలధనం క్రింద రూ. 184 లక్షలు మాత్రమే ఇచ్చింది. రాష్ట్రంలో కొత్త పారిశ్రామిక సంస్థలకు పెట్టుబడులను ఆకర్షించడంలో కార్పొరేషను ప్రముఖపాత్ర

వహించగలిగిందని పై అంకెలు తెలియజేస్తున్నాయి. మూలధనపు మార్కెటులో ప్రస్తుతమున్న అనిశ్చిత పరిస్థితులవల్ల అండర్ రైటింగు సదుపాయాలు కల్పించడానికి ఇలాటి సంస్థ వుండవలసిన అవసరం ప్రస్తుతమవుతున్నది. వచ్చే ప్రణాళికా కాలంలో కార్పొరేషను రాష్ట్రానికి పారిశ్రామిక పెట్టుబడులను ఆకర్షించడంలో మరింత ముఖ్యపాత్ర వహించగలిగేట్లు చూడడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేయగలదు.

పైన తెలిపిన ద్రవ్యసహాయాన్ని మంజూరు చేయడంతోపాటు కార్పొరేషను ప్రయత్నాలు సంస్థల సహకారంతో మూడు కంపెనీలను ప్రమోటు చేసింది. అవి బాల్ బేరింగుల తయారీకి, షీట్ గ్లాసు, హాల్ గ్లాసు వేరు ఉత్పత్తికి, హైలెన్సు ఇన్సులేటర్ తయారీకి సంబంధించిన ప్రాజెక్టులు. బాల్ బేరింగు, గ్లాసు ప్రాజెక్టులకు సాంకేతిక సహకార ఒప్పందాలు జరిగాయి. ఈ ప్రాజెక్టు స్థాపనకుగాను ఆయా కంపెనీలు తదుపరి చర్య తీసుకొంటున్నాయి. ఇన్సులేటర్ ప్రాజెక్టుకు సాంకేతిక సహకారం కోసం సంప్రదింపులు జరుగుతున్నాయి. అదే విధంగా కార్పొరేషను (1) దుక్కు ఇనుము, (2) పవరు కేబులు, (3) ఎలక్ట్రిక్ మోటార్లు, (4) సోడా యాష్, (5) ముద్రణ యంత్రాలు—ఈ అయిదు ప్రాజెక్టులనుకూడా ప్రమోటు చేయాలని ఆశిస్తున్నది. ఈ ప్రాజెక్టులకు విదేశీ సాంకేతిక సహకారం పొందడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. కార్పొరేషను సాంకేతిక సలహాదాతల అనేక కొత్త పరిశ్రమల విషయంలో సాధ్యత నివేదికలను, వివరాల జాబితాలను అందజేశారు. రాష్ట్రంలో యీ పరిశ్రమలను నెలకొల్పదలచిన పారిశ్రామిక వేత్తలకు అవి లభ్యంచేయబడతాయి.

కార్పొరేషను వాటా మూలధనంకోసం ఈ ఏడాది బడ్జెటులో రూ. 100 లక్షలు వచ్చే ఏడాదికి రూ. 105 లక్షలు సమకూర్చబడ్డాయి.

(సి) ఆంధ్రప్రదేశ్ లఘుపరిశ్రమాభివృద్ధి కార్పొరేషను :

: ఈ కార్పొరేషను రూ. 50 లక్షల అధికృత మూలధనంతో 1-3-1961 తేదీన రిజిస్టరు చేయబడింది.

కార్పొరేషను ఈ క్రింది ముఖ్య కార్యకలాపాలతో పనిచేస్తున్నది :

- (ఎ) లఘుపరిశ్రమలకు ఋణసహాయం అందజేయడం ;
- (బి) వివిధ రకాల వస్తువులను ఉత్పత్తిచేసే 26 యూనిట్లను నిర్వహించడం. ఇవి మొదట పరిశ్రమలశాఖ వారిచే నిర్వహించబడేవి;
- (సి) లఘుపరిశ్రమల ప్రయోజనంకోసం సనత్ నగరు తదితర స్థలాల్లో స్థాపించిన 6 ముసినరుకుల సర్వీసింగు కేంద్రాలను నిర్వహించడం.

కార్పొరేషను ప్రారంభమైనప్పటి నుంచి ఇంతవరకు 107 అప్పు దరఖాస్తులకు గాను మొత్తంమీద రూ. 78.67 లక్షలు మంజూరు చేసింది. 1966 ఫిబ్రవరి ఆఖరుకు వాస్తవంగా పంపిణీ చేసిన మొత్తం రూ. 29.53 లక్షలు. రూ. 1 లక్ష కంటే తక్కువ మొత్తంకోసం పెట్టుకొన్న అప్పు దరఖాస్తుల విషయంలో మాత్రమే ముఖ్యంగా కార్పొరేషను ఋణాలు మంజూరు చేస్తున్నది. రూ. 1 లక్ష కంటే ఎక్కువ మొత్తంకోసం పెట్టుకొన్న అప్పు దరఖాస్తుల విషయంలో స్టేట్ ఫైనాన్సియల్ కార్పొరేషను మంజూరు చేస్తున్నది.

రూ. 1 లక్షకంటే ఎక్కువ మొత్తాలకోసం పెట్టుకొన్న అప్పు వరభాస్తుల విషయంలో కూడ ఇప్పటికీ ఈ కార్పొరేషనే అప్పులు మంజూరు చేస్తున్నందున పరిశ్రమలన్నిటికీ ఋణ సహాయాన్ని అందజేసే బాధ్యతను స్టేట్ ఫైనాన్షియల్ కార్పొరేషనుకు అప్పగిస్తే బాగుంటుందేమో అన్న విషయాన్ని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది.

26 ఉత్పత్తి యూనిట్లు చేస్తున్న పనిని కార్పొరేషను నిర్వాహకవరం ఎంతో వివరంగా పరిశీలించింది. వీటిలో 5 యూనిట్ల పని లాభదాయకంగా లేనందున వాటిని మూసివేయాలని అది సిఫార్సు చేసింది. ఈ కారణాన్ని పురస్కరించుకొని, వచ్చి రంగంలో ఈ 5 యూనిట్లను నిర్వహించవలసిన అవసరం ఎంత మాత్రం లేదని భావించినందున కూడ వాటిని అమ్మి వేయాలని చేసిన సిఫార్సును ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. పబ్లిక్ రంగంలోని సుస్థలనుండి ఆరర్థ తీసుకోవడం ద్వారా ఇతర యూనిట్ల ఉత్పత్తిని పెంచడానికి కార్పొరేషను చర్యలు తీసుకొంటున్నది.

సంతకగరు, వరంగలు, విజయవాడ, సామర్లకోట, విశాఖపట్నం, కడపలలో ముడిసరుకుల సర్వీసింగు కేంద్రాలు స్థాపించబడ్డాయి. దిగుమతులద్వారా, దేశీయ సరఫరా ద్వారా ఫెర్రసు, నాన్ ఫెర్రసు లోహాలతో సహా అరుదైన ముడిసరుకులను సేకరించి సరఫరా చేయడమే వీటి ముఖ్య ఉద్దేశం. 1962 జూలై 1 వ తేదీనుండి 1965 నవంబరు 30 వ తేదీవరకు ఈ కేంద్రాలద్వారా రూ. 190 లక్షలకు పైబడి ఖరీదుచేసే సరుకులను వివిధ లఘుపరిశ్రమలకు పంపిణీ చేయడం జరిగింది.

(డి) ఆంధ్రప్రదేశ్ మైనింగు కార్పొరేషను :

1956, భారత కంపెనీల చట్టం క్రింద, 1961 ఫిబ్రవరిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ మైనింగు కార్పొరేషను లిమిటెడ్ స్థాపించబడింది. ఈ కంపెనీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తి యాజమాన్యం క్రింద వుంటుంది. ఈ కంపెనీ అధికృత మూలధనం రూ. 50 లక్షలు. ప్రభుత్వం ఇంతవరకు కార్పొరేషను వాటాలకై రూ. 40 లక్షలు పెట్టుబడి పెట్టింది. కార్పొరేషను ఈ క్రింది ముఖ్య ఆశయాలతో పనిచేస్తున్నది:

- (ఏ) అర్థిక ప్రాధాన్యతగల ముఖ్యమైన ఖనిజాల ఉనికిని నిరూపించే నిమిత్తం అన్వేషణ సవివరమైన పరిశీలనలు జరపడం,
- (బి) వివిధ ఖనిజాలను దేశంలో వాడుకోవడానికి, విదేశాలకు ఎగుమతి చేయడానికి వాణిజ్య ప్రాతిపదికపై వాటిని వినియోగించడం,
- (సి) ఖనిజాల ఉపయోగంకోసం ప్రా సె సింగు కో సంగు కార్యకారాలను నెలకొల్పడం,
- (డి) రాష్ట్రంలో లభ్యమయ్యే ఖనిజాల వనరులను బట్టి మానుపాక్షపరింగు కార్యకారాలను నెలకొల్పడం.

కృష్ణా జిల్లా, గండ్రాయి ప్రాంతంలో ముడి ఇనుము త్రవ్వకం పనితో మైనింగు కార్పొరేషను కార్యకలాపాలు మొదలైనాయి. గండ్రాయి ప్రాంతంలో త్రవ్వకం

పనులు వాస్తవంగా 1961 డిసెంబరులో ప్రారంభమైనాయి. అప్పటినుంచి కార్పొరేషను ఇతర ఖనిజాలకోసం యీ క్రింద తెలిపిన అనేక ఇతర గనులను ప్రారంభించింది. అనేక గనులు ఇంకా అభివృద్ధిదశలోనే ఉన్నాయి. ఈ గనులు త్వరలోనే మంచి లాభాలు ఆర్జించగలవని ఆశించబడుతున్నది.

మూడవ సంవత్సర ప్రణాళికాకాలం ఆఖరుకు కార్పొరేషను పని ఫలితాలు యీ క్రింద తెలిపిన విధంగా ఉంటాయి :

వివిధ సంఖ్య	ఖనిజం పేరు	మూడవ సంవత్సర ప్రణాళికాకాలంలో అయిన మొత్తం ఉత్పత్తి	విక్రయాలద్వారా పనులైన మొత్తం రూ.	1985-88 లో ఉత్పత్తి (మె. టన్నులలో)
1.	ముడి ఇనుము ..	3,35,259.95 టన్నులు	1,48,83,537.00	10,078.70
2.	జ్వే	4,865.54 ,,	1,92,472.02	2,563.00
3.	సున్నపు రాయి ..	11,527.10 ,,	77,689.09	4,438.10
4.	ముగ్గురాయి ..	10,347.03 ,,	2,03,661.38	1,936.70
5.	మైక్రాక్రిన్ ..	1,900 సెంటర్లు	12,744.98	1,900.00
6.	అస్బెస్టాసు ..	11,179.50 కి. గ్రా.	11,915.44	10,179.50
7.	కార్బున్ ..	3,088.60 టన్నులు	1,541.14	3,938.00

ఐదు క్రొత్త ప్రాజెక్టులను చేపట్టడానికి, బకాయ పథకాలను అనుకొన్నవిధంగా పూర్తిచేయడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ మైనింగు కార్పొరేషను లిమిటెడుకు వీలు కల్పించే నిమిత్తం ఆ కార్పొరేషను వాటాలలో ప్రభుత్వ పెట్టుబడిక్రింద 1966-67 కు గాను రూ. 10 లక్షల మొత్తాన్ని ప్రభుత్వం కేటాయించింది.

ఈ ఐదు ప్రాజెక్టులకు తోడు అనంతపురంజిల్లాలో ముడి ఇనుము త్రవ్వకం కోసం ఒక ప్రాజెక్టును చేపట్టాలని సంకల్పించబడింది. దీనికోసం గని త్రవ్వకపు కొలును ప్రభుత్వం ఇటీవలే ఇచ్చింది. ఇంతేకాకుండా రక్షణ కార్యాలకు ప్రాధాన్యంగా ఖనిజాలలో ఒకటైన అస్బెస్టాస్ త్రవ్వకం పనిని ఇప్పటికంటే ఇంకా పెద్దఎత్తున చేపట్టడానికికూడ తలపెట్టబడింది. ఈ సరుకు దిగుమతిని కొంతవరకు తగ్గించడానికి అది దోహదం చేస్తుంది.

నిర్వహణ కార్యాన్ని చేపట్టిన మొదటి సంవత్సరంలో తప్ప కార్పొరేషను 1962-63, 1963-64, 1964-65 సంవత్సరాలలో యీ క్రింద సూచించిన విధంగా లాభాలను ఆర్జించింది :

వరుస సంఖ్య	సంవత్సరం	లాభం రూ.
1.	1962-63	5,79,659
2.	1963-64	1,98,275
3.	1964-65	67,618

ముఖ్యంగా ముడి ఇనుము అమృతపు ధరలను తగ్గించినందువల్ల ముడి ఇనుము కొద్ది మొత్తాలలో ఎగుమతి అయినందువల్ల 1963-64, 1964-65 సంవత్సరాలలో లాభాలు తక్కువగా వచ్చినై.

VII. లఘు పరిశ్రమలు

1965-66 లో లఘు పరిశ్రమల అభివృద్ధికోసం రూ. 52.94 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. కొనసాగుతూవున్న పథకాలకుతోడు యీ క్రిందివాటిని కూడా చేపట్టడం జరిగింది :

- (i) ఆటోమొబైలు, రేడియో సర్వీసింగులలో స్వల్పకాలిక శిక్షణ నిచ్చే పథకం ;
- (ii) సనత్ నగరు పారిశ్రామిక క్షేత్రంలో టూల్ రూమును, కాంపోజిటు సర్వీసింగు వర్క్ షాపును నెలకొల్పే పథకం ;
- (iii) హైదరాబాదులోని లైట్ ఇంజనీరింగు వస్తువులకు, రాజమండ్రిలోని సెరామిక్ వస్తువులకు క్వాలిటీ మార్కింగు కేంద్రాన్ని నెలకొల్పే పథకం.

లఘు పరిశ్రమల యూనిట్లకు తగ్గింపు రేట్లపై విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరాచేయడానికి రూ. 1.5 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

1966-67 లో లఘుపరిశ్రమలక్రింద రూ. 24.5 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. అందులో రూ. 10.5 లక్షలు ఆంధ్రప్రదేశ్ లఘుపరిశ్రమాభివృద్ధి కార్పొరేషను వాటా మూలదనంకోసం కేటాయించబడింది. ఈ మొత్తం ఇదివరకే మంజూరుచేసిన ఋణాలకోసం పంపిణీచేసేందుకు వినియోగించబడుతుంది. లఘు పరిశ్రమల యూనిట్లకు విద్యుచ్ఛక్తి సబ్సిడీ ఇవ్వడానికి రూ. 1 లక్ష సమూహీకరించబడింది. సనత్ నగరులోవున్న పారిశ్రామిక క్షేత్రంలోని ఆటోమొబైలు, రేడియోసర్వీసింగుల్లో స్వల్పకాలిక శిక్షణ నిచ్చే నిమిత్తం రూ. 2 లక్షలు ఖర్చుచేయాలని సంకల్పించబడింది. సనత్ నగర్ లోని టూల్ రూం, కాంపోజిట్ సర్వీసింగు త్రెయినింగు సెంటరుకు మరో రూ. 2 లక్షలు కేటాయించబడింది. రాజమండ్రిలోని సెరామిక్ వస్తువుల క్వాలిటీ మార్కింగు పథకానికి రూ. 40,000 లు సనత్ నగరులోని లైట్ ఇంజనీరింగు వస్తువుల క్వాలిటీ మార్కింగు పథకానికి రూ. 85,000 లు కేటాయించబడ్డాయి.

పరిశ్రమలకు రాష్ట్ర సహాయచట్టంక్రింద 1966-67 లో రూ. 4 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. కాగా 1965-66 లో పరిశ్రమలకు రాష్ట్ర సహాయ చట్టంక్రింద రూ. 7 లక్షల కేటాయింపు చేయబడింది. ఋణాల మంజూరుకోసం 150 దరఖాస్తులు అందినాయి. అందులో 97 దరఖాస్తులకు అప్పులు మంజూరు చేయబడినాయి. మిగతావాటి విషయంలో పని జరుగుతున్నది. ఆంధ్ర, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో రూ. 4.88 లక్షల మేరకు ఋణాలు మంజూరుచేయబడినాయి. పరిశ్రమలకు రాష్ట్ర సహాయచట్టం ఏకీకృతబిల్లు ముసాయిదాకు తుదిరూపం ఇవ్వబడింది. అది త్వరలోనే ప్రవేశపెట్టబడుతుంది.

పారిశ్రామిక క్షేత్రాలకోసం 1965-66 లో రూ. 14.22 లక్షల మొత్తం ఖర్చు అయివుంటుందని ఆశించబడుతున్నది. ఈ మొత్తం మొదట తెలంగాణా ప్రాంతంలోని నిర్మల్, సూర్యాపేట, మచిలీపట్నం, ఖమ్మం నిజామాబాదు, మంచిర్యాల, కొత్త గూడెం, పటన్చెరువు, వికారాబాదు, కరీంనగరు, మౌలాబీలలోని 11 మామూలురకం క్షేత్రాలలో ప్యాక్టరీ భవనాలను నిర్మించడంకోసం ఉదేశించబడింది. పటన్చెరువులోని పారిశ్రామిక క్షేత్రం నిర్మాణం పూర్తి అయింది. కొన్ని ప్యాక్టరీ పెద్ద ఇదివరకే కేటాయించబడినాయి. మౌలాబీ పారిశ్రామిక క్షేత్రంలో 14 భవనాలు నిర్మించబడినాయి. వీటిలో 3 భవనాలు కేటాయించబడినాయి. ఇతర పారిశ్రామిక క్షేత్రాలు వివిధ నిర్మాణదశల్లో వున్నాయి. అవి 1966 మార్చి నెలాఖరుకు పిద్దంగా వుంటాయని ఆశించబడుతున్నది.

ఏలూరు, నెల్లూరు, ఆదోని, రాజమండ్రి, గుంటూరు, ఆమదాల వలసలలోని సహాయం పొందే ప్రైవేటు పారిశ్రామిక క్షేత్రాల నిర్మాణం పూర్తికావడం, పని ఇదివరకే ప్రారంభించడం జరిగింది. ప్రొద్దుటూరు, మచిలీపట్నం, అనంతపురం, చిత్తూరు, తిరుపతి, విజయనగరం, పాలకొల్లు, జనగాంలలోని ఇతర క్షేత్రాల నిర్మాణం వివిధ దశల్లో వున్నది. ఈ విధంగా మిగిలిపోయిన పనిని బకాయి పథకాలుగా 1966-67 లో కొనసాగించవలసి వుంటుంది.

అనంతపురం జిల్లా నడవల్లిలోను, నిజామాబాదు జిల్లా కిసాన్ నగర్ లోను మామూలురకం పారిశ్రామిక క్షేత్రం నమూనాలో అయితే వీటికంటే కొంచెం తక్కువగా వుండే రెండు గ్రామీణ పారిశ్రామిక క్షేత్రాలు స్థాపించడానికి సంకల్పించబడింది.

సనత్ నగర్ లో రూ. 42.34 లక్షల ఖర్చుతో సహకార పారిశ్రామిక క్షేత్రాన్ని కూడా స్థాపించడానికి ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. ఈక్విటీ వాటాలలో 20 శాతం (రూ. 7.33 లక్షలు) పెట్టుబడి పెట్టడానికి, అభివృద్ధి వ్యయం (రూ. 6.20 లక్షలు) యావత్తు భరించడానికి, జీవిత భీమాసంస్థ దీనికి ఇచ్చే రూ. 21.98 లక్షల ఋణానికి పూచీగా వుండడానికి, మూడేళ్లపాటు సరిపాలనాధికారుల సేవలను సమకూర్చడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. సహకార పారిశ్రామిక క్షేత్రానికి 47 ఎకరాల భూమి సమకూర్చబడింది. ఈ భూమి 50 మంది పారిశ్రామిక వేత్తలకు కేటాయించబడింది. ఏడు ప్యాక్టరీ భవనాలు పూర్తయి ఉత్పత్తి కార్యకలాపాన్ని ప్రారంభించడానికి సిద్ధంగా వున్నాయి. ఈ సహకార పారిశ్రామిక క్షేత్రాన్ని విస్తరింపజేయడానికి మరో 100 ఎకరాల భూమిని అదనంగా సేకరించే ప్రతిపాదనకూడ పరిశీలనలో ఉన్నది.

ప్రస్తుతం నిర్మాణంలోవున్న వివిధ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయడానికి 1966-67 లో రూ. 15 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

మామూలురకం పారిశ్రామిక క్షేత్రాలలో 260 ప్యాక్టరీ భవనాలు పూర్తయ్యాయి, వీటిలో 258 భవనాలు కేటాయించబడ్డాయి. 256, భవనాలు ఆక్రమించబడ్డాయి. 3,837 మందికి ఉద్యోగ వసతి కల్పించబడింది. సహాయం పొందే పారిశ్రామిక క్షేత్రాల్లో 247 స్థలాలు అభివృద్ధిపరచబడ్డాయి. 226 స్థలాలు కేటాయించబడ్డాయి. ఇంతవరకు 28 యూనిట్లు 253 మందికి ఉద్యోగాలు సమకూరుస్తూ పనిచేస్తున్నాయి.

లఘు పారిశ్రామికలకు ఇంకా ఎక్కువగా ప్రోత్సాహాన్ని కల్పించే నిమిత్తం మామూలు రకం పారిశ్రామిక క్షేత్రాలలోని ఫ్యాక్టరీ పెడులను అదేకు తీసుకొనే పారిశ్రామికలకు ఈ క్రింది నిబంధనలు, షరతులకు లోబడి అదే కొనుగోలు పద్ధతిపై లేదా ఎకాయెకి కొనుగోలు పద్ధతిపై లభ్యంచేసే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది :

(I) అదే కొనుగోలు పద్ధతిపై భవనాలను తీసుకొన్న పారిశ్రామికాధు భూమి ఖరీదు అభివృద్ధి ఖర్చులతోసహా భవనాల అవమూల్యన వ్యయంలో 10 శాతం వెంటనే చెల్లించాల్సి వుంటుంది. మిగతా మొత్తం ప్రభుత్వం నిర్ణయించే రేటు చొప్పున వడ్డీతో సహా 15 ఏళ్ళలో సమాన వాయిదాలలో రాబట్టవలసి వుంటుంది.

(II) ఈ పథకం 5 ఏళ్ళ సబ్సిడీకాలం పూర్తి అయిన పారిశ్రామిక క్షేత్రాలకు, ఆయా క్షేత్రాలపై కనీసం 5 ఏళ్ళ కాలపరిమితిని పూర్తి చేసిన పారిశ్రామికలకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది. ఇంతేకాకుండా కొలు బకాయిలు చెల్లించవలసిన పారిశ్రామికలు ఈ పథకం క్రిందికి రావడానికి అర్హులు కారు.

ఈ ప్రతిపాదనపై అంతిమ నిర్ణయం త్వరలోనే గైకొనబడుతుందని ఆశించ బడుతున్నది. కాగా మున్నుండు మామూలు రకం పారిశ్రామిక క్షేత్రాలేవీ నెలకొల్పు బడవని తగిన ఫ్యాక్టరీ భవనాలు నిర్మించడంకోసం పారిశ్రామిక వేత్తలకు కేటాయించబడే అనువైన ప్రాంతాల అభివృద్ధికి మాత్రమే కృషిచేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

VIII. చేతిపనులు

1965-66 లో ప్రణాళి క్రింద రూ. 6.73 లక్షలు, ప్రణాళికేతరంగా రూ. 5 లక్షలు మంజూరు చేయబడ్డాయి. ఇంతవరకు ప్రణాళిక క్రింద రూ. 4.02 లక్షలు, ప్రణాళికేతరంగా రూ. 4.36 లక్షలు వినియోగించబడ్డాయి. ఈ మొత్తాలను ఈ క్రింది పథకాలకుగాను వినియోగించడం జరిగింది :

(ఎ) పైలట్ ప్రాజెక్టుతోసహా ఉత్పత్తిని వ్యవస్థీకరించడం :

నెల్లూరు జిల్లాలో తోలు బొమ్మలు తయారుచేయడం ప్రధాన హస్తకళగా చేపట్టబడింది.

(బి) చేతిపనివారికి శిక్షణ :

వెదురు బుట్టలు తయారుచేయడం, కలంకారీ, నిర్మల్ వర్కు, చాపలల్లడం, కొయ్యబొమ్మలను తయారుచేయడం, రంపపు బొట్టు బొమ్మలు తయారుచేయడం మొదలగువాటిలో ఇంతవరకు 79 మంది చేతిపనివారికి శిక్షణ యివ్వడం జరిగింది.

(సి) ఉమ్మడి సదుపాయాల కేంద్రాలు :

హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు, అదిలాబాదు. మచిలీపట్టణం, ఏలూరు, తిరుచానూరు, నిర్మల్ లోని ఉమ్మడి సదుపాయాల కేంద్రాలలో లభ్యమయ్యే సదుపాయాలను దాదాపు 360 మంది సభ్యులు వినియోగించుకుంటున్నారు.

(డి) డిజైను అభివృద్ధి :

హైదరాబాదులోని చేతివృత్తుల పరిశోధన డిజైను సంస్థలో 107 కాగితపు డిజైనులు, కొయ్యబొమ్మలు, మట్టిబొమ్మలు, నగల పెట్టెలకు సంబంధించిన 19 నమూనాలు తయారు చేయబడ్డాయి. హైదరాబాదులోని నిర్మల్ ఇండస్ట్రీ, కరీంనగరు లోని ఫిలిగ్రీ సొసైటీ, బెంగళూరులోని చేతిపనుల కేంద్రం, వరిగొండలోని రంపపుపొట్టు బొమ్మలను తయారుచేసే కేంద్రాలలో వినియోగించుకోడానికిగాను ఈ నమూనాలు సరఫరా చేయబడుతున్నాయి.

(ఇ) క్వాలిటీ కంట్రోలు :

ఈ ఏడాది రూ. 5.13 లక్షల ఖరీదుచేసే వస్తువులపై క్వాలిటీ మార్కు చేయడం జరిగింది.

(ఎఫ్) మార్కెటింగు :

ఈ శాఖవారు నిర్వహిస్తున్న విక్రయశాలల్లో రూ. 8.05 లక్షలు ఖరీదుచేసే వస్తువులు విక్రయించబడ్డాయి. ప్రభుత్వ చేతిపనుల కుటీర పరిశ్రమల ఎంపోరియంలో 1965-66 లో రూ. 4.82 లక్షల విలువచేసే సామగ్రి కొనుగోలు చేయబడింది. ఇంతవరకు మొత్తం రూ. 4.75 లక్షలవరకు అమ్మకాలు జరిగాయి. హైదరాబాదుకు వెలుపలవున్న వ్యాపార కేంద్రాల్లో 1965 నవంబరు వరకు రూ. 3.04 లక్షల ఖరీదుచేసే సామగ్రిని కొనుగోలు చేయడం జరిగింది. రూ. 3.30 లక్షల అమ్మకాలు జరిగాయి. ఖైరతాబాదులోని నిర్మల్ ఇండస్ట్రీ ఎంపోరియంలో 1965-66 లో 31-12-65 నాటికి రూ. 1.77 లక్షల విలువగల సామగ్రి ఉత్పత్తి చేయబడింది. రూ. 1.16 లక్షల విలువకు అమ్మకాలు జరిగాయి.

(జి) ఎగుమతి అభివృద్ధి :

స్వీట్లరులాండు, పశ్చిమ జర్మనీ, బ్రిటను, అమెరికా, జకోనేవేకియా, బెల్జియం, ఇటలీలకు రూ. 25,000 ల ఖరీదుచేసే వస్తువులు ఎగుమతి చేయబడ్డాయి.

(హెచ్) చేతిపనుల ఉత్పత్తులకు అధిక ప్రచారం కలుగజేయటానికిగాను రైల్వే స్టేషన్లలోను (తిరువతి, విశాఖపట్టణం, అనంతపురం, విజయవాడ, ఖాజీపేట) యాత్రా కేంద్రాలలోను (తిరువతి, యాదగిరిగుట్ట, సింహాచలం, శ్రీశైలం) షోకేసులు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి.

ప్రస్తుత పథకాలను కొనసాగించడానికిగాను 1966-67 లో రూ. 5 లక్షలు వినియోగించడానికి కేటాయించబడింది. అంతేకాకుండా ప్రభుత్వ యాజమాన్యం క్రింద కొన్ని జిల్లాల్లో పనిచేస్తున్న విక్రయశాలల కృషికి దోహదంగా ఉండడానికి

జిల్లాపరిషత్తుల ఆధ్వర్యం క్రింద విక్రయశాలలను ప్రారంభించడానికి ఉద్దేశించబడింది. ఇందుకుగాను రూ. 27,000 లు కేటాయించడం జరిగింది. రూ. 20 లక్షల విలువచేసే అమ్మకాలు ఉండాలనే లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి 1966-67 లో కృషి జరుగుతుంది. ఈ విక్రయశాలలను నిర్వహించడంలో సూచనలివ్వడానికిగాను ప్రతి జిల్లాలోను పలహా సంఘాలనుకూడ ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసింది. ఈ సంఘాల్లో జిల్లా పరిషత్తుల స్థాయిసంఘసభ్యులు, చేతిపనుల అభివృద్ధిలో ఆసక్తివున్న ఇతరులు ఉంటారు.

IX. గ్రామీణ పరిశ్రమలు

(ఎ) పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలు :

1966-67 లో అమలుపరచటానికి వుద్దేశించిన పథకాలు, వాటికి కేటాయించిన మొత్తాలు ఈ క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి :

1. అర్హమైన పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలకు మేనేజీరియలు సహాయం	రూ. 20,000
2. ఆర్థిక సహాయంచేసే కేంద్ర పంథలకు తగ్గింపు వడ్డీ రేట్ల క్రింద సబ్సిడీ	5,000
3. నిర్వహణ, సాంకేతిక సిబ్బందికోసం గ్రాంట్లు	25,000
4. సామగ్రి కొనుగోలుకోసం గ్రాంట్లు	25,000
5. పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలకు నిర్వహణ మూలధనం ఋణాలు	1,17,000
6. వీటికి సంబంధించిన పనిని పూర్తి చేయటానికై 21 మంది లోయరు డివిను గుమాస్తాల నియామకం	8,000
	మొత్తం 2,00,000

'నిర్వహణ సహాయ కల్పన' పథకం క్రింద ఎంపికచేసిన పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలకు సహకారంలో శిక్షణ పొందినవారు మేనేజర్లుగా నియమించబడుతున్నారు. పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలకు ఋణ సహాయంచేసే సహకార కేంద్ర బ్యాంకులకు సబ్సిడీక్రింద రూ. 5 వేల మొత్తం కేటాయించబడింది. బ్యాంకులు వడ్డీరేటుకు తగ్గించి ఏడాదికి 2½% చొప్పున ఋణాలు ఇవ్వవలసి వుంటుంది. మామూలు రేటును, తగ్గింపు రేటుకు మధ్యగల తేడా మొత్తానికి కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకం క్రింద సబ్సిడీ ఈయబడవలసివున్నది. ఈ ఖాతాక్రింద ఇచ్చే సబ్సిడీని కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 50 : 50 దామాషాలో భరిస్తాయి.

అర్హమైన పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలు అవి నియమించిన నిర్వహణ, సాంకేతిక సిబ్బందికి అయిన ఖర్చులో 50% మొత్తాన్ని, అవి కొనుగోలుచేసిన పనిముట్లు, పరికరాలు, యంత్ర సామగ్రికి అయిన వ్యయంలో 75% మొత్తాన్ని భరించడంకోసం ఒక్కొక్క సంఘానికి సహాయక గ్రాంటుగా రూ. 25,000 లు కేటాయించబడింది. ఈ సంఘాలు తమ ఉత్పత్తి శక్తిని ఎక్కువ చేసుకోవడంలో ఈ సహాయం ఎంతగానో తోడ్పడగలదని ఆశించబడుతున్నది.

ఖాదీ గ్రామీణ పరిశ్రమల కమిషను పరిధిలో వుండే పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలకు, హైదరాబాద్ లోని ఖాదీ గ్రామీణ పరిశ్రమల బోర్డు ఋణాలను సమకూరుస్తున్నది. ఈ పరిధిలోనికిరాని 505 సంఘాలకు ఆర్థిక సహాయంచేసే ఏ యేజెన్సీగాని ఋణ సౌకర్యం కలుగజేయడంలేదు. పెక్కు పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలు నిర్వహణ మూలధనానికి ఋణ సౌకర్యాలులేక ఇబ్బంది పడుతున్న కారణంగా కనీసం అర్హమైన సంఘాలు కొన్నిటి విషయంలోవైనా ఋణాలు మంజూరుచేయాలని భావించబడుతున్నది. అందుచేత ఈ పనికోసం రూ. 1,17 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది.

పారిశ్రామిక సహకార సంఘాల నిర్వహణమీద గణాంక వివరణలను ఏటేటా తయారుచేసి రిజిస్ట్రార్ కు ఆఫ్ ఇండియాకు పంపవలసి వున్నది. ఈపని విస్తృతంగావున్న కారణంగాను, అసిస్టెంటు డైరెక్టర్ కార్యాలయాలలో పనిచేస్తున్న సిబ్బంది అపీసు పనికి భంగం కలుగకుండా ఈ పని చేయమినికి సరిపోని కారణంగాను అసిస్టెంటు డైరెక్టర్ కార్యాలయం ఒక్కొక్క దానికి మూడు నెలలకు మించకుండా లోయరు డివిజను గుమస్తానొకరిని ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. ఇందుకోసం రూ. 8,000

(బి) తోళ్ల పరిశ్రమ:

1965-66లో ప్రణాళికేతర పద్ధతింద ప్రత్యేకించబడిన రూ. 1,29,700లు కాకుండా ప్రణాళికేతర బడ్జెటులో రూ. 17 లక్షల మొత్తం కేటాయించబడింది. అద్వైజరీ లెదరుబోర్డు రూ. 18.30 లక్షలు ఖర్చు అయ్యే తోళ్ల కార్యక్రమాన్ని ఆమోదించింది.

ముషీరాబాదులోని యూటిలిటీ గూడ్సు శిక్షణ కేంద్రాన్ని, విజయవాడలోని సమూహ తోలు సామగ్రి తయారీ యూనిట్ ను, గుంతకల్లోని మోడలు టేనరీని వస్తుతం ఈశాఖ నిర్వహిస్తున్నది. ముషీరాబాదు కేంద్రం 1964-65లో రూ. 1.18 లక్షల విలువగల ఉత్పత్తిని, రూ. 1.28 లక్షల విలువగల అమ్మకాలను జరిపింది. ఈ ఏడాది డి986 జనవరి ఆఖరు వరకు ఈ కేంద్రంలో ఉత్పత్తి రూ. 86,000 లకు, అమ్మకాలు రూ. 1.17 లక్షలకుపైగాఉంది. విజయవాడలోని తోలు సామగ్రిల తయారీ యూనిట్లో ఈ ఏడాది (1966 జనవరి వరకు) ఉత్పత్తి రూ. 27,033 కు, అమ్మకారు రూ. 25,000 లకు పైగా ఉన్నై. ఈ ఏడాది గుంతకల్లోని మోడలు టేనరీలో ఉత్పత్తి విలువ రూ. 26,789 లు కాగా అమ్మకాలు దాదాపు రూ. 20,000 వరకుఉన్నై. 1966-67లో ముషీరాబాదు కేంద్రంపై రూ. 2 లక్షలు, విజయవాడ కేంద్రంపై రూ. 15 లక్షలు, గుంతకల్లో టేనరీపై రూ. 2 లక్షలు ఖర్చుపెట్టడానికి ఉదేశించబడింది. ఏలూరులో తోళ్లను పదును పెట్టడంలోను, పాదరక్షల తయారీలోను ఉత్పత్తి శిక్షణ కేంద్రం 1965 అగస్టులో రద్దుచేయబడింది. అందులోని శిక్షణ విభాగం ఏలూరులోని జిల్లా స్థాయి శిక్షణ కేంద్రానికి అనుబంధించ బడింది.

(సి) పీసు పరిశ్రమ:

శిక్షణ ఉత్పత్తి కేంద్రాలు కాళ రేవు, పల్లవూడి, కొమరవీడుపట్నం మొగల్ తూరులో పనిచేస్తున్నాయి. శ్రీకాకుళం జిల్లా బారువాలో ఉత్పత్తి కేంద్రం ఒకటి

పని చేస్తున్నది. ఈ కేంద్రాలలో 66 మంది అభ్యర్థులు శిక్షణ పొందుతున్నారు. రూ. 16,000 ఖరీదుచేసే పీచు సామాగ్రిలను అమ్ముడం జరిగింది.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా నరసాపూరులోని పీచువస్తువుల ఫ్యాక్టరీకి రూ. 50,000 మొత్తం కేటాయించబడింది. తూర్పుగోదావరి జిల్లా మాచవరం, శ్రీకాకుళం జిల్లా బారువాలలో పీచుపట్టాలు, తివాచీల తయారీకి సంబంధించిన పథకాలు కొనసాగింప బడుతున్నాయి.

(డి) పట్టు పరిశ్రమ:

ఈ ఏడాది మల్బరీ తోటలుండే ప్రాంతం 704.35 ఎకరాలనుండి 821.13 ఎకరాలకు పెరిగింది. పట్టు ఉత్పత్తి గడిచిన ఏళ్లలో రూ. 66.136 లు ఉండగా ఈ ఏడు రూ. 85.453 లకు పెరిగింది.

ప్రస్తుతం చిన్నూరు, మహదేవపూరు, వెంకటాపూరు, వెంకటాపురం, కొసిగిలలో 5 టస్సార్ పట్టుపురుగుల పెంపకపు కేంద్రాలు పనిచేస్తున్నాయి. ఈ పరిశ్రమలో 1951 అదివాసి కుటుంబాలు పనిచేస్తున్నాయి. షాద్ నగరు, పీపల్లెలలో రెండు ఏరిపట్టు పయోగాత్మక క్షేత్రాలు ఇదివరకే ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి.

మల్బరీ చెట్లను పెంచే ఎకరాలకు అధికం చేయడానికి, హిందూపురం, పలమ నేరువద్ద ప్రస్తుతం ఉన్న రీలింక్ యూనిట్లను పటిష్ఠం చేయడానికి, పట్టుపురుగు ఉండెడి కాయల విత్తనాలు కొనుగోలు నిమిత్తం అదివాసీప్రాంతాలకు ద్రవ్యాన్ని మంజూరు చేయడానికి, విశాఖపట్నం జిల్లాలోని ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో పట్టుపురుగులు ఉండేకాయల మూల విత్తనాల ఉత్పత్తికి, టస్సారు పట్టుపరిశ్రమ అభివృద్ధికి కేంద్ర టస్సారు విత్తనాల క్షేత్రాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి, ఆముదపుచెట్ల పెంపకం డారులలో వీరి పురుగుల పెంపకాన్ని పెంపొందిం జేసేందుకు ఈ పథకాలను నిర్వహించడానికి, సాంకేతిక సిబ్బందికి శిక్షణ ఇవ్వడానికి, నాల్గవ ప్రణాళికాకాలంలో చేపట్టబడే పథకాలు ఉద్దేశిస్తున్నాయి.

(ఇ) ఖాదీబోర్డు:

ఖాదీ గ్రామీణ పరిశ్రమల బోర్డు ఖాదీ గ్రామీణ పరిశ్రమల క్రింద పథకాలను అమలు జరపడానికి నిధులను ఖాదీ కమిషను నుండి నేరుగా తీసుకొంటుంది. కాగా దాని సిబ్బందికి మాత్రం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుండి నిధులను పొందుతుంది. తట్టి సిబ్బంది ఖర్చుకుగాను ఈ ఏడాది బడ్జెటులో రూ. 2.19 లక్షల మొత్తం కేటాయించే బడింది. ఖాదీబోర్డు ఇంతవరకు ఖాదీ గ్రామీణ పరిశ్రమభివృద్ధికిగాను పనిచేస్తున్న వివిధ యూనిట్లకు రూ. 1.72 కోట్ల మేరకు ఋణాలను ఇచ్చింది. 3-3-1965 నాటికి తిరిగి చెల్లించవలసి వచ్చిన రూ. 66,59 లక్షలలో రూ. 39.42 లక్షల మొత్తం నిలచిఉంది.

బోర్డు ఆర్థిక సహాయం చేసిన సంస్థలనుండి వినియోగ సర్టిఫికేట్లు వసూలు చేయకపోవడం, డిమాండు నోటీసులు జారీచేయక పోవడం, తదుపరి కార్యక్రమాన్ని అమలుపరచకపోవడం కేంద్ర అకౌంట్లు నిర్వహించకపోవడంవల్ల పెద్ద మొత్తాలు రావలసిఉన్నాయి. రావలసి మొత్తాలను త్వరితగతినీ వసూలుచేయడానికి పీలుగా 1965, సెప్టెంబరులో డిప్యూటీ కలెక్టరు హోదాగల అధికారిని నియమించడం జరిగింది. రూ. 7.14 లక్షల మొత్తాన్ని ఇవ్వవలసిన 56 సంస్థల విషయంలో, శిస్తు వసూలు చట్టం క్రింద వసూలు చేయవలసిందని బోర్డు జిల్లా కలెక్టర్లకు వ్రాసింది.

ఖాదీ, గ్రామీణ పరిశ్రమల కమీషను నిర్దిష్టపరచిన 15 పరిశ్రమలలో ఒకదానిని ఖాదీబోర్డుకు చెందిన గ్రామీణ పరిశ్రమల కార్యక్రమం నిర్వహిస్తున్నది. ఖాదీబోర్డు నిర్వహణక్రిందనున్న గ్రామీణ పరిశ్రమలకు ఈ క్రింద తెలిపిన 5 పరిశ్రమలను చేర్చడంకూడ ఇటీవలే జరిగింది:

- (I) షెల్లాక్ తయారీ;
- (II) వైద్యకార్యాల నిమిత్తం అడవిమొక్కల పెంపకం;
- (III) పండ్ల ప్రాసెసింగు నిల్వ;
- (IV) వెదురు, పేము పనులు;
- (V) అల్యూమినియం పాత్రల తయారీ.

సుమారు 1,500 పారిశ్రామిక సహకారసంఘాలు, 500 రిజిష్టరు అయిన సంస్థలు బోర్డునుండి సహాయం పొందుతాయి. వీటిలో చాలా సంస్థలు పనిచేయడం లేదు. అవి సక్రమంగా పనిచేసేట్లు చూడడంకోసం ఖాదీకమీషను, రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రతి పరిశ్రమకు పర్యవేక్షక సిబ్బందిని మంజూరుచేయడం జరిగింది.

ఖాదీకమీషనునుండి స్వాధీనపరచుకున్న ఉత్పత్తి కేంద్రాలు. ఖాదీభండారకు సంబంధించిన వ్యాపారవిషయాలుకూడ ఖాదీబోర్డే నిర్వహిస్తున్నది. వీటి నిర్వహణలో 1962 నుండి రూ. 11.00 లక్షల నష్టం వచ్చిందని ఈ మధ్యనే బోర్డు ప్రభుత్వానికి తెలియజేసింది. ఈ నష్టాలను భర్తీచేసుకునేందుకు తమకు సహాయపడాలనికూడ వారు ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. ప్రభుత్వపు నిర్దిష్ట ఆమోదం లేకుండానే ఈ నిర్వహణల బారాన్ని చేపట్టబడినందున ఈ నష్టాల విషయంలో ప్రభుత్వానికి ఎట్టి బాధ్యత లేదని రాష్ట్రప్రభుత్వం ఖాదీబోర్డుకు తెలియజేసింది.

దంపుదుబియ్యం పరిశ్రమనుగురించి శాసనసభలోను, బయట ఎక్కువగా విమర్శలు ఉండడంచేత అట్టి సంఘాలకు ఇక ముందు అన్ని గ్రాంట్లు, ఋణాలు నిలిపివేయవలసిందని ప్రభుత్వం ఖాదీబోర్డుకు ఆదేశాన్ని జారీచేసింది.

X. చేనేత పరిశ్రమ

సుమారు 25 లక్షలమందికి జీవనాధారం కల్పిస్తున్న కుటీరపరిశ్రమలలో చేనేతపరిశ్రమ పెద్దదై వుండడంచేత, ఇది మన రాష్ట్ర ఆర్థికవ్యవస్థలో ముఖ్యమైన స్థానాన్ని ఆక్రమించుకొనివుంది. రాష్ట్రంలోని 5.4 లక్షల మగ్గాలలోను, సుమారు 3.10 లక్షల మగ్గాలు 998 చేనేత పనివారల సహకారసంఘాలక్రింద ఉన్నాయి.

మూడవ ప్రణాళికాకాలంలో చేనేత పరిశ్రమాభివృద్ధికోసం చేసిన తుది కేటాయింపు రూ. 332.52 లక్షలు. 1965-66 లో సమకూర్చిన మొత్తం రూ. 75.00 లక్షలు. 1966-67 కు రూ. 63 లక్షలకు మించి కేటాయించేందుకు వీలయ్యేట్లు కనిపించడంలేదు.

గత రెండేండ్లలోను ప్రాథమిక చేనేత పనివారల సహకార సంఘాలు చేనేత నూలువస్త్రాలకు సంబంధించి చేసిన ఉత్పత్తి, అమ్మకాల వివరాలు ఈ క్రింద తెలుపబడినై :

సంవత్సరం	ఉత్పత్తి (రూ. లక్షలలో)	అమ్మకాలు (రూ. లక్షలలో)
1963-64	801.24	809.41
1964-65	867.30	870.56

చేనేత పనివారల సహకారసంఘాలకు వాటా మూలధనంక్రింద 1965-66లో రూ. 5.36 లక్షలు కేటాయించగా, వచ్చేవిడాదికి రూ. 5.00 లక్షల కేటాయింపు వుంది. మూడవ ప్రణాళిక మొదటి నాలుగేండ్లలోను 13.070 మంది చేనేత పనివారిని సహకార సంఘాలక్రిందికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఇప్పుడున్న 12.092 మంది సభ్యుల వాటామూలధనం పటిష్ఠం చేయబడింది.

రాష్ట్రప్రభుత్వ పూచీపై అపెక్సు, కేంద్ర సహకార బ్యాంకులద్వారా రిజర్వు బ్యాంకు చేనేత పనివారల సహకార సంఘాలకు ఆర్థిక సహాయాన్ని కొనసాగిస్తున్నది. రూ. 200 లక్షల మేరకు చేనేత పనివారల సహకార సంఘాలకు ఆర్థిక సహాయం చేయడానికి రిజర్వు బ్యాంకు నుండి అపెక్సు, కేంద్ర సహకార బ్యాంకులు తీసుకున్న ఋణాలకు రాష్ట్రప్రభుత్వం పూచీ ఇచ్చింది 1964-65 లో రిజర్వుబ్యాంకు రూ. 136.21 లక్షల మేరకు ఋణాన్ని మంజూరు చేసింది.

చేనేత పరిశ్రమాభివృద్ధి కోసం చేసిన కేటాయింపులో అధికభాగం చేనేత వస్త్రాల విక్రయాలపై ముదరా ఈయడానికిగాను వినియోగించబడుతున్న విషయం గౌరవ సభ్యులకు విదితమే. ఏకేటా ప్రణాళికలో కేటాయింపు చాలినంతగా లేకపోవడంవల్ల, వస్త్ర విక్రయాలపై చేనేత పనివారల సహకార సంఘాలు అర్జించిన ముదరా తాలూకు తిరిగి చెల్లింపును పూర్తిగా ఇవ్వడం జరగటంలేదు. దీనిద్వారా

వారు ఆర్థికంగా ఇబ్బందికి గురౌతున్నారు. ఈ విషయాన్ని గురించే వారు ప్రభుత్వానికి వదేపదే విజ్ఞాపనలు చేసుకొనడం జరుగుతున్నది. పోతే ఇప్పుడు సరిస్థితి చాలవరకు మెరుగైందని తెలపడానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం అఖరుతోగా తిరిగి చెల్లింపులకు సంబంధించి ఎట్టి బకాయలుగాని ఉండవు. అయితే ఇటీవల చేసిన అమ్మకాలపై ఈయవలసిన ముదరా విషయంలో మాత్రం బకాయలు వుంటే వుండవచ్చు.

1965-65 లో ప్రయోగాత్మక చర్యగా చేనేత పనివారల సహకార సంఘాల పొదుపు నిధి ప్రవేశపెట్టబడింది. దీనికి ప్రభుత్వం మ్యూచింగు విరాళ మిస్తుంది. వచ్చే సంవత్సరంలో ఈపథకాన్ని కొనసాగించాలనిసంకల్పించబడింది. 1966-67 కు రూ. 10 లక్షల కేటాయింపు చేర్చబడింది. ముదరా పథకం స్థానే పొదుపు నిధి పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టాలనే దీనిఉద్దేశం.

రాష్ట్రంలోను, రాష్ట్రం వెలుపల చేనేత వస్త్రాల అమ్మకం డిపోలను నడపడం కోసం ప్రభుత్వం గ్రాంట్లు ఇస్తున్నది. రాష్ట్రంలో చేనేత పనివారల ప్రాథమిక, అపెక్సు సంఘాలు నడపుతున్న విక్రయ శాలలు 276 ఉన్నాయి. వీటితోతు అపెక్సు సంఘాలు నడుపుతున్న డిపోలు ఢిల్లీ, బొంబాయి, కలకత్తా, బలంపురం, మద్రాసు, బెంగళూరులో కూడ ఉన్నాయి.

మేజరకం మగ్గలను, సరంజామాను ప్రవేశపెట్టడానికి, అడ్డకం గృహాలను, వస్త్రాల ఫినిషింగు, కేలండరింగు యంత్రాలను, పేటర్లు తయారీ ఫ్యాక్టరీలను నెలకొల్పడానికి గాను చేనేత పనివారల సహకార సంఘాలకు సహాయం అందజేయ బడుతున్నది. ఇందుకుగాను 1965-66 లో రూ. 0.89 లక్ష సమకూర్చబడగా, మరమగ్గలను ప్రవేశపెట్టగల అవకాశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని 1966-67 బడ్జెటు అంచనాలో రూ. 5.00 లక్షల మొత్తం చేర్చడం జరిగింది.

ప్రస్తుత రాష్ట్రంలో గుంతకల్లు, చీరాల, హైదరాబాదులలో మూడు సహకార నూను మిల్లులు పనిచేస్తున్నై. అవి మొత్తం మీద ప్రతి ఏటా 15.00-18.000 బేళ్లు ఉత్పత్తి చేస్తున్నై. చేనేత పనివారల సహకార సంఘాలకు కావలసిన దారంతో ఇది పడవ వంతుకు కూడ సరిపోవడంలేదు. అందువల్ల సహకార రంగంలో ఇంకా కొన్ని నూలుమిల్లులను నెలకొల్పాలని నిర్ణయించబడింది. రాజమండ్రి, నెల్లూరుల లోని సహకార నూలు మిల్లులకు, కరీంనగరు జిల్లా, రామగుండంలోని మరొక నూలు మిల్లుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇదివరకే పారిశ్రామిక లై సెన్సులను మంజూరు చేసింది. జపాను, బ్రిటనుల నుంచి ఈ మూడు మిల్లులకు యంత్రాలను దిగుమతి చేసుకొనడం కోసం ఏర్పాట్లు కూడ చేయబడుతున్నాయి. సహకార నూలు మిల్లుల వాటా మూల ధనానికి ప్రభుత్వం విరాళమిస్తున్న విషయం గౌరవ సభ్యులకు విదితమే. ఇందుకు గాను 1965-66 లో రూ. 200.00 లక్షలు సమకూర్చబడగా, 1966-67 లో రూ. 12 లక్షలు చేర్చడం జరిగింది.

ఉన్ని పరిశ్రమాభివృద్ధి కోసం ఈ యేడాది బడ్జెటులో రూ. 1.75 లక్షలు సమ కూర్చబడింది. పోతే 1966-67 బడ్జెటులో రూ. 2.5 లక్షలు కేటాయింపు వుంది. రుజూలను కేటాయించడం ద్వారా ఉన్నిచేత పనివారలను సహకార సంఘాలలో

చేరేట్లు ప్రోత్సహించడానికి, అదే విధంగా ప్రస్తుతమున్న సభ్యుల వాటా మూలధనాన్ని పెంచడానికి ఈ పథకాలు ఉద్దేశిస్తున్నాయి. ప్రాథమిక, అపెక్సు సంఘాలకు నిర్వహణ మూలధనం కేటాయించాలని కూడ తలపెట్టబడింది. సభ్య సంఘాలు ఉత్పత్తి చేసిన దుప్పట్ల నాణ్యతను పెంపొందించే చర్యలను అపెక్సు సంఘం ఒక యంత్రాన్ని నెలకొల్పింది.

రాష్ట్రంలో సిల్క్ నేత తనివారల సంఘాలు 24 ఉన్నాయి. ఈ పరిశ్రమా ఖివ్విడ్ కోసం 1965-66 లో రూ. 0.08 లక్ష కేటాయించబడగా 1966-67 లో రూ. 0.1 లక్ష చేర్చబడింది.

గత రెండేండ్లలోను చేసిన ఉత్పత్తి, అమ్మకాలను గురించిన వివరాలు ఈ క్రింద తెలుపబడినై :

సంవత్సరం	ఉత్పత్తి రూ. లక్షలలో	అమ్మకాలు రూ. లక్షలలో
1963-64	3.20	2.78
1964-65	3.51	3.41

XI. తూనికలు, కొలతలు

కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆదేశానుసారం, 1958 ఆక్టోబరు 1 వ తేదీ లగాయతు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో కేంద్ర ప్రతిపాదిత పథకమైన మెట్రిక్ పద్ధతి ప్రవేశ పెట్టబడింది. తూనికల, కొలతల వ్యవస్థకు వచ్చే రాబడులను మినహాయించిన మీదట 50 శాతం రుణంగాను, 50 శాతాన్ని గ్రాంటుగాను మొత్తం ఖర్చును కేంద్ర ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది. రాబోయే సంవత్సరాలలో ఈ శాఖ పూర్తిగా తన ఖర్చుకు వరిపడే మొత్తాన్ని సంపాదించుకోగలదనే ఆశ ఉంది. ప్రైవేటు, ప్రభుత్వ రంగాలు రెండింటిలో తూనికలు, కొలతలు, తూకపు కొలత సాధనాలు మున్నగు వాటికి సంబంధించి రాష్ట్రమందంతటా క్రొత్త మెట్రిక్ పద్ధతి అమలుపరచబడింది. బోకు వర్తకులు, చిల్లర వర్తకులందరు దాదాపు మెట్రిక్ తూనికలను, కొలతలను వాడు రున్నారు. దొంగ పద్ధతులను ఆరికట్టడానికిగాను తూనికల, కొలతల శాఖ ఇనస్పెక్టర్లు తగు జప్తుచేసి చేబట్టారు. సాధ్యమైనంతవరకు నేరస్తులపై లేరు అభియోగం కూడ తెస్తున్నారు. రాష్ట్ర తూనికల, కొలతల చట్టం నియమావళి క్రింద 1965-66 లో 1966 జనవరి ఆఖరు నాటికి 400 కేసులు నమోదైనాయి.

XII. స్టోర్సు వర్చేజి, పారిశ్రామిక మార్కెటింగు శాఖ

స్టోర్సు వర్చేజి సంఘ సభ్యులు, వ్యవసాయ శాఖా దై రెక్టరు, చీఫ్ ఇంజనీరు, వైద్య సేవల దై రెక్టరు, సుత్యు పరిశ్రమల శాఖ దై రెక్టరులవంటి పెద్ద తరహా కొనుగోలు శాఖాధికార్లతో కూడిన అధికారుల సంఘ మొత్తటి ఈ ఘట్ట సామగ్రి

కొనుగోళ్ళ శాఖ పనిని పరిశీలించింది. అన్ని యంత్రాలు. సామగ్రిల కొనుగోలును సంబంధించిన శాఖలే నేరుగా చేసుకునేటందుకు వదలివేయాలని ప్రత్యేక సాంకేతిక నైపుణ్యం లేని స్టేషనరీ, లివరీ, నర్సీచరు. రవాణా వాహనాలువంటి అన్ని శాఖలకు ఉమ్మడిగా అవసరమై వుండే అంశాల విషయంలో మాత్రమే కేంద్రీకృత కొనుగోలు జరగాలని ప్రభుత్వం ఇటీవలే నిర్ణయించింది. ఆ ప్రకారంగా స్టోర్సు పర్చేజి పారిశ్రామిక మార్కెటింగు శాఖ పునర్ వ్యవస్థీకరించబడుతుంది. మిగిలిన పెంట్లలు పర్చేజింగు ఏజెన్సీ ముద్రణ, స్టేషనరీల డైరెక్టరు నియంత్రణ క్రింద ఉండేటట్లు స్టేషనరీ శాఖతో కలిపివేయబడుతుంది. పారిశ్రామిక మార్కెటింగు పనిని పరిశ్రమల శాఖ చూస్తుంది.

స్థానిక పరిశ్రమలను ప్రోత్సాహపరచాలనే దృష్టితో ప్రభుత్వానికి కావలసిన అంశాలలో 50 అంశాలు కేవలం లఘు పరిశ్రమల రంగంనుండి కొనుగోలుకోసం ప్రత్యేకించబడ్డాయి. స్థానిక లఘు పరిశ్రమల కనుకూలంగా కొనుగోలు అధికారందరు ధరల ప్రాధాన్యతాధికారాలను వినియోగించడానికిగాను ఈ ఉత్తరువులు జారీచేయడం జరిగింది.

XIII. కంట్రోలు సరుకులు : సిమెంటు

సిమెంటు పంపిణీ, ధరలపై కంట్రోలు తొలగిస్తూ భారత ప్రభుత్వం చేసిన విధానాన్ని అనుసరించి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 1966 జనవరి 1 వ తేదీ లగాయతు సిమెంటు కంట్రోలు ఉత్తరువును రద్దుచేసింది. కంట్రోలు తొలగింపువల్ల మార్కెటులో ఎట్టి పరిణామాలేర్పడతాయో గమనిస్తూ వుంది.

XIV. ఖనిజ వనరుల అభివృద్ధి

ఖనిజాల ఉత్పత్తి విలువ దృష్ట్యా దేశంలో మన రాష్ట్రం ఆరవ స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తున్నది.

రాష్ట్రంలో లభించే ముఖ్య ఖనిజాలు, బొగ్గు, అగ్రకం, మాంగనీసు, ముడి ఇనుము, ముగ్గురాయి, ఆస్పెస్టాసు, సున్నపురాయి, అక్రీసు గ్రాఫైటు, క్లే, క్వార్ట్జు ఖనిజాల పరిశోధన, అన్వేషణ కార్యక్రమాలను గనులు, జియోలజీ శాఖ నిర్వహిస్తూ వుంటుంది. ఆస్పెస్టాసు, క్రోమైటు, రాగి, థోలూమైటు, ముగ్గురాయి తో సహా సున్నపురాయి, బంగారం, గ్రాఫైటు, ఇనుము, అగ్రకాల విషయంలో అవి వుండే విస్తీర్ణం చూపుతూ పటాలు తయారుచేయడం జరిగింది. ఖనిజాన్వేషణలో, వదలి వేసిన స్థలాలలో బంగారం, వజ్రాలకోసం అన్వేషించడం చేరి వుంది. రాగి విషయాన్ని (రాగి పోత పనుల విషయంలో) జియోలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా వారు చేపట్టారు. ఖనిజ సర్వే, ఖనిజాన్వేషణ పథకాల విషయంలో సాధించిన అభివృద్ధి ఈ క్రింది విధంగా వుంది :

(1) క్రోమైటు :— పాల్వంచ తాలూకా వంకూరు, మదిర తాలూకా దెందు కూరు, గన్నారంలో పరిశోధన ప్రారంభమైంది. ఖమ్మం జిల్లా దెందుకూరువద్ద దొరకిన క్రోమైటు పటంలో గుర్తించబడింది.

(2) డోలమైటు సున్నపురాయి :— రాఘవానందపాలెం గ్రామం నుంచి కారేపల్లి రైల్వే స్టేషనువరకు గల దక్షిణ పాకాల బెల్లు ప్రాంతంలో ముగురాయి చేరి వుండే డోలమైటు సున్నపురాయి విషయంలో సవివరమైన పరిశోధనలు పూర్తయినాయి. వాస్తవంగా లభించే డోలమైటు సున్నపురాయి ఎక్కడ లభ్యమయ్యేది గుర్తించబడింది. ఒక క్రమపద్ధతిలో మచ్చుకు తీయబడ్డాయి. ఇతర పాకాల వరుస ప్రాంతాలకు సంబంధించిన భూగోళ శాస్త్ర విషయాలు, ఆ ప్రాంతంలోని ఖనిజ వనర్లు రికార్డు చేయబడ్డాయి.

ఖమ్మంజిల్లాలోని ఎల్లందువద్ద సున్నపురాయి పాలరాయికి సంబంధించి వివరాలతో కూడిన శాంపిళ్ళ పనికూడా జరిగింది. విశాఖపట్నంవద్ద నిర్మించదలచిన ఉక్కు కర్మాగారానికి సంబంధించి పిడుగురాళ్ళు, జగ్గయ్యపేట ప్రాంతాలలో సున్నపురాయి వివరమైన పరిశీలన కూడా ప్రారంభమైంది. ప్రస్తుత సంవత్సరపు ఫీల్డు కార్యక్రమంలో శాంపింగు పని పూర్తికావచ్చింది. దాని తర్వాత గ్రోవ్ శాంపింగు జరుగుతుంది.

(3) ముడి ఇనుము :— పాకాల అదవి సర్వే, మిర్యాలపెంట నమీష ప్రాంతాలలో ముడి ఇనుము మ్యాపింగు పని పూర్తి అయింది. ఒంగోలు ప్రాంతంలో మ్యాగ్నెటిక్ ముడి ఇనుము విషయంలో పద్ధతి ప్రకారంగా మ్యాపింగు జరిగింది.

(4) అభ్రకం :— నెల్లూరు జిల్లా, రాపూరు తాలూకాలో ఎంపిక చేయబడిన మండలాలలో అభ్రకం పెగ్మెటైటు ప్లాటింగ్ చేపట్టబడింది. 1962-63 లో 50 చ. మైళ్ళ ప్రాంతంలో వివరమైన భూగర్భశాస్త్ర మ్యాపింగు పూర్తి అయింది. మరో 40 చ. మైళ్ళ ప్రాంత విషయంలో 1963-64 లో మ్యాపింగు పూర్తి చేయబడింది. ఈ సంవత్సరంలో ప్రాథమిక మ్యాపింగు పూర్తి చేయటానికి చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి. ఈ సీజనులో గ్రాఫైటు, ఆస్బెష్టాస్ ప్రాంతాల ప్లాటింగు కూడా చేపట్టబడుతుంది.

(5) చైనా క్షే :— చైనా క్షే డిపాజిట్ల అన్వేషణ చేపట్టబడింది. నెల్లూరు జిల్లా లోని ప్రభగిరిపట్నంలోని డిపాజిట్ల పని పూర్తి అయింది. ఈ సంవత్సరంలో గోదెల, కోడూరు మొదలైన ప్రాంతాలలో క్షే డిపాజిట్ల పరిశీలన కూడా జరుపబడుతుంది.

ప్రాంతీయ కార్యాలయాలలో సిబ్బంది

కొలుదూరు పంపే లేదా ఎగుమతి చేసే ఖనిజాల లెక్కలను నిర్వహించే వుదేశం తోను ఖనిజాలనుంచి వచ్చే ఆదాయాన్ని పెంపుచేయటానికిగాను, దొంగతనంగా గనుల త్రవ్వే పనిని అరికట్టటానికి కర్నూలు, వరంగల్లలో ప్రాంతీయ కార్యాలయాలు నెలకొల్పబడ్డాయి. గని త్రవ్వకవనులను ఒక పద్ధతిప్రకారం క్రమబద్ధం చేయటానికి కూడా ఈ ప్రాంతీయ కార్యాలయాలు చర్యలు తీసుకుంటున్నాయి.

XV. ముద్రణ, స్టేషనరీ శాఖ

ముద్రణ, స్టేషనరీ శాఖకు సంబంధించి ముద్రణ, స్టేషనరీ డైరెక్టరుక్రింద ఈ దిగువ యూనిట్లు పనిచేస్తున్నాయి :

1. గవర్నమెంటు సెంట్రలుప్రెస్సు, చెంచలుగూడా, హైదరాబాదు.
2. సెక్రటేరియేటుప్రెస్సు, మింట్ కాంపౌండు, హైదరాబాదు.
3. ఐ. జి. పి. ప్రెస్సు, ఐ. జి. పి. కార్యాలయం కాంపౌండు హైదరాబాదు.
4. తెలుగు ప్రెస్సు, అమీర్ పేట, హైదరాబాదు.
5. హైకోర్టుప్రెస్సు, హైకోర్టుబిల్డింగ్సు, హైదరాబాదు.
6. పబ్లికేషను బ్యూరో, బషీర్ బాగ్, హైదరాబాదు.
7. విక్రయవిభాగం, సెక్రటేరియేటు ఆవరణ, హైదరాబాదు.
8. గవర్నమెంటుప్రెస్సు, కర్నూలు.
9. స్టేషనరీ వింగు, బషీర్ బాగ్, హైదరాబాదు.

పై యూనిట్లలో మొత్తం 2,500 మంది పనిచేస్తున్నారు.

ముద్రణశాఖను వ్యవస్థీకరించడానికి నియోగించిన ప్రత్యేక అధికారి నివేదికను అందజేశారు. వారుచేసిన వివిధ సిఫారసులు పరిశీలించబడుతున్నాయి.

డైరెక్టరు తాను చర్య తీసుకొనుటకు అర్హమైన సిఫార్సులను అమలుపర్చటానికి ఇదివరకే చర్యలుతీసుకున్నారు. ప్రత్యేక అధికారి చేసిన సిఫార్సులు విస్తృత ప్రాతిపదిక గలవి. దీనివల్ల సాధనసామగ్రి అధికంకావడం, సిబ్బందిని అదనంగా నియమించడం జరుగుతుంది. ఇటీవల విదేశమారకద్రవ్యం విషయంలో చేసిన నిర్బంధాలదృష్ట్యా ప్రస్తుతంపున్న యంత్రాలస్థానే, మరికొన్ని యంత్రాలను దశలవారీ కార్యక్రమం ప్రకారం సేకరించటానికి కొంతకాలం పడుతుంది. అయితే రూపాయి చెల్లింపు ద్వారా తూర్పు యూరపు దేశాలనుంచి సాధ్యమైనంతవరకు యంత్రసామగ్రిని సేకరించటానికి గల అవకాశాలను ఏకకాలంలోనే పరిశీలించడం జరుగుతున్నది.

గవర్నమెంటు సెంట్రలుప్రెస్సు, స్టేషనరీ కార్యాలయానికి కొత్తభవనం, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ బ్లాకుల నిర్మాణానికి సంబంధించిన ప్రతిపాదనలను ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. ప్లానులను ఆర్కిటెక్టు తయారుచేశారు. సవివరమైన అంచనా తయారుచేయటానికి త్వరితంగా నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించటానికి అవి పి. డబ్ల్యు. డి. కి బదిలిచేయబడ్డాయి. పరిపాలనకు సంబంధించిన కొన్ని కారణాలపై ఇంతవరకు నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించడానికి సాధ్యంకాలేదు.

శుక్రవారం పనిచేసే గంటలను నవరించడంవల్ల, శుక్రవారం పనిచేసే కాలంలో ప్రెస్సును రెండు గంటలు మూయకుండా చేయడం సాధ్యమయింది. అందువల్ల ఉత్పత్తి అధికమయింది. ప్రభుత్వం ఉత్పత్తి అధికమైనందుకుగాను ఒక గ్రేడు ఇంక్రిమెంటును మంజూరు చేసింది.

హైకోర్టు అధీనం క్రింద వున్న హైకోర్టు కమర్షియలు ప్రెస్సును, 1965 జూన్ నుండి ప్రభుత్వం స్వాధీన పర్చుకుంది.

ముద్రణశాలలు కాక, ముద్రణాభి అధీనం క్రింద ఒక పబ్లికేషను బ్యూరో కూడ పని చేస్తుంది. ఫారాలు, రిజిష్టరు, ప్రభుత్వ ప్రచురణలు, శాసనసభ, శాసన పరిషత్తు ప్రోసీడింగులు, గెజెట్టు, ఇండియన్ లా రిపోర్టులు, ప్రేడు బులిటిన్లు మున్నగునవి, కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రచురణలు, పురాతత్వ శాస్త్ర ప్రచురణలను నిల్వ చేయడం, పంపకం చేయడం ఈ యూనిటు నిర్వహిస్తుంది. దీనికి తోడుగా, ప్రభుత్వ ప్రచురణలను సామాన్య ప్రజలకు విక్రయించడానికి వీలుగా, సెక్రటేరియటు ఆవరణలో, పబ్లికేషను బ్యూరోకు ఒక విక్రయ విభాగం కూడా వున్నది.

కార్మిక సంక్షేమం :

కర్నూలులోని గవర్నమెంటు ప్రెస్సుకు ఒక కార్మిక సంక్షేమ అధికారి హైదరాబాద్లోని గవర్నమెంటు సెంట్రలు ప్రెస్సు, ఇతర శాఖలకు మరొకరు కార్మిక సంక్షేమ కార్యకలాపాలను నిర్వహిస్తారు. లేబరు కమిషనరు ఈ అధికార నిర్వహణలను వారికి అప్పజెప్పారు.

కార్మికుల సంక్షేమం క్రింద ప్రభుత్వం ఒక లైబరీని, ఒక డిస్పెన్సరీని ఒక క్యాంటీనును నడుపుతున్నది. ఇవేకాకుండా ఒక యాజమాన్య సంఘం ద్వారా కార్మికులునడిపే పరస్పర ప్రయోజన విధి ఒకటి వున్నది. గవర్నమెంటు సెంట్రల్ ప్రెస్సు, కర్నూలులోని గవర్నమెంటు ప్రెస్సులలో షిఫ్టులలో పనిచేస్తున్న ఉద్యోగి లందిరికి ఒక్కొక్కరికి రోజుకి 100 గ్రాముల బియ్యం, $\frac{1}{8}$ లీటరు పాలు సరాఫరా చేయబడుతున్నాయి.

ట్రాంచీలన్నిటితో సహా ముద్రణశాఖకు ప్రత్యేకంగా ఉద్యోగుల సహకార సంఘం ఒకటి వుంది. కార్మికులచే ఎన్నుకొనబడిన పాలకవర్గం ఈ సంఘాన్ని నిర్వహిస్తుంది. ఈ సంఘం-సభ్యులకు రుజువులో ఆర్థిక సహాయం చేస్తుంది.

XVI. వివిధ విషయాలు

(ఎ) స్వర్ణకారుల పునరావాసం :

1965-66 లో స్వర్ణకారుల పునరావాసం కోసం భారత ప్రభుత్వం రూ. 50 లక్షలు మంజూరు చేసింది. రాష్ట్రంలోని 20 జిల్లా పరిషత్తులకు తలా రూ. 2 లక్షల చొప్పున వై మొత్తం ఇవ్వబడింది. ఇందులో 20% రుణం వ్యక్తిగత రుణాలకు కేటాయించబడింది. వయస్సు 35 ఏండ్లకు తక్కువగా వున్న స్వర్ణకారులకు, స్వర్ణకారుల పిల్లలకు సాంకేతిక శిక్షణ సౌకర్యాలు కల్పించడం కోసం ఒక పథకాన్ని కూడా భారత ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. వీరికి గుర్తింపబడిన సంస్థలలో శిక్షణ ఇవాల్సి వుంది. జిల్లాకు 40 మంది చొప్పున మొత్తం 800 మంది అభ్యర్థులకు ఈ అవకాశాలు కల్పించటానికి ఉద్దేశించబడింది. ఇందుకోసం 1965-66 కి రూ. 72,000 లు, 1966-67 కి రూ. 4.32 లక్షలు కేటాయించబడింది. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఈ వ్యయాన్ని 60:40 దామాషాలో భరించాల్సి వుంటుంది.

(బి) జంటనగరాలలో ఉద్యోగ కల్పన పథకం :

హైద్రాబాదు, సికింద్రాబాదు జంటనగరాలలో ఉద్యోగ కల్పన పథకాలను తయారుచేయడంకోసం రూ. 13.14 లక్షలు కేటాయించబడింది. ఇందుకోసం ఈ ఏడాది కేంద్ర పర్యవేక్షక సంఘం ఒకటి ఏర్పాటుచేయబడింది. ఈ సంఘం నిర్వహిస్తున్న వివిధ కేంద్రాల అనుదిన కార్యకలాపాలు చూడడంకోసం ఒక కార్యనిర్వహణ వర్గం ఏర్పాటుచేయబడింది. ప్రస్తుతం యీ క్రింది కేంద్రాలలో 461 మందికి పని కల్పించడం, 320 మందికి శిక్షణ సౌకర్యాలు కల్పించడం జరుగుతున్నది.

- (I) ఎన్వలప్సుల, పేపరు బ్యాగుల తయారీ (11 కేంద్రాలు)
- (II) ఫైలు ప్యాడుల, ఫైలు బోర్డుల తయారీ (2 కేంద్రాలు)
- (III) కర్ర గ్రేబెడు కార్డుబోర్డు పెట్టెల, ప్యాన్సీపెట్టెల తయారీ
- (IV) గొడుగుల కూర్పు
- (V) కుట్టుపనిలోను, కత్తిరింపులోను శిక్షణ (6 కేంద్రాలు)
- (VI) వైరింగు, స్లబింగ్ వృత్తులలో శిక్షణ

(సి) జిల్లాస్థాయి శిక్షణ కేంద్రాలు :

రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం నిర్వహించబడుతున్న ఉత్పత్తి-శిక్షణ కేంద్రాలలో పెక్కింటిని 1965-66 లో పునర్వ్యవస్థీకరించటానికి నిర్ణయించబడింది. 1965 ఆగస్టు 15 నుంచి యీ పునర్వ్యవస్థీకరణ పని జరిగింది. తత్ఫలితంగా యీ విధమైన కేంద్రాలను 10 జిల్లాస్థాయి శిక్షణ కేంద్రాలుగా విలీనంచేయడం జరిగింది. శ్రీకాకుళం, ఏలూరు, గుంటూరు, గూడూరు, కడప, కర్నూలు, వికారాబాదు, హైద్రాబాదు, వరంగల్లు, షాద్ నగరులలో యీ పని కేంద్రాలున్నాయి. పర్యవసానంగా ప్రతి జిల్లాకు ఒక జిల్లాస్థాయి శిక్షణ కేంద్రం వుండేటట్లు వచ్చే సంవత్సరం ఎక్కువ కేంద్రాలను నెలకొల్పవచ్చునని ఆశించబడుతున్నది. పోతే ప్రాంతీయ శిక్షణ కేంద్రాలను నెలకొల్పాలనే ఉద్దేశంకూడా వుంది. ప్రధానమైన పనిముట్లు, సామగ్రి, యంత్రాల వినియోగం గురించి, చేతిపనివారు తమ ఉత్పత్తి అధికం చేసుకొని తద్వారా సంపాదనాశక్తి ఎక్కువచేసుకోవడంకోసం ఉత్పత్తి తో ఆధునిక సాంకేతికమార్గాల గురించి యీ కేంద్రాలలో శిక్షణ ఇవ్వబడుతుంది. అంతేకాకుండా శిక్షణపొందేవారికి ఇవ్వబడే స్థిర ఫండు వారి శిక్షణకాలంలో సరిపోగలండులకు హాస్టలు సదుపాయాలు కల్పించటానికికూడా ఉద్దేశించబడింది.

(డి) పంచాయితీ సమితులకు సహాయం :

పంచాయితీ సమితుల పాలన నియంత్రణక్రింద నడపబడుతున్న శిక్షణ కేంద్రాల విర్వహణకోసం రూ. 1.06 లక్షల మొత్తం ఉద్దేశించబడింది. వివిధ కేంద్రాల పునర్వ్యవస్థీకరణ కారణంగా అదివాసీ అభివృద్ధి బ్లాకులలోని అరకు, పాడేరు, ఉత్పూరులలో నడుస్తున్న కేంద్రాలను మాత్రమే 1966-67 లలో నిర్వహించటానికి ఉద్దేశించబడింది.

XVII. గ్రామీణ పరిశ్రమల ప్రాజెక్టులు

1962-68 లో నల్గొండలోను, గుంటూరుజిల్లా నర్సరావుపేటలోను, అనంతపూరులోను మూడు గ్రామీణ పరిశ్రమల ప్రాజెక్టులు ప్రారంభించబడ్డాయి. 1965-66లో యీ మూడు ప్రాజెక్టులకోసం ప్రణాళికాసంఘం తాత్కాలికంగా రూ. 24 లక్షల మొత్తాన్ని ప్రత్యేకించింది. ఈ మొత్తంలో రూ. 17.25 లక్షలు గ్రాంటుగాను, మిగతాది ఋణంగాను ఉంటుంది. ఇంతకుముందు సంవత్సరాలనుంచి కొనసాగించబడుతున్న పథకాలకు తోడుగా యీ ఆర్థిక సంవత్సరంలో యీ క్రింది క్రొత్త పథకాలను అమలుపరచటానికి నిర్ణయం గైకొనబడింది :

	రూ.
(i) నల్గొండలోని అద్దకపు గృహానికి అనుబంధించబడిన ఉత్పత్తి విభాగం డిజైను విస్తరణ కేంద్రం	40,000
(ii) అనంతపూర్ ప్రాజెక్టులో బ్యాండ్‌జిగుడ్డ తయారీ పథకం	30,000

పై పథకాలకు తోడుగా ప్రాజెక్టు నివేదికను తయారుచేయవలసిందిగాను, నల్గొండ ప్రాజెక్టు ప్రాంతంలో అముదం డిహైడ్రేషను యూనిటును నెలకొల్పటానికి తోడ్పడవలసిందిగాను హైదరాబాదులోని ప్రాంతీయ రీసర్చ్ లేబరేటరీని కోరడం జరిగింది. పెయింట్లలోను, వార్నిషులలోను సాంకేతిక నిపుణుడు యీ మూడు ప్రాజెక్టు ప్రాంతాలలోను యీ ప్రాజెక్టులను పర్యవేక్షించడంకోసం ప్రాజెక్టు సలహాదారుగా నియమించబడ్డారు.

ఈ మూడు గ్రామీణ పరిశ్రమల ప్రాజెక్టులకు కేటాయింపుచేసే ఋణం మొత్తాన్ని రూ. 6.75 లక్షలనుంచి 8.9 లక్షలకు పెంచటానికి నిర్ణయం తీసుకోబడింది. అదేవిధంగా మేలురకం పరికరాల పంపిణీకోసం చేసే కేటాయింపు మొత్తాన్ని రూ. 1.8 లక్షలనుంచి రూ. 2.3 లక్షలకు హెచ్చించడం జరిగింది. ఈ ఏడాది జనవరి ఆఖరువరకు సుమారు రూ. 5.17 లక్షలు ఖర్చుచేయబడింది. ఈ మూడు ప్రాజెక్టులు ఒక్కొక్కదానిలోను వివిధ పథకాలకు సంబంధించి సాధించిన ప్రగతి యీ క్రింద వివరించబడింది :

(i) నల్గొండలోని:—వివిధ వృత్తులకు చెందినవారు ఆరుగురు శిక్షణ కోసం ఎంపిక చేయబడ్డారు. జనరల్ ఇంజనీరింగు వర్కుషాపు భవన నిర్మాణం పూర్తి అయింది. ఉత్పత్తి కూడా ప్రారంభమైంది. ఫిరంగిపురంలోని అద్దకపు గృహం, డిజైను విస్తరణ శిక్షణకేంద్రం భవన నిర్మాణం పూర్తి అయింది. వాటిలో ఉత్పత్తి కూడా ప్రారంభమైంది. కోమటేనేమివారిపాలెంలోని చర్మ సామగ్రికి సంబంధించిన సమిష్టి సౌకర్యకేంద్రం, 14-10-65 నుంచి అద్దెభవనంలో పని ప్రారంభించింది. అమృతపు-ముడిసరుకు డిపోల భవనం పూర్తి అయింది. ఈ కేంద్రం త్వరలోనే పని ప్రారంభిస్తుంది. యంత్రాలు, సామగ్రిలలో ఎక్కువ భాగం చేరింది. అందుచేత చిలకలూరిపేటలోని పెయింట్ల, వార్నిషుల యూనిటుకూడా త్వరలోనే నెలకొల్పబడుతుంది. నల్గొండలోని స్ప్రేయర్లు, డస్టర్లు యూనిటు, దానికి సంబంధించిన

సూపరువైజరు శిక్షణ పొంది రాగానే జనరల్ ఇంజనీరింగు వర్క్కుషాపు భవనంలో పని ప్రారంభిస్తుంది. తేనెటీగల పరిశ్రమకు సంబంధించి ఈ ప్రాజెక్టు ప్రాంతంలో తేనెటీగల పెంపకంమీద అభిలాష వున్నవారికి 30 తేనెటీగల పెట్టెలు సరఫరా చేయబడ్డాయి. పారిశ్రామికలకు ఇచ్చే ఋణాలక్రింద తెటాయించిన రూ. 2,85 లక్షల మొత్తంలోను రూ. 38,000 ల మొత్తం మంజూరు చేయబడింది.

(ii) అనంతపురం :— వివిధ వృత్తులలో 12 మంది శిక్షణ పొందుతున్నారు. ధర్మవరంలోని అద్దకపు గృహ—డిజైను విస్తరణ కేంద్ర భవన నిర్మాణం పూర్తి అయింది. 1965 అక్టోబరులో ఉత్పత్తి కూడా ప్రారంభమైంది. అత్మకూరులోని చర్మ సామగ్రికి సంబంధించిన సమిష్టి సౌకర్య కేంద్రంకూడా పని చేయడం ప్రారంభించింది. పెయింట్ల, వార్నిషుల యూనిటు తాత్కాలికంగా ఒక అద్దె భవనంలో నెలకొల్పబడింది. ఈ యూనిటు డ్వరలోనే ఉత్పత్తిని ప్రారంభిస్తుంది. పారిశ్రామికలకు ఇచ్చే ఋణాలక్రింద ఇంతవరకు రూ. 1.48 లక్షల మొత్తం మంజూరు చేయబడింది.

(iii) నల్గొండ :— వివిధ వృత్తులలో ముప్పయిమంది అభ్యర్థులు శిక్షణ పొందుతున్నారు. జనరల్ ఇంజనీరింగు వర్క్కుషాపు భవన నిర్మాణం పూర్తి అయింది. విద్యుచ్ఛక్తి సమకూర్చే పనికూర్చే పని కొనసాగుతున్నది. అయినప్పటికీ ఈ యూనిటు పనిచేయడం ప్రారంభించింది. ఫర్నిడరు తయారీ ప్రారంభించింది. చిట్యాలలోని తాటి ఉత్పత్తుల శిక్షణ కేంద్రంలో మొరటి బృందంలోని 11 మంది అభ్యర్థుల శిక్షణ 1965 సెప్టెంబరుతో పూర్తి అయింది. ప్రస్తుతం 12 మంది శిక్షణ పొందుతున్నారు. తుమ్మలగూడ, తుంగచాప నేత శిక్షణ కేంద్రంలో 12 మందికి శిక్షణ పూర్తి అయింది. రెండవ బృందంలో 10 మంది శిక్షణ పొందుతున్నారు. పోచంసల్లివద్ద చేనేత పనివారికి అద్దక గృహం, డిజైను విస్తరణ శిక్షణ కేంద్రం 1965, సెప్టెంబరునుంచి పనిచేయడం ప్రారంభించింది. కాంచనపల్లి వద్ద వడ్రంగంలో సమిష్టి సౌకర్య శిక్షణ కేంద్రం 1965, అక్టోబరునుంచి పని చేస్తున్నది.

ముగింపు

మహారాష్ట్ర, పంజాబు, మద్రాసులవంటి రాష్ట్రాలతో పారిశ్రామికీకరణ విషయంలో మన రాష్ట్రాన్ని పోల్చుకోవాలంటే ఇంకా చాలాకాలం పడుతుందనే విషయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి బాగా తెలుసు. అయితే ఆద్యతనభావిలో మన రాష్ట్రం అధికంగా వ్యవసాయ ప్రధానమైనదిగా ఉండగలదనే విషయాన్ని గుర్తించినందువల్ల ఈ పారిశ్రామికాభివృద్ధి అనేది ఎక్కువభాగం వ్యవసాయాత్మకమైన ఆర్థిక వ్యవస్థతో చక్కగా ఏకీకృతం చేయాలని ప్రభుత్వం వాంచిస్తున్నది. రాష్ట్రంలో కేంద్ర, ప్రయివేటు రంగాలపెట్టుబడులు అధికంకావడంతో పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలు, సహాయక పరిశ్రమలు రెండింటిలోను ఉద్యోగావకాశాలు పెరుగుతాయనికూడా ప్రభుత్వం ఆశిస్తున్నది. దీనితో వ్యవసాయ పనులకోసం ఉండేవత్తిడి తగ్గుతుంది. నాలవప్రణాళికాకాలంలో రాష్ట్ర మందలి పారిశ్రామికాభివృద్ధి విషయంలో ఎంతో ప్రగతిని సాధిస్తుందనడంలో ఎట్టి సందేహమూలేదు. ఈ అభివృద్ధి వచ్చే సంవత్సరాలలో ఎంతో అభ్యున్నతికి దోహదం చేస్తుంది.

అనుబంధం—గ్రాంటు వివరాలు

85. పరిశ్రమలు

1966-67 బడ్జెటు అంచనా

(ఎ) పరిశ్రమలు

	రూ.
ఎ. డైరెక్షను	7,97,100
బి. జిల్లా నిర్వహణ సిబ్బంది	1,08,000
సి. జిల్లాల నిర్వహణ	1,17,300
డి. పట్టణ పరిశ్రమ	5,90,800
ఇ. ఆంధ్ర పేపరు మిల్సు	100
ఎఫ్. ప్రభుత్వ పింగాణీ ఫ్యాక్టరీ, గూడూరు	10,17,400
జి. ఆయిలు టెక్నాలజికల్ సంస్థ	6,73,500
హెచ్. ప్రభుత్వ బ్లాకు గ్లాసు ప్లాంట్లు	2,58,000
ఐ. లఘు పరిశ్రమల అభివృద్ధి నిమిత్తం పారిశ్రామిక క్షేత్రం	4,5000
కె. గ్రామీణ పరిశ్రమల పనివారం శిక్షణ కేంద్రం	—
ఎల్. ఏకీకృత గ్రామీణ పరిశ్రమల పనివారం శిక్షణ కేంద్రం	—
ఎం. పనత్ నగర్ లో సింథటిక్ డ్రగ్స్ ఫ్యాక్టరీ స్థాపన	—
ఎన్. హెపీ ఎలక్ట్రికల్ ప్రాజెక్టుస్థాపనకు భూసేకరణ నిమిత్తం సిబ్బంది	76,200
ఓ. హైదరాబాదులో కేంద్ర పారిశ్రామిక విస్తరణ శిక్షణ సంస్థ స్థాపన	—
పి. విశాఖ పట్నంలో ఉక్కు కర్మాగారం స్థాపనకు ప్రాథమిక సర్వే	—
క్యూ. శారద నదీ జల పథకం, మహాద్రిగెడ్డ జల పథకాల రెండవ దశ ప్రాథమిక సర్వే	—
ఆర్. సివిలు ఇంజనీరింగు స్కూలు	1,55,000
ఎస్. పనికోల్పోయిన స్వర్ణకారుల పునరావాసానికి సంబంధించిన పథకాలు—శిక్షణ పొందే వారికి సాంకేతిక శిక్షణ సౌకర్యాలు	4,32,000
టి. నాగవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చిన పథకాలు	6,75,000
మొత్తం	49,59,700

35. పరిశ్రమలు

1966-67 బడ్జెట్, ఆంచల

(బి) కుటీర పరిశ్రమలు :

రూ.

ఎ. పారిశ్రామిక అభివృద్ధి	1,03,200
బి. వస్త్రాల డిజైనింగు పథకం	24,200
సి. పింగాణీ పరిశ్రమ	40,400
డి. ఖర్చు, గ్రామ పునర్నిర్మాణం, హరిజనోద్ధరణ	—
ఇ. తోళ్ళ పరిశ్రమ	18,500
ఎఫ్. గాజు పరిశ్రమ	16,600
జి. పీచు పరిశ్రమ	1,400
హెచ్. కేంద్ర అమ్మకాల ఎంపికరియం, కుటీర పరిశ్రమల అమ్మకాల డిపో	78,900
ఐ. పింగాణీ సర్వీసు కేంద్రం	88,800
కె. ఉన్ని పరిశ్రమ	10,800
ఎల్. చేతి పనుల పథకాల	5,67,000
ఎం. పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలు	2,50,4000
ఎన్. నార్మలైజ్డ్ బ్లాకు అభివృద్ధి, గ్రామీణ కళలు వృత్తి పని కేంద్రాలు.	
పి. తాటి ఉత్పత్తుల అభివృద్ధి	58,400
క్యూ. నిరుద్యోగాన్ని తొలగించడానికి హెదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంటనగరాలలో లఘు, కుటీర పరిశ్రమల పథకాలు	13,14,000
ఆర్. నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికలోని పథకాలు	16,15,000

(II) లఘు పరిశ్రమలు :

ఎ. పింగాణీ పరిశ్రమ	2,41,200
డి. కమ్మరరా పరిశ్రమ	12,500
ఇ. తోళ్ళ పరిశ్రమ	3,28,800
ఎఫ్. సాధారణ ఇంజనీరింగు	71,800
జి. పారిశ్రామిక క్షేత్రాల నిర్వాహణ	7,48,400
హెచ్. సహకార పనుల కేంద్రం	27,200
ఐ. వివిధ పరిశ్రమ	47,700
కె. పర్యవేక్షణ	12,81,700
ఎల్. పీచు పరిశ్రమ	1,15,900
ఎం. జిల్లా శిక్షణ కేంద్రం	12,21,500
ఎన్. నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికలోని పథకాలు	17,42,000

మొత్తం 1,00,35,200

85. పరిశ్రమలు

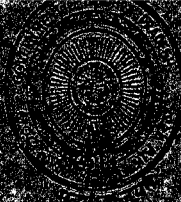
1966-67 బడ్జెటు అంచనా

(సి) సహాయక గ్రాంట్లు :

	రూ.
ఎ. శాస్త్రీయ, పారిశ్రామిక పరిశోధన నిమిత్తం కేంద్ర ప్రయోగశాలలకు గ్రాంట్లు	2,00,000
బి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖాదీ, గ్రామీణ పరిశ్రమల చట్టబద్ధ బోర్డుకు గ్రాంట్లు	4,33,000
సి. ఖాదీ ఉత్పత్తుల అమలు నిమిత్తం సహాయక గ్రాంట్లు	
ఇ. నిరుద్యోగ నివారణ పథకాల క్రింద వ్యక్తిగత పనివారలకు, సహకార సంఘాలకు గ్రాంట్లు	
జి. పంచాయతీ సమితులకు గ్రాంట్లు :—	
(i) వార్డులైజ్డ్ బ్లాకు అభివృద్ధి గ్రామీణ కళలు, వృత్తిపని కేంద్రాలు	1,06,200
(ii) పరిశ్రమల విస్తరణాధికారులు	70,000
జె. ఉద్యోగ సర్వీసు పథకాల క్రింద గ్రాంట్లు	
కె. వృత్తి కోల్పోయిన స్వర్ణకారులకు గ్రాంట్లు	100
ఎన్. నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికలోని పథకాలు	4,42,000

మొత్తం 12,51,800

Volume
No. 1

March 8, 1968
BANGALORE
BIRCHMOUNT PRESS

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT

CONTENTS

General Answer to Questions	1-18
State Minister Questions and Answers	19-40
Minister for Agriculture	41-50
Minister for Industries	51-60
Minister for Education	61-70
Minister for Health	71-80
Minister for Public Works	81-90
Minister for Transport	91-100
Minister for Forests	101-110
Minister for Labour	111-120
Minister for Social Welfare	121-130
Minister for Housing	131-140
Minister for Panchayats	141-150
Minister for Fisheries	151-160
Minister for Irrigation	161-170
Minister for Power	171-180
Minister for Finance	181-190
Minister for Revenue	191-200
Minister for Law	201-210
Minister for Public Relations	211-220
Minister for Information	221-230
Minister for Culture	231-240
Minister for Sports	241-250
Minister for Tourism	251-260
Minister for Environment	261-270
Minister for Urban Development	271-280
Minister for Rural Development	281-290
Minister for Women and Child Development	291-300
Minister for Social Justice	301-310
Minister for Minority Affairs	311-320
Minister for Backward Classes	321-330
Minister for Scheduled Castes	331-340
Minister for Scheduled Tribes	341-350
Minister for Panchayats	351-360
Minister for Fisheries	361-370
Minister for Irrigation	371-380
Minister for Power	381-390
Minister for Finance	391-400
Minister for Revenue	401-410
Minister for Law	411-420
Minister for Public Relations	421-430
Minister for Information	431-440
Minister for Culture	441-450
Minister for Sports	451-460
Minister for Tourism	461-470
Minister for Environment	471-480
Minister for Urban Development	481-490
Minister for Rural Development	491-500
Minister for Women and Child Development	501-510
Minister for Social Justice	511-520
Minister for Minority Affairs	521-530
Minister for Backward Classes	531-540
Minister for Scheduled Castes	541-550
Minister for Scheduled Tribes	551-560
Minister for Panchayats	561-570
Minister for Fisheries	571-580
Minister for Irrigation	581-590
Minister for Power	591-600
Minister for Finance	601-610
Minister for Revenue	611-620
Minister for Law	621-630
Minister for Public Relations	631-640
Minister for Information	641-650
Minister for Culture	651-660
Minister for Sports	661-670
Minister for Tourism	671-680
Minister for Environment	681-690
Minister for Urban Development	691-700
Minister for Rural Development	701-710
Minister for Women and Child Development	711-720
Minister for Social Justice	721-730
Minister for Minority Affairs	731-740
Minister for Backward Classes	741-750
Minister for Scheduled Castes	751-760
Minister for Scheduled Tribes	761-770
Minister for Panchayats	771-780
Minister for Fisheries	781-790
Minister for Irrigation	791-800
Minister for Power	801-810
Minister for Finance	811-820
Minister for Revenue	821-830
Minister for Law	831-840
Minister for Public Relations	841-850
Minister for Information	851-860
Minister for Culture	861-870
Minister for Sports	871-880
Minister for Tourism	881-890
Minister for Environment	891-900
Minister for Urban Development	901-910
Minister for Rural Development	911-920
Minister for Women and Child Development	921-930
Minister for Social Justice	931-940
Minister for Minority Affairs	941-950
Minister for Backward Classes	951-960
Minister for Scheduled Castes	961-970
Minister for Scheduled Tribes	971-980
Minister for Panchayats	981-990
Minister for Fisheries	991-1000

35. పరిశ్రమలు

1966-67 బడ్జెటు అంచనా

(సి) సహాయక గ్రాంట్లు :

	రూ.
ఎ. శాస్త్రీయ, పారిశ్రామిక పరిశోధన నిమిత్తం కేంద్ర ప్రయోగశాలలకు గ్రాంట్లు	2,00,000
బి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖాదీ, గ్రామీణ పరిశ్రమల చట్టబద్ధ బోర్డులకు గ్రాంట్లు	4,33,000
సి. తాటి ఉత్పత్తుల అమలు నిమిత్తం సహాయక గ్రాంట్లు	
ఇ. నిరుద్యోగ నివారణ పథకాల క్రింద వ్యక్తిగత పనివారలకు, సహకార సంఘాలకు గ్రాంట్లు	
జి. పంచాయతీ సమితులకు గ్రాంట్లు :—	
(i) నార్మలైజ్డ్ బ్లాకు అభివృద్ధి గ్రామీణ కళలు, వృత్తిపని కేంద్రాలు	1,06,200
(ii) పరిశ్రమల విస్తరణాధికారులు	70,000
జె. ఉద్యోగ సర్వీసు పథకాల క్రింద గ్రాంట్లు	
కె. వృత్తి కోల్పోయిన స్వర్ణకారులకు గ్రాంట్లు	100
ఎన్. నాల్గవ పంచవర్ష ప్రణాళికలోని పథకాలు	4,42,000

మొత్తం 12,51,300